ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(మూడవ సమావేశము - ఆరవ రోజు)

శుక్రవారము, 5 అక్టోబరు, 1990 .

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

తీర్మానము

" తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యుల సస్పెన్షను ముగింపు" గురించి

శ్రీ యన్.టి. రామారావు (హిందూపూర్):- అధ్యక్షా, గత నెల 25వ తేదీన మా శాసనసభ్యులను 54 మందిని తమరు సస్పెండు చేయడం జరిగింది. దీని వలన ప్రజాస్వామ్యం దెబ్బతినే అవకాశం ఉంది. సభ కూడా చిన్నపోయింది. వారు లేకుండా సభను నిర్వహించడం న్యాయం కాదని పరిపూర్ణంగా భావిస్తున్నాను. వెంటనే పునరాలోచన చేసి వారిని రప్పిస్తే సభకు నిండుతనం, ప్రజాస్వామ్యం స్పందిస్తుందని నేను వినతి చేస్తున్నాను.

Mr. Dy. Speaker :– I hope the House will favourably respond, particularly, to the latter part of the appeal made by Hon'ble opposition Leader and I also hope that the Hon'ble Minister for Legislative Affairs will move a resolution to terminate the suspension.

Minister For agriculture (Sri D.K. Samarasimha Reddy) :– Sir, about what circumstances in which this House was forced to take that unhappy decision, every one of us is aware. we were under teh impression that the Hon'ble Leader of the Opposition woul definitely realise the circumstances that forced this House to take that step. Unfortunately, he was not present on that day. If he were present, I am sure that such an unhappy situation would have, definitely, been avoided. New, we have no pleasure in it. But the way how things have been put by the Hon'ble Leader of the Opposition make us to take it with a pinch of salt. Sir, if it would have been a request and if it would have been an appeal to the entire House, that would have been a different matter. But the tenor of the language and the way how it has been put makes us definitely feel much more hurt over this, Sir. I thought that the Hon'ble Leader of the opposition would definitely put in such a tone.

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy :– I am on my legs with your permission, Sir.

Sri P. Indra Reddy :– (Chevella) Speaker, Sir.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:– (Mettpalli) What is this debate ?

Sri D.K. Samarasimha Reddy :– Sir, నేను చెబుతున్నాను. వారు చెప్పినటువంటి ధోరణి గురించి నేను మనవి చేస్తున్నాను. సస్పెండు చేయాలని, బయట పెట్టాలని కాదు. నిన్న లీడరు ఆఫ్ ది అపొజిషను మాట్లాడినపుడు.... The Leader of the Opposition, I thought, for what has happened, he would express his regrets and request the hous. అది చెప్పకుండా బయట పెట్టారనే ధోరణిలో వారు మాట్లాడడం మంచిగా సమంజసంగా లేదు. హుందాతనం కాదు. సభ మొత్తం అపీల్ చేయండి. కన్నీడరు చేయండి. ఆ పద్ధతిలో ... Everybody will resort to this step tomorrow. ,

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :- 25వ తేదీన ఈ సంఘటన జరిగింది. 26వ తేదీన వారు లేకుండా సభ జరిగింది. యిది ప్రజల దాకా వెళ్లింది. వారి అసమ్మతి ఉద్యమానికి సిద్ధులయ్యారు. సరియైన విధానం కాదని చెప్పాను. ఎవరిని వేడుకోలు చేయవలసిన అవసరం లేదు. This is our right. Because when their leader has been accused it is their right to plea on his behalf. ప్రత్యక్షంగా సభలో వారి నాయకుణ్ణి తీవ్రంగా విమర్శించుతున్నప్పుడు వారి వారి భావాలు తెలియపరచడం ధర్మం. వారి ధర్మం ప్రకారం తెలియపరిచారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం) :- అధ్యక్షా, కొన్ని సందర్భాలలో అనుకున్నా, అనుకోకపోయినా ఒడిదుడుకులు రావచ్చు. ఎవరి అభిప్రాయాలు వారికి ఉండవచ్చు. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల సమస్యలను ప్రతిబింబించాలి. కొంతమంది సభ్యులు తమరి ఆదేశాల ప్రకారం వారు బయట ఉన్నారు. వారు లేకుండా సభను నడపడం మంచిది కాదు. సభ మొత్తం సభ్యులు అందర్ని దీనిని పున: పరిశీలన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తమరు యిచ్చిన ఆదేశాల రివోకేషను గురించి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సభ సమయాన్ని వృధా చేయకుండా Let the Government revoke that suspension. మంత్రిగారు ఆ ఉద్దేశ్యములో ఉన్నారు. కొంత తేడా కనిపిస్తున్నది. కొన్ని ఒడిదుడుకులు వస్తాయి. రివోకేషను గురించి సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ. డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- This is all right. నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పిన దానిని నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. ప్రతి పక్షాలు మాట్లాడిన పద్ధతి వారికేమీ ఖర్మ పట్టలేదు అనేది - సభ మొత్తం విచారకరమైన పద్ధతిగా ఉంది. The House has passed the resolution. You cannot take the House for granted in this manner.

(తెలుగు దేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు లేచి శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి గారిని మాట్లాడమని కోరినారు.)

(ఇంటరప్షన్స్)

8.40 శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి : సభ యొక్క హుందాతనాన్ని, గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన ఉ॥ బాధ్యత మనందరిపైన వుంది. వున్నప్పుడు, సభయొక్క గౌరవాన్ని మర్యాదను కించపరచే పద్ధతిలో, అంటే మాకా గతి పట్టలేదని How can we tolerate such things? Being Members of this House, we cannot allow this type of things to go on. With regard to what Mr. Nageswara Rao has said I am in perfect agreement with him.

Sri N. T. Rama Rao : – These are unnecessary accusations.

Sri D. K. Samarasimha Reddy : – The tone in which he has put I am in agreement with him. That is what we came to an understanding yesterday.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు : - మావాళ్ళేదో తప్పుచేసినట్లు వారిని పిన్ చేసి బంటూపుంటే ఇది ప్రజాస్వామికమా అని అడుగుతున్నాను?

Sri. D. K. Samarasimha Reddy : – Even today, when it was informed to us that the Hon'ble Leader of the Opposition is likely to mention I thought that he would be in a much more use and much more pleasant terms. On the contrary, he has tried to irritate this entire House. The way in which they have behaved is definitely wrong.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర) : - ఇక్కడా శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రి గారు వుండగా, వారే ఆన్సర్ చేసేది వుండింది. దానికి భిన్నంగా వీరు జోక్యము చేసుకోవడం సబబుగా లేదు. నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పినట్లుగా ఇక్కడా మేమందరం అపీల్ చేసేది ఏమిటంటే, అనేక కారణాల వల్ల కొన్ని పరిస్థితులు కొన్ని సందర్భాలలో ఏర్పడి, కారణాలు ఏమైనా కానివ్వండి, ఆ రకంగా కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అందువల్ల, పెద్ద ప్రధాన ప్రతి పక్షము సభ్యులను బయట వుంచి, చర్చించడం సరియైనది కాదు. పునరాలోచన చేయాలని మేము అందరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. దీనితో ఎండ్ చేయాలని కోరుతున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : - మొన్న సంఘటన సస్పెన్షన్‌కు దారితీసింది. ఆ సంఘటన ప్రకారం ప్రతి యొక్కరూ, ప్రజా ప్రతినిధి తమ హక్కులను పరిరక్షించుకుని సందర్భంలో గాని, ప్రజల ఆలోచనలను ఇక్కడ చెప్పే పద్ధతిలో గాని, ఇక్కడ కొంత తొందరపాటు జరిగిన సందర్భాలు వున్నాయి. ఆనాడు మేము సమర్థించలేదు. ఇప్పటికయినా

అన్ని పార్టీల నాయకులు, అన్ని పార్టీల శాసన సభ్యులకు కోడాఫ్ కాండక్ట్ పెట్టాలి. అందులో సభ్యులెవరూ స్పీకర్ గారి పోడియం దగ్గరకు పోకూడదు, స్పీకరు గారిని డిస్టర్బ్ చేయకూడదు. సభ అయిన తరువాత, స్పీకరు గారి ఇంటికి వెళ్ళి రాళ్ళు వేయడం జరగకూడదని. ఇది కోడాఫ్ కాండక్ట్‌లో పెట్టుకోవాలి. ఒకటి గుర్తుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆనాడు శాసనసభ్యులు పోడియం దగ్గరకు వచ్చి వారి బాధలను వ్యక్తము చేశారో, మిగతా కాంగ్రెసు సోదరులు పోడియం దగ్గరకు వచ్చారు. నినాదాలు చేశారు. బయట ఏదయితే నినాదాలు ఇచ్చారో, తోటి శాసనసభ్యులు, మిగతా శాసనసభ్యులు కూడా నినాదాలు చేశారు. ఏదిఏమైనా అవి మరచిపోయి. ముఖ్య మంత్రిగారికి మీ ద్వారా ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. వారే చొరవ తీసుకొని, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో సభను నడపడానికి చర్యలు తీసుకుంటే మంచిది. సమరసింహారెడ్డిగారు మాట్లాడితే మాట్లాడవచ్చు. కాని మిగతా సభ్యులను మరల ఏవిధంగా చేయాలనే దోరణిలో, పద్ధతిలో మాట్లాడితే పరిష్కారము దొరకదు. మనమందరం శాసనసభను నడుపుకొనడానికి శాసనసభా నాయకులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి గారే ఒక రిజల్యూషన్ మూవ్ చేస్తే అయిపోతుందని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :- నిన్న సాయంకాలము తమరి చేంబరులో తమరి సమక్షములో మాట్లాడి ఒక ఒప్పందానికి వచ్చాము. ఇక్కడ మరల ఆ విషయాన్ని చర్చించే అంశంగా చేయవద్దని అనుకొన్నాము. మొత్తం ప్రభుత్వ పక్షము వారు ఏమన్నారంటే, ఈ సస్పెన్షన్‌ను రివోక్ చేయమని కోరితే బాగుంటుందని అన్నారు. ఒకరు మాట్లాడితే సరిపోతుంది. ఇదేమి పెద్ద విషయం అని కూడా అనుకొన్నాము. తరువాత ఆ ఒప్పందానికి వచ్చాము. సరే ప్రతిపక్షము వారే ఈ విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినారు. బయట వారి సభ్యులను పెట్టి సభను నడపడం సాంప్రదాయం కాదని చెప్పారు. కొన్ని సందర్భాలలో ఉద్రేకాలు వస్తాయి. కొన్ని సందర్భాలలో కోపాలు వచ్చిన సంఘటనలు చాలా వున్నాయి. మనము చేయరాని పనులను ఇపుడు చేస్తున్నాము. వీటిని చూచి నవ్వుతున్నారు ప్రజలు. ఇప్పడయినా వాటిని ప్రక్కకు పెట్టి సభను శాంతియుతంగా సాంప్రదాయం ప్రకారం రూల్సుకు అనుగుణంగా నడిపించుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ బాధ్యత ప్రభుత్వముపై వుంది. సమర సింహారెడ్డిగారు రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు అంటే విచారాన్నిప్రకటిస్తూనే, నిన్న తీసుకొన్న నిర్ణయానికి కట్టుబడి సభను కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి : - నిన్న సాయంత్రము మీ వద్ద జరిగిన సమావేశములో ఈనాడు గౌరవ నాగేశ్వరరావు గారు ఈ ప్రస్తావన తెస్తారని, స్మూత్‌గా వ్యవహారాలు జరుగుతాయని మేమంతా ఆశించాము. దానికి బదులు, ప్రతిపక్ష నాయకులే ఆయన సహజ ధోరణిలో ప్రజల విషయాలను మాట్లాడినా మాకు బాధ లేదు కాని, ఆవిధంగా చేయడం తప్పు అని అన్నారు. అల్లరి చేయడం తప్పుకాదు కాని, మేము వారిని పంపించండం తప్పని అన్నారు. మీరిచ్చిన నిర్ణయం ప్రకారం వారు బయటకు పోయారు. అటువంటి నిర్ణయం వున్నప్పుడు, వారిని బయట వుంచి, మేము సభను నడపడం తప్పేమి కాదు. మిగతా ప్రతిపక్ష నాయకులు అందరూ సహకారం చేసి, ఒక బిల్లును కూడా పాస్ చేశారు. ఈ

విషయాన్ని సభకు గుర్తు చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఆ ధోరణిలో మాట్లాడి, 'చర్యలు తీసుకోవడం తప్పు' అనే మాట అంటూ వుంటే, చివరకు నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పిన మాట ఎంతో హుందాగా, సౌమ్యంగా వుంది. ఆ ధోరణిలో వుంటే బాగుండేది. దీని తరువాత మరల అటువంటి మాట వస్తుందని మేము అనుకున్నాము. గాని, ప్రత్యేకంగా ప్రతిపక్ష నాయకులు చెబుతూ వుంటే, ఈ మాటలు చెబుతారని అనుకొన్నాము గాని, మరల ఆ ధోరణిలోనే వస్తే అందుకు తప్పు మాది కాదు. గౌరవనీయ నర్సిరెడ్డిగారు ఎందుకో, కొంత పొరపాటు పడుతున్నారు. సమరసింహారెడ్డి గారు ఏమి రెచ్చగొట్టలేదు. వారు రెచ్చగొట్టే మాటలు మంచిది కాదనే మాటనే సమరసింహారెడ్డి గారు చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :- సభను హుందాతనంగా నడుపుకోవాలని అనుకొన్నప్పుడు వయా మీడియాగా కొన్ని ఆదేశాలు, అపోహలు రావడం సహజంగా జరుగుతాయి. సి.ఎం.గారు మొన్న ప్లోర్ లీడర్సుతో మీటింగు పెట్టినప్పుడు రావడం జరిగింది. నిన్న మీరు ఇన్‌ఫార్మల్ మీటింగు పెట్టినప్పుడు రావడం జరిగింది. దానికి భిన్నంగా ఇక్క వ్యవహరించడం మంచిదికాదు. ఇప్పుడయినా ప్రతిపక్ష నాయకులు చేసిన విజ్ఞప్తిని పురస్కరించుకొని, పాలక పక్షము రెస్‌పాండయి, విత్ డ్రాయల్ కోసము వారు ప్రవేశ పెట్టిడం, దానికి సభ ఆమోదం జరగాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మిగతా కార్యక్రమానికి వెళ్ళవచ్చు. దయచేసి దీనికి పుల్‌స్టాప్ పెట్టి, విత్‌డ్రాయల్ కోసము పూనుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ. ఎన్. బి రామారావు :- సభా నాయకులు చెప్పారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు లేచి ఏదో చేశారు. అది నా పార్టీ శాసనసభ్యులు, నాధర్మం అది. నావారిని నేను కాపాడుకోవాలి. వాళ్లు నా తమ్ముళ్ళు. తమరికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తమరు సభకు అధ్యక్షులు కాబట్టి మీకు చెప్పాలి. ప్రతి యొక్కరికి చెప్పవలసిన అవసరం మాకేమీ లేదు. కాబట్టి నా పార్టీ పక్షాన నా తమ్ముళ్లుగా నేను వారి పక్షాన తమకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సభు ఏమాత్రం ఎదిరింప లేదు. తిరస్కరింప లేదు అని మీకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహా రెడ్డి :- నాగేశ్వరరావు గారు మాట్లాడారు. మాకు సంతోషమైంది. బి. వెంకటేశ్వరరావు గారు మాట్లాడారు మాకు సంతోషమైంది. అదే పద్ధతిలో విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడినా మాకు సంతోషమైంది. నర్సిరెడ్డి గారు వారు సహజ ధోరణిలో నామీద ఏదో అన్నారని వారంటున్నారు. పడతాను. నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని ఇంత జరిగినా కూడా నాకు కొన్ని విషయాలలో పార్లమెంటరీ ప్రివిలేజెస్ డిగ్నిటీలో The Parliamentary privileges and Parliamentary dignity must be maintained. వాటికి నేను కట్టుబడి వుండే వాణ్ణి. ఇప్పుడు కూడా ప్రతిపక్ష నాయకులు, వారి ధోరణిలో మార్పు కనిపించడంలేదు. (ఇంటరప్షన్స్) ఎవరికి చెప్పవలసిన అవసరం లేదని ప్రతిపక్ష నాయకులు అన్నారు. మీకు చెప్పేది నరే. మీకు ఒకరికే చెబుతున్నానంటే ఆనాడు The entrire House has passed the resolution బోడెపూడి వారు, 'సమరసింహారెడ్డి గారు వారు ఎందుకు చెబుతున్నారని వారు అన్నారు. I am a Bussiness Advisory Committee Member. I was present in the meeting yesterday. ఆ మీటింగులో వచ్చిన అగ్రిమెంటుకు,

విరుద్ధంగా జరుగుచున్నదనే బాధతో నేను దాన్ని కరెక్టు చేయడానికి తమరికి మనవి చేశాను. సభ్యులకు వాస్తవాలను చెప్పాలనే ఉద్దేశముతో చెప్పాను. వేరే ఉద్దేశము ఏమీ లేదు. మీగతా ప్రతిపక్ష నాయకులు ఎంతో హుందాగా వారు చెప్పిన దాన్ని నేను ఎప్రిసియేట్ చేస్తున్నాను. కానీ వారు కాస్త "టెనర్ ఆఫ్ లాంగ్వేజిని" మార్చుకుంటే బాగుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

8.50 ఉ॥ శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మేము ఈ మౌను మొత్తానికి విజ్ఞప్తి చేశాము, మీ ద్వారా. శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రిగారు రివోకేషన్ కోసం తీర్మానాన్ని మూవ్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ ఉన్నాము. చీఫ్ మినిష్టరుగారు కూడా విశాల భావముతో అంగీకరించారు. మొన్న అంగీకరించారు. అందులో తప్పు ఏమీ లేదు. వాయిస్‌లో ఏమైనా డిఫరెన్సు ఉంటే జరిగిన దానిని గురించి వదిలి పెట్టండి. ఒడుదుడుకులు వస్తాయి. విశాల భావముతో రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయమని కోరుతూ ఉన్నాము. సభకి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. మీ ద్వారా సభలో అందరికి చేస్తూ ఉన్నాము.

శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. బాపిరాజు) :- అధ్యక్షా, అప్పోజిషన్ లీడరు రామారావుగారు మాట్లాడుతూ "నేను తమరు ఒకరికే మాట్లాడుతున్నాను" అని అన్నారు. ఎప్పుడూ కూడ తమరి ద్వారా ఈ హవుసుకి మాట్లాడుతారు, మీరు ఒక నూక్లియస్ పాయింటు కాబట్టి. అందుచేత తమరి ద్వారా హవుసుకి మాట్లాడుతూన్నారు. మేము మీతో మాట్లాడటం కాదు. కాబట్టి దయచేసి అది ఏమైనా అనుభవము లేని మాటేమో తప్ప ఇంకొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- లేదండి. మీ ద్వారా సభకే.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎవరు మాట్లాడినా నా ద్వారా సభ మొత్తానికి మాట్లాడుతారు అనుకోండి. దటీజ్ ఇంప్లయిడ్.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మాకు ఖర్మ పట్టలేదు అంటే కూడ సభమీద గౌరవమేనా ?

(ఇంటరప్షన్సు)

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- సభకు నేను ఒక విజ్ఞప్తి చేయ దలచాను. దయచేసి సావధానంగా వినాలని చెప్పి కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు 25వ తేదీన జరిగినవటువంటి సస్పెన్షన్ అన్యాయంగానో అక్రమంగానో జరిగింది అనే ధోరణిలో నేను ఏకీభవించలేను, సభకూడా ఏకీభవించరు అనే నా ఉద్దేశం. మొత్తం మీద అంత మంది ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి సబంధించిన సభ్యులు బయట ఉండగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకోవడం అందరికి బాధాకరం అయినటువంటిది ప్రజాస్వామ్యానికి కూడ అది మంచిది కాదు అని చెప్పి రామారావుగారు చేసిన లేబర్ పార్టు ఆఫ్ ది అప్పీల్ బాగానే ఉంది. మరి మొదటి పార్టు వారు చేయకుండా ఉంటే బాగుండేది. మరి తక్కిన ప్రతిపక్ష నాయకులు చేసిన అప్పీలు చాలా రీజనబుల్‌గా ఉన్నది. మరి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ విశాల హృదయంతో ఆలోచించి లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్సు మినిష్టరు గారు కూడ దీనికి సంబంధించి తీసుకుని వారు ఒక రిజల్యూషన్ మూవ్ చేస్తే సస్పెన్షన్ టెర్మినేట్ చేయడం భావ్యముగా ఉంటుందని చెప్పి నా ఉద్దేశం.

I appeal to the Hon'ble Chief Minister that because of the special request made by all the other Opposition Leaders and the main Opposition Leader also further clarified that he does not want to let down his Members: but his intention is not to support the unruly activities in the House - I request the Leader of the House to magnanimously respond.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మీరు ఇచ్చినటువంటి వివరణ - ఆ విధంగా తీసివేయడం తప్పు అని చెప్పే మాట, ప్రతిపక్ష నాయకులు అన్న మాట, మేము చేసినది ఆక్షేపణే. దానిని మీరు కూడా సమ్మతించారు. సంతోషం. రెండవ భాగము వారు లేకుండా మౌను జరపడం తప్పు అన్నమాట మాత్రం అది తప్పు. అది అనకూడదు. వారు లేకుండా కూడా సభ జరుగుతుంది. సభ జరగాలి. వారిని బయటికి పంపించిన తరువాత వారి కొరకు సభ ఆగదు అనే సంగతి గౌరవనీయులు ప్రతిపక్ష నాయకులు అర్థము చేసుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆ రెండూ స్పష్టం అయిపోతే మరి వారిని తిరిగి మీరు అంగీకరిస్తే మేము కూడా సిద్ధముగా ఉన్నాము.

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- యు హావ్ అలెరెడీ గాన్ ఆన్ రికార్డు. తతిమ్మా పార్టీల విజ్ఞప్తి ఉంది. హావుసు మొత్తానికే విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఉన్నాము, ప్రతిపక్షం తరపున. అందుకని మూవ్ చేయమని కోరుతూ ఉన్నాము. దయచేసి ఇంకా దానికి ఇది చేయకుండా మూవ్ చేయమని కోరుతూ ఉన్నాము. మీరు ఇచ్చారు. మీరు ఇప్పుడు కూడా అభిప్రాయం చెప్పారు. మేము ఏమీ అనలేదు కదండి. దటీజ్ వాట్ హాజ్ గాన్ హాజ్‌గాన్. ఒడిదుడుకులు వస్తూ ఉంటాయి. కొన్ని సందర్భాలలో. మేమందరము విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఉన్నాము. హావుసుకి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. to the whole House to terminate the suspension orders. అందుకని ఫరదర్ డిస్కషన్ లేకుండా, ఒక అంగీకారానికి వచ్చాము. ఫరద్ డిస్కషన్ లేకుండా చీఫ్ మినిష్టరుగారిని నేను కోరేది లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్సు మినిష్టరు ద్వారా రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయమని కోరుతూ ఉన్నాను.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఏమీ లేదు. రామారావుగారూ, ఒక విషయం. నార్మల్‌గా ఇట్లాంటి సందర్భాలలో జనరల్‌గా అప్పీల్ చేస్తారు. మళ్ళీ దాని మెరిట్సు డిమెరిట్సు లోనికి పోకుండా ఫార్మల్‌గా మేము అనుకున్నది ఏమిటంటే నాగేశ్వరరావుగారు చేస్తారు అప్పీలు అని, మీరు చేస్తాము అంటే నాకు ఏమీ అబ్జెక్షను లేదు అని చెప్పాను నేను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- అధ్యక్షా, తమకు నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. మరీ ఎక్కువ 54 మంది శాసన సభ్యులు వారిని బహిష్కరించి మనం నడుపుకోవడం నిండుతనంగా ఉండదు అన్నారు. తప్పు అనే మాట వాడలేదు. తరూత మీకు చెప్పాను నేను. సభాధ్యక్షులు మీరు. మీ ద్వారా సభకు చెప్పాను. అంతే తప్ప ఎవరికి వారితో స్ట్రైయిట్‌గా మేము మాట్లాడటం ధర్మం కాదు. కాబట్టి మీకు మేము విజ్ఞప్తి చేశాము. వారిని తిరిగి పునఃపరిశీలించండి. మీరు ఆలోచించండి. నిర్ణయం చేయండి.

Mr. Deputy Speaker :- Now, in view of the latest appeal of the Hon'ble Opposition Leader, I hope the Government will respond favourable and move a resolution.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అది నిందుతనము కాదు, తప్పు అనే మాట వారు వాడినందుకు మేము బాధ పడ్డాము గాని అది నిందుతనము కాదని మాకు కూడ తెలుసు. కాని ఆ విధంగా అనకూడదు అనే మాట. ఇది సాంప్రదాయము కాకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు చేసిన విజ్ఞప్తిని మేము అందరము అంగీకరించడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము.

(Thumping of Desks from the Treasury Benches)

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్సు మినిష్టరుగారు సస్పెన్షన్ టెర్మినేట్ చేయడానికి రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయవలసిందిగా రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

Sri K. Bapi Raju :- Sir, I beg to move :

"That this House resolves to terminate the suspension of the Members who were suspended by the House on 25.9.1990

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

The question is :

" That this House resolves to terminate the suspension of the Members who were suspended by the House on 25.9.1990."

(Pause)

The Motion was adopted and the suspension was terminated.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- కృతజ్ఞతా పూర్వక నమస్కారములు తెలియ చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :- Now, we will go to the Business of the Hose. Question Hour. Q. No. 1695, the Hon'ble Minister for Panchayathi Raj.

ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

నాగార్జున సాగర్ కుడి కాల్వకు మరమ్మతులు

71

*1695 (వై) - సర్వశ్రీ టి. వెంకయ్య (తాడికొండ), కె. లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు), డి. బాలకోటిరెడ్డి (సత్తెనపల్లి), సిహెచ్. జయరాంబాబు (గుంటూరు), వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూలు), ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా ?

(అ) నాగార్జున సాగర్ కుడికాల్వకు, దాని శాఖలకు మరమ్మత్తులు లేని కారణంగా చిట్ట చివరగల వేలాది హెక్టార్ల భూములకు, నీటి సరఫరా కాని విషయం వాస్తవమేనా:

(ఆ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసుకొనదలచిన చర్య ఏమి?

పంచాయతీ రాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి) :- (అ) నాగార్జునసాగరు కుడికాల్వలు, దాని ఉపకాల్వల క్రింద చిట్టచివరి భూములకు నీటిని తగినంతగా సరఫరా చేయడానికి వీలుగా ఆ కాల్వలకు మరమ్మతులు చేసి వాటి నిర్వహణను చేపట్టాల్సిన అవసరాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం ఇటీవల అంటే 1990- 91 లగాయితు ప్రణాళికేతరం క్రింద నిర్వహణ గ్రాంటును ఎకరానికి రూ. 20/- నుండి రూ 30 /- లకు పెంచింది. అన్ని పెద్ద కాల్వలు. చిన్న కాల్వలు, ఉప కాల్వలకు నీటిని ఆయా దామాషాలలో పంపిణీ అయ్యేట్లు చూడటానికి వీలుగా చిట్టచివరి భూములకు రొటేషన్ పద్ధతిపై నీరు సరఫరా చేయటానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవడంమయింది.

శ్రీ. సిహెచ్. జయరాంబాబు :- అధ్యక్షా, నాగార్జున సాగరు ప్రాజెక్టు అనేది చాల పెద్ద ప్రాజెక్టు, బహుళార్థక సాధక ప్రాజెక్టు . దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాలు మాగాణి చేయటానికి లక్షలాది మంది ప్రజలకు ఆహారాన్ని ఇచ్చేటటువంటి ప్రాజెక్టు. గత 7,8 సంవత్సరాల నుంచి దీనికి రిపేర్సు లేవు. మరి చివరికి దీన్ని ఒక మ్యూజియమ్‌గానో ఒక పురాతన వస్తువుగానో మారి పోయే పరిస్థితి కూడ ఏర్పడ్డది. దాని కాలువలకు రిపేర్సు లేక నీరు వదులుతుంటే బండ్సు కోసి వేయడం వంటి ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. వేలాది మంది రైతాంగం అదనులో నీళ్లు అందక పంట పండించుకోలేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం వారు ఈ 1990- 91 వ సంవత్సరం నుంచి ఎవరానికి 20 నుంచి 30 రూపాయలకు పెంచాలి అని చెబుతున్నారు. అలాగనే చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడు 1978-80 వ సంవత్సరంలో టెయిల్ ఎండ్సు ఎలోకేషన్ పెరగాలని ఒక కమిటి వేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టుని ప్రభుత్వం అమలు జరిపిందా, దానిని పరిశీలించిందా తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రకారం చిట్టచివర ప్రాంతాలకు నాగార్జున సాగర్ కుడి కాలువలో నీరు అందలేదు అన్నమాట వాస్తవం. దాని రిపేర్సు కాలేదు అని చెప్పిన మాట కూడ వాస్తవమే. అంతేకాదు. అది ఒకటే కాదు కారణం. స్పేపేజి లాసెస్ వల్ల కూడ లేక మిక్సింగు క్రాపింగు పేటర్సు వల్ల, క్రాప్సు మార్చుకునే విధానం వల్ల ఎక్కువ లార్జిస్కేల్ కన్‌వర్షన్ ఆఫ్ ఆవటర్ ఐ.డి. నుంచి వెట్‌కి తీసుకున్న దాని వల్ల ఇంకా అక్కడ సిస్టమేటిక్‌గా రైతులు ఆయకట్టుదారులు దీనిని రొటేషన్ పద్ధతులతో నీరు వాడక పోవడం వల్ల ఇవి అన్ని ఇబ్బందులు వచ్చినాయి అధ్యక్షా, కాని అయినప్పటికి 9.00 ఈ రిపేర్లు విషయంలో దానిని రిపేర్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ పడింది. ఉ॥ అయినప్పటి ఈ కాల్వల రిపేర్స్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ప్రభుత్వం వారు ప్రయత్నం చేసి 11,000 నుండి 14,000 క్యూసిక్కుల నీరును డిస్ చార్జి చేయాలని చెప్పి నిర్ణయం చేసుకొంది. దీని కొరకు సప్లిమెంటరీ స్కీమ్సు ఎస్టిమేట్సు వేసి దానికి 17 కోట్ల

రూపాయల వరకూ వెచ్చించ వలసి ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది. ఇందుకు గాను 91 స్కీములు ప్రపోజ్ చేయడం జరిగింది. దానిలో 85 స్కీములు తీసుకుని సుమారు 55 డ్రైవర్షన్ స్కీమ్ము కొరకు 12 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. అందువల్ల యిపుడు యీ టైలెండు ఏరియాను నిర్లక్ష్యము చేసే ప్రశ్న ఏ మాత్రము లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈకాల్వల రిపైర్స్‌కు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొంటున్నది.

శ్రీ. సిహెచ్. జయరాంబాబు :- అధ్యక్షా, యిపుడు రిపైర్స్ కొరకు కాలువలకు ఎకరానికి 37 రూపాయల వరకూ పెంచాలని రైతులు కోరుతున్నారు. ఇపుడు 15 రూపాయలు ఎకరానికి ఉంటే దానిని 20 రూపాయలకు పెంచిన మాట వాస్తవమే అయినా యీ డబ్బు రిపైర్స్‌కు సరిపోదు. ఇపుడు మూడు సంవత్సరముల క్రితము పండించే పంటకు యిపుడు పండించే పంటకు చాలా తేడా ఉంది. కాబట్టి నేను మంత్రిగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే ఇంకా యీ రిపైర్స్ కొరకు 20 రూపాయల నుంచి 15 రూపాయలకు పెంచి మొత్తం ఎకరాకు 35 రూపాయలు చొప్పున ప్రభుత్వం వారు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్లు చార్జీలు రిపైర్స్ కొరకు యిచ్చే డబ్బులో కలపకుండా కూడా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు. గత సంవత్సరం రిపైర్స్ కొరకు 15 రూపాయలు ఎకరాకు ఖర్చు పెడితే యీ సంవత్సరం ఎకరాకు 20 రూపాయలుగా పెంచడం జరిగింది. మరల యిపుడు యీ 20 రూపాయలను 30 రూపాయలుగా చేయడానికి గాను ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం యీ కాల్వల రిపైర్స్ విషయంలో తప్పక చర్యలు తీసుకొంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. బాలకోటిరెడ్డి :- అక్ష్యక్షా, యీ నాగార్జున సాగర్ కుడి కాల్వ క్రింది సీపేజ్ క్రింద నీరు పోయి నీరు టైలెండు పొలాలకు రావడం లేదు. వరల్డ్ బ్యాంకు నిధుల నుంచి డబ్బు తీసుకొని యీ కుడి కాల్వను రిపైర్ చేసి నీరు సీపేజ్ కాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం యీ రిపైర్స్ చేయించడానికి గాను ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నది తెలియపరచవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- వరల్డ్ బ్యాంకు వారికి ఈ కాల్వల మరమ్మతు విషయంలో నీరు సీపేజ్ కాకుండా ఉండడానికి గాను కొన్ని ప్రపోజల్స్ పంపించడం జరిగింది. దీని మీద యింకా వరల్డు బ్యాంకు వారు ఏమి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అందువల్ల యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీ రిపైర్స్ విషయంలో ఏమి చేయాలనేది ఆలోచన చేస్తున్నది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- స్పీకర్ సార్, సీపేజ్ వల్ల వాటర్ వేస్టు అవుతున్నట్లు మంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. కాబట్టి యీ కుడికాల్వ లైనింగు చేయించడానికి యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వద్ద ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉన్నదా? ఇకపోతే యిపుడు ఉన్న ఆయకట్టే కాకుండా కుడికాల్వ క్రింద యింకా లాండ్ డెలవలప్ మెంట్ చేసినట్లయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మంచి ఆదాయం వస్తుంది. కాబట్టి ప్రపంచ బ్యాంకు పెయిడ్‌ను యీ రిపైర్స్ కొరకు డైవర్ట్ చేసి యీ నాగార్జున సాగర్ కాల్వలను బాగు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి :- ఈ కుడికాల్వ లైనింగు యింకా పూర్తికాలేదు. అది వాస్తవమే. దీని లైనింగు చేయడానికి గాను ఎక్కువ నిధులు కావాలి. ఈ సంవత్సరం యీ నాగార్జున సాగర్ కాల్వల రిపైర్స్‌కు 22 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఇది 'ప్లానులు లోకాషన్స్ నుంచి ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఇంకా 15, 16 కోట్లు రూపాయలు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు చార్జెస్ క్రింద కావాలి. ఇపుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా దీనికి కొంత డిలే కావచ్చును. ఈ ఆయకట్టు అభివృద్ధికి గాను 11 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు (పరుచూరు) :- అధ్యక్షా, యిపుడు కూడా నాట్లు వేయని పరిస్థితి ప్రకాశం జిల్లాలో ఉంది. ఇది మంత్రిగారు దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. అక్కడ ఉన్న అధికారులు అనాధరైజెడ్ ఆయకట్టు పెంచడం వల్ల రైతులు ఆయకట్టు ప్రాంతంలో ఉన్నవారు ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టుకొని పంటలు వేసుకొన్నపుడు వారికి నీరు అందివ్వకుండా దౌర్జన్యం చేస్తున్నారు. అక్కడ తూటు అనేటటువంటిది యీ కాలవలలో ఎక్కువగా పెరిగి యింకా యితర అవరోధాల వల్ల టైలెండు భూములకు నీరు అందడం లేదని అధికారులు అంటున్నారు. ఇపుడు అక్కడ 91 స్కీములు పూర్తి అయినాయి. ఇంకా మిగిలిన స్కీములు కూడా ప్రభుత్వం వారు పూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది. వీటికి సంబంధించిన అంచనాలు అన్నీ కూడా ప్రభుత్వం వారి వద్దనే ఉన్నాయి. రైతులు సగం ఖర్చు భరించడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు కూడా దీనికి తగు కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి :- గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో కొంతమంది అధికారులు రైతుల మీద దౌర్జన్యం చేస్తున్నట్లు సభ్యులు చెబుతున్నారు. కాని అటువంటి సంఘటనలు ఏమీ నా దృష్టికి రాలేదు. ఏమైనా అటువంటివి జరిగిందంటే తప్పక అధికారుల మీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇకపోతే నప్లమెంటరీ స్కీముల విషయంలో గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో 50,000 ఎకరాలకు నీరు అందడం లేదని అంటున్నారు. ఆ విషయాలు పరిశీలించడం జరుగుతుంది. సభ్యులు కొన్ని స్కీములు ప్రారంభించడం విషయంలో చెప్పారు. 140 స్కీములు ప్రారంభించాలని అన్నారు. కాని 140 సంఖ్య కాదు. 120 స్కీములు పరిశీలించి వాటిక డబ్బు సమకూర్చాలని నిర్ణయం ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఇప్పుడు రైతులు యీ ఖర్చులో కొంత భరిస్తామని అన్నారు. ఆ విషయం పరిశీలన చేయించి యీ స్కీములు ఇంప్లిమెంటేషన్ విషయంలో మంత్రిగారు కృషి చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రాజువరెడ్డి (నర్సికల్) :- ఇపుడు నాగార్జున సాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల పరిస్థితి రిపైర్స్ లేకుండా సీపేజ్ జరిగే పరిస్థితి ఉంది. అసలు యీ కాల్వల త్రవ్వకం టైములోనే ఇంజనీర్లు ప్లాన్ చేసినపుడు వారు లోపం చేసారు. ఇపుడు అయకట్టు ఎన్నో సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పాటు చేసారు. కాల్వలలో పై భాగంలో నీరు సీపేజ్ వల్ల యింకి పోతున్నది. కాబట్టి యీ కాల్వల మరమత్తుకు నీరు సీపేజ్ కాకుండా వెంటనే కాల్వలకు లైనింగు చేసే కార్యక్రమం ఏర్పాటు యీ ప్రభుత్వం ఎపుడు చేస్తుంది ?

9.10 అందుకని ఎట్లా ఉన్నది అంటో గుర్రాన్ని గుర్రమే మేసినట్లు ఉంది. ఈ ఉ॥ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటోకే సరిపడితే ఇంక రిపేర్ ఏమి ఉంటుంది.? నీళ్లను అది

రీలోకలేజేషన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అన్నిటికి చివరి ఊరు. ఏ మేజర్ పంచాయతి పేరు ఉందో ఆ విధంగా అన్ని గ్రామాలకు నీళ్ళు ఇచ్చే విధంగా ఆ బాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా? లైనింగ్ చేసింది కూడా పోతోంది. కాలువలు తెగిపోతున్నాయి. ఎండాకాలంలో కాలువలు మూసేసినా రిపేర్స్ జరగడం లేదు. ఒకసారి మంత్రిగారు కాలవలు చూసి రావాలని కోరుతున్నాను. గండ్లు పడ్డవాటిని రిపేర్ చేయడం లేదు. అటువంటప్పుడు ఇంక పడకుండా జాగ్రత్తలు ఏమి తీసుకొంటారు. ప్రభుత్వం కనీసం ఆయకట్టుకు నీరు ఇచ్చే విధంగా గ్యారంటీ తీసుకుంటుందా? బాధ్యత తీసుకుంటుందా చెప్పాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికైనా ఈ ఎడమ కాల్వ, కుడి కాల్వ సప్లిమెంటేషన్ స్కీమ్స్ పూర్తి చేయాలి. అలాగే తూటి కాడ, పిల్ట్ లేకుండా చూడాలి. వరల్డ్ బాంక్ నుంచి అప్పు తీసుకు వచ్చి లైనింగ్ చేస్తే అది కాస్తా పోయింది. కంట్రాక్టర్ మేసేసారు. లైనింగు వల్ల లాభం లేదు. ఇప్పటికైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ఇవి అన్నీ చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్.చెంగారెడ్డి :- ఇంతకు ముందు పరిస్థితి చెప్పాను. మన బడ్జెట్ దీని మీద 22 కోట్ల రూపాయలు అయితే రు. 16 కోట్లు ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ మీదే అవుతోంది. అందుచేత 1990 - 91 లో మెయిన్‌టినెన్స్ కింద పెర్ ఏకర్‌కు రు. 20 నుంచి రు. 30 పెరుగుతూ ఉంది. అది ఆర్డర్స్ ఇస్యూ చేయడం జరిగింది. దీనిని బట్టి అక్కడి కాలువల మరమ్మత్తు ఆధారపడి ఉంటుంది. కుడి, ఎడమ కాలువల మరమ్మత్తు దీనిని బట్ట ఆధారపడి ఉంటుంది.

మంజీరా నదిపై లిఫ్ట నీటి పారుదల పథకాలు

72 -

* 1697 (జడ్) - సర్వశ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణకేడ్), ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) మెదక్ జిల్లాలోమంజీరానదిపై ఎన్ని లిఫ్ట నీటిపారుదల పథకాలకు హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్సు లభించినది ; వాటిలో ఎన్నింటి పని ప్రారంభించబడినది ;

(ఆ) మిగిలిన పథకాలవని ఎప్పుడు ప్రారంభమగును :

(ఇ) పులకుర్తి వంతెన సమీపంలో మంజీరానదికిరువైపుల మరికొన్ని లిఫ్ట నీటి పారుదల పథకాలను చేపట్టుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదనగలదా ;

(ఈ) అయినచో, చేపట్ట సంకల్పించిన పథకాలకు సంబంధించి ఏ దైనా సర్వేను నిర్వహించినారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- (అ) మెదక్ జిల్లాలో మంజీరా నదిపై ఏడు ఎత్తిపోతల పథకాల కోసం జలవిజ్ఞాన సంబంధమైన అనుమతిని పొందడం జరిగింది. ఈ పథకాలన్నిటిని అమలు పరచేందుకు చేపట్టడమయింది. వీటిలో రెండు పథకాలను 1988. 1989లో ప్రారంభించి పూర్తి చేయడమయింది.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) 850 ఎకరాల ఆయకట్టు కోసం పులకుర్తి వంతెన ఎడమవైపున పులకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం అని పిలువబడే ఒక ఎత్తిపోతల పథకాన్ని చేపట్టాలని ప్రతి పాదించడమయింది.

(ఈ) పులకుర్తి వంతెన ఎడమవైపున ఉన్న పులకుర్తి గ్రామంలో ఎత్తిపోతల పథకం కోసం ప్రాథమిక దర్యాప్తు పనులు పూర్తి అయ్యాయి. ఈ పథకం సవివరమైన దర్యాప్తును చేపట్టవలసిందిగా క్షేత్ర అధికార్లను ఆదేశించడమయింది.

శ్రీ వి. కిష్టారెడ్డి :- ఇప్పుడు హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్స్ మెదక్ జిల్లాలో మంజీరా నదిపై లిఫ్ట ఇరిగేషన్ కు ఎన్ని స్కీమ్స్ అయ్యాయి. క్లియరెన్స్ వచ్చింది మంత్రిగారు చెప్పలేదు. నా క్వశ్చన్ మంజీరాకి ఇరువైపులా ఎన్ని స్కీమ్స్ చేపట్టారు? అయితే, దానితో మంత్రిగారు ఏమి చెప్పారు అంటే ఎడమ వైపున పులకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం అని చెప్పారు. కుడి వైపున కూడా ఎన్ని స్కీమ్స్ తీసుకున్నారు. తోరణాలు, హమీరాబాద్ స్కీమ్స్ చేపట్టారు. వాటి పరిస్థితి ఏమిటి?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- ఈ హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్స్ ఏడు స్కీములు అయినాయి. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. ఏడు స్కీములలో రెండె స్కీమ్స్ పని కూడా ప్రారంభించడం జరిగింది. మిగతా 5 స్కీమ్స్ వర్క్స్ అన్ని ఎగ్జిక్యూషన్‌లో ఉన్నాయి. చిన్న నాగపూర్ అనేది ఒకటి. అది 425 ఎకరాలకు, దాని ఎస్టిమేట్ రూ 16.58 లక్షలు. అది పూర్తి అయింది. షాపూర్ రిలైజ్ స్కీము పూర్తయింది. మిగతావి ఎగ్జిక్యూషన్‌లో ఉండేవి కార్‌మిల్ లిఫ్ట ఇరిగేషన్ స్కీము, రెండు కోరంపల్లి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్, చిత్రాల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్, నాగసానిపల్లి.చిన్న నాగపూర్ స్టేజ్ - 2, 'లిఫ్ట ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ - ఇవి ఎగ్జిక్యూషన్‌లో ఉఆన్నయి. మిగతావి. పులకుర్తి స్కీమ్ కూడా ఇప్పుడు ప్రిలిమినరీ ఇన్‌వెస్టిగేషన్‌లో ఉంది, అది మళ్లా డిటెయిల్డ్ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ త్వరలో జరపాలని అదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. కిష్టారెడ్డి :- తోరణాలు, హమీరాబాదు గురించి సమాధానం చెప్పలేదు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పుడు కూడా ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. అప్పుడు వారు మంజూరు చేశారు. 1978-79లో ఇప్పటి మన ముఖ్యమంత్రిగారే అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మంజూరు చేసిన స్కీమ్స్. ఏడున్నర సంవత్సరాలు పాతి పెట్టారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు తీసుకుంటామని చెప్పారు. అది ఏ పరిస్థితిలో ఉందా అన్నది మంత్రిగారు చెప్పగలుగుతారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- ఈరెండు స్కీమ్స్ కూడా డిటెయిల్డ్ ఇనవెస్టిగేషన్‌లో ఉన్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :- ఈ ఏడు లిఫ్ట ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ కి నీటి పరిమాణం అనుమతి లభించిందని చెప్పారు. ఇంకా పెండింగులో ఎన్ని లిఫ్ట్/ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ ఉన్నాయి ? హతినూర, బండిపోతుగల్, పలపనూర్ - ఈ గ్రామాలలో లిఫ్ట ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ తీసుకున్నాము. సర్వే జరగడం లేదు. సర్వే గురించి ప్రత్యేకంగా సిబ్బందిని నియమించి

వెంటనే సర్వే చేయించి నీటి పరిమాణం అనుమతి పొందేటందుకు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకుంటారా? ప్రత్యేకంగా ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి :- ఇంతకు ముందే నేను చెప్పాను కొన్ని స్కీమ్స్ సర్వే పూర్తయిందని. మెదక్ జిల్లా ఎమ్. ఎల్. ఎన్. ఎం.పీస్ తో 26-9-90న సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వారు ఆ సమావేశములో కొన్ని స్కీమ్స్ ప్రపోజ్ చేయడం జరిగింది. ఆ స్కీమ్స్ ప్రిలిమనరీ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కోసం ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు విఠల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు అవి అన్నీ కూడా ఇన్‌వెస్టిగేషన్‌లో ఉన్నాయి. సర్వే జరుగుతోంది. ఇంకా సర్వే ఉధృతంగా త్వరలో పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

ఆల్విన్‌లలో టర్నోవర్‌ను పెంచుట

73 -

* 1670 - శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణరావు (అవనిగడ్డ) - ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) వచ్చే సంవత్సరం నుండి హైదరాబాదు ఆల్విన్ యొక్క టర్నోవర్‌ను 300 కోట్ల రూపాయలకు పెంచుటకు ఏదేని ప్రతి పాదన కలదా ;

(ఆ) విదేశాలలో ఆల్విన్ గడియారాలకు గిరాకీ వున్న విషయం వాస్తవమేనా:

(ఇ) ప్రతి సంవత్సరం ఆల్విన్ ఒక లక్ష రిఫ్రిజిరేటర్లను వుత్పత్తి చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా:

(ఈ) కడప జిల్లాలో నందలూరు వద్ద అత్యంత ఆధునికమైన కర్మాగారాన్ని మరియు హైదరాబాదులో నూతన కంప్రెషర్సు వుత్పాదనకు ఒక కర్మాగారాన్ని ప్రారంభించుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా.

(ఉ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేమి?

ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :- (అ) అవునండి. (ఆ) అవునండి. కంపెనీ ఇప్పటికే 50,500 సెల్ఫ్ వైండింగు వాచీలను ఎగుమతి చేసింది. ఇంకా 30,000 వాచీల ఎగుమతి ప్రాసెస్‌లో వుంది. అదే విదంగా 3 లక్షల వాచీలను ఎగుమతి చేసే ప్రతిపాదనలు సంప్రదింపుల దశలో వున్నాయి.

(ఇ) అవునండి.

(ఈ) అవునండి.

(ఉ) 1.25 లక్షల రిఫ్రిజిరేటర్ల స్థాపిత శక్తితో కడప జిల్లా నందలూరు అధునిక రిఫ్రిజరేటరు ప్లాంటు నొకదానిని స్థాపించడానికి కంపెనీ ఇప్పటికే ప్రణాళికను అమలు పరిచింది. 1.5 లక్షల కంప్రెసర్లను తయారు చేసేందుకు హైదరాబాదులో ఒక కంప్రెసరు

ప్లాంటు ఇదివరకే పనిచేయడం ప్రారంభించింది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టుల మొత్తం వ్యయం రూ 43.3 కోట్లు.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ రావు :- ఇంకా ఏమైనా కొత్త వస్తువులు తయారు చేసే ప్రతాపాదన ఉందా? రెండవది, ఈ సంవత్సరం ఎంత విలువగల గడియారాలను తయారు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య : - మామూలుగా ఈ ఆల్విన్ బాగా స్థిమితముగా పని చేస్తూ ఎక్స్‌పేన్షన్ ప్రోగ్రాముకి వచ్చింది. ఇప్పుడు తయారు చేస్తున్న రిఫ్రిజిరేటర్స్. అలాగే కంప్రెసర్స్ కాకుండా వాచ్ డివిజన్ బాగా పని చేస్తుంది. వీటికి ఇంకా అదనంగా ఆలోచన చేస్తున్నది తప్ప వెంటనే మరొక ప్రొడక్ట్ ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు. తరువాత వాచెస్‌కి సంబంధించినంతవరకు ఈ కంపెనీ ఇన్‌స్టాల్డ్ కెపాసిటిని వాబ్ ప్రాజెక్టులో రెండు మిలియన్‌ల వాచీల దగ్గర నుంచి 3.30 మిలియనుల కెపాసిటీకి పెంచాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. రామయ్య :- ఈ ఆల్విన్ లాభాల మీద నడుస్తున్నదా. నష్టాల మీద నడుస్తున్నదా? లాభాల మీద అయితే లాభం ఎంత, నష్టాల మీద అయితే ఎంత నష్టమో చెపుతారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఈ సంస్థ లాభాల మీద నడుస్తున్నదని చెప్పడానికి సంతోష పడుతున్నాను. 1989-90 సంవత్సరములో ఇన్‌కమ్‌టాక్స్ మినహాయింపు లేకుండా మొత్తం సంపాదించినది రు. 3.50 కోట్లు.

9.20 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ఇన్‌కం టాక్సు కిందనే పోయిందా? నికర లాభం మిగిలిందా?
ఉ॥ అది అంతా క్లబ్ చేసి ...

శ్రీ కె. రోశయ్య :- దీని మీద ఇన్‌కం టాక్సు ఎంత చెల్లించవలసి ఉంటుందో నాదగ్గర లేదు. అది పోయినా మనకు మిగులుతుంది...

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు :- కడపలో పెడుతున్నటువంటి కర్మాగారంలో జాబ్స్ రిక్రూట్‌మెంట్ చేసే విషయంలో అనేక అవకతవకలు ఉన్నాయని మీ దృష్టికి వచ్చిందా? దానికి ఏదైనా ఒక సరైన విధానాన్ని ఏర్పాటు చేసి తద్వారా నియామకాలు జరపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- అలాంటి సమాచారం మా దగ్గర లేదు. కాని ఒక చిన్నమాట చెప్పగలను - రిక్రూట్‌మెంటుకు కూడా ఒక స్పష్టమైన ప్రాసీజర్ ఉన్నది. ఆ ప్రాసీజర్ ప్రకారమే కడప - నందనూరు యూనిట్‌లో కూడా రిక్రూట్‌మెంటు చేయడం జరిగింది. తమ దగ్గర సమాచారం ఉంటే దయచేసి అందచేస్తే వాటి మీద విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు :- పంపిస్తాను.

ఖమ్మం జిల్లా కేంద్ర ఆసుపత్రిలో సివిల్ సర్జన్ పదవులు

74 -

* 1701 (హెచ్) - సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, సి. విఠల్‌రెడ్డి, మహ్మద్ రజబ్ ఆలీ (సుజాతనగర్) డి. : చిన మల్లయ్య (ఇందుర్తి), జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట), వి. నారాయణ రావు (మునుగోడు), ఎం. బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ), కె.భిక్షం (బుర్గమ్ హాపడ్) - ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఖమ్మం జిల్లా కేంద్ర ఆసుపత్రిలో గత రెండు సంవత్సరాలుగా నేత్ర వైద్య, స్త్రీ వైద్య, శిశు వైద్య శాఖలలో నిపుణులైన సివిల్ సర్జన్, ఫిజీషియన్ పదవులను భర్తీ చేయని విషయం వాస్తవమేనా .

(ఆ) అయినచో, సహాయం చేయడానికి తీసుకున్న చర్యలేమి ?

ముఖ్యమంత్రి తరపున రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి) :- (అ) అవునండి. ఆస్థమాలజీ, సివిలు సర్జను స్పెషలిస్టు పదవి ఒకటి మినహా మిగిలినవి ఖాళీగా ఉన్నాయి.

(ఆ) సంబంధించిన స్పెషాలిటీలలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేటు, అర్హత కలిగిన సివిలు అసిస్టెంటు సర్జన్లు రోగులకు చికిత్స చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :- అధ్యక్షా, జవాబులో చిన్న సవరణ కలదని తమ ద్వారా తెలియ చేస్తున్నాను. సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్‌కు సంబంధించి పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ క్వాలిఫికేషన్స్ ఉన్నవారు రోగులకు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, చాలా స్పష్టంగా ప్రశ్న వేశాను. గతంలో 3,4 సంవత్సరాల నుంచి హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్స్‌లలో చాలా పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఒక్కటి మినహా తక్కినవి ఖాళీగా ఉన్నాయని సమాధానం ఇచ్చారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేశాను. సమాధానాన్ని అల్టరేషన్ చేశానని చెప్పాను. 'అవును' అంటే ఖాళీలు ఉన్నాయని అర్థం కదా.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :- ఆ ఖాళీలను ఎప్పుడు భర్తీ చేస్తారో చెప్పండి. స్పెషలిస్టు అంటే, పిజి చేసే వారితో వైద్యం చేస్తున్నామంటున్నారు. మామూలు మంత్రసాని. ఆర్ఎంపి డాక్టర్లు కూడా వైద్యం చేస్తారు. చేయరని అనడం లేదు. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి భర్తీ చేస్తారా? 3,4 సంవత్సరాల నుండి అడుగుతున్నాం. సమాధానం డైరెక్టుగా చెప్పండి. Are you going to fill up these posts ?

శ్రీ జె. సి. దివాకర్ రెడ్డి :- తప్పకుండా అధ్యక్షా, తమకు తెలియని విషయం కాదు. కొంతమందికి ప్రమోషన్స్ ఇచ్చివేయవలసి ఉంటుంది. ఈ రోజున సివిల్ ఎసిస్టెంటు సర్జన్స్ కూడా ఎండి, ఎంఎస్ చదువుకున్నవారు కూడా ఉన్నారు. వారికి ప్రమోషన్స్ ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ గత 9 సంవత్సరాలుగా డిపిసి ఇంతవరకూ

కూర్చోలేదు. ముఖ్యమైనా లెకూనా అక్కడ ఉన్నది తప్ప వేరే ఏమీ కాదు. అయితే యీ నెల 9వ తారీఖున డిపిసి కూర్చుంటుంది. దానిలో సెలెక్ట చేసి ఆ ఖాళీలలను భర్తీ చేయడం జరుగుతుందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను,

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చాలా తాపీగా, నిండుదనంగా చేస్తామని చెప్పారు. ఇది వింటూనే ఉన్నాం. చేసిన తరువాతనే చూడాల్సింది తప్ప వేరే పరిస్థితి లేదు. అధ్యక్షా, ఇది ఖమ్మం జిల్లాలోనే కాదు, రాష్ట్రంలోనే గత 2 సంవత్సరాలుగా వింటున్నాము. పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. మొన్నీమధ్య పరీక్ష నిర్వహించారు. ఏమి జరిగిందో కూడా తెలియదు. అయ్యా, అన్నిహాస్పిటల్స్ చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. ఇంకో సందర్భంలో దీని గురించి చర్చ జరిగేది ఉన్నది. అది ఎంత అధ్వాన్నంగా ఉందో చేస్తే కళ్లకు కట్టినట్లుగా అర్థం అవుతుంది. తెలియంది కాదు, తెలిసిందే కాని నటించే పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ఉన్నది చేయగలిగేది ఏమీ లేదు. గతంలో ఎడ్వయిజర్ కమిటీలు వేశారు. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఎడ్వయిజరీ కమిటి ఉన్నదో లేదో అనేది మాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇంతవరకూ ఫంక్షన్ కాలేదు. ఏ ప్రశ్న వేసినప్పటికీ జరుగుతుందని చెప్పుతున్నారు. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పుతున్నా వాగ్దానాన్ని ఖచ్చితంగా ఎన్నిరోజులలో పూర్తి చేయగలగుతారు? ఈ పోస్టులను ఎప్పుడు భర్తీ చేయగలగుతారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ. జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- గతంలో ఎడ్వయిజరీ కమిటీ పెట్టారు కానీ ఇవాళ అవి ఎగ్జిస్టెన్సులో లేవు. పనిచేయడం లేదు. సబ్యులు చేసిన సూచనను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఇందాక మనవి చేశాను. ఈ పోస్టులన్ని వెకెంటుగా ఉండడానికి కారణం ఏమిటంటే, డిపిసి 9 సంవత్సరాలుగా కూర్చోలేదు. ఇవాల్టికి ఇవాళ కావాలని డిమాండు చేస్తున్నారు. సంతోషమే. మీరు డిమాండు చేసినా, చేయకపోయినా ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. ఈ నెల 9వ తేదీన కార్యక్రమం మొదలు పెడతాము. కేవలం రెండు నెలల్లో పోస్టులను పూర్తి చేయడం జరుగుతుందని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ. జి. యాదగిరి రెడ్డి :- అధ్యక్ష్యా, మా నల్లగొండ జిల్లా కేంద్రంలో ఉన్న హాస్పిటల్‌లో డాక్టర్ల కొరత, మందుల కొరత రెండూ ఉన్నాయి. చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది. వాటి పరిష్కారానికి మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- తప్పకుండా పరిశీలన చేసి తగు ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :- రాష్ట్రంలో సివిల్ సర్జన్లు, స్పెషలిస్టుల పోస్టులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఎన్ని వేకెన్సీస్ ఉన్నాయి ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించింది..

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :- ఖమ్మంలో, రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయి ? ఎప్పుడు ప్రమోషన్స్ ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకుంటారు ? ప్రత్యేకంగా ఎప్పుడు నియమిస్తారు ? ఎప్పుడు, ప్రజలకు అవకాశం కలిగిస్తారు ? మంత్రిగారు దయచేసి చెప్పతారా ?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, విఠల్‌రెడ్డి గారు గతంలోకూడా ఇక్కడ ఉన్నారు. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను - 9 సంవత్సరాల నుంచి డిపిసి కూర్చోలేదని. ప్రమోషన్స్ ఇవ్వాలంటే, డిపిసి కూర్చోవాలి. అందువల్ల వచ్చింది బాధ. గతంలో ఎందుకు ఇలా డిమాండు చేయలేదు అర్థం కావడం లేదు. మరొకమారు చెప్పుతున్నాను - ఖమ్మంలో 7 గురు స్పెషలిస్టు ఉండాల్సి ఉంటే, ఇద్దరు ఉన్నారు, మొత్తం ఐదు ఖాళీలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద 75 వేకెన్సీస్ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కూడా ఈ నెల 9వ తేదీన కూర్చుని, రాబోయే 2,3 నెలల లోపల భర్తీ చేసి డాక్టర్సును వేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. డి. వెంకటేశ్వరరావు :- గతంలో జరగలేదనేది సత్యదూరం...

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ. ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ) :- వారి దగ్గర ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ ఉన్నది చెప్పనీయండి...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- యు నీడ్ నాట్ టేక్ ఇట్ సీరియస్‌లీ...

Sri. D. Sriprada Rao (Manthani) : – This problem pertains to the posting of Doctors in rural areas. The Minister has answered that there were no promotions because the D.P.C. has not met. We are not bothered about their promotions. We are concerned that Doctors should be posted in rural areas. Even if you have posted them, they are not going to join there. You post those Doctors who have given their consent to work in the rural areas. కన్‌సెంటు ఇచ్చినా, ఇంటర్‌వ్యూ చేసినా పోస్టు చేయరు. కన్‌సెంటు ఇవ్వకుండా వారిని వేస్తే ఇంటీరియర్ అని, రిమోట్ కార్నర్ అని జాయిన్ కావడం లేదు. ఇది మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఇట్లా బర్న్ అవుతుంటే కన్‌సెంటు ఇచ్చినా కూడా పోస్టింగు చేయలేము. 640 మందిని సెలెక్టు చేశాము. వీరందరు అయ్యాక, పోకుంటే మేము వేరే వారిని సెలెక్టు చేస్తామని అన్నారు. ఇది కాదు క్వశ్చన్. రిమోటు ప్లెన్స్‌లో, ట్రైబల్ ఏరియాలో పని చేస్తున్నటువంటి వారిని ఎందుకు సెలెక్టు చేయరు? ఎక్స్‌ట్రిమిస్టు ఏరియా అన్నారు, రిమోట్ కార్నర్ అన్నారు? ఆర్డర్స్ ఇంతవరకు రాలేదు. ఈ నెలలో అయినా తప్పకుండా కన్‌సెంటు ఇచ్చిన డాక్టర్సును అయినా గాని, మీరు ఎవరిని అయినా పోస్టింగు చేస్తారా ? నాలుగయిదు సంవత్సరాలు రిమోట్ కార్నర్స్‌లో పని చేస్తే, సిటీకి వేసేందుకు గాను డిసిషన్ తీసుకుంటారా?

9.30 గం॥ శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- వారు స్పెసిఫిక్‌గా అడిగితే చెప్పడానికి వీలు అవుతుంది.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :- స్పెసిఫిక్‌గా అంటే మంథని అని, మహదేవ్‌పూర్ అనీ చెప్పాల్సి వస్తుంది. రిమోట్ కార్నర్స్‌లో డాక్టర్లని ఎందుకు పోస్ట్ చేయడం లేదు ? పోస్టింగ్ అయినా, ఎందుకు వారు పని చెయ్యడం లేదు ? వారికి ఏమయినా కండిషన్స్ పెట్టారా? స్పెసిఫిక్‌గా అంటే - స్టేట్ లెవెల్‌లో అడగాలంటారని అడిగాను. ఎప్పుడూ మంథని, మహదేవ్‌పూర్ గురించేనా అంటారు. ఈ రెండు ప్రాంతాలలో డాక్టర్లు లేరు. లేడీ డాక్టర్లు లేరు.

పి.హెచ్. సిలున్నాయి. కన్‌సెంట్ ఇచ్చిన డాక్టర్లు నలుగురు నా వద్దకు వచ్చారు. సెలెక్ట్ చేస్తే తప్ప, కన్‌సెంట్ ఇచ్చిన డాక్టర్లని అప్పాయింట్ చేసుకునేందుకు రూల్ లేదని అంటారు. దీని మీద చర్య తీసుకుంటారా? స్పెసిఫిక్‌గా అంటే మంధని, మహదేవపూర్‌లలో డాక్టర్స్ లేరు.

శ్రీ జె. సి. దివాకర రెడ్డి :- వారు చెప్పిన ప్రదేశాలలో - వాస్తవం గానే మేము ఉత్తర్వులు ఇచ్చినా డాక్టర్లు కొంతమంది చేరడం లేదు. అటువంటి సందర్భాలలో ప్రజాప్రతినిధులు ఫలానా డాక్టర్ వస్తాడు అంటే, ఆయన కన్‌సెంట్ ఇస్తే, వేయడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- అధ్యక్షా, స్పెషలిస్టులైన డాక్టర్ల నియామకంలో కొంత జాప్యం జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే అయినా, ఈ మధ్యన డైలీ వేజెస్ మీద అంటే రోజుకు రు. 50 ఇచ్చి, వేసిన డాక్టర్లలో స్పెషలిస్టులున్నారు. వారిని రెగ్యులరైజ్డ్ చేసి, ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేసే అవకాశాలున్నాయా? అడ్వయిజరీ కమిటీలు కనుక ఫంక్షన్ చేస్తే, ప్రజోపయోగ కార్యక్రమాలను చేపట్టేందుకు వీలుంటుంది. వాటిని ఫంక్షన్ చేయనిస్తారా?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- వారు చెప్పిన సూచనలను పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

డా. బి. రాజేశ్వర రావు (వర్ధన్న పేట) :- అధ్యక్షా, మెడికల్ అండ్ హెల్త్‌కు సంబంధించి మూడు వింగ్స్ ఉన్నాయి. 1. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ అండ్ హెల్త్ 2. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్, 3. వైద్య విధాన పరిషత్. ఈ మూడు వింగ్స్ కూడా సెపరేట్‌గా ఉండడం వల్ల సివిల్ సర్జన్స్ డి. ఎం. ఇ. కంట్రోల్‌లో ఎక్కువగా ఉంటూ టీచింగ్ ఇన్సిస్ట్యూషన్స్‌లో ఎక్కువగా ఉంటున్నారు. డిస్ట్రిక్ట్ హాస్పిటల్స్‌లో డాక్టర్స్ ఎవైలబిలిటీ తక్కువగా ఉంది కనుక ప్రాపర్ కంట్రోల్ లేని కారణంగా తాలూకా మరియు డిస్ట్రిక్ట్ హాస్పటల్స్‌లో వేకెన్సీలున్నాయి. కాబట్టి డైరక్టర్, మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్, డైరెక్టర్ హెల్త్ సర్వీసెస్, వైద్య విధాన పరిషత్‌ల మధ్యన కోఆర్డినేషన్ ఉండేలా చేస్తారా? ఈ ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ. జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మూడు డిపరెంట్, డిఫరెంట్ సెక్షన్స్ ఉన్న మాట వాస్తవం. సరైన కోఆర్డినేషనల్ లేనందువల్లనే ప్రభుత్వం మరొకసారి ఆలోచిస్తున్నది. గత విధానాన్నే తీసుకు రావాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కుంజా బొజ్జి (భద్రాచలం) :- ఖమ్మం జిల్లా, భద్రాచలం నియోజక వర్గంలోని వాజేటి మండలంలో జనవరి 1వ తేదీన ఒక డాక్టర్ జాయిన్ అయి. జూన్ వరకూ ఊరు మాసాల జీతం తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. అతడు వరంగల్ జిల్లా నుంచి వచ్చాడు. ప్రస్తుతం డాక్టరు ఎవరూ లేరు దీనిని వెంటనే పరిశీలించి, డాక్టర్ ఉండేలా చేస్తారా?

శ్రీ జెసి. దివాకర్ రెడ్డి :- తప్పకుండా .

220 కె.వి. సబ్ స్టేషనులు

75 -

* 2595 - సర్వశ్రీ శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి, కె. రామచంద్రరావు (కోలాపూర్):- ముఖ్యంమత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) తెలంగాణా ప్రాంతంలో 220 కె.వి. సబ్ స్టేషనులు చాలినన్ని లేని విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) అయినచో, అనమానతలను తొలగించుటకు తీసుకొనవలసిన చర్య లెవ్వి ?

(ఇ) రాష్ట్రంలో ప్రాంతీయ వారీగా గల 220 కె.వి. సబ్ స్టేషనుల పట్టికను సభా సమక్షంలో నుంచెదరా ?

ముఖ్యమంత్రి తరపున ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :- (అ) తెలంగాణా ప్రాంతంలో 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్లు పది (10) పని చేస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలో 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్లు అదనంగా నిర్మించే అవసరాన్ని ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షించి పెరుగుతున్న లోడును తీర్చడానికి ఓల్టేజి కండీషను పెంచాల్సిన అవసరం ఉన్నదని భావించినప్పుడు 220 కె.వి. సబ్ స్టేషనులను అదనంగా నిర్మాణించడానికి చర్య తీసు కోవడం జరుగుతుంది.

(ఆ) 8వ ప్రణాళికా కాలంలో (1990-95) ఈ ప్రాంతంలో దిగువ తెలిపిన విధంగా 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్లను నిర్మించాలని ఉద్దేశించడమయింది.

(1) నిజామాబాద్

(2) లంగర్ హౌస్

(3) మహబూబ్ నగర్

(4) సిద్ధిపేట

(5) ఖమ్మం

(6) భువనగిరి

(ఇ) 31.6.90 తేదీ నాటికి ప్రస్తుతం ఒక్కొక్క ప్రాంతం వారీగా ఉన్న 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్ల జాబితాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

నక్షత్రపు ప్రశ్న 2595 క్లాజు 'సి' విభాగమునకు జాబితాను సభాసమక్షమున ఉంచడమైనది.

31. 6. 1990 నాటికి రాష్ట్రంలో ఉన్న 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్ల ప్రాంతాల వారిజాబితా:

కోస్తా	తెలంగాణా	రాయలసీమ
1. గాజువాక	1. నాగార్జునసాగర్	1. చిత్తూరు
2. బొమ్మూరు	2 మిర్యాల గూడ	2. గూటి
3. భీమడోలు	3. మణుగూరు	3. కడప
4. గునదలి	4. పాల్వంచ	4. చినకామాపల్లి
5. కొండపల్లి	5. రామగుండమ్	5. శ్రీశైలం
6. తాళ్ళపల్లి	6. వరంగల్	6. కర్నూలు
7. ఒంగోలు	7. ఎద్దుమైలారం	
8. నెల్లూరు	8. షాపూర్ నగర్	
9. సుళ్ళూరు పేట	9. చాంద్రాయణగుట్ట	
	10. ఘనాపూర్	

శ్రీ పి. వర్సిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, రోశయ్య గారికి వాక్ చాతుర్యం చాలా ఎక్కువ ఉంది. మాకు అవసరమైన సమాధానం చెప్పకుండా, అడిగిన దానికి మరొక విధంగా చెబుతున్నారంటే, దీంతో మాకు సంతృప్తిగా లేదు. నేను అడిగిన ప్రశ్న తెలంగాణా ప్రాంతంలో 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్స్ చాలినంతగా లేవు అనేది వాస్తవమా అంటే 'అవును' అనో 'కాదు' అనో సాధారణంగా ఇటువంటి ప్రశ్నలకు చెబుతూంటారు. అట్లా కాకుండా, తికమక పెట్టి, అర్థం కాకుండా, విద్యుత్‌ని బట్టి, లోడ్‌ని బట్టి ఇంకాక్కువ నిర్మాణం చేస్తామనీ, పెంచుతామనీ అన్నారు. అది కాదు ప్రశ్న. ఇప్పుడు చాలినంతగా లేవు అనేది వాస్తవమా? మా దృష్టికి వచ్చినంతవరకూ గ్రామాలలో విద్యుత్ దీపాలు కనీసం లాంతర్ల మాదిరిగా కూడా వెలగడం లేదు. వేల సంఖ్యలో మోటార్లు కాలిపోతున్నాయి. రైతులుచాలా ఇబ్బంది పడుతున్నరు. చాలినంతగా సబ్ స్టేషన్‌స లేవని మా అభిప్రాయం. చెప్పమనండి. వారు చెప్పిన 6 సబ్ స్టేషన్స్ 8వ ప్రణాళికలో నిర్మాణం చేస్తున్నట్లుగా చెప్పారు. మహబూబ్ నగర్ పని ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? ప్రత్యేకంగా చెబుతారా?

శ్రీ. కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా, మామూలు ప్రశ్నకయితే అవుననో, కాదనో చెప్పేవారము. వారు కూడా అంగీకరిస్తారు. ప్రాంతీయ భావాలకు ఏ మాత్రం చోటు లేకుండా చేయాలనే ఆలోచనతో జాగ్రత్తగా సమాధానం తయారు చేయడం జరిగింది. ఉదాహరణకు కోస్టల్ ఏరియాలకు 9 సబ్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయి. లిస్టు కూడా ఇచ్చాము. తెలంగాణాకు 10 ఉన్నాయి. రాయలసీమకు 6 సబ్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయి. ఇక్కడ 10 ఉండి, కోస్టల్ ఏరియాలకు 9 ఉండడం అంటే, ఎక్కువ ఉన్నాయనో, తక్కువ ఉన్నాయనో చెప్పడం కాదు. ఏవయినా, విద్యుత్ అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఉత్పాదన పెంచేటప్పుడు. దాంతో పాటు డిస్ట్రిబ్యూషన్‌కి సంబంధించి కూడా జాగ్రత్తగా చర్యలు తీసుకోవాలి. గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. మహబూబ్ నగర్‌కు సంబంధించినంత వరకూ అది కంప్లీట్ చేయడమే కాదు, దాంతో మొదలు పెట్టి 8వ

పంచవర్ష ప్రణాళికలో అన్నిటినీ బేకప్ చేస్తామని చెప్పాను. ఒక్కొక్క సబ్ స్టేషనుకు రు. 7 కోట్ల నుంచి రు. 8 కోట్ల వరకూ అవుతుంది. మహబూబ్‌నగర్‌లో కాస్త వెంటనే ప్రారంభించడానికి గాను కావలసిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగానే చెప్పారు. 8వ ప్రణాళికాలో పెడతామన్నారు. 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్స్ విషయం సరే. 33 కె.వి. సబ్ స్టేషన్స్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ లేక ఆగిపోయాయి. మంత్రిగారితోనే మా ఖమ్మం జిల్లాలో ఓపెన్ చేయించాలనుకున్నాము. ఖమ్మం వద్ద లోడ్ చాలక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఖమ్మం ప్రక్కనే గల పల్లెగూడెంకు వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫార్మర్‌ని పంపే ఏర్పాటు చేస్తారా? పనంతా అయిపోయింది.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- తప్పకుండా చేస్తాము. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ తక్కువ ఉన్న మాట వాస్తవం. రు. 186 కోట్లతో మొత్తం ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ సిస్టంను రీ ఆర్గనైజ్ చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. దానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి.

శ్రీ బి. జనార్ధన్ (చెన్నూరు):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తెలంగాణాలో 10 అనీ రాయలసీమలో 6 అన్నీ కోస్టల్ ఆంధ్రాకు 9 అనీ చెప్పారు. కానీ తెలంగాణాలో ఎన్ని జిల్లాలు ఉన్నాయి, రాయలసీమకు ఎన్ని జిల్లాలున్నాయి. ఎన్ని ఉంటే ఎన్ని ఇచ్చారు అనే వివరాలు చెప్పాలి. తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతోంది. మంత్రిగారు అన్ని జిల్లాలకు సమానంగా ఇచ్చామనడం మంచిది కాదు. తెలంగాణాకు ఇప్పటికైనా ఇప్పుడయినా న్యాయం చెయ్యండి. సబ్ స్టేషన్స్ లేక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇరిగేషన్‌లో వెనుకబడిపోతున్నాము. తెలంగాణాలో ఎన్ని జిల్లాలకు గాను ఎన్ని ఇచ్చారు ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఇన్ని ఉండాలి అనే నిర్దేశం ఎక్కడా లేదు. నేను చెప్పింది ఇచ్చామని కాదు. కోస్తాలో ఇన్ని ఉన్నాయి, తెలంగాణాకు ఇన్ని ఉన్నాయి, రాయలసీమకు ఇన్ని అనే వివరాలు చెప్పాను. క్రొత్తగా ఇస్తున్నామని కాదు. సమాధానంలోనే చెప్పాను. యాక్యువల్‌గా లో వోల్టేజి ప్రాబ్లం ఓవర్‌కం కావడానికి - ఎప్పటికప్పుడు లోడ్ పెరుగుతున్నప్పుడు, దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, సబ్ స్టేషన్స్ 33 కె.వి. 132 కె.వి. 220 కె.వి.లను దేనికయినా సరే ప్లాన్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది.

9.40 ఉ॥ 8వ ప్రణాళికలో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ముందు ఉన్న ఆలోచన కూడా నేను చెప్పాను. కనుక ఫలానా ప్రాంతంలో ఎన్ని ఉండాలి, ఎన్ని ఉన్నాయని; తక్కువ ఉన్నాయని కాదు. మొత్తం మీద సబ్ స్టేషన్స్‌ను పెంచినప్పుడే లోవోల్టేజ్‌ను తీర్చడానికి అవకాశం ఉంటుందనే సూచయనలతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే, యీ కార్యక్రమాన్ని చేయాలన్నప్పుడు దానికి కావలసిన నిధులను సమకూర్చడం ఒక పెద్ద సమస్యగా ఉన్నది అని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎలక్ట్రిసిటీ మీద ప్రతి సభ్యునికి అవసరాలు ఉన్నాయి. సమయం ఇప్పటికే దాటిపోయింది. దయచేసి నెక్స్ట్ క్వశ్చన్‌కు వెళ్తున్నాను. డోంట్ మిస్ అండర్‌స్టాండ్ మి..

రోడ్ల మరమ్మత్తుకు గ్రాంట్లు

76 -

*2379 - సర్వశ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య (నిడుమొలు), బి. వెంకటేశ్వర రావు, డి. రాజగోపాల్ (అచంట): - పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :-

(అ) పంచాయతీరాజ్ శాఖ క్రింది రోడ్ల మరమ్మత్తులకు ప్రస్తుత గ్రాంటును పెంచే ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా;

(ఆ) రోడ్ల దుస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏవైనా ప్రత్యేక గ్రాంట్లను విడుదల చేసెదరా ?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి) :-

(అ) గ్రామీణ రోడ్ల నిర్వహణ గ్రాంటును పెంచే ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉంది.

(ఆ) అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ఇది ప్రభుత్వం పరిశీలించడం బట్టే యీ సమస్య వచ్చింది. రోడ్లు ఎక్కడికక్కడ తెగిపోయాయి. ఫ్లడ్సులో పోయినా, దేని కొరకు పోయినా అట్లాగే ఉన్నాయి. ఆర్. అండ్ బి. కి ఇచ్చిన గ్రాంట్లు పంచాయతీ రాజ్‌కు ఇవ్వడం లేదు. ఎందుకు ఇబ్బంది అవుతున్నది? మెయిన్‌టెనెన్సు గ్రాంటు - రోడ్ల నిర్వహణకు ఆర్. అండ్ బి. వారికి ఇచ్చారు. పంచాయతీరాజ్‌కు ఆ గ్రాంటు ఇవ్వడానికి ఇబ్బంది ఎందుకు ? రెండవది, పంచాయతీరాజ్ రోడ్లు కేంద్రప్రభుత్వ ఎన్.ఆర్. ఇ. సి, ఆర్. ఎల్. జె. పి నిర్వహించేది, అది తీసేసిన తరువాత నిర్మాణం సగంలో నిలిచి పోయాయి. దయచేసి, అవన్నీ పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా ? వాటియొక్క స్టాడర్డు ట్రాఫిక్ వర్ది చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా. అందుకని, అటువంటి వాటికైనా స్పెషల్ గ్రాంట్లు ఇస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఆర్. అండ్ బి. గ్రాంటుకు సమానంగా పంచాయతీరాజ్ వాటికి కూడా ఇవ్వాలని కోరారు. మొదటి నుంచి కూడా తెలుసు. ఆర్. అండ్ బి. రోడ్లు మోటారెబుల్, హైవేస్ ఉన్నాయి. మొదటి నుంచి కూడా ఎన్. ఆర్ ఇ.పి, ఆర్. ఎల్. ఇ.జీపీ. పథకాల ద్వారా రోడ్లు మరమ్మత్తు చేయడం జరిగేది. అధ్యక్షా, యీ సంవత్సరం రు. 6 కోట్లు (1990-91) పెంచడం జరిగింది. మొత్తం పాప్యులేషన్ గ్రాంటు కాకుండా వాటికి మండలాలలో జిల్లా పరిషత్‌కు చెందింది కాకుండా ప్రత్యేకంగా దీనిలోనే ఇంతకు ముందు పోయిన సంవత్సరం రూ. 19 కోట్లు ఇస్తే యీ సంవత్సరం 26 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఆర్. అండ్ బి. వారికి కి.మీ.కు ఎంత ఇస్తున్నారు? మీరు ఎంత ఇస్తున్నారు. అది నికరంగా చెప్పండి? ఎందుకు ఆ వ్యత్యాసం? అ రోడ్డు ఇది రోడ్డు కాదా? ఈ రోడ్లపై బస్సులు నడువవా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టినిర్ణయించుకోగలము..

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- వ్యత్యాసం ఉన్నమాటకరెక్టు. నేను కాదనడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- కారణం ఏమిటండి ?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- మొత్తం పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- గ్రామీణ ప్రాంతంలో రోడ్లు ఉన్నవి. అసలు యీ గ్రామాలకు ఇంతవరకు దారులు లేవు, డొంకలు అన్ని ఉండే పరిస్థితుల్లో, యీ రోడ్లకు తమరు మరమ్మత్తు చేయకుండా...

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- జవహర్ రోజ్ గార్ యోజన క్రింద వారు గ్రామాలలో ఖర్చు చేస్తున్నారు. మండల్ పాపులేషన్ కింద గ్రాంటు ఇస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం రు. 26 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 6 కోట్లు పెంచడం జరిగింది. ఉన్నంత వరకు, ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ఆర్. అండ్ బి.కి సమానంగా తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం.

శ్రీ పి. రామయ్య :- అధ్యక్షా, పాయింటు ఏమిటంటే, గ్రాంటు ఇస్తున్నారు. సాండు, మెటల్ అన్ని రేట్లూ పెరిగాయి. పెరిగిన తరువాత వారు ఇచ్చేదానికి సగానికి సగం సరిపోవడం లేదు. అది ఏమైనా రివైజ్ చేస్తారా? రెండవది, వారు చెప్పేటటువంటి 6 కోట్లు ఏ జిల్లాకు ఎంత ఇచ్చారో టేబుల్ పైన పెట్టగలుగుతారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- 6 కోట్లు పెంచడం జరిగింది. జిల్లాకు పెంచడం కాదు. ఈ సంవత్సరం ...

శ్రీ పి. రామయ్య :- ఎంత ఇచ్చారు మాకు మాత్రం అన్యాయం జరిగింది కృష్ణా జిల్లాలో..

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- మీ జిల్లాకు అన్యాయం జరిగితే పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

Junior Colleges At Mandal Level

77 -

*** 860 - Q- Sri G. Nagi Raddy (Darmavaram) :-**

Will the Minister for Higher Education be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal to set-up Junior Colleges in every Mandal; and

(b) If so, the details thereof ?

Minister for Higher Education Sri N. Janardhan Reddy :- (a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :- శాసనసభ్యుల అభ్యర్థనలు చేపట్టి, ఫిజిబిలిటి రిపోర్టు తెప్పించి. అత్యవసరం అనిపించిన మండల కేంద్రాలలో జూనియర్ కాలేజీలు ప్రభుత్వం ప్రారంభిస్తుందా? నా నియోజక వర్గములో తాడుమూరు మండల కేంద్రంలో జూనియర్ కాలేజీ అత్యవసరం అనే రిపోర్టు ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నదా? మంజూరు చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. అసలు యీ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన దగ్గర నుంచి ఎక్కడ అయినా ఈ రాష్ట్రంలో జూనియర్ కాలేజీలు ప్రారంభించారా? మంజూరు ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి :- ప్రభుత్వ పరంగా జూనియర్ కాలేజీలు యీ సంవత్సరం ఎక్కడా ప్రారంభించవద్దని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఫైనాన్షియల్ ప్రాబ్లెమ్స్ వల్ల ప్రారంభించడం లేదు. అందువల్ల వారు చెప్పేటటువంటి మండలాలలోనే కాదు, రాష్ట్రంలో ఇంతవరకు ఎక్కడ కూడా జూనియర్ కాలేజీలను ప్రభుత్వ పరంగా శాంక్షన్ కాలేదు, కావు. కాని, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో మాత్రమే అది కూడా ప్రైవేటు వారుగాని, కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని ఉద్దేశ్యం. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఐడెంటిపై చేయడానికి కమిటీ వేయడం జరిగింది. దానిలో డిప్యూటీ ఛైర్మన్ స్టేట్ ప్లానింగు బోర్డు, ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీ ఎడ్యుకేషన్, ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీ ఫైనాన్సు, సెక్రటరీ ఎడ్యుకేషన్ నలుగురు మెంబర్సు ఉంటారు. కమిటి రిపోర్టు పంపించిన తరువాత ప్రభుత్వం అక్కడ ఏర్పాటు చేసే విషయం ఆలోచిస్తుంది. అది కూడా వెంటవెంటనే జరగడానికి ఆస్కారం లేదు, కాబట్టి, యీ సంవత్సరం జూనియర్ కాలేజీలు ప్రభుత్వ పరంగా పెట్టే అవకాశం లేదని తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :- కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో అయినా జూనియర్ కాలేజీలను ప్రారంభించడానికి కమిటీ వేయడం జరిగిందని, అది కూడా ఇప్పుడు జరగదు అంటున్నారు. ఎట్లా? అసలు మొత్తం విద్యా ప్రగతి దీనివల్ల స్థంభించి పోతుంది. కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో అయినా ప్రారంబించడానికి మళ్ళీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి :- కోఆపరేటివ్ సెక్టారు కాదు, నాగిరెడ్డిగారు స్వయంగా వచ్చి నేను ఇంత డిపాజిట్ చేస్తాను, నిర్వహిస్తామంటే రేపే ఆర్డర్స్ తీసుకొని పోవచ్చును.

అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో వాదించే న్యాయవాదులకు ఫీజు

70 -

*471 - శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (దుగ్గిరాల) : పురపాలక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో వాదించడానికై ప్రభుత్వం నియుక్తం చేసిన న్యాయవాదులకు ఫీజు చెల్లించడానికి సబంధించి ఏవైనా నియమాలుగానీ ప్రమాణాలు గానీ వున్నవా;

(ఆ) అయినచో, గత రెండు సంవత్సరాల కాలంలో అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో వాదించిన వివిధ న్యాయవాదులకు చెల్లింపులు చేయడంలో వాటిని అనుసరించారా :

(ఇ) 1988-89, 1989-90 సం. లలో ఒక్కొక్క న్యాయవాదికి చెల్లించిన మొత్తాలు. చెల్లింపవలసిన మొత్తము ఏదైనా వున్నచో దానితో సహా, ఎంతెంత?

న్యాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ. ఎం. నరసింహారెడ్డి) :- (అ) సుప్రీం కోర్టులో హాజరు కావడానికై నియమించబడిన అడ్వకేటు ఆన్ - రికార్డుకు 5-7-1985 తేది న్యాయశాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 86 జి.ఓ.లో నిర్దేశించిన రుసుములను ఈ రోజు వరకు చెల్లిస్తున్నారు. 4-10-1985 తేదీ గల ప్రభుత్వ లేఖ నెం. 12287/ఎల్/85 ననుసరించి, అడ్వకేటు - ఆన్ -రికార్డు ధృవీకరణకు లోబడి సుప్రీం కోర్టులో హాజరు కావడానికి నియమించబడిన సీనియర్ అడ్వకేట్లు / అడ్వకేట్లు క్లయించేసే మొత్తాలను చెల్లించడమౌతున్నది.

(ఆ) ఈ రోజు వరకు 5 -7- 85 తేది న్యాయ శాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 86 జి.ఓ.లో తెలియ పరచిన నిబంధనలనుసరించి అడ్వకేట్స్ - ఆన్ - రికార్డుకు ఖచ్చితంగా ఫీజులను చెల్లిస్తున్నారు. అడ్వకేటు - ఆన్ - రికార్డు ధృవీకరించినట్లుగా సీనియర్ అడ్వకేట్లు / అడ్వకేట్లు చేసే క్లయిములను 4-10- 85 తేదీ ప్రభుత్వ లేఖ నెం. 12287/ఎల్/85 ననుసరించి చెల్లించడమౌతున్నది. (మిసిలేనియస్ విషయాలలో సీనియర్ అడ్వకేట్లకు రోజుకు ఒక కేసుకు రూ. 3,000/- + 10 శాతం క్లరికల్ చార్జీలను , ఫైనల్ హియరింగ్ విషయాలలో రోజుకు కేసుకు రూ. 5,000/- + 10 శాతం క్లరికల్ చార్జీలను చెల్లించడం జరిగేది. ఇది పర్ కేస్, పర్‌డే ఉంది. ఇందులో ఇప్పుడు కొంత సవరణ తేవడం జరిగింది. 9-2-1990 తేది న్యాయశాఖ ఎం.ఎస్. నెం.36జి.ఓ. ప్రకారం 9-2-90 తేది నుండి సీనియర్ అడ్వకేట్ల /అడ్వకేట్లకు చెల్లించదగు ప్రతిఫలాన్ని మిస్‌లేనియస్ కేసులలో రోజుకు ఎన్ని కేసులయినా రూ. 5,500/- లు ఫైనల్ హియరింగ్ కేసులలో రోజుకు ఎన్ని కేసులయినా రూ. 11,000/-లు వంతున పెంచడం జరిగింది. అప్పటి నుండి పైరేట్ల ప్రకారం క్లయిం చేస్తున్న సీనియర్ అడ్వకేట్లు అడ్వకేట్లకు మొత్తాలను చెల్లించడం జరుగుతున్నది.

(ఇ) అనేకమంది సీనియర్ అడ్వకేట్లు / అడ్వకేట్లు, అడ్వకేటు - ఆన్ - రికార్డుకు 1985-86 నుండి 1989-90 ఆర్థిక సంవత్సరాలలో చెల్లించిన మొత్తాలను తెలిపే వివరణ సభ సమక్షంలో ఉంచడమయింది. 1988 -89, 1989 - 90 సంవత్సరాలకు రికార్డులననుసరించి అడ్వకేట్లకు చెల్లించాల్సిన బకాయిలు ఏమీ లేవు.

వరుస సంఖ్య	అడ్వకేటు-ఆన్-రికార్డు పేరు	1985 - 86	1986-87	1987-88	1988 - 89	1989 -90
1	2	3	4	5	6	7
1.	శ్రీ. టి.వి. ఎస్. నరసింహాచారి	1,60,199.00	2,60,125.00	2,72,495.00	3,05,636.00	2,97,735.00
2.	శ్రీ కె. రామ్ కుమార్	79,190.00	1,89,975.00	1,35,143.00	1,76,050.00	- - -
3.	శ్రీ జి. నర్సింహులు	- - -	84,413.00	- - -	- - -	- - -
4.	శ్రీ జి. నారాయణ రావు	- - -	7,265.00	- - -	- - -	- - -
5.	శ్రీ. జి. ప్రభాకర్	- - -	- - -	- - -	1,12,824.00	2,40,832.00

వరుస సంఖ్య	అడ్వకేటు పేరు	1985 - 86	1986-87	1987-88	1988 - 89	1989 -90
1.	శ్రీ పి. హెచ్. రామన్	300.00	1,000.00	- - -	- - -	- - -
2.	కుమారి సి.కె. సుచరిత	- - -	- - -	4,841.00	- - -	- - -
3.	శ్రీ ఎమ్. ఎస్. గణేశ్	- - -	- - -	- - -	- - -	9,100.00
4.	శ్రీ కె. రాజేంద్ర చౌదరి	- - -	- - -	- - -	- - -	34,500.00

వరుస సంఖ్య	సీనియర్ అడ్వకేటు/అటార్ని జనరల్ అదనపు సాలిసిటర్ జనరల్ పేరు.	1985 - 86	1986-87	1987-88	1988 - 89	1989 -90
1	2	3	4	5	6	7
1.	శ్రీ డా. వై. ఎస్. చితాలే, సీనియర్ అడ్వకేటు	1,89,250.00	1,13,500.00	2,07,900.00	37,400.00	- - -
2.	శ్రీ యు. ఆర్. లలిత్, సీనియర్ అడ్వకేటు	13,200.00	11,000.00	22,000.00	9,000.00	- - -
3.	శ్రీ. పి. రామ్‌రెడ్డి, సీనియర్ అడ్వకేటు	76,000.00	41,500.00	33,500.00	6,000.00	11,000.00
4.	శ్రీ కె. పరాశరణ్, ఎటార్ని జనరల్	13,500.00	25,500.00	42,850.00	- - -	22,000.00
5.	శ్రీ పి. పరమేశ్వరరావు, సీనియర్ అడ్వకేటు	73,650.00	11,900.00	- - -	- - -	16,500.00
6.	శ్రీ పి.ఆర్. కె. మణీజ, సీనియర్ అడ్వకేట్	---	2,200.00	5,500.00	- - -	- - -
7.	శ్రీ జి.ఎల్. సంఘి, సీనియరు అడ్వకేట్	---	5,500.00	- - -	- - -	- - -
8.	శ్రీ జి. రామస్వామి, అదనపు సాలిసిటర్ జనరల్	---	5,500.00	39,650.00	35,200.00	4,400.00
9.	శ్రీ. టి. ఎస్. కృష్ణమూర్తి అయ్యర్ సీనియర్ అడ్వకేట్	---	31,900.00	98,846.00	49,500.00	67,600.00
10.	శ్రీ అనిల్ బి. దివాన్., సీనియర్ అడ్వకేట్	---	8,800.00	5,500.00	- - -	52,800.00
11.	శ్రీ మిలన్ కుమార్ బెనర్జీ అదనపు సాలిసిటర్ జనరల్	---	---	66,000.00	- - -	- - -

వరుస సంఖ్య	సీనియర్ అడ్వకేటు/అటార్ని జనరల్ అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ పేరు.	1985 - 86	1986-87	1987-88	1988 - 89	1989 -90
1	2	3	4	5	6	7
12.	శ్రీ సోలి జె. సొరబ్జి, సీనియర్ అడ్వకేటు	- - -	- - -	3,300.00	- - -	- - -
13.	శ్రీ టి. దత్త. అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్	- - -	- - -	33,300.00	- - -	- - -
14.	శ్రీ కె. వేణుగోపాల్, సీనియర్ అడ్వకేట్	- - -	- - -	5,500.00	- - -	- - -
15.	శ్రీ. కులదీప్ సింగ్, అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్	- - -	- - -	3,300.00	- - -	- - -
16.	శ్రీ శాంతిభూషన్, సీనియరు అడ్వకేట్	- - -	- - -	22,000.00	72,000.00	1,17,500.00
17.	శ్రీ ని. సీతారామయ్య, సీనియర్ అడ్వకేట్	- - -	- - -	18,000.00	41,000.00	2,81,500.00
18.	శ్రీ పి. ఎ. చౌదరి, సీనియర్ అడ్వకేట్	- - -	- - -	- - -	5,08,200.00	- - -
19.	శ్రీ. ఎ.కె. గంగూలి, సీనియర్ అడ్వకేట్	- - -	- - -	- - -	- - -	6,600.00
20.	శ్రీ కె. మాధవరెడ్డి, సీనియర్ అడ్వకేట్	- - -	- - -	- - -	- - -	5,37,900.00
21.	శ్రీ. ఎ. ఎస్. నంబియార్, సీనియరు అడ్వకేటు	- - -	- - -	- - -	- - -	22,000.00

(పై వివరణ న్యాయశాఖ మంత్రిగారి ఆమోదం పొందింది)

9. 50 శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :- 1985-86 నుండి 1989 - 90 వరకు చెల్లించిన వివరాలు తెలిపే ఉ॥ వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచామన్నారు. 1988, 1989, 1990 సంవత్సరాలలో ఎంత బాకీ ఉంది ? ఎవరెవరికి బకాయిలు ఉన్నదీ కూడా తెలుపవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మార్చి 1990 వరకూ ఒక్క పైసా కూడా బకాయి లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి (బందరు) :- అధ్యక్షా, మా వాయిస్ అందంగా ఉండదని మమ్ములను ఎలా చేయడం లేదా? మాకసలేమీ ఛాన్స్ ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ ఎం. రఘురామారెడ్డి :- మీరు కూడా ఇటువైపు వచ్చి కూర్చోండి. అప్పుడు మీ వాయిస్ కూడా అందంగా ఉంటుంది.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్) :- ఈ ప్రశ్న చాలా ఇంపార్టెంటు. సప్లమెంటరీస్ వేయడానికి ఎలా చేయాలని కోరుతున్నాను.

(కొంత మంది ప్రతిపక్ష సభ్యులు, పాలక పక్ష సభ్యులు నిలబడి ఈ ప్రశ్న పై సప్లమెంటరీస్ వేయడానికి అనుమతి కావాలని కోరడం జరిగింది)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అన్నీ ఇంపార్టెంటు ఉంటాయి. ఉన్న సమయంలో మనం సరిపెట్టుకోవాలి. ఇప్పటికే 10 గంటలు కావస్తోంది. వన్ సప్లమెంటరీకి ఇంతకు మునుపే వచ్చేసాము.

(అంతరాయం)

చాలా మంది సభ్యులు చాలా సప్లమెంటరీస్ అడగడానికి ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. కానీ దీనికి ఇంకో అరగంటయినా చాలదు. ఇప్పటికే క్వశ్చనవర్ దాటిపోయాము. వన్ సప్లమెంటరీలోకి ఇందాకనే వచ్చేసాము. ప్రొసీజర్ డీవియేట్ కాకూడదు."బోత్ సైడ్స్ ఐ యామ్ అప్పీలింగ్"

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు :- స్పీకర్ సర్. మీరు వినాలి సర్. ప్లీజ్ గివ్ ఏ ఛాన్స్.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి :- చాలా ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్ సర్. దయచేసి మాకు ఛాన్స్ ఇవ్వాలి.

(శ్రీ డి. శివరామ రాజు, శ్రీ ఎన్. చంద్ర బాబు నాయుడు ఇంకా కొంతమంది టి.డి.పి. గౌ ॥ సభ్యులు లేచి నిలబడినారు)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చాలా మంది సభ్యులు చాలా ఇంపార్టెంటు అని కోరుతున్నారు కాబట్టి అందరూ ఒప్పుకుంటే దానిని వాయిదా వేస్తాను. ఈ సెషన్‌లో వచ్చేట్లుగానే ఈ క్వశ్చన్ వాయిదా వేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహా రెడ్డి :- ఎందుకండీ వాయిదా వేయడం. వారికి ఏ సమాధానం అయినా చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. సమాచారం మొత్తం టేబిల్ మీద ప్లేస్ చేయడం అయినది. మళ్ళీ వాయిదా ఎందుకు ? కావలసిన సమాచారం ఉంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- క్వశ్చనవర్ దాటి పోయాము. మీరు సమాధానం చెప్పలేరని కాదు. మీవద్ద సమాచారం లేదని కాదు. Though there is sufficient information with you, you can competently reply. But we have exceeded the Question Hour. For want of time, I am postponing సభ్యులు నోటీసు ఇస్తే హాఫ్ -ఏన్ - అవర్ డిస్కషన్‌కు అయిన ఎలా చేస్తాను. లేదంటే Otherwise, I will postpone and get it in this Session itself. సమయం లేక పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను. ఈ సెషన్‌లోనే వస్తుంది. The Question is postponed.

(అంతరాయం)

ప్రకృతి వైపరీత్యాలపై 9వ ఆర్థిక సంఘపు మార్గదర్శక సూత్రాలు

79 -

*- శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు (నూజివీడు) : ఆర్థిక మరియు రవాణా శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలపెదరా :

(అ) ప్రకృతి వైపరీత్యాలపై కేంద్ర సహాయం కొరకు 9వ ఆర్థిక సంఘపు మార్గ దర్శక సూత్రాలేవి ;

(ఆ) సదరు మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంకు ఎంత సహాయం పొందుటకు హక్కు ఉన్నది ;

(ఇ) సదరు నిధులు చాలని యెడల మార్గ దర్శక సూత్రాల ప్రకారం అందిన నిధులకు మించి అదనంగా నిధులను పొందుటకు ప్రత్యామ్నాయ మార్గము లేవి ;

(ఈ) మార్గదర్శక సూత్రాలను మార్చ వలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరిందా ?

ఆర్థిక శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :- (అ) తొమ్మిదవ ఆర్థిక సంఘం జారీ చేసిన మార్గ దర్శక సూత్రాలను సూచించే వివరణను సభా సమక్షంలో వుంచడమయింది.

(ఆ) పై మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం 1990-95 కాలంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం తన వాటాగా రూ . 86 కోట్లు పొందటానికి అవకాశం ఉంది. వీటిలో 75 శాతం అంటే రూ. 64,50 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం సమకూరుస్తుంది. 25 శాతం అంటే రూ 21 .50 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన స్వంత వనరులనుండి సమకూర్చు కోవలసి వుంటుంది.

(ఇ) ఏదైన ఒక సంవత్సరంలో తనకు కావలసిన మొత్తం. నిధిలో లభ్యంగా వున్న మొత్తం కంటే ఎక్కువగా ఉన్నపుడు, రానున్న సంవత్సరంలో కేంద్రం నుండి తనకు రావలసిన నిధుల నుండి 25 శాతం మొత్తాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పొందవచ్చు. దీనిని తదుపరి సంవత్సరం బకాయిలలో సర్దుబాటు చేయవచ్చునని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనుగొంది.

అయితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక అధికారాన్ని ఉపయోగించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తదుపరి సంవత్సరంలో పొందటానికి అర్హమైన అడ్వాన్సు నుండి అధిక శాతాన్ని తీసుకొనటానికి అనుమతించవచ్చు. జాతీయ స్థాయిలో చర్యలు తీసుకొనవలసిన తీవ్రతలు ఏదైన ప్రాంతంలో ప్రకృతి వైపరీత్యం సంభవించినపుడు వాటిల్లిన నష్టాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకొని పరిస్థితిని బట్టి కేంద్రం తగిన చర్య తీసుకొని అవసరమైన ఖర్చు చేయవచ్చునని 9వ ఆర్థిక సంఘం అభిప్రాయపడింది.

(ఈ) 1990, మే నెలలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వచ్చిన తుఫానును జాతీయ విపత్తుగా పరిగణించి ఆమేరకు సహాయం అంద చేయవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని కోరింది.

తొమ్మిదవ ఆర్థిక సంఘం మార్గ దర్శక సూత్రాలు -

తొమ్మిదవ ఆర్థిక సంఘం తన రెండవ నివేదికలో అంటే 1990- 95, అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి అన్నిరాష్ట్రాలకు కలిపి ప్రస్తుతం చేసే సహాయక ఖర్చు స్థానె ప్రకృతి వైపరీతాల్య సహాయ నిధిని ఏర్పాటు చేయాలని సంఘం సిఫారసు చేసింది. ఈ నిధికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రణాళికేతర గ్రాంటు క్రింద 75 శాతాన్ని చెల్లించవలసి వుంటుంది. మిగిలిన 25 శాతాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన స్వంత వనరుల నుండి చెల్లించవలసి వుంటుంది. ఈ నిధి నిర్వహణార్థం ప్రకృతి వైపరీత్యాల ఖాతాలో సహాయం కొరకు కేటాయించిన నిధుల నుండి రాష్ట్రాలకు సంవత్సరానికి రూ. 804. కోట్లు లభ్యమవుతాయి.

తొమ్మిదవ ఆర్థిక సంఘం సూచించిన ప్రధానమైన మార్గదర్శక సూత్రాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

(1) రాష్ట్రానికి కేటాయించిన మొత్తంతో ప్రతి రాష్ట్ర వైపరీత్యాల సహాయ నిధిని ఏర్పాటు చేయాలి. రాష్ట్ర సాధారణ ఆదాయాల నుండి కాక నిధిని ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ నిధికి కేంద్రం, సంబంధిత రాష్ట్రం సంవత్సరంలోమూడు నెలల కొకసారి సమానంగా విరాళాలు అందించాలి. ఈ నిధిని జాతీయం చేసిన బ్యాంకులో వుంచి దీనిని చూడటానికి ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలి.

(2) ఈ నిధికి విరాళాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం 75 శాతం వరకు ప్రణాళికేతర గ్రాంటు రూపంలో చెల్లించాలి. మిగిలిన 25 శాతాన్ని రాష్ట్ర ప్రభత్వం తన స్వంత వనరుల నుండి చెల్లించాలి.

(3) రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి అధ్యక్షతన గల సంఘం నియంత్రణ క్రింద. ఈ నిధిని నిర్వహించాలి. ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురి అయిన రాష్ట్రంలో సహాయ పనులతో సంబంధం వున్న అధికారులు వివిధ రంగాలలో అనుభవజ్ఞులైన వారు ఈ సంఘంలో వుండాలి. ఈ సంఘాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నియమించాలి.

(4) సహాయ ఖర్చుల ఆర్థిక సహాయానికి సంబంధించిన అన్ని విషయాలపై రాష్ట్ర స్థాయి సంఘం నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

(5) ఈ నిధిని ఏర్పాటు చేసిన తర్వాత, ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల ఏర్పడిన అన్ని ఖర్చులను భరించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బాధ్యత వహించాలి. ఈ నిధికి సంవత్సరంవారిగా ఇచ్చే అదనపు మొత్తాలు, అదేవిధంగా వాటిపై వచ్చే వడ్డీని అవసరాలు తీర్చడానికి ఉపయోగించాలి. ఈ కార్యం కొరకు అదనంగా కేంద్ర సహాయం లభించదు.

(6) సంవత్సరంలో నిధిలో వేసిన మొత్తం, ఆ సంవత్సరంలో లేదా తదుపరి సంవత్సరాలలో ఖర్చు చేయగా మిగిలిన మొత్తాలను 5వ సంవత్సరం చివర లేదా ఆ తర్వాత తదుపరి ప్రణాళికకు వనరుగా రాష్ట్రానికి లభ్యమవుతుంది.

(7) దేశమంతటా ఒకే రకమైన విధానాన్ని అనుసరించటం ఎప్పుడూ ఆచరణీయం కానందున సహాయం అందించే విధానాలలోని అన్ని తేడాలను రాష్ట్ర స్థాయి సంఘం నిర్ణయిస్తుంది.

(8) ఏదైన ఒక సంవత్సరంలో అవసరమైన మొత్తం నిధిలో లభ్యతగా ఉన్న మొత్తం కంటె ఎక్కువగా వున్నపుడు, కేంద్రం నుండి తదుపరి సంవత్సరంలో తమకు బకాయిలు పడే నిధుల నుండి 25 శాతాన్ని పొందవచ్చు. తదుపరి సంవత్సరం బకాయిలో దీనిని సర్దుబాటు చేయాలి. అయితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉచితమని భావించినట్లయితే, తదుపరి సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అర్హత వున్న దాని కంటె ఎక్కువ శాతం మొత్తాన్ని అనుమతించవచ్చు.

(9) అనావృష్టి, వరదలు మొదలైన వాటివల్ల జరిగిన నష్టం మొత్తాన్ని అదేవిధంగా చేపట్టిన సహాయ పనుల పూర్తి వివరాలను రాష్ట్ర స్థాయి సంఘం కేంద్ర వ్యవసాయ మంత్రాంగ శాఖకు తెలియ పరచ వలసి వుంటుంది.

(10) కేంద్ర వ్యవసాయం మంత్రాంగ శాఖతో సహాయ పనులను సమన్వయ పరిచే ప్రస్తుత ఏర్పాట్లను కొనసాగించవచ్చు. ఇందువల్ల ప్రకృతి వైపరీత్యాల సమయంలో అవసరమయ్యే సహాయం రక్షణ దళాల నుండి అందుతుంది. విత్తనాలు మొదలైన వాటిని రైళ్లు సరఫరా చేయగలుగుతాయి. ఇందువల్ల పని సమన్వయ మవుతుంది.

(11) అనావృష్టి, వరదలు, తుఫాను, అగ్ని ప్రమాదం వంటి అన్ని వైపరీత్యాలకు సహాయం మంజూరు చేసే నిమిత్తం ఇప్పటి వరకు పూర్వపు సంఘాల సహాయ పథకాల క్రిందికి వచ్చే వాటిని కూడా ప్రస్తుత పథకం క్రింద చేర్చి కొనసాగించాలి. అనావృష్టికి, వరదలు, తుఫాను, అగ్ని ప్రమాదం మొదలైన వాటికి మధ్య వ్యత్యాసాన్ని తొలగించి వేయాలి.

(12) వైపరీత్యాల సహాయ నిధితో రాష్ట్రాలు చేపట్టిన సహాయ పనిని పర్యవేక్షించడానికి కేంద్రం నిపుణుల బృందాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. పర్యవేక్షణపనిలో వివిధ సంబంధిత శాఖలలో గుర్తింపు పొందిన నిపుణులను పాల్గొనేటట్లు చేయాలి. వారి పనిని సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియ పరచాలి. సహాయ పనిలో పాల్గొనే రాష్ట్రాల ఏజన్సీలు అవసరమని భావించి నట్టి సలహాలను కూడా ఈ బృందం ఇవ్వవచ్చు.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు (చింతపల్లి) :- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు సమాధానం చెప్పారు కాని ఇక్కడ ఒక ప్రతిపాదన ఏమంటే రేపు ఎన్.డి.సి. మీటింగు కూడా ఉంది కాబట్టి వనరులు సమకూర్చుకోవడానికి మార్కెట్ బారోయింగ్స్ విషయంలో రాష్ట్రాల వాటా పెంచాలన్న వాదనను మరొక సారి ప్రతిపాదించే విషయం పరిశీలిస్తుందా? అదే విధంగా కన్‌సైన్‌మెంట్ టాక్స్ కూడా గత కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఇది అనుమతి ఇవ్వాలని ఆఖరి దశలో అన్నట్లుగా సూచన ప్రాయంగా అందరికీ తెలియ వచ్చింది. కన్‌సైన్‌మెంట్ టాక్స్ రాష్ట్రంలో వనరులు పెంచుకోవడమే కాకుండా ధరవరలు మనం విధిగా అదుపులోకి తీసుకు రావడానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి కన్‌సైన్‌మెంట్ టాక్స్ ప్రతిపాదన గురించి కూడా ఈ రెండు విషయాలు రేపు ఎన్.డి.సి .మీటింగులో ప్రతిపాదించే యోచన ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

10.00 శ్రీ కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా వనరులు పెంచుకోడానికి కావలసిన ప్రాంతాలలో ఒక
గం॥ భాగంగా తప్పకుండా వారు చెప్పిన సూచన ప్రకారంగా చేస్తాము. కన్‌సైన్‌మెంట్ టాక్స్‌కు సంబంధించినంత వరకు ఒకటి, రెండు పర్యాయాలు, పరిశీలనకు వచ్చింది. దాని మీద ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక శాఖా మంత్రి ఒక ప్రత్యేకమైన సమావేశానికి పిలిచారు. కాని వారికివున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా దానిని మరల వాయిదా వేయడం జరిగింది. ఆ సమావేశం జరిగినప్పుడు దీని విషయంలో గట్టిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సహాయం లభించేటట్లు ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sale of Text, Note Books And School Uniforms by Private Schools

80 -

* 2524 - Q - **Sarvasri Baddam Bal Reddy. (Karwan), R. Ravindranath Reddy (Alampur), Ch. Vidyasagar Rao, V. Jayapal: and T. Rajeswar Rao** :- Will the Minister for Secondary Education and Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that several private schools in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad have been supplying text books, note books and school uniforms which they purchase in bulk and sell ading commission thereto ;

(b) whether the parents of the students, who are deprived of the freedom to buy text books and note books and school uniforms at cheaper rates have made any complaints to Government ; and

(c) if so, the action taken thereon ?

Minister for Secondary Education and Social Welfare (Dr. J. Geetha Reddy) :

(a &b) Yes Sir, Recently complaints have been received by the Director of School Education Regarding certain undesirable practices with regard to supply of text books, Note books and uniforms by certain schools in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

(c) The Director of School Education, has instreeated the Regional Joint Director of School Education. Hyderabad to visit the schools where these alleged irregularities are taking place and submit his report. The enquiry report from the Regional Joint Director of School Education is awaited. Immediately on receipt of report necessary remedial action will be taken.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, జంట నగరాలలోని విద్యా సంస్థలు ప్రయివేటు ఫీజులు వసూలు చేయడమే గాకుండా అక్కడున్న విద్యార్థులకు నోటు పుస్తకాలు, బాడ్జెస్, టైలు చివరకు షూ, సాక్స్‌తో సమా నిర్బంధం చేసి, వాళ్ళు చెప్పిన షాపులలోనే కొనాలని. వేరే షాపులలోకొనకూడదు అనే ఖచ్చితమైన నిర్బంధం ఏదయితే వున్నదో దాని ద్వారా లక్షలాది రూపాయలు కాజేసి అవినీతికి వాళ్ళు పాల్పడుతున్నారు. అలాంటి అవినీతికి పాల్పడే విద్యా సంస్థల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఇంతరవకు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? రిపోర్టు వచ్చిందని చెబుతున్నారు. చాలా సంతోషం. రిపోర్టు ఎప్పుడు వచ్చింది? ఎంతమంది పైన చర్య తీసుకున్నారు? ఇంతవరకు నెంబరు 524 జి.ఓ.ను తీయడం జరిగింది. అవినీతికి పాల్పడిన వాళ్లపైన, ఎక్కువ ఫీజులు వసూలు చేసే వాళ్లపైన తీవ్రమైన చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. కానీ అలాంటి వాళ్లపైన ఇంతవరకు చర్య తీసుకోడానికి భయపడుతున్నారు. ఇప్పటికి కూడా వాళ్ళు ఎక్కువ ఫీజు వసూలు చేసి,ఈ ప్రభుత్వం చేతకానితనంతో వున్నదని. ఏమీ చేయలేదనీ ధైర్యంగా రసీదులు ఇస్తూ వున్నారు. మరి ప్రభుత్వం ఎంతవరకు వారిని అరికట్టగలుగుతుంది? విద్యార్థుల పేరుచెప్పుకొని వ్యాపార సంస్థలుగా మారి దోపిడీ చేస్తున్న ఇంగ్లీషు మీడియం మిషనరీ స్కూల్స్ ప్రయివేట్ యాజమాన్యంపైన విచారణ జరిపిస్తారా?

డాక్టర్ జె. గీతారెడ్డి :- వారు మూడు ప్రశ్నలు వేశారు. మొదటి ప్రశ్నకు జవాబు రిసీవ్డ్ ఆఫ్ రిపోర్టు అన్నారు కానీ రిపోర్టు వచ్చిందని చెప్పలేదు. రిపోర్టు రాగానే చర్యలు తీసుకొంటామన్నాము. ఈ ప్రశ్న స్కూల్ ఫీజుల గురించి కాదు కానీ నోటు పుస్తకాలు. యూనిఫార్మ్ గురించి వున్నది. ఫీజు గురించి అడుగుతూ వుంటే వేరే ప్రశ్న వేయమని కోరుతున్నాను. అలాగే మూడవ భాగము కూడా ఆ రిపోర్టు పైననే ఆదారపడి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- ఈ ప్రభుత్వం రిపోర్టు తెప్పించుకొంటుంది. అది ఎప్పటిలోగా వస్తుంది? వారు ఇచ్చిన జి.ఓ.నే లెక్క చేయడం లేదు. ఇ వాళ సామాన్య ప్రజలు, మధ్య తరగతి కుటుంబీకులు ఫీజులు చెల్లించలేక వున్నారు. యూనిఫామ్‌కు మేము వ్యతిరేకులం కాదు. కానీ వాళ్ళు చెప్పిన బట్టల దుకాణంలోనేబట్టలు కొనాలని, వాళ్లు చెప్పిన టైలర్

దుకాణంలోనే కుట్టించాలని, వాళ్లు చెప్పిన షాపులోనే షూలు కొనాలనేది ఎక్కడి పద్ధతి ? సామాన్య ప్రజలకు చదువుకోడానికి వారు ఏదయినా మార్గం కల్పించాలి. వారికి ఈ దోపిడీ విధానం మనకు ఎందుకు అవకాశం కల్పిస్తారు ? జి.ఓ. ను వర్తింప చేస్తారా? 524 జి.ఓ. ద్వారా ఫీజులు ఎక్కువ వసూలు చేయకూడదని అంటున్నందు వలన మరి ఎక్కువ ఫీజులు వసూలు చేసే వారిపైన తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? ఫీజుల గురించి వేరే అనుబంధ ప్రశ్న ఏమిటండీ ? యూనిఫాం గురించే అడగాలనేది ఏమిటండీ ?

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- బాల్ రెడ్డిగారు ఒక్క సప్లమెంటరీనే అని అనుకున్నాము. ఫీజు విషయం కాదు. ఈ అంశం మీద మంత్రిగారు విచారణకు ఆదేశించాము. ఇన్‌స్టిట్యూషనును విజిట్ చేయాల్సిందిగా చెప్పాము అని అన్నారు. రిపోర్ట్ ఎక్స్‌పిడేట్ చేయమని అన్నారు. ఆ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో ఇప్పటికీ ఫ్రాడ్ జరుగుతూనే వున్నదని అంటున్నారు. స్ట్రిన్‌జెంట్ యాక్షన్ తీసుకోమని చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- వాళ్లు తల్లి దండ్రులను దోచుకోడానికి అన్నీ కలిపి వసూలు చేస్తున్నారు. ఒక్క ప్రింటింగ్ ప్రెస్ వరకే రు. 6 వేల కోట్ల విలువ చేసే వర్క్ ప్రింటింగ్ యాజమాన్యానికి, గుప్త గారికి ఇచ్చినారు. టెండర్స్‌ను పిలవకుండా ఇచ్చినారు. ఈ ఫీజు కూడా అందులోకలిసి వున్నది. డైరెక్టర్‌గారిని కలిసాము. నోటీసు కూడా ఇచ్చాము. జంట నగరాలలో ప్రయివేట్ మేనేజ్‌మెంట్‌కు నోటీసులు ఇష్యూ చేశారు. ఆ నోటీసులో ఇది కూడా ఇన్‌క్లూడ్ అయింది. ఆ ఫీజు అనేది ఒకప్పుడు డ్రెస్‌కు అని అంటారు. టైకి అని అంటారు. ఏదో రకంగా వసూలు చేస్తున్నారు. మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘాన్ని అపాయింట్ చేయండి. ఇది వరకే డైరెక్టర్ ఒప్పుకున్నారు. The Director has already issued notices to various institutions and here also, పసి పిల్లలకు పుస్తకాల విషయంలో రు. 6 కోట్ల.కుంభకోణం వున్నది. టెండర్స్ పిలవకుండా చెంగప్పగారికి ఇచ్చినారు. ప్రభుత్వం మంచి కోసమే చెబుతున్నాము. వెంటనే ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘాన్ని వేసి పరిశీలన చేయిస్తారా?

Mr. Deputy Speaker :– The Minister for Secondary Education and Social Welfare may Please take note of the information being given by the Member and see that no fraud will occur. And if the fraud is already committed, you check it and take action effectively.

Dr. J. Geetha Reddy :– O.K. Sir.

శ్రీ వి.వెంకటేశ్వరరావు :- కావలసినంత ఆధారం వున్నది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- రు. 6 కోట్ల విలువ చేసే ప్రింటింగ్ వర్క్‌ను నామినేషన్ మీద యివ్వడం ఏమిటి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మంత్రిగారు లేచి కూర్చోవడమే సమాధానం అయితే ఎలా ?

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మినిష్టర్ గారు దీని మీద వేరే ఎంక్వయిరీ కమిటీ వేస్తారా? లేకపోతే ఆ రిపోర్టు ...

డాక్టర్ జె. గీతారెడ్డి :- దాని గురించి పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ఆ రిపోర్టు చూసే వుండరా సార్. We have got evidence and lot of evidence. వారు చర్య తీసుకుంటామంటే రు. 6 కోట్ల కుంభకోణం గురించి మేము యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. వారు పరిశీలిస్తాము అంటే సిద్ధంగా లేరని స్పష్టం అవుతున్నది. వారు అధికారులను ప్రొటెక్ట్ చేయడం కోసం వుంటుంది.

Mr. Dy. Speaker :– All right, you furnish that information then she will accept.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :– Sir, when the Hon'ble Minister is not prepared to look into those affairs, how can we furnish to her Sir ? If she is prepared to enquire into those affairs, we are prepared to give. Is she prepared to consider Sir ? If you are prepared to probe into the affairs, we are prepared to give you the notes Sir.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : మంత్రిగారిని స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పమనండి. రు. 6 కోట్లు చేసే పుస్తకాల ప్రింటింగును సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్‌కు ఇచ్చారు. అది నామినేషన్ మీద ఇచ్చారా? లేక టెండర్స్‌ను పిలిచి ప్రింటింగ్‌కు ఇచ్చారా?

Mr. Deputy Speaker :- We are under one supplementary now.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- మేజర్ ఎలిగేషన్ సార్. క్వశ్చన్ వుంది గదా. నామినేషన్ మీద ఇచ్చినది వాస్తవం కాదని చెప్పమనండి. This is a major supplementary Sir.

Mr. Dy. Speaker :– Every Supplementary is a major one of the day. We cannot ignore any question Every Question is an important one.

శ్రీ కె. విద్యా ధరరావు :- మంత్రిగారు హౌస్‌లో లేరన్నట్లుగా వున్నారు.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మినిష్టర్ గారు, మీరు ఆ రిపోర్ట్ ఎక్స్‌పిడేట్ చేయించి

డాక్టర్ జె. గీతారెడ్డి :- పరిశీలించాకే గదా యాక్షన్ తీసుకునేది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- పరిశీలన దేనికి చేస్తారో చెప్పండి. పరిశీలన జరిగిందా, లేదా చెప్పమనండి.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీకు ఇచ్చిన సమాచారాన్ని ఎగ్జామిన్ చేసి This question will be post poned .

Sri K. Vidyadhara Rao :– Sir, you have to come to our rescue. For printing of books Rs. 6 crores work has been given on nomination ..

(Interruptions)

Sir, You have to come to our rescue. Is it a fact that printing of books for Rs. 6 crores has been given by nomination to Mr. Chengappa? Let her answer Sir.

Mr. Deputy Speaker :- Leave it there. It has no relevancy "under one supplementary " Rule time is over.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ఈ క్వశ్చన్ పోస్ట్‌పోన్ చేయండి సార్.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రతి క్వశ్చన్ పోస్ట్‌పోన్ అటే ఎలా ? ఆల్‌రెడీ ఒక క్వశ్చన్‌ను పోస్ట్‌పోన్ చేశాము. We have already postponed one question.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- Sir, when some scandal information comes to the notice of the Speaker... you must come to our rescue Sir. It is in the interest of the State you must come to our rescue.

Mr. Deputy Speaker :- We have already postponed one question, to-day. Now we are having a postponed Question before us. It is already beyond 10 'O clock. The Government have noted about the seriousness which you have expressed. Leave it there. The Minister has stated that
10.10 on the information furnished by you, the Government will consider
ఉ॥ it. The Government has noticed. Leave it there.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా వున్నారు.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- ఏమండి మినిష్టరుగారు, దీని పోస్ట్‌పోన్‌మెంటుకు సిద్ధంగా వున్నారు.

Dr. J. Geeta Reddy :- There is no need for postponement.

Sri. K. Vidyadhara rao :- If she is not prepared, is she involved in this Kumbakonam ? అది కాదు, అవిడకు సంబంధం లేకపోతే Why should she hesitate in postponing the question ?

Mr. Deputy Speaker :- No.

Sri K. Vidyadhara Rao :- This gives ample scope for suspicion that the Minister is involved in this.

Mr. Deputy Speaker :- Your suspicion has no relevance and no basis. Let us go to the postponed question.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :- కమిటీ వేయమని చెబుతున్నాము.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- Let a Committee be formed to refure the allegations of Mr. Vidyadhara Rao. I don't want the Minister to be blamed. Otherwise, it amounts that she is accepting the allegations and it would be deemed that she is involved in this schandal of six crores. I am not prepared to tolerate. If the Hon. Minister is prepared to tolerate, I don't mind. అధ్యక్షా, వారు మా జిల్లా యిన్‌చార్జి మంత్రి గారు వారిని బ్లేమ్ చేయడానికి లేదు.

Mr. Deputy Speaker :- Leave it there.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- How can we leave it there? I am coming to the rescue of the Hon. Minister.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాసాగరరావుగారు, ప్రతి విషయాన్ని ఈ రకంగా సాగదీసుకుంటూ పోతే ఎట్లా ? మన షెడ్యూలు ప్రకారము సభను, కుడి, ఎడమ మేంటేన్ చేయాలి గదా.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ట్విన్ సిటీస్‌లో వున్న పేరంట్స్‌ను చూడండి. స్కూల్ మేనేజ్‌మెంట్సు వారిని టార్చర్ చేస్తున్నాయి. Government has already issued notices.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అసలు ప్రశ్నకు రిలవంట్ కాదు మీరు అడిగేది.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అదే పొరబడుతున్నారు. I will show the receipt where the dress అంతా కలిపి వుంది. It is all mixed.

Mr. Deputy Spealker :- Let us leave it there. I am going to the next question.

శ్రీ యం.రఘుమారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇక్కడే ప్రశ్నను వదలిపెడితే మినిష్టరు గారి యిన్‌వాల్వ్‌మెంటు వుందనుకోవలసి వుంటుంది.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- లీవ్ యిట్ దేర్. ఆప్రశ్నకు మినిష్టరు గారి యిన్‌వాల్వ్‌మెంట్‌కు ఏ మాత్రము సంబంధం లేదు. It is not proved. It is not relevant. Let us leave that matter there and go to next question. I have already gone to the next question.

Dr. J. Geetha Reddy :- Sir, I think it is very wrong on the part of the Hon. Members of Opposition to include my name unnecessarily without any basis. I would like to bring to their notice that we will conduct an equiry on this including the school fees and get some results very quickly.

Mr. Deputy Spaker :- Let us go to the postponed question 1697 -A. The other day it was felt that the present of the Hon. Chief Minister was necessary. As the Hon. Chief Minister is here, better he answers the question for the benefit of the entire House.

ఎ.సి.బి. కేసులో చిక్కుక్కుకున్న పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ అధికారికి ఉద్యోగము కొనసాగింపు.

56 -

* 1697 - (ఎ) - సర్వశ్రీ పి. జనార్థన్‌రెడ్డి, వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి శాఖా మంత్రి దయచేసి ఈక్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థలో పని చేయుచు ఎ.సి.బి. కేసులో చిక్కుకున్న ఒకఅధికారికి ఇటీవల ఉద్యోగము కొనసాగింపు ఉత్తరువులు వచ్చిన విషయం ప్రభుత్వమునకు విదితమేనా ;

(ఆ) అయినచో, అట్టి అధికారిని కొనసాగించుటకు గల కారణములెవ్వి ?

శ్రీ జి.వి.శేషు :- అధ్యక్షా, 'ఎ'. అవునండి. 'బి'. అతనిపై వచ్చిన అభియోగములపై శాఖాపరమైన విచారణలో రుజువు కానందున అతనిని సస్పెన్షన్ నుండి విడుదల చేసి తిరిగి ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టరుగా పద స్థాపన చేశారని ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సహకార సమాఖ్య వారు తెలిపిరి.

శ్రీ వి. జనార్థన్ రెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- జనార్ధన్ రెడ్డి గారు, మొన్న క్వశ్చన్ వేయడం అయిపోయింది. రిప్లయి చెప్పారు. దాని మీద ఏమైనా డౌట్స్ ఎక్స్‌ప్రెస్ చేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ. వి. జనార్థన రెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను యింతకుముందు కూడా మంత్రి గారిని 25వ తేదీనాడు అడగడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తరపున ఏదైనా సర్వీసు ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇవ్వడం జరిగిందా? అతను సస్పెన్షన్‌లో వున్నప్పుడు ఎక్స్‌టెన్షన్ యివ్వడం న్యాయమా? ఆయన మీద క్రిమినల్ కేసులు ఇంకా నడుస్తున్నవా ? కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ తరపున ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నదా? ప్రభుత్వం తరపున ఏదైనా ఎక్స్‌టెన్షన్ కొరకు ఆర్డరు యిచ్చారా అనేది చెప్పాలి.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో - ఆ ఆఫీసరుపైన 31 డిశంబరు వరకు ఆయన పీరియడ్ అయిపోతుంటే - డిపార్టుమెంటల్ ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నప్పుడు, ప్రాసిక్యూషన్ జరుగుతున్నప్పుడు, అది పూర్తి చేయడానికి సస్పెన్షన్ ఎక్స్‌టెండు చేయబడింది. నేను న్యూయార్కు నుండి యిచ్చినటువంటి ఫ్యాక్స్‌లో ఆయనను రీయిన్‌స్టేట్ చేసే పదం

వుందనే మాట అపోహలతోకూడినటువంటిది. నిజంగా అక్కడ చెప్పింది నేను చదివి విన్పిస్తాను. It has been stated that the Departmental enquiry has completely exonerated Dr. T. Ramachandra Raju and Dr. Sanjeeva reddy and the formal withdrawal of criminar cases is still pending. For completing the formalities sri Sangjeeva reddy has been given extension of six months upto June, 1990. Another extention is being granted to him from 1st July so that it will enable the Government and the Dairy Federation to complete all the procedural formalities in the withdrawal of criminal cases. అసలు యిది ఫార్మాలిటీ కొరకు ఇచ్చింది. తరువాత ఆయన పైన ఎంక్వయిరీ జరిగిందా అంటే ఎంక్వయిరీ కూడా జరిగింది. ఎంక్వయిరీ జరిగిన తరువాత రిపోర్టులో యిచ్చినటువంటి విషయాలు కూడా యిదివరకు చెప్పబడినవి. ఆయన మీద డిపార్టుమెంటల్ ఎంక్వయిరీ కూడ క్లియర్ అయిపోయింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- ఆరోజు మంత్రిగారు ఎక్స్‌టెన్షన్ యివ్వలేదని చెప్పారు. దాని మీద నేను చెప్పాను, ఎక్స్‌టెన్షన్ యివ్వడం జరిగింది. అది కూడా ఫ్యాక్స్ ద్వారా యివ్వడం జరిగింది, లేనట్లయితే నేను రిజైన్ చేస్తాను లేకపోతే మంత్రిగారు రిజైన్ చేస్తారా అని అడగడం జరిగింది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఒప్పుకున్నారు ఎక్స్‌టెన్షన్ యివ్వడం జరిగింది. ఫాక్స్ ద్వారా యివ్వడం జరిగిందని చెబుతున్నారు - క్రిమినల్ కేసులు పెండింగ్‌లో వుండగా - మరి అక్కడ పాడి పరిశ్రమలో వేయిమంది కాంట్రాక్ట్ లేబరు పని చేస్తున్నారు పది సంవత్సరాల నుండి - వారిని కన్‌ఫార్మ్ చేయడం లేదు. మరి యీ ఆఫీసరు మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఏమిటి? ఇతనికి ఎక్స్‌టెన్షన్ యిచ్చే అవసరం ఏమిటి? అది కూడా పస్పెన్షన్‌లో వుండగా ఫ్యాక్స్ ద్వారా ఆర్డర్సు ఇవ్వడం ఏమిటి? అక్కడ పని చేసే కార్మికులను, కాంట్రాక్ట్ లేబర్‌ను పర్మినెంటు చేయడం లేదు. ఇతనికి ఇవ్వడం న్యాయమా? క్రిమినల్ కేస్ పెండింగ్‌లో ఉండగా అతనికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వడం న్యాయమా? నేను చెప్పింది కరెక్ట్ - ఎక్స్‌టెన్షన్ యిచ్చారని నేను చెప్పాను, ఇచ్చింది రుజువు చేస్తానని ఆరోజు 25 నాడు చెప్పాను - రుజువు చేయకపోయినట్లయితే నేను రిజైన్ చేస్తాను అన్నాను, లేకపోతే మంత్రిగారు చేస్తారా అని అడిగాను. మంత్రి గారు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. అతని మీద క్రిమినల్ కేసులు వుండగా - ఆ ఆఫీసరుకు ఎందుకు ఎక్స్‌టెన్షన్ యిచ్చారని అడుగుతున్నాను.

10.20 మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- శ్రీ జనార్ధన రెడ్డిగారూ - ఛాలెంజ్‌కు కౌంటర్ ఛాలెంజ్‌కు ఉ॥ ఇది ప్లేస్ కాదు.

Dr. M. Channa Reddy :- Extension is for suspension and not for reinstatement.

(Sri P. Janardhan Reddy tried to speak)

Mr. Deputy Speake r :- Suspension has been extended.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- అది చేసింది కూడా...

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :- సస్పెన్షనుకు ఎక్స్‌టెన్షను ఇవ్వడం గవర్నమెంటు రూలు ప్రకారం లేదు. మీరు హౌసు కమిటీ వేయండి. నేను అన్నీ ప్రూవ్ చేయగలుగుతాను. ఒక అవినీతిపరుడైన అధికారికి ఎక్‌స్టెన్షను ఇవ్వడం ఏమిటి? ఎక్‌స్టెన్షను అంటే రి ఇన్‌స్టేట్‌మెంటు కాదా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చీఫ్ మినిష్టరు గారు చెప్పారు కదా. అపోహ పడినది కూడా అక్కడే.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఆ రోజున గవర్నమెంటు ఆర్డరు ఇవ్వలేదని చెప్పారు. ఎక్‌సెన్షను అంటే ఏమిటి ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ముఖ్యమంత్రి గారు ఎక్‌సెన్షన్ ఆఫ్ సస్పెన్షను అని చెప్పారు కదా.

శ్రీ పి.జనార్థన్ రెడ్డి :- ఒక ఆఫీసరు సస్పెన్షనులో ఉన్నప్పుడు ఎక్‌స్టెన్షను ఇవ్వవచ్చునని గవర్నమెంటు రూలు ఉందా ? సస్పెన్షనులో ఉన్నప్పుడు ఆయన ఎంక్వయిరీ అయిన తరూత ఫెడరేషన్ రిటైర్ అయిపోవాలని చెప్పినా మళ్లీ గవర్నమెంటు ఎక్‌స్టెన్షను ఇవ్వడం న్యాయమేనా అని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మరొకసారి క్లారిఫై చేస్తాను. ఆయనపైన రెండు విషయాలమీద విచారణ జరిగింది. డిపార్ట్‌మెంటల్ ఎంక్వయిరీ, ప్రాసిక్యూషను మీద ఎంక్వయిరీ జరిగింది. రెండు ఎంక్వయిరీలు ఉన్నందుకు డిశంబరు 31కి ఆయన టరం అయిపోతూ ఉంటే ఆ ఎంక్వయిరీ పూర్తి కావడానికి, ఫార్మాలిటీస్ పూర్తికావడానికి అప్పుడు ఎక్స్‌టెన్షను ఇవ్వబడింది. అప్పుడు ఆ ఎక్‌స్టెన్షను జరిగింది. ఆ తరువాత ఈ మధ్యన డిపార్ట్‌మెంటల్ ఎంక్వయిరీ పూర్తి అయింది. కాని ప్రాసిక్యూషన్ వ్యవహారం ఇంకా తేలలేదు. కాబట్టి ఆయనకు మళ్ళీ ఎక్‌స్టెన్షను ఇచ్చాము.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- అధ్యక్షా, ఎంప్లాయీస్ రిటైర్ అయ్యే సమయానికి సస్పెన్షనులో ఉంటే లేక వారిమీద క్రిమినల్ ఛార్జెస్ ఉంటే ప్రభుత్వ పరంగా ఎంప్లాయీస్ అందరికీ ఆ విధంగా ఎక్‌స్టెన్షను ఇస్తుందా? ప్రభుత్వోద్యోగులు రిటైర్ అయ్యే సమయానికి సస్పెన్షనులో ఉంటే లేక వారిమీద క్రిమినల్ ఛార్జెస్ ఉంటే వారికి ప్రూవ్ చేసుకునే అవకాశం ఇవ్వాలి కనుక వారికి ఎక్‌స్టెన్షను ఇవ్వాలన్న విధానం ప్రభుత్వ విధానామా? లేకపోతే అటువంటి ఎంప్లాయీస్ అందరికీ ప్రభుత్వం ఆవిధంగా ఎక్‌స్టెన్షను ఇస్తూ పోతూ ఉంటుందా?

డాక్టర్. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- ప్రాసిక్యూషను ఆ తరువాత డిపార్ట్‌మెంట్ ఎంక్వయిరీ రెండూ కూడా సస్పెన్షనులో పెట్టి పూర్తి చేయడానికి ఆ విధంగా చేసాము. రెండవసారి ఇచ్చింది కూడా ఎక్‌స్టెన్షన్ ఆఫ్ సస్పెన్షను . Not extension of service. ఈ రెండింటిలోను ఎంక్వయిరీ పూర్తి చేయడం జరిగింది.

Sri K. Vidyadhara Rao :- The Hon. Chief Minsiter will be clarifying lot of things if answer is given to Mr. Rambhupal Chowdary. He has specifically asked whether it is the policy of the Government that when an officer is under suspension and he has attained superannuation and there are criminal charges pending in the court extension of suspension will be given to him ? That is the question by Mr. Chowdary

(Interruption)

Why that question is posed I will clarify. The Government in their letter No. 39300/ Dairy/1-89-3 dt. 6.9.1989 clarified to the A.P. Dairy Development Co-operative Federation that F.R. 56 (c) of A.P. Fundamental Rules was deleted and the Officer had to be retired on the date of superannuation. The F.R. 56 (c) was deleted through G.O. Ms. No. 64, Food and Agriculture Department . In this particular case, Mr. Sanjeeva Reddy was to retire on 31.12. 1989. Irrespective of his suspension and criminal charges being pending in courts when he had to retire, on what basis did the Government give him extension for six months first and...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- గరవ్నమెంటు ఇచ్చింది సస్పెన్షను ఎక్స్టెన్షను.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అదేనండి. బోర్డు రిజల్యూషను మేరకు రెండు వర్యాయాలు మేనేజింగు డైరెక్టరు issued instructions that this man retires on 6.11.1989 an agian on 27.6. 1990. రెండుసార్లు బోర్డు రిటైర్ కావాలని ఆదేశాలు ఇచ్చినా రెండు సార్లూ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు పుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ సెక్రటరీ వ్రాసిన లేఖలపైన మేనేజింగు డైరెక్టరు తిరిగి కొత్త ఆర్డర్సు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా ? గవర్నమెంటు ఆర్డర్సు అమెండు చేసింది. క్రిమినల్ ఛార్జెస్ ఉన్నప్పటికి కూడా that he has to retire అని బోర్డు రిటైర్ చేసే ఆదేశాలు ఇచ్చాక.....

శ్రీ టి. పురుషోత్తమ రావు (వరంగల్) :- That Officer cannot defend himself here. ఎవరిమీద అయితే మనం చెబుతున్నామో వారు ఇక్కడ డిపెండు చేసుకోలేరు. ముందు స్పీకరు పర్మిషను ఇవ్వకుండా ఎట్లా పద్ధతి చెప్పండి.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, ఇదేమిటి ? నేను ఆ ఆఫీసరు మీద అభియోగాలు చేయడం లేదు. ఈ మేరకు గవర్నమెంటు ఆదేశాలు ఉన్నాయి. ఆఫీసరు సస్పెన్షను లో ఉన్నా, క్రిమినల్ ఛార్జెస్ ఉన్నా సరే రిటైరింగు పీరియడు వచ్చిన రోజున హి హాజ్ టు రిటైర్ అని చెప్పి అమెండుమెంటు చేసిన మాట వాస్తవమా ? ఆ ఆదేశాల మేరకు పుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ సెక్రటరీ, డెయిరీ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను మేనేజింగు డైరెక్టరుకు క్లారిఫికేషను ఇచ్చిన మేరకు మేనేజింగు డైరెక్టరు ఆయనను రిటైర్ చేస్తూ ఆదేశాలు ఇస్యూ చేసిన మాట

వాస్తవమా ? రెండు పర్యాయాలు కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రద్ధ చూపిస్తూ ఆయన సస్పెన్షను పిరియడును ఎక్స్టెండు చేయాలని చెప్పి వారు ఇక్కడ ఉండగా ఒకసారి, రెండవసారి అమెరికాలో వైద్య చికిత్స పొందుతున్న తరుణంలో ఫాక్స్ ద్వారా ఇనష్టక్షన్సు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా అని తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

Dr. M. Channa Reddy :- This supension was done when the previous Government was there. What we have done is just extension of suspension to see that he is denied his pensional benefits and also to complete the formalities of all the cases. It was done on 30th. At that time this letter was not brought to my notice and I could not say anything right now. The second extension was also done after the first extension came to an end.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు ఆర్డర్సు మార్చు కున్నారా అని నేను అడుగుతున్నాను. అది చెప్పడం లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఛార్జెస్ ఉన్న ఆఫీసరుదగ్గర ఏమైనా రికవరీస్ రావలసి ఉంటే ఆయన సస్పెన్షను ఎక్స్టెండు చేయకపోతే ఆయన రిటైర్ అయిన తరువాత ఎట్లాగ పట్టుకుంటారు?

శ్రీ. కె.విద్యాధర రావు :- పెన్షను విత్ హోల్డ్ చేస్తూ హి హ్యాజ్ టు రిటైర్ అని చెప్పి గవర్నమెంటు సర్వీసు రూల్సు అమెండు చేసారు. అది అమెండమెంటు చేయలేదని చెప్పమనండి ముఖ్యమంత్రిగారిని.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పెన్షనులో లిటిల్ పార్షను ఎటాచబుల్ కాని ఎన్టైర్ పెన్షను నాట్ ఎటాచబుల్.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- బోర్డు రెండుసార్లు రిజల్యూషను పాస్‌చేసి మేనేజింగు డైరెక్టరు రిటైర్ చేయమని ఆదేశాలు ఇచ్చాక పున: పరిశీలన చేసి తిరిగి ఆర్డర్సు మార్పించింది. వాస్తవమా కాదా ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పమని చెప్పండి. After the Managing Director issue d orders retiring that particular Officer, has the Chief MInister instructed this Food and Agriculture Department Secretary to change his orders from United States of America ? What was the special interest ? It is because of the exchange of cash ?

Mr. Deputy Speaker :- There is no use of giving lecture here. You have asked the question and the Hon. Chief Minister has given the reply.

Sri K. Vidyadhara Rao :- He is misleading the House. It is a clear case. The Chief Minister has to own his responsibility and resign.

Mr. Deputy Speaker :– You cannot misuse the mike. You cannot say whatever you want. Please don't misuse the mike.

10.30 ఉ॥ **శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :-** ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమి చెప్పారంటే At that time, he was prepared ...

Mr. Dy. Speaker :– No. I have not permitted you, Mr. Vidyadhara Rao. It does not go into record.

Sri K. Vidyadhara Rao :– Why the Chief Minister wants to shield the corrupt Officers ?

Sri. D.K. Samarasimha Reddy :– One submission with your permission, Sir. We have been discussing a postponed question. The question has been put and answer has been given by the Hon'ble Minister. Later, the Hon'ble Chief Minister intervened and gave out a clear picture as to what has transpired and what is the position also. When such an answer is given, where is the necessity to go on making wild and irresponsible allegations and abuses, Sir ? There is no point in it. He cannot go on like this. It is irrelevant.

(Interruptions from the Hon'ble Members of T.D.P.)

Sir, they are unable to understand the subtle distinction between what is extension of suspension and what is extension of service. Kindly try to understand and learn what is service and what is suspension and extension. There is something wrong with this Chandrababu Naidu, Sir. There is something wrong with him initially. He always tries to put his father-in-law in dark and tries to go forward. Why do not he allow his father -in-law to come and try to speak ?

(Interruptions)

Sri Ch. Vidyasagara Rao :– Sri , I have been requesting for a long time.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :– What is there new in the fax message? Sir, we have read just Now. What is there in it ? Extension of service and extension of suspension. About these two things, one has to try understand. Here, what hjs been done is only extension of suspension. What is wrong in it? You people suspended it and we only

just endoresed it. What is wrong in it ? Why should an House Committee be apoointed ? No. We are not agreeing. There should be a limit for anything, Sir.

డాక్టరు యస్. వేణుగోపాలాచారి :- ఫాక్స్ మేసేజ్ సెక్రటరికి వచ్చింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- యింతమంది లేస్తే ఎట్లాగు ? ఈ అలవాటు మానుకోకపోతే ఎట్లాగు ?

Sri. D.K. Samarasima Reddy :– I am not going into the merits of it. As a Member of the Cabinet, What I understood, I have put it Sir. When they cannot understand the subtle distinction between extension of suspension and extension of service and the additional benefits of the pensioners, they have to follow up the service rules, at least.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మీ నోటీసుకు ఒక విషయాన్ని తీసుకుని రాదలచాను. Because documentary evidence is before me. నిన్న మొన్న కూడా విఫలమైనాను. ఇంగ్లీషు, తెలుగు పదాలు మిక్స్ కావడం వలన అర్థము కాలేదు. ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫ్ సర్వీసా ఎక్స్‌టెన్షనా అర్థము చేసుకోలేక పోయాను. That is the basis. I may kindly be permitted. 'The Chief Minister desired that the period may be extended for another six months from 1.7. 90 to enable the Government and the Dairy Federation to complete finalisation of the case. That is Secretary to Government. Why for the finalisation of the case? Why are you very much interested ? When prima facie case is established that is sufficient for you to put the fellow behind the bars. You have taken pains to extend his suspension period and thereby facilitating the Government to reinstate him into service. Again you have reinstated.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చార్జెస్ ఉన్నప్పుడు పనిష్ అయినా చేయాలి. లేదా ఎక్స్‌టెన్షన్ అయినా చేయాలి. అది యిది చేయకపోతే ఎట్లాగు ?

Sri. Ch. Vidyasagar Rao :– Why the Chief Minister has desired? The Secretary to Government said that the Chief Minister has desired. You shown a special interest for the gentleman.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు చెప్పిన దానిని విన్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ఒక సప్లిమెంటరీ అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. We are appealing for House Committee.

Mr. Dy. Speaker:– Now, you are appealing for House Committee.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :– I am not demanding for his resignation. I am requesting only to appoint House Committee to probe into the matter because special interest has been shown in Sanjiva Reddy. In the Government Order it is mentioned and the Chief Minister has been dragged into unnecessarily. In the interest of the Chief minister I am telling. The Secretary to getrid of any burden has implicated the Hon'ble Chief Minister, Because the Chief Minister has desired for the extension of suspension.

I request the Hon'ble Chief Minister to probe into this. Let House Committee be appointed because criminal cases are pending.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :– With your permission, Sir. I am not speaking on the question. My appeal to all the Hon'ble Members in the Opposition is let them read papers as they are. Let them not surmise or make conjectures.

(Several Hon'ble Members from TDP were on their legs)

Mr. Dy. Speaker : – No mike to anybody జనార్దన్ రెడ్డి గారూ. దరోగా అన్ని ఎస్పెక్ట్స్‌లో రిప్లయి వచ్చింది. కొందరు తృప్తి పడవచ్చు. కొందరు తృప్తి పడకపోవచ్చు. అందరిని తృప్తి పరచడం కష్టం..

Sri. P. Janardana Reddy :– Suspension is not punishment. ఆయన సస్పెన్షను ఎక్స్‌టెన్షను చేశారు. మరల ఆయనను చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్‌గా రీ ఇన్‌స్టేట్ చేశారు. ఆయన మీద రెండు క్రిమనల్ కేసులు ఉండగా గవర్నమెంటుకు ఎక్స్‌టెన్షను చేయడానికి రూలు ఉందా? కాబట్టి ఒక హౌస్ కమిటీని నియమిస్తే అన్ని నిజా నిజాలు బయట పడతాయి. దయచేసి ఒక హౌస్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయండి.

(Sri. D. Raja Gopal, Sri P. Janardana Reddy and several Hon'ble Members from TDP were on their legs demanding for House Committee)

Sri K. Vidyadhara Rao :– Cases are also pending in the High Court.

Dr. S. Venugopala Chari (Nirmal):– The Chief MInister has to resign first.

Mr. .Dy. Speaker :– You are asking for an House Committee.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- క్వశ్చను ఏమిటంటే To fulfil the formalities. The charged Officers were dutiful, sincere and acted with promptitude, care and responsibility.

(Interruptions)

Mr. Dy. Speaker :– Order. Order. వారు హౌస్ కమిటీ కావాలని అడుగుతున్నారు; సబ్యులు.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- క్వశ్చను ఏమిటంటే -- టు ఫుల్‌ఫిల్ -- యన మీద రెండు ఎంక్వైరీలు జరుగుతున్నవి. చార్జెస్ మీద - హీరామెన్‌సింగ్‌తో డిపార్టుమెంటల్ ఎంక్వైరీ జరిగింది. ఈ ఆఫీసరు మీద యిదివరకు ప్రభుత్వము పెట్టిన మాట వాస్తవము కాదా..

He also observed that the charges are fabulous, basless, imaginary and illusory. He opined that the charges were drawn up at the instance of Sri. K. Sadasiva rao, I.P.S. after he assumed charge as Managing Director to tarnish their reputation and harassed them with vindictive attitude and he abused his official position and to somhow implicate them.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఉ॥ 10.40 డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- చార్జెస్, ప్రాసిక్యూషన్ గురించి విషయం మీరు గమనించాలి.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- నాగేశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు : - సభకు కొంత క్లారిటి కావలెను. మొన్న పోస్ట్‌పోన్ అయింది. సి.ఎం. గారు ఒకటి రెండు సారులు లేచి క్లారిటీ అవడానికి ప్రయత్నించారు. ఆయన రిటైర్ కావలసిన వ్యక్తి. సరే సస్పెన్షన్ ఎక్స్‌టెన్షన్ చేశారు. చార్జెస్ వున్నాయి కాబట్టి. రిట్ పిటీషన్ హైకోర్టులో పెండింగులో వుంది. ఇంకొకటి క్రిమినల్ కేసు మెట్రోపాలిటన్ కోర్టులో పెండింగ్‌లో వుంది. బ్రైబరీ చెలాన్స్ ఫోర్జరీ చేశారని వెస్ట్ బెంగాల్ ప్రభుత్వము మనకు తెలియ చేసింది. ఇన్ని కేసులలో అతను ఎక్యూజుడుగా వున్న వ్యక్తి. రిటైర్ కావలసి వుంటే. - అవసరం వుంటే కొన్ని సందర్భములలో చేసుకోవచ్చు. కానీ ఈ లటెరులోనే "చీఫ్ మినిష్టరు డిజైర్స్ అని ప్రత్యేకంగా రెండుసారులు వ్రాశారు. దానివల్ల అనవసరంగా సస్పెన్షన్ క్రియేట్‌అయి, మొన్నకూడా ..

(ఇంటరప్షన్)

He ha s got every right. I am not denying his right. I am not denying the right of the Chief Minister to reinstate him. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజలంతా ఇంకా అనుమానము - మొన్న పోస్ట్‌పోన్ అయిన అంశమిది. క్లారిటీ కావలెను. క్లారిటీ అవలేదంటే - మేము పర్సనల్‌గా సి.ఎం. గారిని అడుగలేదు. మేము అడిగింది ఏమిటంటే Either it should be clarified to our satisfaction. లేకపోతే ఇంత ఫిషీగా వుంది కాబట్టి - ఆయన సస్పెన్షన్ మీద హైకోర్టుకు వెళ్లితే హైకోర్టు రెప్యూజ్ చేసింది. ఇదివరకే 12 చాలన్స్ ఫోర్జరీ మీద కేసులు మెట్రోపాలిటిన్ కోర్టులో పెండింగులో వున్నాయి. డిపార్టుమెంట్ ఎంక్వయిరీ

ద్వారా ఆయనకు క్లీన్ చిట్ పొందారు. నేను ఆ విషయంలోకి వెళ్ల దలచుకోలేదు. హౌస్ కమిటీని వేయాలని నేను మరీమరీ కోరుతున్నాను.

There is already one case pending in Metropolitan Council, I do not want to go into it. I want the Chief Minister only to consider to appoint a House Committee.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- గౌరవ నాగేశ్వరరావు గారు సర్వీసెస్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫ్ సస్పెన్షన్ మీద మాట్లాడారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు. ఆయన మీద ఇంకేమైనా చార్జెస్ వుంటే. హైకోర్టులో గాని, ఇంకెక్కడయినా వున్నా - Law will take its own course. There is nothing with this Order. It is irrelevant.. ఈ సస్పెన్షన్ డిపార్ట్‌మెంటల్ ఎంక్వయిరీ, అండ్ ప్రాసిక్యూషన్ ఈ రెంటికి సంబంధించి నంతవరకుంది. హైకోర్టులో, కలకత్తాలో గాని ఎక్కడయినా వుంటే It has nothing to do with this Order. "డిజైర్డ్" అనే పదము బెటాఫ్ కంటెస్ట్‌లో చదివితేఅట్లా అనిపిస్తుంది. నాగేశ్వరరావు గారు సామాన్యంగా విషయం చాలా వరకు అర్థం చేసుకొని సరైన రీతిలో అర్థము చేసుకొనే వారే గాని ఇక్కడ పొరపాటు పడినట్లుంది. Reference is invited to Chief Minister's fax message in the page 29th June regarding granting extension of six months to Dr. A. Sanjiva Reddy of A.P. Dairy Development Co-operative Federation. We have presumed that the Chief Minister's intention is to extend his suspension as.. ఈ 'ప్రెజ్యూమ్' అనేమాట నా ఫ్యాక్ట్సులో వుంది. ఆఫీసు వారు వ్రాసిన దానిలో అది లేదు. నెక్స్ట్ పేరాలో ....We have presumed that the Chief Minister's intention is to extend his suspension as he is already under suspension. నా ఫాక్ట్ లో It is extension of suspension. అని క్లియరుగా ఉంది. దాని తరువాత క్రింద ఏముందంటే Necessary direction as desired by me. Extension of service.

డిజైర్డ్ అంటే అర్థం ఏదో గున గునలు చెప్పి ఏమో చెప్పినమాట మేము ఆ విధంగా చెప్పలేదు. ఇది చదివితే అర్థమవుతుంది. నాగేశ్వరరావు గారికి ఇప్పటికైనా అర్థమై వుంటుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ముఖ్యమంత్రి గారు వివరణ ఇచ్చినా నా అనుమానం మరింత బలంగా వుంది. నేను తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. హౌసులోని సభ్యులను ప్రశాంతంగా ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నాకు న్యాయశాస్త్రం తెలియదు. నిబంధనలన్నీ తెలియవు. అంత అనుభవంలేదు. ప్రభుత్వ ఉత్తరువు ఒకటి 13-2-66వ తేదీన ఇచ్చిన సూచనల మేరకు ఒక.....

(ఇంటరప్షన్)

ఒక దఫా క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ కేసులో దోషిగా వున్న వారిని న్యాయస్థానము నుండి తుది తీర్పు వచ్చే వరకు కేసు ఉపసంహరించుకొనేదానికి వీలుండదు. ప్రత్యేక

పరిస్థితులలో చాలా కాలంగా వున్నప్పటికీ, న్యాయస్థానాలలో జోక్యము కల్గించుకోవడం మంచిది గానీ, సరియైనది కానీ కాదని చెప్పి - 1966లో కొన్ని నిబంధనలు వున్నాయి 9 -10-87న ఆంధ్రప్రదేశ్ డెయిరీ డెవలెప్‌మెంట్ వారు వారి బోర్డు సమావేశములో, కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ రిజిస్ట్రార్ వారిని సెక్షన్ 60 క్రింద శ్రీ సంజీవరెడ్డి గారిపైన సర్ చార్జి వసూలు చేయాలని తీర్మానించిన మొత్తం రు. 5,78,884.20 లు అని వుంది. ఇన్ని అవినీతి ఆరోపణలున్న - నా మిత్రుడు నాగేశ్వరరావు గారు ఇప్పుడే చెప్పారు. 4 -10- 87వ తేదీన వెస్ట్ బెంగాల్ ప్రభుత్వము అక్కడున్న ఒక కంపెనీ ద్వారా డబ్బులు చెల్లించినట్లు ఫోర్జరీ చేసిన ... ఆకంపెనీ పేరు టీకింగ్ (పి) లిమిటెడ్ , కలకత్తా... టర్నోవర్ టాక్స్ చెల్లించినట్లు 12 ఫోర్జరీ రశీదులున్నాయి. ఈ విషయాన్ని వెస్ట్ బెంగాల్ గవర్నమెంటు తెలియ చేసింది. ఇన్ని గ్రీవియస్ ఆరోపణలున్న ఈ వ్యక్తిని తీసుకొని వచ్చి ఒకటి, రెండుసారులు, ఆయన డిసెంబరు 1989లో రిటైర్ కావలసి ఉండగా, రెండుసారులు సస్పెన్షన్ పొడిగించి, రిఇన్‌స్టేట్ చేస్తున్నారంటే అందరికి అనుమానాలు - ఇట్లాంటి ఆరోపణలు ఇంకా కొన్ని వున్నాయి. చెప్పాలంటే ఇంకోచోట నష్టము జరిగిన సొమ్ము మొత్తం ఎంత అంటే, 24 లక్షల రూపాయలు బొంబాయి కంపెనీతో జరిగిన నష్టముందని చెప్పారు. ఇన్ని నష్టాలు. ఇన్ని ఆరోపణలున్న ఈ పెద్ద మనిషికంటే మంచి వారు ఈ రాష్ట్రములో ఎవరూ లేరా? ఎమిటి అంత ప్రత్యేకత ఈయనమీద అని మీద్వారా హౌస్‌కు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ ఆరోపణలన్నీ స్పష్టపడాలంటే హౌస్ కమిటీని వేయండి. నిజానిజాలు బయట పడతాయి. కమిటీలో ఎటూ అధికార పక్ష సభ్యులే మెజారిటీగా వుంటారు. కనుక అందులో కొంప ఆరేది లేదు. ముఖ్య మంత్రిగారు ఈ విషయంపై ప్రిస్టేజికి వెళ్లకుండా హౌస్ కమిటీని వేస్తే, ప్రభుత్వము యొక్క నిజాయితీ స్పష్టపడుతుంది.

10.50 ఉ॥ డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను మొదలే మనవి చేశాను. ఆయన మీద చార్జీలు ఎన్ని ఉన్నాయో - కలకత్తాలోని గాని బొంబాయిలోగాని లేక మరోచోట గాని దానికి నేను ఇచ్చినటువంటి సస్పెన్షన్ ఎక్స్‌టెన్షన్‌కి ఏమాత్రం సంబంధం లేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు హవుసు ముందు వచ్చిన ప్రశ్న మేము ఏదో రీజన్ స్టేటుమెంటు కాదు. ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫ్ సస్పెన్షన్. రీఇన్‌స్టేటుమెంటుతో ఈ ఆర్డరుకి నిమిత్తం లేదు. ఇంకా వారు హైకోర్టు కేసులో ఉండే దానితో నిమిత్తం లేదు. కాబట్టి దీనిని దానిని అనవసరంగా జోడించి ఆలోచన చేస్తూ కన్‌ఫ్యూజు కాకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షను)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పోస్టుపోన్ అయిన తరువాత ఈవేళ మళ్లీ అర్ధగంటకు మించి డిస్కస్ చేశాము, ఈ క్వశ్చన్ మీద .....

(ఇంటరప్షను)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, సస్పెన్షన్ ఎక్స్‌టెన్షన్ మాత్రమే అని అన్నారు. వేరే దానికి దీనికి సంబంధం లేదు అన్నారు. సంబంధం లేకపోయినా అది రిట్ అప్పీలుగా పెండింగు ఉంది. ఇవి అన్నీ లేకపోయినా ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్ని అధికారాలు ఉన్నాయని మేము ఒప్పుకుంటాము. కాని ఆ అవినీతి అధికారికి అమూల్యమైన శాసన సభ

ఇంత సమయాన్ని తీసుకునే అధికారం మాత్రం ఆ మెంబరుకి లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఒక రైతు గురించో, రైతు కూలో ఇంకా ఎవరి గురించో మాట్లాడడం వల్ల ఇంత సమయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది గాని ఇంత సమయం ఈ అధికారి తీసుకున్నాడు అంటే ఎంత ప్రత్యేకమైన అధికారో, ఆఫీసరో మీకు తెలుసు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారిని అసలు ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫ్ సస్పెన్షనుకి దీనికి సంబంధం లేదు అంటున్నారు. అసలు రీ ఇన్‌స్టేటుమెంటు ఎందుకు? అతను ఎందుకు రీఇన్‌స్టేట్ చేయబడ్డాడు ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- గవర్నమెంటా అండీ రీఇన్‌స్టేట్ చేసింది ? ప్రశ్న నన్ను అర్థం చేసుకోనివ్వండి

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు :- రీఇన్‌స్టేట్ చేసింది ఎవరో నాకు తెలియదు. ఒక హవుసు కమిటి వేయండి. హవుసు కమిటీ కాకపోతే స్పీకర్ కమిటి అయినా ఒకటి క్రియేట్ చేసి స్పీకర్ కమిటీ వేయండి.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రీఇన్‌స్టేటుమెంటుకి నేను ఇచ్చిన అర్థరుకి ఏమీ సంబంధం లేదు. అది ఇరిలవెంటు అని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి నా ఆర్థర్ మీద మాట్లాడినప్పుడు - It is only just for extension of suspension.

శ్రీ ఎ.ం ఓంకార్ :- ఒక్కొక్క ఉప ప్రశ్నకి అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఓంకారుగారు ఎన్ని ఉప ప్రశ్నలు, ఎంత సమయం దీనికి? ఆ రోజున ఒకే ఒక డౌటు కోసం ఆవేళ మనం దీనిని ఎడ్జార్న్ చేశాము. ఆ డౌటు Abundantly it was clarified by the Chief Minister.

Sri. K. Vidyadhra Rao : – No, No.

Sri N. Chandrababu Naidu :– That is not correct.

Mr. Deputy Speaker :– No further supplementary or discussion I only want to ask the Hon'ble Chief Minister whether the Government is willing to appoint a House Committee- Whether the Government is pleased to appoint a House Committee.

Dr. M. Channa Reddy :– No.

Mr. Deputy Speaker :– There ends the matter. Let us go to the Business.

(Many Hon' Members from the T.D.P. interrupted)

Mr. Deputy Speaker :– Nothing will go on record.

Mr. Deputy Speaker :– Now, I am going to the next item of the Agenda. The Hon'ble Minister for Finance will present the Supplementary Estimates.

1990-91 సం. నకు వ్యయపు అనుబంధ అంచనాల మొదటి విడత సమర్పణ

Sri K. Rosayya : – Sir , I beg to present :

"The First Batch of Supplementary Estimates of Expenditure for1990–91

Mr. Deputy Speaker : – Presented,

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1990 ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణా ప్రాంత) భూమిశిస్తు (సవరణ) బిల్లు

Minister for Revenue, on behalf of the Chief Minister (Sri P. Jaganmohan Rao :- Sir, I beg to move :

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telegana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1990. "

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

The Question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telengana Area). Land Revenue (amendment) Bill. 1990."

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

Now, the House is adjourned for 15 minutes for tea break.

(The House then adjourned at 10.51 am.)

(సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12.05 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

1990- సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతీల (రెండవ సవరణ) బిల్లు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మనం జీరో అవర్‌కు పోయేముందు రెండు బిల్స్ ఇంటర్‌డక్షన్‌కు ఉన్నాయి. ఆ పని పూర్తి చేసుకొని జీరో అవర్ చర్చకు తీసుకుందాము.

I request the Minister for Panchayati Raj to move the Motion for leave to introduce the A.P. Gram Panchyats (Second amendment) Bill, 1990.

Minister for Panchayat Raj (Sri. R. Chenga Reddy) : Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchyats (Second Amendment) Bill, 1990. "

Mr. Deputy Speaker : – Motion moved.

The Question is :

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Second Amendment) Bill, 19990." .

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

1990 సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక చట్టములు (సవరణ బిల్లు)

Minister For Municipal Administration

Sri M. Narsimha Reddy :– Sir I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker : - Motion moved.

The Question is :

"That leave be granted to introduced the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 1990."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

1990 సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘములు (సవరణ) సవరింపు బిల్లు.

Minister For Cooperation (Sri M. ravindranath Chowdary) : Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Amending Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker - Motion moved.

The Question is :

"that leave be granted to introduce the andhra Pradesh Co operative Societies (Amendment) Amending Bill, 1990."

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

12. 10 మ॥

అనధికార కార్యక్రమము

అనధికార బిల్లులు : (1) 1990 సం. హైదరాబాదు నగర పాలక సంస్థల (సవరణ)బిల్లు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :– Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Hyderabad Muncipal Corporations (Amendment) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker : – Motion moved.

The Question is :

"that leave be granted to introduce the Hyderabad Muncipal Corporations (Amendment) Bill, 1990."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(Interruptions)

(2) 1990 సం.శిక్షా ప్రక్రియ సంహిత (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

Sri M. Omkar :– Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

The Question is :-

"that leave be granted to introduce the Code of Criminal Procedure (andhra Pradesh Amendment) Bill, 1990."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(3) 1990 సం. బాలల భిక్షాటన నిషేధపు బిల్లు.

Smt. G. Aruna (Chandragiri) :- Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Prohibition of begging by the children Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

The Question is :

"that leave be granted to introduce the Prohibition of begging by the children Bill, 1990."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(Interruptions)

సభా కార్యక్రమము

Sri D.K. Samarasimha Reddy :- Are you governed by the Rules and Procedure or by the jungle law ? Why do you all get up at one time?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాధరరావుగారు, క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయింది. క్వశ్చన్స్ అండ్ ఆన్సర్స్ ఎప్పుడో ముగిసిపోయాయి. మళ్ళా ఆ సమస్య మీద మాట్లాడటములో జస్టిఫికేషన్ ఏమిటో చెప్పండి. What is the Justification in asking now?

శ్రీ కె. యర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురము) : - పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : - నేను తరువాత వింటాను. వెయిట్ చేయండి దయచేసి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- ఈ రోజు డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌లో ఒక ఉద్యోగస్థుడిని గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని వివరాలు చెప్పారు. కాని...30 - 12...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చంద్రబాబునాయుడుగారు, ఆన్సర్‌కి మీరు శాటిస్‌ఫ్ అయితే సంతోషమే. కాకపోతే ఈ సభ చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. మీకు కోఆపరేట్ చేయాలన్న ఇష్టం ఉంటే ప్రొసీడింగ్స్‌కి కోపరేట్ చేయండి లేకపోతే లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- మా ఒపీనియన్ చెప్పనివ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దీని మీద చర్చకు వీలులేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- మా ఒపీనియన్ చెప్పనివ్వండి. మేము మా ఒపీనియన్ చెప్పడానికి రైట్ మాకు ఉంది. What is this ?

Mr. Deputy Speaker :- No mike to any body. Withdraw all the mikes.

Sri. No. Chandrababu Naid :– We have the right to express our views.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చంద్రబాబునాయుడు గారు, విద్యాధర రావుగారు నన్ను అడిగింది సబ్జెక్టు మీద డిస్కషన్‌కి రీవోపెనింగ్‌కి కాదు. మా ప్రొటోస్ట్ తెలియచేసి వాకౌట్ చేస్తామన్నారు. మీ ప్రొటెస్ట్ తెలియ చేయడం వరకు మాత్రమే పర్మిషన్ ఇచ్చాను. ఉపన్యాసం ఇవ్వడానికి నేను ఇవ్వను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఈ రోజు సంజీవరెడ్డి గారి దానిపైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన క్లారిఫికేషన్ కరెక్టుగా లేదు. వారు చెప్పినది...

Mr. Deputy Speaker :– No. You cannot go into the subject.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- మా ఒపీనియన్ చెపుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఉపన్యాసానికి అవకాశం లేదు. You can only declare your protest.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు) :- వాకవుట్ ఎందుకు చేస్తున్నామో చెప్పాలి కదా:

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ప్రొటెస్ట్ అధ్యక్షా - దానికోసం అడుగుతున్నాము.

Mr. Deputy Speaker : – Only for the protest, you are entitled.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఆ విషయం చెపుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు 30-12-89న ఒక మెసేజ్ పంపించడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇంక ప్రొటెస్ట్‌కి కూడా చెప్పవద్దంటే ఇంక ఏమి చెప్పాలి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రొటెస్ట్ అంటే ఉపన్యాసమా ? ఎవరికండీ మీరు చెప్పేది Everyone heard your speach.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- స్పీచ్ కాదు. ప్రొటెస్టప్పుడే చెప్పాలి కదా! సంజీవరెడ్డిగారిని రీయినిస్టేట్ చేయాలనే దురుద్దేశముతో సస్పెన్షన్ ఎక్స్‌టెండ్ చేసుకుంటూ పోయి తుదకు ఆయనను రీయినిస్టేట్ చేయడం జరిగింది. దానికి ఆధారంగా ఎన్. కె. భండార్కర్. ఐ.ఏ.ఎస్... వ్రాసిన ఒక...

Mr. Deputy Speaker :– Nothing will go on record .

(Interruptions)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అది అంతా అయి పోయింది. మీరు మాట్లాడేది రిలవెంట్ కాదు ఇప్పుడు. మీ ప్రొటస్ట్ వరకే చెప్పండి. కోఆపరేట్ చేస్తే చేయండి లేకపోతే

వాకవుట్ చేయండి తప్ప వాకవుట్ చేయడానికి ప్రొటెస్టుకి అవకాశం ఇచ్చామని చెప్పి ఉపన్యాసం కొట్టడానికి సమయం తీసుకోవడం ఒప్పుకోము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ప్రొటెస్ట్ ఎందుకో చెప్పాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : - అనవసరంగా డిస్టర్బ్ చేయవద్దు. అది రికార్డులలోకి పోదు. మీరు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అంటే నోరు నొక్కుతారా? మమ్ములను సమాధానం కూడా చెప్పనివ్వరా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : - చంద్రబాబునాయుడుగారు. ప్రొటెస్టుకి లెక్చరుకి తేడా ఉంది. సమయం అయిపోయింది. You sould not go into the details.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు :- ఎందుకు ప్రొటెస్ట్ చేసేది చెప్పాలి కదా ! అది కూడా చెప్పనివ్వరా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఫలానా సబ్జెక్టు మీద అన్సరీకి మేము తృప్తి చెందలేదు. మేము వాకౌట్ చేస్తున్నామని చెప్పండి. అది నేర్పాలా, మీకు తెలియదా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అది చెప్పాలి కదా. చెప్పకుండా ఎట్లా ?

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇది చాలా అన్యాయం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రొటెస్ట్ అని చెప్పి మైక్ తీసుకొని మిసెయూజ్ చేసుకుంటూ పోతే ఎట్లాగ?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- ప్రొటెస్టు చేసేటప్పుడు చెప్పాలి కదా! 20వ తారీఖున బోర్డు మీటింగు పెట్టుకొని, ఆ బోర్డు మీటింగులో...

Mr. Deputy Speaker :- You are going out of the subject.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఇంక ఏమి చెపుతారు ***

Mr. Deputy Speaker :- Please be in your limits.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ప్రొటెస్ట్ చెప్పొద్దంటారా? చెప్పవద్దా ***

Mr. Deputy Speaker : – I expunge the words of Mr. Chandra Babu Naidu.

*** Expunged as ordered by the Chair

Sri. K. Vidyadhara Rao : – Why Sir,

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- It is contempt of the House and the Chair.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- గవర్నమెంట్‌కి చెపుతున్నాను మీ ద్వారా, ఈ శాసనసభలో రికార్డెడ్ ఎవిడెన్స్ మీద మాట్లాడన్వికపోతే ఏమి మాట్లాడనిస్తారు ? ఇది అన్యాయం. ***

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :– I don't allow Mr. Vidyadhara Rao to speak and that does not go on record.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :– You are misuring the indulgence which I have shown to you

(Interruptions)

Nothing will go on record.

(Interruptions)

మ. 12.20 **Mr. Deputy Speaker :–** That does not go on record.

(Interruptions)

I have not given permission to him. that will not go on record.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అవినీతి అధికారులను షీల్డ్ చేయాలంటే చేయండి మీరు కూడా.

Mr. Deputy Speaker :- Please resume your seat. I have not permitted you. Whatever you speak, that will not go on record.

శ్రీ. ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ***

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఇది అధికార పక్ష సభ్యుడు చేసిన ఆరోపణే. మేము చేసిందికాదు.

Mr. Deputy Speaker :- No. No. I have not permitted you. Please resume your seat.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : - ***

*** Expunged as ordered by the Chair

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- వాకౌట్ చేసేటప్పుడు డిక్లరేషన్ ఎట్లా వుండాలో ఇక్కడ అందరికీ తెలుసు. వాకౌట్ చేయడానికి డిక్లరేషన్ ఇస్తున్నానని పేరుపెట్టి మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు వున్నవీ , లేనవి చెపుతూ ఉపన్యాసం కొడితే ఇక్కడ పర్మిసబుల్ కాదు.

Sri K. Vidyadhara Rao :– Sir, My submission is..

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :– I have not given permission. It does not go on record.

Sri N. Chandrababu Naidu :– Sir, let me express my views. మీరు చూడండి. న్యాయం చెప్పండి. మీరే చెప్పండి పోనీ, మేము వాస్తవాలు చెపుతున్నాం.

Mr. Deputy Speaker :- I have not given permission to you.

శ్రీ కె. విద్యాధర్‌రావు :- మేము లేనిపోని ఆరోపణలు చేయడం లేదు. అధారాలతో చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : - ***

Mr. Deputy Speaker :– Whatever Mr. Chandrababu Naidu said now, will not go on record. I withdraw his mike.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

(శ్రీ. కె. విద్యాధర్ రావు. శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు. డాక్టర్ కె. శివ ప్రసాదరావు. శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు తదితర తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు ఒక్కుమ్మడిగా లేచినిలుచున్నారు)

శ్రీ కె. విద్యాధర్ రావు :- అధికారం మిస్ యూజ్ చేస్తున్నారు. ఈ రికార్డ్ చూడండి.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :- మీ రికార్డ్ చదవడానికి అ ది రీలవెన్స్ కాదు. పర్మిసబుల్ కాదు. డిక్లరేషన్ ఇవ్వడానికి మీరు ఎంటైటిల్డ్ డిక్లరేషన్ ఇచ్చి వాకౌట్ చేస్తే అభ్యంతరం లేదు. అలాగే కాకుండా ఉపన్యాసం ఇస్తుంటే, ఆర్గుమెంట్ చేస్తుంటే న్యాయం కాదు. అట్లా చేయకూడదని అప్పీలు చేస్తున్నాను. ఇది తగునా అని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా, ఒక విజ్ఞాపన. ఈ రోజు ఉదయం శాసన సభ కార్యక్రమాలు ప్రారంభించుకొనేటప్పుడు గతాన్ని మరిచిపోయి ఒక పద్ధతి ప్రకారం నడుపుకొందామనే భావనతో నస్సెన్షన్‌ను కూడా రద్దుచేసి మరలా శాసన సభను నడుపుకొందామనుకొన్నాము. అందుకు రామారావుగారు థాంక్స్ అని కూడా చెప్పారు. వారి ధోరణిలో మార్పు వస్తుందని మేము అనుకొన్నాం. కాని వాకౌట్ చేయడానికి కావలసిన ఏమి మాటలు చెప్పాలో కూడా తమరు చైర్ నుంచి ప్రాంప్ట్ చేయవలసి వచ్చింది. మేము కూడా చెపుతున్నాం. అయ్యా. ఈ మాట చెప్పి వాకౌట్‌చేయండి అంటే అది కూడా నేర్చుకోలేకపోతున్నారు.

ఇంతకంటే విచారకరమైంది మరొకటి లేదు. మనం . బి.ఏ.సి లో మాట్లాడుకొన్నప్పుడు విద్యాధర్ రావుగారు, రఘుమారెడ్డిగారు, ఇతర ప్రతిపక్షాల నాయకులు కూడా ఉన్నారు. ఒక క్రమమైన పద్ధతిలో సభను నడుపు కొందామనుకున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం సంతృప్తికరంగా లేకపోతే మరొక మోషన్ తెమ్మంటే అది కూడా ఆలోచించకుండా నియమాలు పక్కకు పెట్టి అడ్డదిడ్డంగా మేము చెప్పిందే వినాలనే ధోరణి గౌరవ ప్రదమైంది కాదు. వారి స్థాయికి తగింది కాదు. దయచేసి ఆలోచించి సభను ప్రశాంత వాతావరణంలోనడుపుకొనేందుకు సహకరించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాధర్‌రావుగారూ, మీకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని మీరేమో చంద్రబాబునాయుడుగారికి ఇవ్వమన్నారు. మేము ఆన్సర్‌తో సేటిస్‌పై కాలేదు. అందుకు ప్రొటెస్ట్ చేస్తూ వాకౌట్ చేస్తామన్నారు. ప్రొటెస్ట్ చేసి వాకౌట్ చేయడం ఎట్లాగో మీకు తెలియదా? కాని అనవసరమైన చర్చలు చేసి, ఆరోపణలు చేసి సమయం వృధా చేయడం ఏమిటి ? హౌస్‌కు అబ్‌స్ట్రక్షన్ ఏమిటి ?

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఆర్థిక శాఖామాత్యులు మేము ఏదో చెపుతున్నామని, మేము చెప్పిందే చెలామణి కావాలనే దోరణిలో వున్నామని అన్నారు. ప్రభుత్వ పరంగా ఇచ్చిన ఆదేశాలే. ఈ సభముందు ఉంచి మాట్లాడుతూన్నాము కాని వ్యక్తిగతంగా ఆరోపణ చేయడం కాదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆ సబ్జక్ట్‌పై చర్చ ఇప్పుడు లేదు. అది క్లోజ్ అయిపోయింది. మీకు అయిష్టత వుంటే వాకౌట్ చేయండి. లేకపోతే దయచేసి కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- మళ్ళీ మైక్ ఆఫ్ చేశారు. మేము వ్యక్తిగత ఆరోపణలు చేయడం లేదు. రోశయ్యగారు చెప్పిందంతా సత్యదూరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వ పరంగా ఇచ్చిన ఆదేశాలు మేము ఈ సభముందు ఉంచి మాట్లాడుతున్నాం. ప్రభుత్వపరంగా ఇచ్చిన ఆదేశాలే ఈ సభముందు ఉంచి మాట్లాడుతున్నాం తప్ప వ్యక్తిగతంగా చేస్తున్న ఆరోపణ మాత్రం కాదు. ఈనాడు ప్రత్యేకంగా నిర్ణయం తీసుకొంటే..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు వివరాల్లోకి పోతున్నారు. That is not permissible here.

మీరు వాకౌట్ చేయండి, లేకపోతే దయచేసి కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ముఖ్యంమత్రిగారి ఆదేశాల మేరకు ఇచ్చిన లేఖను మేము సభముందు ఉంచాము. ఈ విధంగా సస్పెండ్ అయిన వ్యక్తిని రీఇన్‌స్టేట్ చేయాలనే దురుద్దేశంతో సస్పెన్షన్‌ను ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తూ వారు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు దురుద్దేశంతో ఇచ్చినవి. అందువల్ల మీరుహౌస్ కమిటీకి అంగీకరించండి. మీ లంచగొండితనాన్ని కప్పి పుచ్చు కొనేందుకై ప్రయత్నం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా మా తెలుగుదేశం పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేసారు)

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ :- అధ్యక్షా, నిన్న 4వ తారీఖున అర్ధరాత్రివేళ ఖమ్మం జిల్లా ఏలేరుపాడు కేంద్రంలో నక్సలైట్లు మారణాయుధాలతో దాడిచేసి నలుగురిని చంపివేశారు. అందులో మీసాల రంగనాయకులు, మండల సి.పి.ఐ కార్యదర్శి, మల్లారెడ్డి, పాన్నారావు, మల్వాల రంగయ్య - వీరిని హత్య చేయడం జరిగింది. అదేరకంగా వీరయ్య అనే మా కర్యకర్త చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాడు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఇవన్నీ హోం మినిష్టరుగారు నోట్ చేసుకోవడం మంచింది.

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు సభలో ప్రవేశించారు)

శ్రీ జె.సి దివాకర్ రెడ్డి :- వాకౌట్ అని చెప్పి బయటకు వెళ్ళి మళ్ళీ వచ్చి కూర్చున్నారు. ఇదేమి ఆకౌట్ అని అడుగుతున్నాను. వాకౌట్ అంటే శాంక్టిటీ ఉండాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దివాకర్‌రెడ్డిగారూ, వారి ఇష్టం.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ :- వేలేరు పాడు మండలం కేంద్రంలోగత మధ్యరాత్రి సాయుధులైన నక్సలైట్లు దాడిచేసి నలుగురిని చంపివేశారు. అందులో మీసాల రంగనాయకులు మా పార్టీ మండల కార్యదర్శి, ఆయనతో సహా ముగ్గురు పోయారు వారి పేర్లు మల్లారెడ్డి, పాన్నారావు, మల్యాల రంగయ్య. వీరయ్య చాలా సీరియన్ గా ఉన్నారు. ఇది బూర్గంపాడు నియోజక వర్గానికి చెందింది. విషయం చాలా ఆందోళనకరంగా ఉంది.

12.30 ఆ ప్రాంతంలో శాంతిభద్రతలు కాపాడవలసిన అవసరం ప్రభుత్వంపై ఉన్నదని, మ॥ దీనికి కావలసినటువంటి సకల చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అందుకని యీ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : - దీనికి 304 కింద నోటీసు కూడా ఇచ్చారు.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలి :- దేనిపై కూడా చర్చ జరగాలి పరిశక్షధనచేసి వారిని అరెస్టు చేసి ఆ ప్రాంతంలో రక్షణ కల్పించాలని తమ ద్వారా కూరుతున్నాను.

శ్రీ. పి. నాగేశ్వరరావు :- ఎస్‌పి గారికి చెప్పినా కూడా జరిగింది.

శ్రీ మహ్మద్ రజబలి :- దఫదఫాలుగా చెప్పుతున్నాము పోలీసులకు ఎక్కడ ఉన్నది అక్కడే ఉంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- గవర్నమెంటు తరపున రిప్లయిఇస్తారా లేక నోట్ చేసుకుని తరువాత.....

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- ఇది నోటు చేసుకోవడం జరగింది. గత రాత్రి మిడ్‌నైట్ జరిగింది. నా దగ్గర ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ లేదు. టోటల్ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ లేదు. నాకు దొరికిన ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ సగము ఉన్నది కావాలంటే, రిపోర్టు చదివి వినిపిస్తాను. తక్కింది అంతా తెలుసుకుని తరువాత సభకు తెలియచేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఈవినింగు లోపల డిటేల్స్ తెప్పించుకుని చెప్పండి. సెషన్ అయిపోయేలోపల ..

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- అట్లాగే ..

శ్రీ టి. పురుషోత్తమ రావు :- పేపర్‌లో వచ్చినటువంటి వార్త - శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పర్సనల్ ఎలిగేషన్స్ వద్దు పురుషోత్తమరావుగారు...

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :- "బాబ్రిమసీదు నిర్మాణాన్ని వేరొక చోటికి తరలించి, రామజన్మభూమిగా నమ్ముతున్న ప్రదేశంలోనే రామాలయాన్ని నిర్మించాలని బిజెపి అధ్యక్షుడు శ్రీఎల్. కె. అద్వాని చేసిన ప్రతిపాదనను తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు అంగీకరించారని బిజెపి రాష్ట్ర శాఖ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పి. వేణుగోపాల్ రెడ్డి తెలిపారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పురుషోత్తమరావుగారు.. జీరో అవర్‌లో చదివి చెప్పితే ఎట్లా, జస్టు చెప్పితే బాగుంటుంది. రుజువు నిమిత్తం పేపరు చదివే అవసరం లేదు. మీరు చెప్పేది కాదుఅనడం లేదు కదా? ...

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :- యావత్ దేశం తీవ్ర మంటల్లో ఉన్నది. ఒకవైపురిజర్వేషన్స్, ప్రో రిజర్వేషన్స్, యాత్రలు, రథయాత్రలు ఈ యాత్రల సందర్భంగా ఈ ప్రజలను మొత్తం యావత్ భారతదేశాన్ని విభజించేదానికన్నా, ఇంటింటిని విభజించే పరిస్థితి వచ్చింది. పరిస్థితుల్లో కేవలం నాయకులుగా ఎన్. టి. రామారావు, నేషనల్ ఫ్రంటు ఛైర్మన్‌గా యిచ్చిన స్టేట్‌మెంటు ఒకటి, ఇక్కడ తెలుగు దేశం అధ్యక్షునిగా ఇచ్చిన స్టేటుమెంటు మరొకటి ఈ విధంగా ప్రజలను రెచ్చగొట్టి, సుభ్యపెట్టి పరిస్థితి వల్ల యీ రాష్ట్రంలో, యావత్ భారతదేశంలో జరుగుతున్నటువంటి తీవ్ర పరిస్థితులు మన రాష్ట్రంలో కూడా వచ్చినప్పుడు, ఇక్కడా రాష్ట్రాలను విభజించి, మతకల్లోలాలను కల్పించి తీవ్రమైన పరిస్థితి ఉన్నదనే మాటను నేను మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కూడా దీన్ని తీవ్రమైన సమస్యగా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా, జాతీయ స్థాయిలో ఉన్నటువంటి నాయకులు ఎక్కడికక్కడ పబ్బం గడుపుకునే విధంగా జనాన్ని రెచ్చ గొట్ట వద్దని ఖండించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా, ఎన్. టి. రామారావు ఏకోన్ముఖుడు, ద్విముఖుడు, త్రిముఖుడు, షణ్ముఖుడో అర్థం కావడం లేదు. కాని, ఆయన బహుముఖ పాత్ర వల్ల చాలా ప్రమాదం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇట్ యీజ్ ఓన్లీ ఎ జీరో అవర్. యుహావ్ మెన్షన్డ్ సబ్జెక్టు దట్స్‌ఆల్..

శ్రీమహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట), :- సమాధానం కావాలి...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆయన స్టేటుమెంట్ కాంట్రోవర్షి యకగా ఉంటే ఫర్‌దర్‌గా డిస్కషన్ చేస్తే అగ్నికి ఆజ్యం పోసినట్లు ఉంటుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు :- నో... జీరో అవర్ కాదు... రథయాత్ర గురించి మతాన్ని గురించి అన్నారు యుకెన్ క్లారిఫై - అవర్ సెంటిమెంట్స్ ఆర్ ఇన్‌వాల్వ్‌డ్ ఇన్ ఇట్...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- వదిలేయండి..

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ :- మాకు కూడా అవకాశం ఇవ్వండి...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీకు కూడా అవకాశం ఇస్తాను కాని యీ సబ్జెక్టు మీద మాత్రం కాదు. పురుషోత్తమరావుగారి సబ్జెక్టు మీద డిస్కషన్ ఎలా చేయను. ఏమైనా కాంట్రోవర్షియల్ ఇష్యూష్ మీద డిస్కషన్ తెచ్చి అనవసరంగా మాట్లాడవద్దు మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే దేశం మొత్తం మీద అల్లకల్లోంగా ఉన్నది పరిస్థితి. అగ్నికి ఆజ్యంపోసే పద్ధతి ఉండకూడదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మంత్రిగారు జవాబు ఇచ్చే సందర్భంలో అందరికి అవకాశం ఇవ్వండి ? మేము ఒప్పుకుంటున్నాం. మతం కాదని స్పష్టం చేయదలచుకున్నాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆల్‌రెడీ ఖండించారు కదా ? ఇంకేమి ....

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- సోమనాథ్ - అయోధ్య యాత్ర మేము చేస్తున్నాము. వారు గాంధీభవన్‌టు శ్రీలంకయాత్ర చేస్తున్నారు. సద్భావన యాత్ర...

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇవ్వరా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- వెంకటేశ్వర రావుగారు మీరు చెప్పండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- ఇవి ఎవరికయినా కానీ, హవుస్‌కి సంబంధం లేని విషయం.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఈ సభలో మొన్న బడ్జెట్ సెషన్‌లోనే ఒక సాంప్రదాయాన్ని అంగీకరించాము. ఏ సభ్యుడయినా కానీ గౌరవ సభలో సభ్యుని పేరు తలవవలసి ఉంటే, ముందు ఆయనకి నోటీసు ఇవ్వాలని ఉంది. ఇప్పుడు జరిగిందేమంటే, సమస్య ఏదయినా, ప్రతిపక్ష నాయకుడిని ఉద్దేశించి తలవబడింది. అదీ ఆయనకు నోటీసు ఇవ్వకుండా చేశారు. రూల్‌కి భిన్నంగా ఉంది. కనుక దయచేసి దానిని తొలగించండి. తొలగించాలని నా అభిప్రాయం. దీనిపై రూలింగ్ ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. పెంచలయ్య (సూళ్ళూరుపేట) :- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దయచేసి మీరు కూర్చోండి. వేరే సబ్జెక్టుకి అవకాశం లేదు. రేపు తీసుకుందాము. ఇప్పుడుకాదు. వెంకటేశ్వర రావుగారిని చెప్పమన్నాను. వారు చెప్పింది నిజమే. సభలో అనుకున్నదే కాదు. జనరల్ రూల్స్ కూడా అట్లాగే ఉన్నాయి. ఏ సభ్యుని గురించి అయినా కానీ ఎలిగేషన్ చేయాలనుకుంటే ముందు నోటీసు ఇవ్వాలి.

పర్సనల్ ఎలిగేషన్స్ చేస్తే తప్పకుండా నోటీసు ఇవ్వకుండా చేయరాదు. కాని పొలసీ మేటర్స్ - ఒక పార్టీ కానీ, పార్టీ లీడర్ కానీ లేదా సభ్యుడు కానీ పొలసీ మేటర్స్ తప్ప చేస్తున్నారు అంటే ముందు నోటీసు ఇవ్వాలని భావించడం లేదు. అయినా కానీ, పురుషోత్తమరావుగారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంటును నేను పరిశీలించి, ప్రావోకేటివ్‌గా ఉంటే, ఆ భాగాలను రికార్డు నుండి తొలగిస్తాను అని మీకు నేను హామీ ఇస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri. K. Vidyadhara Rao:– Sir, he has mislead the House.

Mr. Deputy Speaker :- All right It is over. Please leave it there. Please resume your seat.

శ్రీ.బి. వెంకటేశ్వరరావు :- విధానపరమైన స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చినప్పుడు కూడా వ్యక్తులే చేస్తారు. అయినా తమ ద్వారానే చెప్పాలి. పైగా దాని మీద మరొక స్టేట్‌మెంట్ వచ్చింది. అయితే స్టేట్‌మెంట్ మీద ఆధారపడరాదని నా అభిప్రాయం. అయినా స్టేట్‌మెంట్ వచ్చింది. క్లారిఫై చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఈ సాంప్రదాయాన్ని పాటించండి. లేదా తొలగించండి. రూలింగ్ ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్‌డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆల్‌రైట్.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా, ఒక్క విషయం.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఆయనకి ఎట్లా అవకాశం ఇస్తారు ? మాకు అవకాశం ఇవ్వరు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- 74 మంది ఉన్నమీరే అవకాశం అంటే, 180 మంది ఉన్న వారు అడగరా ? వారినేమనాలి ?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఇదేమన్యాయమండీ?

శ్రీ. ఎం. రఘుమారెడ్డి :- ముందు నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- గవర్నమెంట్ తరపున ఏదయినా సొల్యూషన్ చెబితే ప్రాబ్లం పోతుందని చూస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- గౌరవ సభ్యులు పురుషోత్తమ రావు గారు చెప్పింది వ్యక్తిగత ఆరోపణ కానీ మరొకటి కానీ అని నా భావన కాదు. వారు చెప్పింది. రాష్ట్రంలో ప్రశాంత పరిస్థితి ఉంది. పత్రికలలో వార్త వచ్చింది అన్నప్పుడు,

(ఇంటరప్షన్స్)

నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. గౌరవ ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులకు ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర లేదు. మనకు గల నిబంధనల ప్రకారం వారొక ఇష్యూని రైజ్ చేశారు. జీరో అవర్‌లో వారు ప్రస్తావించింది. అపోజిషన్ నాయకుల పట్ల ప్రస్తావన విధాన పరంగా వచ్చినప్పుడు రూల్స్ అండ్ ప్రొసీజర్ క్రింద 'హికెన్ మేక్ అవుట్ ఎ స్టేట్‌మెంట్' నేను అట్లా అనలేదు. నేను వారిని కలుసుకోలేదు, నేను వారితో మాట్లాడలేదు. అని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంది. వారు కాంట్రడిక్ట్ చేయమని చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

దానిని అనవసరంగా మరో విధంగా దయచేసి చిత్రీకరించరాదని కోరుతున్నాను.

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ॥ సభ్యులు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు, శ్రీ కె. విద్యాధర రావు, శ్రీ ఎం. రఘుమా రెడ్డి, శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు మొదలైన వారు తమ స్థానాలలో లేని నిలబడినారు)

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, రోశయ్య గారు చెప్పారు. వారి సలహా మేరకు మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆల్‌రైట్, వెంకటేశ్వరరావుగారి తరువాత ఇస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు చెప్పారు. కానీ పాలసీ పరంగా అయినా పేరు చెబుతూ చెప్పినప్పుడు, వారికి అవకాశం ఇవ్వకుండా, ఏమన్నారో తెలుసుకోకుండా, అనలేదు. అని అనమనడం కాదు. ఏమని అన్నారో చెప్పుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. లేదా తొలగించాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- సరే. ఆ సభ్యునికే అవకాశం ఇవ్వాలని వుంది. కానీ వారి తరపున విద్యాధర రావుగారుకానీ రఘుమా రెడ్డిగారుకానీ మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమా రెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభ్యుడు చెప్పింది బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్. పేపర్‌లో వచ్చింది వక్రీకరించారు. పేపర్‌లో వచ్చిన దానికి మరొక స్టేట్‌మెంట్ వచ్చింది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ..

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- ఆయన ఎట్లా మాట్లాడతారు?హుఈజ్ హి ?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- హు ఈజ్ హి ? ఇదేం మర్యాద? మధ్యలో మాట్లాడతారు . నో. నో.

(తెలుగు దేశం పార్టీ గౌ॥ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దయచేసి కూర్చోండి, నేను అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పురుషోత్తమరావు గారు ఏదో అన్నారని అంటున్నారు..

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- నో మైక్‌టు ఎనీబడీ. దయచేసి కూర్చోండి. నేను ఆయనకు అవకాశం ఇవ్వలేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన పలువురు గౌ॥ సభ్యులు లేచి నిలబడి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు. ఈ దశలో సభ్యులు శ్రీ బి. జనార్ధన్, శ్రీ. ఎ. మాధవరెడ్డి. కె. విద్యాధర రావు, డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి మొదలైన వారు స్పీకర్‌గారి పోడియం వద్దకు వెళ్లడం జరిగింది.)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమా రెడ్డి :- పత్రికలలో వార్తలు వక్రీకరించి వచ్చాయి. దాని క్రిందనే ప్రతిపక్షనాయకులు ఖండిస్తూ స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. కావాలని రాజకీయ దురుద్దేశంతో చేశారు. మొత్తం చదివినా అభ్యంతరం లేకపోయేది. అట్లా కాక ఒక్క పార్ట్ మాత్రం చదివి, రెండవది చదవకుండా, బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ విధంగా ఆయన మాట్లాడారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

(అధికార పక్షము వైపు నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ టి. పురుషోత్తమ రావు :- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆయనకు అవకాశం ఇచ్చాను. మధ్యలో ఇంటర్‌ఫియర్ కాకండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- ఇదేమి అలవాటండీ ? వారెందుకు మధ్యలో వస్తారు ? నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చారు. పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలను వక్రీకరించి చెప్పారు. వారి మాటలను రికార్డు నుంచి తొలగించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఆ మీటింగ్‌లో ఉన్నాను. కాంట్రవర్షియల్ స్టేట్‌మెంట్ ఏమీ ఇవ్వలేదు. వారు సద్భావనతో మిత్రులుగా వచ్చిన వారిని ఆదరించి, అల్పాహారవిందు ఇచ్చారు. మాకుండే మిత్రులకు అల్పాహార విందు ఇవ్వడంలో తప్పులేదు. రోశయ్యగారు 'కలవలేదు' అని చెప్పమని అనడం అంటే ఎంత ఇది ? నాకు అర్థం కాలేదు. వారికుండే భాషా పరిజ్ఞానాన్ని ఈ విధంగా ఉపయోగించడం మంచిది కాదు. పురుషోత్తమరావుగారు తమ వర్డ్‌ను తప్పనిసరిగా విత్‌డ్రా చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి స్టేట్‌మెంట్ రామారావుగారు చెయ్యలేదు. సభాముఖంగా చెబుతున్నాను. నేను ఆ మీటింగ్‌లో ఉన్నాను. యాత్రలు చేసేది మాకూ తెలుసు. సద్భావన యాత్రలో *** కల్చర్ మాకు లేదు.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- *** అనే మాటలు రికార్డులోకి పోవు. సబ్జెక్టుతో సబంధం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. రఘుమా రెడ్డి:- ఎందుకు పోదండీ ? ఎందుకు పోదు ? ఎందుకు పోదు ?..

– *** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఎందుకు పోదు ? ... జబ్బ పుచ్చుకుని గుంజారు. అడగండి ఆ సభ్యురాలిని...

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- ఆ కల్చర్ మాకు లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడటానికి వీలు లేదు. క్రొత్త ఛార్జెస్ పెట్టడానికి అవకాశం ఇవ్వలేదు. మీకిచ్చిన అవకాశాన్ని మీరు మిస్‌యూస్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- ఈ విధంగా అయితే సభ నడవదు. తమరు ఉన్నత స్థానంలో ఉండి ఏకపక్షంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటే మంచిది కాదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఈ సబ్జెక్ట్ మీద చెప్పవలసింది చెప్పారు. క్రొత్త విషయం చెబుతున్నారు. ఇది రిలవెంట్ కాదు. విద్యాధర రావుగారూ కూర్చోండి. క్రొత్త విషయానికి వచ్చారు.

12.50 ఉ॥ శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- అధ్యక్షా, నేను కూడా అక్కడ ఉన్నాను కాబట్టి ఒక చిన్న క్లారిఫికేషన్ సర్. ఏదయితే పురుషోత్తమరావు గారు చెప్పారో, వారికి చాలా ఉత్సాహంగా ఉంది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- వారికి నేను అవకాశం ఇచ్చాను. వారిని చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- చాలా మందికి ముఖ్యంగా రోశయ్య గారికి చాలా ఉత్సాహంగా ఉంది. చాలా ఈర్ష్యగా ఉంది. తెలుగుదేశం పార్టీ, భారతీయ జనతాపార్టీ వీళ్ళ రిలేషన్స్ ఎక్స్‌పోజ్ కావాలనో, మరేం కావాలనో కానీ వారికి చాలా అతృత ఉంది కానీ వాళ్ళ ఆశలు నిరాశలవుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ ఎన్. టి.రామారావు గారి ఇంటిలో మాట్లాడిన దానిలో మేము స్టేట్‌మెంటు ఇచ్చాం. దానిని మేము ఖండిచడం. దానిని గురించి కానీ అది వేరే సబ్జెక్టు. ఒక్కటి మాత్రం నేను స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. ఈనాడు రథయాత్ర సందర్భం కానివ్వండి, మిగతా సద్భావన కానీ వారు కూడా చేసుకోవచ్చు. కానీ నేను ఒక్కటే స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. ఎన్.టి.ఆర్.గారి ఇంటిలో వారు మాతో మాట్లాడినప్పుడు ముస్లిం సోదరులకు వ్యతిరేకంగా, బాబరీ మసీదుకు వ్యతిరేకంగా కానీ ఉభయ పక్షాల మనోభావాలకు భంగం వాటిల్లే విధంగా ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడలేదు. ఈ మత సామరస్యం కనుగొనడానికి జాతీయ స్థాయిలో పరిష్కార మార్గాలు కనుగొనే దానిలో కొన్ని ముస్లిం సోదరులు కూడా పెట్టారు. బాబ్రీ మసీద్. రామ మందిర్ పరిష్కారానికి ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆ సజెషన్స్‌లో, ఆ డిస్కషన్స్ పరంపరలో, ఆ డిస్కషన్స్ క్రమంలో వచ్చిన అభిప్రాయాలు వచ్చాయి. అందులో మనో భావాలకు వ్యతిరేకంగా ఏమీ లేదు. హైదరాబాదులోని రథయాత్ర గురించి ఏదో అపోహలకు పోవలసిన అవసరం లేదు. అద్వానీ గారు ఏదయితే రథంలో వచ్చారో దానిలో ఇద్దరు డ్రైవర్లు వచ్చారు. అందులో ఒకతని పేరు సలీమ్. ఇంకో అతను ప్రకాష్ మత సామరస్యం మెయిన్‌టెయిన్ చెయిడానిక ము చేశాము. అదే విధంగా సద్భావనలు ఏవయితే ఉన్నాయి అవి గాంధీ భవన్ నుంచి శ్రీలంకకు పోతాయో, మరెక్కడికి పోతారో.

Mr. Deputy Speaker :– That is not relevant here.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, నామనవి ఒక్కటే సర్..?

(అంతరాయం)

గౌరవనీయ విద్యాసాగర రావుగారు చెప్పారు. దాని విషయంలో మాకెలాంటి అభ్యంతరం లేదు. ఎందుకంటే వాళ్ళ సంబంధాలు ఏమేమిటో నేను ఎక్స్‌పోజ్‌చేయవలసిన అవసరం లేదు. మాకు అంత ఇంటరెస్టు కూడా లేదు. ఇకవేరే అవసరం లేదు. ***

(ఇంటరప్షన్సు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- రెలవెంట్ కాదు. *** ఇక్కడ ప్రస్తావన చేయడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- పురుషోత్తమరావుగారు జనరల్‌గా చెప్పారు. Iam not going into Sir,

(అంతరాయం)

ఇదంతాచూస్తుంటే నాకేమనిపిస్తుందంటే - ఒక చిన్న సామెత గుర్తుకు వస్తున్నది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- *** సంగతి సందర్భం కాదు కాబట్టి రికార్డుల నుంచీ తొలగించాలి.

(అంతరాయం)

(షేమ్ షేమ్ - ఫ్రం ఆపోజిషన్ బెంజెస్.)

శ్రీ. డి.కె. సమరసింహారెడ్డి : - వాళ్లకునన్ను వినడానికి కష్టంగా ఉన్నట్లుగా ఉంది. నన్ను కొంచెం వినాలి. వినలేకపోతే ఏమి చేయగలం ? కొంచెం ఓపికతో వినండి. నాకు ఒకసామెత గుర్తుకు వస్తున్నది ఏమంటె. "పట్టినవాడు పరిగా ఉంటే ఒడ్డున ఉన్నవాడు జెల్ల అన్నాడట" అట్లా ఉంది. అది కంచెం, అర్థం చేసుకోమనండి. అట్లా వుంది వీళ్ళ సంగతి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- సమరసింహారెడ్డి గారు విషయం ప్రస్తావించారుకాని అది ఇక్కడ రిలవెంటు కాదు. అది రికార్డు నుంచి తీసి వేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- షేమ్, షేమ్.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- ఎందుకని తీసి వేస్తున్నారు ?

*** Expunged as ordered by the Chair.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఈ సబ్జెక్టుకు రిలవెన్సీ లేదు. అనవసరంగా ప్రావకేటివ్‌గా ఉంటుందని, అనవసరం అనీ, ఆ ఉద్దేశ్యంతో చెబుతున్నాను. Let us pacify the feeling of the people but not to enrage...

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్ :- ఆధ్యక్షా, రామమందిర్, బాబ్రీ మసీద్ చాలా సెన్సిటివ్ ప్రాబ్లమ్ ఉంది. నార్త్ ఇండియాలో చాలా జరుగుతున్నాయి. సౌత్ ఇండియాలో పీస్ ఉంది. నార్త్ ఇండియాలో కమ్యూనల్ గొడవలున్నాయి. వీళ్ళరథ యాత్ర ఏమో, వాళ్ళ రథ యాత్ర ఏమో కానీ నిజాం కాలేజీ గ్రౌండ్స్‌లో జరిపిన పబ్లిక్ మిటింగ్ చాలా కమ్యూనల్ ప్రావకేటివ్‌గా ఒక ఎం.పి..

Sri Ch. Vidyasagar Rao :– Sir, that does not go on record please expunge it Sir. కమ్యూనల్ అన్నది తీసి వేయాలి. Sir, you have to bare us పోలీసు దగ్గర స్పీచ్ ఉంది. ఎస్.పి దగ్గర స్పీచ్ ఉంది. నిజాం కాలేజీ గ్రౌండ్స్‌లో జరిగిన పబ్లిక్ మీటింగులో ఇచ్చిన స్పీచ్ పోలీసు దగ్గరా, ఇంటిలిజెన్సు వారి దగ్గరా ఉంది. ఈ గవర్నమెంటును నేను రిక్వెస్టు చేస్తున్నదేమంటే.. I request you, to first get that speech and go through that speach. జనరల్‌గా కమ్యూనల్ హారమ్ అప్పర్ ఇండియాలో ఉంది కానీ ఇక్కడ లేదు. మీరు రథయాత్ర తీసుకు వచ్చారు. రామమందిర్, బాబ్రీ మసీద్ గురించి చెప్పారు. ఇండియాలో చాలామంది మైనారిటీస్ ఉన్నారు. మైనారిటీస్ గురించి ఒక ఎం.పి. గారు చాలా కమ్యూనల్‌గా చెప్పారు. దానిని గురించి మేము అంటున్నాము. First you take steps...Shri Mulayan Singh Yadav, ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో యాదవ్‌గారు ఏవిధంగా స్ట్రాంగ్ స్టెప్స్ తీసుకున్నారో అట్లా మీరు తీసుకొంటారా? మీరు తీసుకోనట్లయితేకమ్యూనల్ హార్మనీ ఉంటుంది. దాని గురించి ఏదయినా స్టెప్స్ తీసుకున్నట్లయితే మైనారిటీస్‌కు మీరు ఇన్‌సాఫ్ చేస్తారని ఉంటుంది. ఎన్. టి. రామారావు గారు యాజ్ ఏ నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్‌గా ఎల్. కె. అద్వానీ గారిని పిలవ వచ్చు. మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. బ్రేక్‌ఫాస్ట్‌కు వారు వచ్చింది ప్రెస్‌లో కూడా వచ్చింది. వారు సికిందరాబాదులో చెప్పింది కూడా వచ్చింది. డినై చేశారు. అది కూడా ప్రెస్‌లో వచ్చింది. కానీ ఇక్కడ మేము చెప్పేది ఏమంటే ఈ ఏ. పి. స్టేట్‌లో ఇంతవరకూ ఏదీ లేదు. స్పీచ్‌లో జరిగిన దానిని ప్రాసిక్యూట్ చేయాలి. ప్రాసిక్యూట్ చేసి వాళ్ళ మీద ఐ.పి.సి. సెక్షన్స్ పెట్టి వాళ్ళపై ముకద్దమా నడపాలని మన స్టేట్ హోం మినిష్టరు గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగర రావు :- సర్ ఓన్లీ వర్డ్..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాసాగర్ రావు గారూ మీకు అవకాశం ఇచ్చాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగర రావు :- ఓన్లీ వన్ వర్డ్ సర్. రికార్డు లనుంచి ఒకటి తీసి వేయాలి ప్రాస్టిట్యూట్ అనే పదం ఏడయితే వాడారో అది తీసి వేయండి.

Mr. Deputy Speaker : – I did not follow that word "Prostitute" ^ if it is there, it will be removed.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర రావు :- ఒక రిక్వెస్టు. కమ్యూనల్ హారమ్ ఏదయినా ఉంటే మీరు పరీక్ష చేయండి. కానీ నిజాం కాలేజీలో బహిరంగ సభలో కమ్యూనల్ స్పీచెస్ అయ్యాయని వారన్నారు. దానిని గురించి నేను మాట్లాడుతున్నాను సర్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇంక వదిలివేయండి.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యా సాగరరావు :- మేము డిజైన్ చేస్తున్నాము. ఒకభయం ఏమంటే గత 7 సంవత్సరాల నుంచి కమ్యూనల్ రివల్యూషన్స్ లేవు. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉంది కాబట్టి భయం ఉంది.కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుంచి కమ్యూనల్ టెన్షన్ ఉంది తప్ప ఇంకేమీ లేదు. - except that nothing is there... సద్భావన యాత్ర ఏదయితే చేస్తున్నారో దానిని క్లియర్ చేయండి. It is not that whether it is from Gandhi Bhavan or Srisailam or from where you are going, you clear first.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :- ఆయనది కాంట్రవర్సియల్‌గా ఉంది. సద్భావన యాత్ర గురించి ఆయనకు ఎందుకు ?

మిస్టర్ డప్యూటీ స్పీకర్ :- దాని ఆబ్జెక్టు ఉంటే క్లారిఫై చేయండి అన్నారు. అంతే తప్ప వేరే ఏమీ లేదు.

(అతరాయం)

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :۔ ابھی ہمارے لیڈر مسٹر امان اللہ خان صاحب نے جو باتیں بتائی ہیں وہ یہ ہے کہ حکومت کا کیا ارادہ ہے اس تعلق سے۔ تاکہ حکومت کا کیا موقف ہے وہ کھل کر سب کے سامنے آجائے۔ ہم سب شہر حیدرآباد میں رہتے ہیں۔ یہاں پر امن شانتی ہے۔ کیا کوئی گڑبڑی ہونیوالی ہے تو حکومت اس تعلق سے کیا کرنیوالی ہے یہ معلوم ہوجائے۔ این ٹی۔ راماراؤ صاحب تو کھل کر آگئے ہیں پھر حکومت کا کیا موقف ہے۔ میں منسٹر صاحب سے گذارش کرتا ہوں کہ اسکا جواب دیں۔

Sri D. Srinivas :– Sir, you want me to reply now ? Or Sri. Purshotham Rao will be given a changee to clarify these things from the Government..

Mr. Deputy Speaker :– No further chance is needed to Mr. Purshotham Rao. You please give a brief reply not to enrage the feeling - but to subside the ill - feelings between the various communities.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- అధ్యక్షా, సభ్యులందరు వారి, వారి వ్యూస్ ఎక్స్‌ప్రెస్ చేయడం, గమనించడం జరిగింది. సభ్యులు పురుషోత్తం రావుగారు రెయిజ్ చేసిన సబ్‌జెక్ట్ పేపరులో కూడా చూడడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తరపున గట్టిగా మనవి చేయు చేయుచున్నాను. మా ప్రాపర్టీ మతసామరస్యాన్ని పూర్తిగా నమ్మి దానిని పెంపొందించి కాపాడావలసిన బాధ్యత మాపైన వుంది కనుక ...

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భువనగిరి) :- పార్టీ తరపున మాట్లాడతున్నారు. ఏమిటండీ.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : - మత సామరస్యాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత మా ప్రభుత్వంపైన ఉంది గనుక, దానిని డిస్టర్బ్ చేయడానికి గానీ, కమ్యూనల్ హార్మనీ డిస్టర్బ్ చేయడానికి గానీ రాష్ట్రంలో ఈ ప్రభుత్వం చక్కని సాంప్రదాయంతో నడుస్తూ వున్నదో దానిని భంగపరిచే విధంగా ఎవరు కూడా ఎలాంటి కార్యక్రమాలు చేసినా సీరియస్‌గా వాచ్ చేయడం జరుగుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ :- వాచ్ చేయడం లేదనేది..

Mr. Deputy Speaker :– Mr. Amanullah Khan, you please resume your seat, pleas e don't disturb.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- దానిని పరిశీలించి, ఆలాంటివి ఏమయినా వచ్చినట్లయితే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అలాంటివి జరగకుండా కాపాడుతానని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, విజయవాడలో 4వ టౌన్ పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో వున్న విజయా టాకీస్ దగ్గర మల్లేశ్వరి అనే అమ్మాయి బి.ఏ. చదువుతూ ఉన్నది. ఒక దొంగతనం కేసులో ఆ అమ్మాయి తిరువూర్‌లో వుండగా వాళ్ళఇంటిలో అద్దెకు ఉన్న ఒక కుర్రవాడి స్నేహితుడిని పట్టుకురావడానికి పోయి ఆమె మీద కూడా అనుమానం వున్నదనే పేరుతో ఇంటిలో ఎవరు లేని సమయంలో ఆ అమ్మాయిని తీసుకువచ్చి మధిరకు చెందినటువంటి హెడ్ కానిస్టేబుల్ రెడ్డి, లక్ష్మణ్ ఇద్దరు వరుసగా రెండు సార్లు మానభంగం చేశారనే వార్త వున్నది. అది చాలా తీవ్రమైన నేరం. శాంతి భద్రతలను రక్షించవలసిన ఈ రక్షక భటులే భక్షక భటులుగా మారిన పరిస్థితి చాలా అన్యాయం. దీని పైన ప్రభుత్వం విచారణ చేసి అందుకు బాధ్యులయిన వారిపైన వెంటనే చర్య తీసుకొని వారికి తగిన న్యాయం కలుగ

చేయాలని నా విజ్ఞప్తి. వారిపైన చక్య తీసుకొని హోమ్ మినిష్టరు గారు స్టేట్‌మెంట్ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వాళ్ళు హోదాలో వుంటే సరైన న్యాయం జరగదు కాబట్టి వారిని సస్పెండ్ చేయాలనేది నా ఉద్దేశ్యం. దయచేసి మంత్రిగారు ఆలోచించి వారిని సస్పెండ్ చేసి విచారణ జరిపించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- అధ్యక్షా, విచారణ జరుగుతూ వున్నది. ఎలిగేషన్ స్టేజ్‌లో వున్నప్పుడు ఒకరిపైన యాక్షన్ తీసుకోవడం న్యాయంగా వుండదేమో. విచారణ జరగగానే వారిపైన we will take stringent action against the persons involved in it.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మీ దృష్టికి ఒక ముఖ్యమైన అంశాన్ని తీసుకు వస్తున్నాను. దీని పైన మీరు ఒక రూలింగ్ ప్రకటించాలని. ఈ అంశం మీద నాకు వున్న ఒక ఆధారం శాసనసభ్యుడిగా నా హక్కులు - దీనిని డిస్‌ఛార్జ్ ఆఫ్.మై అఫీషియల్ డ్యూటీ లో కానివ్వండి - నా హక్కులకు భంగం వాటిల్లినా లేకపోతే సభా హక్కులకు భంగం వాటిల్లినా ప్రివిలేజ్ ఇష్యూ అవుతుంది. అది మీ ముందుకే వస్తుంది. మీరు దానిని కమిటీకి రిఫర్ చేస్తారు. ఈ ఇష్యూ విషయంలో నేను ఏ విధంగా ప్రొసీడ్ కావలయునో అర్థం కాని పరిస్థితి వున్నది. అదీగాకుండా, ఈనాడు ఈ సమస్య, రాష్ట్ర గవర్నరు గారు మన కాన్స్‌స్టిట్యూషన్‌లో గవర్నర్ ఈజ్ రెఫర్డ్ యాజ్ హెడ్ ఆఫ్ ద స్టేట్, గవర్నరు గారు ఈ మధ్యన ఈనాడు న్యూస్ టైమ్ రిపోర్టర్‌కు మహాత్మాగాంధి జయంతి సందర్భంగా ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు. ఆ ఇంటర్వ్యూలో వారు స్పష్టంగా చెప్పినారు, రాజకీయ విలువల గురించి, జీవన విలువల గురించి చెబుతూ ఆ స్థాయి తగ్గి పోయింది, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత మూడు ఎన్నికలలో ప్రజలందరు ప్రతినిధులను ఎన్నుకున్నారనీ, దాని తరువాత ప్రజలు తమ అడ్వకేట్స్‌ను ఎన్నుకోవడం ప్రారంభించినారు. దాని తరువాత బ్రోకర్స్‌ను ఎన్నుకోవడం ప్రారంభించినారు. No we are all referred by our Hon'ble Governor as brokers and unfortunately nobody is spaed, Even theHon'ble Speaker is also not spared. It is very unfortunate to state. I am giving you the cutting also Sir. దీనిలో నేను రూల్ చెబుతున్నాను. ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా గాని, శాసన సభలో శాసన సభ్యులందరు సమానమే. పార్టీలకు అతీతంగా ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించే మౌళిక విషయాన్ని మనం అందరం పాటిస్తాము. అయితే కొంత వరకు డిటిరియేట్ కావచ్చు విలువలు. ఇంతేకాదు. గవర్నరు విలువలు కూడా డిటిరియేట్ అయినాయి. గతంలో ఎన్నో సార్లు రిఫర్ చేశారు. ఒకసారి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారే ఈ గవర్నర్ సెక్రటేరియెట్‌ను బ్రోతల్ హౌసుగా రిఫర్ చేసినారు. I cannot conceal my feelings Sir, because I am referred as a broker. I cannot tolerate it.

రాంలాల్ గవర్నర్ సంగతి, వారి యాక్టివిటీస్ తెలుసు. మేము బ్రోకర్స్ అయినప్పుడు వారి సంగతి ఏదో అది మనమే వూహించుకోవాలి. వారు ఖండించడానికి సమయం లేదు. అది న్యూస్ టైమ్‌లో రిపోర్ట్ అయింది. రిపోర్టు అయిన తరువాత వారికి ట్రాన్స్‌లేట్ చేయడానికి వారి సెక్రటేరియట్ ఉంటుంది. అయినప్పటికి కూడా గవర్నరు గారు కండించలేదు. అంటే

పత్రికల దోషం కాదు. గవర్నరుగారు ఖచ్చితంగా ఈ మాట అన్నారని చెప్పక తప్పదు. అయితే నేను ఏ విధంగా నాకు నేను పరిరక్షించుకోవాలనే అంశం మీద ఆధారపడి ఉన్నది. రూల్ 34లో రిజల్యూషన్ పాస్ చేయవచ్చు. నేను మీ ముందు రిటన్‌గా ఒక రిజల్యూషన్‌ను పాస్ చేయాలని దీనిని క్రాంటెస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ. డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా...

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, నన్ను పూర్తి చెయ్యనియ్యండి. Sir, Mr. Samarasimha Reddy is a legal luminary and I know it. But let me complete it. When my feelings are hurt, why don't you permit me Sir ? Only the Hon'ble Speaker has to protect me. The rule is defective.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- రూల్...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- నన్ను పూర్తి చెయ్యనియ్యండి సార్. Sir, only the Hon'ble speaker has to protect me. The Rule is defective. I cannot move a Resolution under this. I am myself telling. రూల్ 34 ప్రకారంగా కడోలెన్స్ మోషన్ కానీ, లేకపోతే కంగ్రాచ్యులేషన్ చెబుతూ చెప్పవచ్చు. అంత మాత్రమే.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాసాగరరావుగారు నేను ఒక్కటి చెబుతాను. ప్రెస్‌లో వచ్చినది చూస్తే అది ప్రెస్ రిపోర్ట్ మాత్రమే. High Dignatories are protected.

Sri Ch Vidyasagar Rao :- Sir, not at the cost of my dignity - I cannot go on to sacrifice by time

Sri D.K.Samarasimha Reddy:- Sir, I share with the feelings expressed by the Hon'ble Member, but my Point of Order should definitely be given precedence over other things, please.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మనమేమన్నా ఎరర్ కమిట్ చేస్తున్నామా? పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అన్నారు ఆయన.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- 34 రూల్‌లో చేయరాదని కూడా నేనే చెబుతున్నాను. సార్. ఏమి చేయవలయునో మీరే చెప్పాలండి దానిలో కంగ్రాచ్యులేషన్ కానివ్వండి. కండోలెన్స్ చెబితే ఈ ప్రొవిజన్ 34 రూలులో ఉపయోగించుకోవచ్చు. మరి గవర్నరు గారు మొత్తం ప్రజా ప్రతినిధుల మీద చేసిన వ్యాఖ్య, అది కండోలెన్స్‌సో, కంగ్రాచ్యులేషన్సో అర్థం కాని పరిస్థితి వుంది. ప్రభుత్వ పరంగా తీసుకురావాలని మీ ముందు నేను ఒక అప్లికేషను యిస్తున్నాను.

1.10 మ॥ It is a petition. ఈ హౌస్ ఒక రిజల్యూషను పాసు చేయాలని, గవర్నరు గారు చేసిన వ్యాఖ్యను కండమ్ చేయాలనీ అదే విధంగా requesting the President to recall the Governor, I want a resolution to be passed by the House. దీనిమీద మీరు మారెస్యూకు వచ్చి రూలింగు ఇవ్వాలి. ఒకసారి యీ సందర్భంలో

పార్టీలకు అతీతంగా, విలువలు డిటోరియరేట్ అయినప్పటికి కూడా, యీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించుకోవాలని మరొకసారి పునరుద్ఘాటన చేయాలి. అసలు ప్రజాస్వామ్యాన్ని నమ్మని శక్తులు ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేసే శక్తులు, యీ దేశములో వున్నవి గాబట్టి విలువలు డిటోరియరేట్ అయినప్పటికి కూడ అన్ని పార్టీల వారు సమైక్యంగా కలిసి మళ్ళీ విలువలను పరిరక్షించుకోడానికి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ఒక్కటే భారత దేశానికి శ్రేయస్కరం, అవసరం అని చెప్పాలనుకున్నప్పుడు ఖచ్చితంగా మనమందరం కలిసి రిజల్యూషను పాసు చేయాలి. ఒక గవర్నరు పోయినంత మాత్రాన పెద్ద మునిగి పోయేవి ఏమీ లేదు. I request the Hon. Speaker to condemn this and simutaneously I request the Speaker to permit me to move a resolution requesting the President of India to recall the Governor.

Mr. Deputy Speaker :– It is an important matter.

Sri Ch. Vidasagar Rao :– There, I am requsting the Hon. Speaker..

Mr. Deputy Speaker :– All right.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- అధ్యక్షా, మీకు హక్కులు వున్నవి. మీరు న్యాయశాస్త్ర కోవిదులు. మీరు నా పిటిషను మీద రూలింగు యివ్వాలి. ఒకసారి రూలింగ్ ఇస్తే తప్ప మన శాసన సభ్యుల గౌరవాన్ని కించపరిచిట్లు అవుతుంది. దానిని మనము అడ్మిట్ చేసినట్లు అవుతుంది. ఇటువంటి అపవాదును శాసన సభ్యుల మీద, యింకా వేరే ప్రజా ప్రతినిధుల మీద తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మిత్రులు విద్యాసాగరరావు గారు ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ మీద, శాసన సభల గౌరవం మీద, ఎభ్యుల గౌరవంమీద వ్యక్త పరిచినటువంటి అభిప్రాయాలు ఏవైతే వున్నాయో, ఆ అభిప్రాయాలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. దానిలో ఎలాంటి వేరే మాట అంటే లేదు. కాని The Office of the Governor has got its own privileges and dignity. It has got its own special position under the Constitution and also our Rules. The business of the House is governed by the Rules and we cannot travel beyond the scope of the Rules. Under Rule 280, a Member, while speaking, shall not. అని స్పెసిఫిక్‌గా షెట్ నాట్ అనే ప్రొవిజన్ ఏదైతే వున్నదో, నేను యింతకు ముందు ప్రతి పక్షములో వున్నప్పుడు కూడా ఒక యిస్యూవచ్చినప్పుడు యిదే ఆ రోజులలో కూడా అబ్జక్షను రేజ్ చేశాను. ఈ రోజు కూడ అదే రేజ్‌చేస్తున్నాను. I am more interested in the observation of Rules and the governance of the House according to the Rules. ఈ రోజు విద్యాసాగర రావుగారు ఏదైనా రిజల్యూషను మూవ్ చేయాలనుకుంటే Under the rules, there is a method to move a motion. Let him take recourse to it. Nobody has any objection. కాని జీరో అవర్‌లో వారు లేచి జీరో అవర్ మెన్షన్ అనే మిషతో జీరో అవర్‌లో ఈ విధంగా

రిజల్యూషను మూవ్ చేయడం రూల్సుకు విరుద్ధం. అదిపర్మిట్ చేస్తారా? మీరు రూలింగు యివ్వండి. నెంబరు 1. నెంబరు 2. Under Rule 280 (v) A member while speaking shall not reflect upon the conduct of persons in high authority unless the discussion is based on a substative motion drawn in proper terms. There must be a substartive motion and it must be drawn on proper terms. Then only we can discuss it. Without doing all these things, how can he simply mention at random what he wants? That cannot be allowed. It is contrary to the Rules. All this must be expunged from the records. It is my submission.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. ఒక సెంటెన్సు సమర సింహారెడ్డిగారు అన్నారు. వారికి ధన్యవాదాలు. మీ ద్వారా సమరసింహారెడ్డిగారిని కోరుకుంటున్నాను. వారు నా స్థానములో ఉన్నట్లయితే, ఏ ప్రొవిజన్ క్రింద రిజల్యూషను మూవ్ చేసే వారో చెబితే బాగుంటుంది. వారు చెప్పలేదు గాబట్టి వారికి తెలియదు. అసలు యిందులో రూలు లేదని స్పష్టం అవుతుంది. ఎందుకంటే మీ సమయం తీసుకున్న తరువాత, విద్యాసాగరరావు గారు. మీరు యీ రూల్సు ప్రకారము రిజల్యూషను మూవ్ చేయవచ్చు, అని చెప్పి వుంటే వారికి ధన్యవాదాలు చెప్పేది. అది లేనప్పుడు వారు ఏదో చెప్పి కూర్చున్నారు. అందుకని మొట్టమొదటే చెప్పాను. మీరు మా రెస్క్యూకు రావాలని చెప్పాను.సమరసింహారెడ్డి గారు, కరక్ట్‌గా అన్నారు. "Reflect upon the conduct of persons in high authority unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper terms" అనేది దీనికి రిలవెంట్ కాదు. హై అథారిటి ఎవరు? The absolute sovereigny rests with the individual. It is neither with me nort with Mr. Samarasimha Reddy. Now the electorate is insulted. Basically he has to object as he is the proper person. The basic question is, it is above all Rules. Now the individual...

Mr. Deputy Speaker :- Right now we cannot discuss it.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- I want a ruling.

Mr. Deputy Speaker :- For giving a Ruling, I have to thoroughly examine the Rules.

Sri Ch. Vidasagar Rao : - The rights are infringed.

Mr. Deputy Speaker : - Beacuse the representatives are involved, we have to examine and give a ruling. Without examining the Rule position.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- It is apparent. You need not take any clarification from the Governor also. It must be presumed that he has uttered those sentences. Under these circumstances you give a solution.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆర్టికల్ 152 కానిస్టిట్యూషన్ ప్రకారము హై డిగ్నిటరీ అనేది ఒకటి ఎగ్జామిన్ చేయాలి, మన రూల్సు పొజిషను ఎగ్జామిన్ చేయాలి. ప్రిసిడెంట్సు ఏమైనా వున్నాయేమో పార్లమెంటులో గాని యిక్కడ గాని అనేవిషయము ఎగ్జామిన్ చేయాలి. It is not a thing on which action could be taken hastily. We have to thoroughly and deeply consider it in a peaceful and leisurely manner.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- నేను ఒక విషయం చెప్పి కూర్చుంటాను. కానిస్టీట్యూషనతో యివన్ని వున్నవి. వాటి అన్నింటిని మీరు పరిశీలించి మీరు ఒక డెసిషన్ తీసుకోవచ్చు. తీసుకుంటే ప్రజా ప్రతినిధులదే కాకుండా ఎలక్టోరేట్ గౌరవాన్ని, విలువను కాపాడినట్లుగా ఉంటుంది. మీరు ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పండి. ఒక రూలింగు యివ్వండి అంతే.

(Interruption from Telugu Desam Members)

It may not be a necessity for you. I am feeling. వేరే ఎవరికి గాని అనుమానం లేకపోతే, దాని వల్ల బాధ కలగక పోతే వూరుకోండి. నాకు సంబంధం లేదు. I am taking it very seriously.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :– Sir, for the purpose of convenience of Hon' Member, under Chapter 15 which deals with the resolutions, there are specific rules as to how a resolution has to be moved, notice of resolution, form of resolution and conditions of admissibility of a resolution. Everything is mentioned in the Rules. Let the Hon. Member look into it, he will get the appropriate rule for moving a resolution. I think the Hon. Member, by now must be aware of the specific rule. Added to that "persons in high authority అనేది రూలు 280 ఎక్స్‌ప్లేనేషన్‌లో క్లియర్‌గా మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. Added to that in the very same Rule, at page 142 of the Rules book, it is mentioned that a member shall not use the Govrnor's or Present's name for the purpose of influencing the debate. అని స్పెసిఫిక్‌గా వుంది.

Sri K. Vidyadhara Rao :– When the highest offfice is involved in it, you seek a clarification.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మిమ్ములను కూడ వింటాను. Sri Samarasimha Reddy Garu, what is your further clarification on the matter ?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- నేను ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఏవైతే అభిప్రాయాలు, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ గురించి గాని లేకపోతే సభ్యుల గురించి, సభా గౌరవాన్ని గురించి గాని ఏదో పర్సు యిన్ హై అథారిటీ ఏదో మాట్లాడారని చెప్పిన విషయం

గురించి గాని వారు చెబుతున్న అభిప్రాయాలతో నేను విభేదించడం లేదు. ఒకవేళ అది వాస్తవమే అయితే ప్రతి ఒక్కరు కూడ ఖండించ వలసిందే. కాని అది డిస్కస్ చేయడానికి హౌస్‌లో రూల్సు క్రింద. ఒక స్పెసిఫిక్ ప్రాసీజరు కాంటెంప్లేట్ చేయబడింది. ఆ ప్రాసీజరును మనము ఫాలో అవుతాము. అది గాకుండా మనము చేయడమంటే We are violating the Rule 280. కాబట్టి రూలు 280 ని వయలెట్ చేస్తూ సభను జరపుకోవడమనేది సాంప్రదాయానికి విరుద్ధం, రూల్సుకు విరుద్ధం. కాబట్టి అది తప్పుగా పోతుంది. కాబట్టి I have raised a point of order. గౌరవ సభ్యులు బుక్ లోపల రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయడానికి ఎక్కడ వుంది, ఏమి లేదంటున్నారంటే నేను చూపించాను. స్పెసిఫిక్‌గా చాప్టరు 15 లో - రిజల్యూషన్స్ కొరకు స్పెసఫిక్‌గా చాప్టరు ఒకటి పెట్టబడింది - దాని క్రింద రూలు 77 క్రింద, 78 క్రింద, 97 క్రింద ఎలా ఫార్మ్ ఆఫ్ రిజల్యూషన్ వుండాలి. ఏమి వుండాలి, What are the conditions of admissibility, etc. యివన్ని చెప్పబడి వున్నవి. Let him take recourse to it. కాకుండా We cannot influence the debate by taking the name of the Governor. It is a mandatory provision in the Rules. I wanted to have a clarification from the Chair.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మనం ఈ హౌసులో ఏదైనా డిస్కషను ప్రారంభించినప్పుడు ఏదైనా ఒక రూలు ఆధారం చేసుకొని డిస్కషను చేయాలి. కాని ఏదీ లేకుండా ఏది ఇష్టం వస్తే అది లేవనెత్తి అందులో ఏమి ఉందో, ఏమి లేదో ఇక్కడ ఉన్నవారికి తెలియకుండా, నోటీసు లేకుండా దానిని డిస్కస్ చేసి ఒక రిజల్యూషను పాస్ చేస్తామని అనడంలో ఎంతవరకు న్యాయం ఉంది. అది సబబు కానే కానేరదు. ఒకవేళ శ్రీ విద్యాధర రావుగారు ఒక రూలును ఆధారంగా చేసుకొని, దానిని పురస్కరించుకొని ఆ రిజల్యూషను పాస్ చేయగలుగుతామనే విధానం ఉంటే దానిని పురస్కరించుకొని ఆ రిజల్యూషను పాస్ చేయగల తామనే విధానం ఉంటే దానిని మనం అవలంభించడంలో నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అది లేకుండా మనం ఇక్కడ కూర్చున్నాము కనుక ఈ అసెంబ్లీని డిజాల్వు చేస్తాము అని ఒక రిజల్యూషను చేస్తాము. అది అయిపోతుందా? అట్లా కావడానికి వీలులేదు. మనం ఏదైనా ఒక ఆధారం చేసుకోవాలి కాబట్టి అది లేకుండా చేయడం సమంజసం కాదు. దీనిని ఇంతటితో వదలిపెట్టాలి. ఒకవేళ శ్రీ విద్యాధర రావుగారికి. శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారికి అట్లాంటి రూలు అవకాశం ఉంటే దానిని పురస్కరించుకొని నోటీసు ఇస్తే దానిని ఆధారం చేసుకొని మనం డిస్కస్ చేస్తే బాగుంటుంది. దీనికి స్పీకర్ గారు ప్రత్యేకమైన రూలింగు కూడా ఇవ్వవలసినటువంటి అవసరం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పారు. నేను ఒప్పుకుంటాను. బ్రోకర్ అనే వర్డు ఉపయోగిస్తే, వారికి ఆనందం అనిపిస్తే దానికి నేను ఏమీ చెప్పలేను. వారు ఏ పరిస్థితులలో వారిని డిఫెండు చేయబోతున్నారో కూడా నాకు తెలుసు. ఈ హయస్టు అథారిటీ అనే పదం గౌరవనీయులైన విద్యాధరరావుగారు ఉపయోగించారు. హయస్టు అనేది ఈనాడు మీనుంచి రూలింగు వినదలచుకున్నాను. శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు అయితే రిజల్యూషన్సుకు సంబంధించినటువంటి అంశాలు చెప్పారు. దాని ప్రకారంగా కూడా

నేను చేయలేను. రూలింగు పార్టీ కాకుండా నేను మూవ్ చేయదలచుకుంటే కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి అని నేను ముందే చెప్పాను. వారు అది చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇటువంటి ఇబ్బందికర పరిస్థితులలో గవర్నరు నుంచి క్లారిఫికేషను అని కాని - హయస్టు అథారిటి అని 280లో ఉన్నప్పుడు మీరు కూడా చర్యలు తీసుకోలేక పోవచ్చు. కాబట్టి ఒక ప్రత్యేకమైనరూలింగు మీరు ఇవ్వండి. ఒక హిస్టారికల్ రూలింగు మీరు ఇవ్వండి అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు అందరికన్నా ఎక్కువ అధికారం ఉన్నది గవర్నరుకు కాదు. సామాన్య మానవునికి అని చెబుతున్నాను. గ్రామంలో నివశించే నిరుపేదకే, అతి సామాన్యునికే సార్వభౌమాధికారం ఉంది కాని గవర్నరుకు కాని ఇంకెవరికి కాని లేదు. అతను బ్రోకరును ఎన్నుకున్నాడంటే నాకన్నా ఎక్కువ సామాన్య ఓటర్లనందరిని కించపరిచాడు. దీనిని మనమందరం ఒప్పుకున్నట్లు అవుతుంది కనుక శ్రీ నర్సిరెడ్డి గారు ఏదో డిఫెండు చేయవలసిన అవసరం లేదు. మీరు రూలింగు ఇవ్వండి. దానికి మేము బైండింగు అవుతాము. మీరు ఏవిధంగా చెబితే ఆవిధంగా.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమ రావు :- అధ్యక్షా, ఇది చాలా గంభీరమైన విషయం. శ్రీ విద్యాసాగర్ రావుగారు మాట్లాడిన విషయాలతో నేను బేధించడానికి కాదు. ఇది చాలా గంభీరమైన విషయం. మనం హృదయంలో ఉన్నటువంటి వాస్తవాన్ని మాట్లాడవలసిన విషయం. గవర్నరుగారు రాజకీయాలలో ఉన్నటువంటి నేర ప్రవృత్తిని, రాజకీయాలలో దిగజారుతున్నటువంటి విలువలను, ఈ రోజున ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను ఒక సందర్భంలో మనసు విప్పిమాట్లాడినటువంటి మాటలను ఈ సభలో మనం చట్టరీత్యా తీసుకొనివచ్చి, ఏదో తీసుకొని వచ్చి ఈ విధంగా మాట్లాడడం నిజంగా ఆయన లాయర్ యొక్క ప్రవృత్తితో చేస్తున్నటువంటి వింత ధోరణే కాని అది వాస్తవానికి న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు రాజకీయాలు అర్థం చేసుకున్నప్పుడు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 40 సంత్సరాల తరువాత మనం ఎక్కడ ఉన్నామని అడుగుతున్నాను. ఎవరైనా ఒక పెద్ద మనిషి మంచిగా మాట్లాడితే దానిలో ఉన్నటువంటి పుల్‌స్టాప్, కామా తీసుకొని క్రిమినల్ లాయరుగా దానియొక్క ఎవిడెన్సు యాక్టును ఇక్కడకు తీసుకొని వచ్చి చర్చించడం వల్ల సమస్యలు పరిష్కారం కావని నేను చెబుతున్నాను. నిజంగా ఆయన మాట్లాడెవ దానిని మనం హర్షించవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని మనం ఏమాత్రం కూడా విభేదాలకు తీసుకొనిపోయి మాట్లాడితే మంచిది కాదని చెబుతున్నాను.

(ఇంటర్వప్షన్సు)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా, శ్రీ విద్యాసాగర రావుగారు పత్రికలలో వచ్చినటువంటి ఒక అంశాన్ని కోట్ చేసారు. అది ఎంతవరకు వాస్తవమో, వాస్తవం కాదో మనం తెలుసుకోకుండా ఊరికే దానిమీద తీర్మానం పెట్టి వారిని రీకాల్ చేయమని చెప్పడమనేటటువంటిది సబబైనది కాదు. దయచేసి ఆ విషయం వాస్తవావాస్తవాలు తెలుసుకోని ఆ తరువాత మంచి చెడ్డలను నిర్ణయిస్తే మంచిదని అభిప్రాయము. అందుకని వారు ఉదహరించినటువంటిది మీకు పంపినటువంటి దానిని గవర్నరు గారికి పంప వాస్తవావాస్తవాలు తెలుసుకోండి. వారి దృష్టికి కూడా వచ్చిందో లేదో అటువంటివి ఎన్ని పడినాయో. ఎంతవరకు వాస్తవమనేది దయచేసి తెలుసుకోండని నేను కోరుతున్నాను. ఆ తరువాత మీ అభిప్రాయం, మీ రూలింగు చెబితే

బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఇది వాస్తవంగా వాస్తవమే అయితే చాలా తీవ్రమైన విషయమే. మన శాసనసభవరకే కాదు, భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ మొత్తంగా స్పందించవలసినటువంటి అంశమే - అది వాస్తవం అయితే. అది వారియొక్క అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకున్నాక తీవ్రంగా స్పందిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :- అధ్యక్షా, మనం బ్రోకర్ కాడికి దిగినట్లే శ్రీ పురుషోత్తమ రావుగారు ఒప్పుకొంటున్నారు. ఆ విషయంతో మేము ఎప్పుడూ ఏకీభవించలేదు. ఎక్కడ ఉన్నామనేది మనం కూడా నిర్ధారణ చేసుకోవాలి. గవర్నర్లు కూడా ఏ పరిస్థితికి వచ్చామనే ఆలోచన చేసుకోవాలి, వీళ్ళు ఒక్కరే కాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో క్రింది నుంచి పైన ఉన్నవారందరూ ఏ స్థాయికి వచ్చాము అని ఒకసారి ఆలోచించి మాట్లాడితే రూల్సు రెగ్యులేషన్స్ కాదు - ఇక్కడ ఎన్నుకొనబడిన వాళ్ళంతా బ్రోకర్సు అయితే మేము మిమ్ములను ఎన్నుకోటమే. మీ పరిస్థితి ఏమిటి? ఇది బాగా ఆలోచించాలి. రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్సు డిఫరెంటు క్వశ్చన్. ఆ రూల్సు అక్కడ పెట్టండి. జరిగిన బాధ ఒకసారి పరిశీలన చేయాలి. మాకు బాధ వచ్చింది. మేము బ్రోకర్సు అయితే మేము ఇక్కడ ఎందుకు ఉండాలి. ఆయన అది అనకపోతే ఖండించవలసింది. ఆయన ఖండించాలి. అది పేపర్లలో వచ్చింది. ఆయన ఖండించక పోతే ఆయన మాట్లాడినట్లే లెక్క.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గౌరవనీయులైనటువంటి వీరప్పగారు ఎంతో బాధతోచెప్పినటువంటి దానితో నేను కూడా అంగీకరిస్తాను. నేను కాదని అనను. కాని మనకు కొన్ని మెతడ్సు ఉన్నాయి. రూల్సు లోపల లోక్‌సభలో ఇటువంటి సిట్యుయేషన్ ఎరైజు అయినప్పుడు డిబేట్సు లోపల వచ్చింది. తమరు పేజి 431 ఒకసారి చూడగలరు. At page 431 of the Practice and Procedure of Parliament by Kaul and Shakder it is mentioned: Under the Constitution , the Conduct of the following persons can be discussed by the House on a distinct motion given notice of to that effect in the manner prescribed therein." Sir, please note ' distinct motion'. "No other person whose conduct can be discussed on a distinct motion has been specifically mentioned in the Rules." Our Rules are very clear. "The Speaker has, however, the power to hold that the conduct of a particular person can be discussed only on a substantive motion drawn up in terms approved by him. It has been observed by the Speaker that the Members should make allegations or Cost as persions against the Members of Statutory bodies, high dignitories, Governor of a State, Chief Minister or any other Minister in a State Government and the State Legislature. " Unless and until a substantive motion is drawn up, it cannot be allowed to go on. The Lok Sabha debates are very clear.

1.30 మ. శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- గవర్నరు గారి గురించి చర్చించడం లేదు. వారు అనవసరమైనది చెబుతున్నారు. గందరగోళము చేసి చెప్పవద్దు. సమరసింహారెడ్డి గారు చాలా

మంచి లాయరు. గవర్నరు గారి కాండక్టు గురించి చర్చించడం లేదు. ఆ సందర్భం కాదు. దయచేసి తమరు పరిశీలించండి. స్టేటుమెంటు మీద చర్చించడం తప్ప, వారి ఆఫీసు గురించి గాని, కాండక్టు గురించి గాని చర్చ కాదు.అందుకు వారి స్టేటుమెంటు వాస్తవమా, కాదా అనేది తమరు కూడా చూడాలి. రూలు కోట్ చేయడం సబబు కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ యం. వి. కృష్ణారావు (ఇచ్ఛాపురం) :- కేవలం ప్రెస్ రిపోర్టు మీద ఆధారపడి రూల్సు ప్రకారం మోషను మూవ్ చేయకూడదు. రూలు నెంబరు నేను యివ్వడు కోట్ చేయడం లేదు. I can definitely quote the rule.... గవర్నరు గారు బ్రోకరు అని అన్నారో, కొందరి గురించి అన్నారో తెలుసుకోకుండా యిక్కడ పెద్దగా డిస్‌కస్ చేయడం అభాసుపాలు కావడం మంచిది కాదు. మిమ్మల్ని రూలింగు యిమ్మనమని డిమాండు చేస్తున్నారు....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు :- రూలింగు యిప్పుడే నేను యివ్వడం సాధ్యం కాదు. ఇది డీప్‌గా, కేర్‌ఫుల్‌గా కన్సిడరు చేయవలసిన మాటలు.

(ఇంటరప్షన్సు)

ఈ సబ్జక్టు చాలా డెలికేట్. డీప్‌గా, కేర్‌ఫుల్‌గా - సబ్‌స్టాన్షియల్ మోషను లేకుండా కేవలం గవర్నరు గారి మీద, ప్రెస్ రిపోర్టు మీద ఆధారపడి ఎలిగేషన్సు చేయడం అవి రికార్డులోకి పోవడం కూడా భావ్యంగా ఉండదు. అందుచేత థరోగా కన్సిడరు చేసి ప్రెస్ స్టేట్‌మెంటు కరెక్టు అవునా, కాదా అనే విషయం తెలుసుకున్న తరువాత అవసరమైన స్టెప్స్ తీసుకోవడంలో సందేహించను. ఎబ్‌రప్టుగా అక్కడక్కడ వక్షను తీసుకోవాలంటే చర్చించాలంటే రూల్సు ప్రకారం పద్ధతి కాదు. అది ఒకసారి రాంగ్ స్టెప్ అవుతుంది. హేస్టీగా పోతుంది. రూల్సు ఎగ్జామిన్ చేసే దాకా నేను రూలింగు రిజర్వు చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సుభాష్‌చంద్రబోస్ (భీమవరం) :- రూల్సులోకి పోతున్నారు. ఫ్యాక్ట్ పైండింగు ఏదో పేపరుల్లో వచ్చింది తప్పించి దానిని పట్టుకుని గవర్నరు గారి ఆఫీసు మీద డిస్‌కషన్ జరిగి మీరు రూలింగు యివ్వాలి, కొంతమంది రూలింగు యివ్వకూడదని అంటున్నారు. ఏమి జరిగింది. ఏఘిఘ్రాసారు అనే వార్తలు ఏదో చిన్న పేపరులో వచ్చి దానిని పట్టుకుని రూలింగు ఇవ్వడం అనేది - ఫ్యాక్టు పైండింగు, యింకొకటి యింకొకటి అని గవర్నరుగారి మీద తీసుకోవడం మంచి పద్ధతి కాదు. దీనికి ఖచ్చితమైన ప్రొసీజరు ఉంది. గవర్నరు ఆఫీసు ఉంది. గవర్నరు గారి ఆఫీసు నుంచి క్లారిఫికేషను ఇస్తారని అనుకుంటున్నాను. వారు యివ్వకపోతే ఫ్యాక్టు ఎంతవరకు అనేది తెలుసుకున్న తరువాత ఒక నిర్ణయానికి రావడం మంచిది.

Mr. Dy. Speaker : The House is adjourned to meet at 4.00 p.m. today.

(The House then adjuourned at 1.35 PM.) సభ తిరిగి సాయంత్రం 4.00 గంటలకు సమావేశమైనది.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఉదయం జీరో అవర్ గురించి జెస్ట్ ఒకటి మెన్షన్ చేస్తాను.

Mr. Deputy Spaker : No Zero Hour now I will give you the chance tomorrow.

సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నివేదిక

Sri. K. Bapiraju :- On behalf of the Leader of the House, I beg to place on the table :

" A copy of the report one the Decisions of the Business Advisory Committee taken in its meeting held to-day, the 5th October , 1990.

Mr. Deputy Speaker :- Report placed.

సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నివేదిక

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 5th October, 1990 in regard to the Business to be transacted in the Assembly :

6.10.1990 (Saturday)	1.	The A.P. Mandala Praja Parishads, Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Amendment) Bill, 1990.
	2.	The Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 1990.
	3.	The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 19990.
	4.	Short Discussion on Law and Order.
7.10.1990 (Sunday)		Holiday
8.10.1990 (Monday)	1.	Discussion and Voting of Supplementary Estimates of Expenditure for 1990-91
	2.	The Andhra Pradesh Co- operative Societies (Second Amendment) Bill, 19990.
	3.	The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Second Amendment) Bill, 1990.
	4.	Short Discussion on Godavari Floods.
9.10.1990 (Tuesday)	1.	The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1990

Morning & Evening	(Supplementary Estimates of Expenditure for 1990-91)
	2. The Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1990.
	3. The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Amending Bill, 1990.
	4. Short Discussion on Cyclone and World Bank Aid.
10.10.1990 (Wednesday)	1. Government Bills.
Morning & Evening	2. Short discussion on Privitisation of Power
11.10.1990(Thursday)	1. Government Bills.
	2. Short Discussion on Housing Scheme for Weaker Sections.

సభా కార్యక్రమము

Sri P.Ashoka Gajapathi Raju :- Even in the B.A.C. we are deprived.

Mr. Deputy Speaker :- Tomorrow, I will give the First Chance.

Sri. P. Ashoka Gajapathi Raju :- Sir, we had given a notice under Rule 304 regarding the theft which occured at Ahwanam Hotel and the alleged theft at Nacharam. Let us know about it.

Mr. Deputy Speaker :- I have admitted it and I have posted it for discussion tomorrow itself.

Now, we will go to the Bill first and then discussion on Malaria, etc.

4.10 సా॥ శ్రీ జెసి. దివాకర రెడ్డి :- అధ్యక్షా, బిల్లు మూవ్ చేసేదానికి ముందు తమరి దగ్గర నుంచి చిన్నక్లారిఫికేషను. నేను ఉదయం మలేరియా అయిపోయింది నాకు ఇప్పుడు నాకు మలేరియా లేదేమో అని అనుకున్నాను. అయినా మీరు మలేరియా ఉంది అంటున్నారు. ఏమి చేస్తాము. అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మలేరియా మీరు కంప్లీటుగా ఇరాడికేట్ చేసి ఉంటే సంతోషం.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1990 సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ యోగాధ్యయన పరిషత్తు (రద్దు) బిల్లు

డా. డి. వెంకటేశ్వరావు (పరుచూరు) :- అధ్యక్షా, ఈ యోగాధ్యయన పరిషత్తు అనేటటువంటి సంస్థని రద్దు చేసేటటువంటి ఈ బిల్లు మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము అధ్యక్షా. ఈ యోగాధ్యయన పరిషత్తు గతములో ఏర్పాటు చేసినప్పుడు అనేక సదుద్దేశాలతో ఏర్పాటు చేసినటువంటి సంస్థ. కేంద్ర నేచర్ క్యూర్ కాలేజీగాని, నేచర్ క్యూర్ హాస్పటల్, వేమన యోగ రీసెర్చి ఇన్‌స్టిట్యూషన్ ఇవి అన్ని కూడా వేరు వేరుగా ఉండేటటువంటి సంస్థలను అన్నిటిని కూడా విలీనం చేసుకుంటూ వాటికి నిర్దుష్టమైనటువంటి కార్యక్రమాలను ఇచ్చి అక్కడ ఈ యోగాధ్యన పరిషత్తు అనేటటువంటి దానిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇది ఇచ్చిన తరువాత అక్కడ అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టబడినటువంటి వాస్తవ విషయాలను గమనించకుండా ఈ రోజు ప్రభుత్వం దానిని రద్దు చేయడం అనేది సమంజసం కాదనిచెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో చెప్పినటువంటి కారణాలు ఈ యోగాధ్యన పరిషత్తుకి సరిపోయినటువంటి నిధులు లేవని చెప్పి ఇతర కార్యక్రమాలు లేవని చెప్పబడడం జరిగింది. అధ్యక్షా, నిజంగా చూసినట్లయితే ఇదే వచ్చిన తరువాత అనేక వందలాది మంది విద్యార్థులకు యోగ విద్యలో ట్రెయినింగు ఇచ్చేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని దాని ద్వారా రాష్ట్రంలో చేపట్టడం జరిగింది. ఉపాధ్యాయులకు ట్రెయినింగు ఇప్పించి, తద్వారా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి అనేక స్కూల్సులోని విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు ఆరోగ్యము కల్పించడానికి శిక్షణ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా దానికి సంబంధించి ఉన్నటువంటి కాలేజీకి, నిర్దుష్టమైనటువంటి విధానంతోటి, కాలేజి ఎడ్యుకేషన్‌లో డిగ్రి కోర్సు ప్రవేశ పెట్టడానికి, యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హెల్తు సైన్సుకి ఎఫిలియేట్ చేసి ఎం. సెట్. ద్వారా నిర్వహించినటువంటి ఎగ్జామ్సులో వారికి ప్రవేశం కల్పించే విధంగా ఒక విధమైనటువంటి రీతిలో ఇది ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. అదీ కాకుండా అక్కడ ఉన్నటువంటి వర్కర్సు దాదాపు 150 , 200 మంది వర్కర్సుకి అందరికి వివిధ రకాలుగా ఉండేటటువంటి స్కేల్సుని క్రోడీకరించేసి 78 స్కేల్సు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారు 1986 స్కేల్సుకి రావాలని అడుగుతున్నటువంటి అందరికి ఆమోగ యోగ్యముగా చేయడానికి అక్కడ అవకాశం ఉన్నది. ఈ విధంగా ఉన్నటువంటి, అనేక ఉపయోగకరమైనటువంటి విధానాలతోటి నిధుల కొరత అని చెప్ప బడుతూ ఉంది. ఇంతకు ముందున్నటువంటి బిల్లులో సెక్షను 12 (1), ఎ.బి.సి.డి. నిర్దుష్టంగా చెప్పబడింది. దానికి సంబంధించినటువంటి నిధులను ఏ విధంగా సమకూర్చుకోవాలి, ప్రభుత్వం నుంచి గ్రాంట్సుని ఏ విధంగా ఏర్పాటు చేయాలి అనేటటువంటి అంశాలు తోటి నిర్దుష్టంగా చెప్పబడింది. గతములో దాదాపుకోటి రూపాయలు గత సంవత్సరం శాంక్షన్ చేసి మొదటి విడతగా 30 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేసి అక్కడ అనేక ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఈ విధంగా ఒక సక్రమమైన స్థితిలో ఉండడానికి గల కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేస్తూ ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించినటువంటి నిధులు అధ్యక్షా, దాదాపు దానికి ఉన్నటువంటి చరాస్తులు కానివ్వండి తరువాత పరికరాలు కానివ్వండి దాదాపు 5,6 కోట్ల రూపాయలు విలువచేసేటటువంటి ఆస్తులు కూడ ఉన్నాయి. ఈవేల ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈ బిల్లులో దీనిని నిత్యోటి చారిటీస్ ట్రస్సు అనేటటువంటి

ప్రయివేటు వ్యక్తులకు సంబంధించిన వారికి దీనిని ఇచ్చే విధంగా బిల్లుని రూపొందించానికి ప్రయత్నం జరుగుతూ ఉంది. ఈ విధంగా గవర్నమెంటుకి సంబంధించినటువంటి ప్రభుత్వ ఆస్తులను ప్రయివేటు వ్యక్తులవరము చేయడానికి అనుకూలంగా, ప్రయివేటు యాజమాన్యం ఉండే విధంగా, ఈ బిల్లులో రూపొందించనటువంటి విధానం సమంజసం కాదని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా ఇంతకు పూర్వం ఎన్నో విధాల అనుకూలించనటువంటి రీతిలో ఒక వైపున నిధులు అన్ని కూడ సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టే విధంగా అదే విధంగా అక్కడ ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులకు భద్రత కలిగించే విధంగ ఆఎడ్యుకేషన్ హెల్తు విద్యకు సంబంధించి నేచురల్ క్యూరుకి సంబంధించినటువంటి కాలేజీకి తదితరమైనటువంటి విద్యకి సంబంధించి దీనిని స్ట్రీమ్‌లైను చేసి, రాష్ట్రంలో చక్కగా అటానమస్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌గా ఇంతకు ముందు ఉన్నటువంటి యోగ విద్యాధ్యయన పరిషత్తుని రద్దు చేయడం అనేది సమంజసం కాదని మనవి చేస్తూ దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ. ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుని జాగ్రత్తగా చూస్తే ఇది ఎన్.టి. రామారావు గారు చేశారు కాబట్టి. దీనిని రద్దు చేయాలని అనే ఉద్దేశం తప్పితే నాకు ఇందులో ఏ ప్రత్యేక ప్రయోజనం కనబడడం లేదు. ఒక రకమైన ఈర్ష్య తప్ప ఇందులో ఏ విధంగా అభివృద్ధికాముకత్వం గాని లేక పురోగామి మనస్తత్వం గాని కనబడడం లేదు. ఇప్పుడు మిత్రులు వెంకటేశ్వరరావుగారు వివరించినటువంటి వివరము తోడుగా నేను కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకే మనం పాఠశాలలో కూడ యోగాధ్యయన తరగతులను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి ఒక ఫేజుడు మేనరుగా, ఒక దశలవారిగా తీసుకున్న ప్రోగ్రాము ప్రకారంగా కొంతవరకు మనం ముందుకు సాగాము. అన్ని స్కూల్సులో ఇంకా ప్రవేశ పెట్టబడలేదు. అన్ని స్థాయిలలో కూడ దీనికి ఉపాధ్యాయులు ట్రెయినింగు కూడా జరగలేదు. ఇప్పుడు వాళ్ళగతి ఏమి కావాలి? ప్రవేశ పెట్టబడ్డది రద్దు చేయబడుతుందా, లేక దానిని ముందుకు తీసుకు పోవడానికి ఏదైనా మార్గం ఉందా?. అది ఒకటి. రెండవది బిల్లులో ఈ క్లాజు 33 సబ్ క్లాజు 2(ఎ) లో ఏమి అన్నారు అంటే " (a) the Andhra Pradesh Yogdhyayana Parishad established under Section 3 of the said Act shall stand abolished and all institutions together with the staff under the control of the Parishad shall be transferred to such authority as the Government may, by notificatrion in the Andhra Pradesh Gazette, Specify ;" అన్నారు. ఇక్కడ ఈ మాట అన్నారు. మరొక మాట అబ్జెక్సు అండ్ రీజన్సులో ఏమి చెప్పారు అంటే -

"The Committee, after careful study of the institutions such as Nature Cure Hospital, Gandhi Nature Cure College, Wemana Yoga Reasearch Institute, Newly started Pranayama Research Centre has recommended to the Government for the repeal of the A.P. Yogadhyayana Act, 1987 and also for restoration of autonomy to the institutions. వీటికి రెస్టో

రేషన్ ఆఫ్ అటానమి అన్నారు. ఇక్కడ సెక్షన్‌లో 3లో ఏమో "as the Government may by notification in the Andhra Pradesh Gazettee specify ;" అన్నారు. దానికి దీనికి పొంతన లేదు. రెండూ పరస్పర వ్యతిరేకమైనటువంటి విషయాలు అన్నది విన్నవించుకోదలచాను. దీనిని బట్టి ఏమి అర్థము అవుతుంది అంటే అటానమి లేదు. దానిని ఏదో కొన్ని ప్రయివేటు పాఠశాలలకు అప్పగించడం, ఆ ప్రయివేటు పాఠశాలలు ఏమి చేస్తాయి అనేది వేరే అక్కరలేదు, ఇటీవలనే సెంట్‌ఎన్స్ స్కూలు విషయం చూశాము. గవర్నమెంటు ప్రాపర్టీస్ ఏవిధంగా దుర్వినియోగ పడతాయో. రెండవది ఇప్పుడు దీని ప్రకారం వీటి ప్రాపర్టీ అంతా కూడాను దేనికి దానికి ఆ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కి చెందుతుంది అన్నారు. కాని వీటిని అమ్ముకుంటే కుదువపెట్టుకుంటే, కిరాయిలకు ఇవ్వకుండాచూస్తే, గ్యారంటీ ఏమైనా ఉంది అంటారా ? అటువంటిది మాత్రం ఇందులో ఏమీ లేదు. రేపు దీని అభివృద్ధి కోసం అంటూ ఒక ఎకరా భూమి అమ్ముకున్నా దిక్కులేదు. ఈ వేళ ఎకరా భూమి అంటే కోటి రూపాయలు హైదరాబాదులో. ఈ రకంగా ఈ బిల్లు ఒక విధంగా మీకు చెప్పాలి అంటే, అధ్యక్షా, మరి అందరు దాదాపుగా ఇంగ్లీషు మందులమీద పూర్తి విశ్వాసం ఉన్న పెద్దలతో సహా ఈ యోగాసనాలు, యోగమాత్రాలమీద చాలా ఉపయోగకరమైనవి అనే నమ్మకాన్ని ఉంచుకుని నమ్మకం పెరుగుతున్న ఈ దశలో ఈ సంస్థను అభివృద్ధి చేయవలసిన ఈ దశలో మీరు దీనిని పెరుగుతున్న చెట్టుని విరగకొట్టినట్టు అనే తప్పమరేమీ కాదు. పోనీ మీకు మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి చేసుకుంటారు. నేను మీ బిల్లుని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను, కనీసం మీరు పాస్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి నేను అడిగిన ఈ రెండు విషయాలు చెప్పండి. వీట యొక్క అటానమి నిలబెట్టాలంటే ఇది సెక్షను 3లో ఎందుకు పొందు పరచకూడదు ? నంబర్ 1. నంబర్ 2. ఏమిటంటే మీరు అప్పచెప్పే ఈ ప్రయివేటు బాడీలు, అటానమీ అంటే ప్రయివేటు బాడీ ఇంకా లేదా బై నోటిఫికేషన్ అంటే పెర్సన్ ఇన్‌చార్జి లాంటిది ఎవరినో పెట్టేస్తారు. వాళ్ళు దీనియొక్క ఆస్తులను దుర్వినియోగం చెయ్యకుండా గ్యారంటీ ఏమిటి? వీటి విషయంలో సభకు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

4. 20 సా॥ శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా, యిప్పుడు యీ యోగాధ్యయన బిల్లును రద్దు చేస్తూ తెచ్చిన బిల్లును మా పార్టీ తరపున మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఎందుకంటే యీ యోగాధ్యయన సంస్థలనేది ఏది అయితే ఉన్నదో దాని స్వతంత్ర్య ప్రతిపత్తిని రద్దు చేస్తూ వేరే నోటిఫికేషన్ ద్వారా దీనికి సంబంధించిన నోటిఫికేషన్‌ను యిస్యూ చేస్తామంటున్నారు. ఇది ఎట్లాగున్నదంటే ఏదో ఎడమచేయి తీసివేసి పుర్రచేయి పెట్టినట్లు ఉన్నది. ఇపుడు జిల్లాకు 5 చొప్పున అభ్యుదయ పాఠశాలలు పెడుతూన్నామని అంటున్నారు. ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో మొత్తం 160 పాఠశాలలను ప్రారంభించ బోతున్నాము అంటున్నారు. ఇటువంటి సంస్థలు ఉండడం వల్ల ఉపయోగం ఉంటుంది. అటువంటపుడు వీటిని ఎందుకు రద్దు చేస్తున్నారు. ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వారు, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసిన వాటిని మేము ఎందుకు కొనసాగనీయాలి. వాటిని రద్దు చేస్తామని చేస్తున్నట్లుగా కనపడుతున్నది. ఆ మనస్థత్వముతో ఈ బిల్లును రద్దు చేస్తున్నారు తప్ప వేరే ఏమీ లేదు. అంతే కాకుండా ఈ బిల్లుని ప్రవేశ పెట్టేముందు ఒక ఆర్డినెన్సు ద్వారా దీనిని ఎందుకు రద్దు చేయాలి., ఇపుడు జిల్లా

పరిషత్తుల వారు యీ పాఠశాలలను నడుపుతున్నారు కాబట్టి వాఇకి అవసరమైన నిధులు సమకూర్చి విద్యా వ్యాప్తికి అనువైన పరిస్థితులు యీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రయివేటురంగంలో ఈ పాఠశాలలు స్థాపించబడినాయని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాని యిటువంటి యోగాధ్యయన పాఠశాలలు ఎప్పుడూ ప్రభుత్వరంగంలో ఉండడం మంచిది. అందువల్ల యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమీషన్‌వారు కూడా దీనికి కావలసిన డబ్బు గ్రాంటు రూపంలో యిస్తారు. అందువల్ల యీ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, యీ యోగాధ్యయన బిల్లు ద్వారా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత - రద్దు చేస్తున్నామని చెప్పి ఆ విద్యను పాఠశాలలో ప్రవేశ పెట్టకుండా చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. ఇపుడు యీ బిల్లుద్వారా మంచి ఉద్దేశ్యంతో రద్దు చేస్తామంచే మేము కాంగ్రెసు వారితో సహకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. కాని దురుద్దేశంతో చేస్తే మేము అంగీకరించము. యోగాభ్యాసమును పంచాయతీరాజ్ పాఠశాలల్లో ప్రారంభించి అభివృద్ధి చేయడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పూనుకుంటే యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చి ఎందుకు ఆ విధంగా కాకుండా రద్దు వేచేస్తున్నారు? యోగాధ్యయనం అంటే ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యమని దీనికోసము యోగాభ్యాసము అనేది అవసరమనే సదుద్దేశంతో యీ బిల్లును ప్రవేశ పెడితే మేము అంగీకరించేవారము. కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు కూడా ఈ విద్యకు ప్రాధాన్యత యిచ్చి ప్రోత్సహిస్తున్నపుడు దీనిని రద్దు చేయడం ఈ ప్రభుత్వానికి భావ్యము కాదు. ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి యీ యోగాధ్యయన విద్యకు కేటాయింపులు చేయాలని యీ విద్యను అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావాలని అనేవారు. కాబట్టి యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యీ విద్యను కొనసాగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ప్రజలు వారి ఆరోగ్యాన్ని ఈ యోగాధ్యయన విద్యద్వారా కాపాడుకొంటారు. ఇది ఈ ప్రభుత్వం ముందుగా గ్రహించాలని కోరుతున్నాను. ఇపుడు ఉన్న పరిస్థితులలో కాలుష్యం అయినవి నీరు, గాలి, మనుషులు కూడా కాలుష్య నిర్మూలనం చెందాలంటే ఈ యోగాభ్యాసనం విద్యకు చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది. ఇప్పుడు ఈ యోగాధ్యయన విద్యను నేర్పే వారికి స్వయం ప్రతిపత్తి యివ్వవచ్చును. ఇపుడు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు ఈ యోగాభ్యాసమును పంచాయతి రాజ్ పాఠశాలలో నేర్పించడానికి గానూ కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క సహాయం డబ్బు రూపంలో తీసుకోవాలి. హైదరాబాదులోని బేగంపేటలో వెంకటరావుగారు తమ ప్రకృతి వైద్య ఆశ్రమంలో యీ యోగాభ్యాసము విద్యను ప్రారంభించారు. కాని యిపుడు ఆ వెంకటరావుగారు లేరు. వారు కష్టపడి ప్రారంభించిన ఆ వైద్యశాలను, వారి విద్యను అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావాలంటే యిటువంటి స్వయం ప్రతిపత్తి నిచ్చే బిల్లులను రద్దు చేయడం యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి మంచి పని కాదు. వారిదగ్గర విద్యను నేర్చుకొని సర్టిఫికేట్లు తీసుకొని చాలామంది బాగుపడడం జరిగింది. చాలామంది భాగ్యవంతులు కూడా ఆయన వైద్య ఆశ్రమంలో నేర్చుకొని వైద్య పాఠశాలలో అధ్యాపకులుగానూ, స్వయంగా, హాస్పిటల్స్ పెట్టి నడుపు కొంటున్నారు. ఇపుడు యీ బిల్లును రాజకీయ ప్రయోజనాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడం మంచి పద్ధతికాదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (సర్వేపల్లి) :- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వారు తీసుకు వచ్చిన ఈ యోగాధ్యయన బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. ఇపుడు సమాన స్వయం పోషక ప్రతిపత్తిని యిచ్చినా ఈ యోగాధ్యయన విద్యను బోధించే పాఠశాలలలో ఏమీ విద్యా బోధన జరగడం లేదు. కాబట్టి ఆ ప్రతిపత్తి రద్దుకావడం చాలా అవసరం. ఇపుడు ఈ ప్రభుత్వం యోగాధ్యయన విద్యకు ఏమీ సహాయం చేయడం లేదని ప్రోత్సహించడం లేదని అనడం హాస్యాస్పదంగా
4.30 ఉంది. ముఖ్యంగా ప్రకృతి వైద్యశాల, గాంధి ప్రకృతి వైద్య కళాశాల, వేమన యోగ
సా॥ పరిశోధనా సంస్థ, కొత్తగా ప్రారంభమైన ప్రాణయామా పరిశోధనా సంస్థలకు స్వయంప్రతిపత్తిని పునరుద్ధరించి అవి బాగుగా పనిచేసే అవకాశం కల్పించినందుకు మంత్రి గారిని అభినందిస్తూ ఈ బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- యోగాధ్యయన బిల్లు గురించి నాముందు మాట్లాడిన పెద్దలు చాలామంది చెప్పారు. మనము ఎట్లాగు 2000 సంవత్సరం నాటికి అందరికి ఆరోగ్యాన్ని అందించవలసిన బాధ్యతను కలిగినటువంటి వారిగా ఉన్నాము కాని ఈనాటి పరిస్థితులు చూస్తే 2000 సంవత్సరం నాటికి అందరకూ కాదు కొందరికి అందించేటటువంటి స్థితిలో ఉన్నాము. ఎందుకంటే డాక్టర్స్ ఉంటే మందులు లేవు. మందులు ఉంటే డాక్టర్లు లేరు. ఒకటి ఉంటే ఒకటి లేదన్న సామెతలాగా అందరికి ఆరోగ్యాన్ని ఉన్న వనరులతో అందించే బదులు ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి రద్దు చేస్తాము అనేటటువంటి ఉద్దేశము కలిగి ఉండి ఈ బిల్లును తేవడం ఇది సమంజసమైనటువంటి విషయం కాదు. ఎందుకంటే ఈ యోగాధ్యయనం అనేటటువంటిది రేపు రానున్నటువంటి రోగాలను అరికట్టడానికి, ఈనాడు వచ్చిన రోగాలను చాలా ప్రకృతి చికిత్సాలయాలలో, చాలా పురాతనమైన పాత రోగాలను కూడా తక్కువ చేయడానికి ఉపయోగ పడుతుందని అనుకుంటున్నాము. అటువంటి దానిని ఇంకా డెవలప్ చేసి గ్రామల వైపు తీసుకువెళ్లి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా ఉపయోగిపడేటట్లు చూసే బాధ్యత, ఆరోగ్యాన్ని అందించే బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉండగా దీనిని రద్దు చేసి మందులు లేకుండా, డాక్టర్స్ లేకుండా ఉంటే ఏదో జరిగిందనే దుర్బుద్ధితో - మనము అంతర్జాతీయ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా 2000 సంవత్సరంకు అందరికి ఆరోగ్యం ఇచ్చే దానిని కడతేల్చలేము కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి దానిని, ఇప్పుడే ఓంకార్‌గారు చెప్పారు. నేను ఆ విషయాలలోకి వెళ్లను కాని ఇప్పుడు దీనికి ఉన్నటువంటి అన్ని పోస్టులను అధోగతిపాలు చేయకుండా కాపాడడానికి ఆ బాధ్యత తీసుకోవలసిన ఈ తరుణములో ఈ ఆలోచన సరయినది కాదని మా పార్టీ వైపు నుంచి నేను మనవి చెస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెడుతూ ఇందులో చెప్పినటువంటి ఉద్దేశాలు, కారణాలు ఒకసారి పరిశీలిస్తు ఏమి కనబడుతోంది అంటే "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యోగాధ్యన పరిషత్తు నియంత్రణ క్రింద గల సంస్థల పనితీరును మెరుగు పరచే ఉద్దేశంతో, దాని పనితీరును పరిశీలించడానికి ఒక కమిటీని నియమించడం జరిగింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టును ఆధారంగా చేసుకొని ఇప్పుడు ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు ఏమిటో కనీనం ఈ

సభకు తెలియాలి కదా ! ఆ రిపోర్టును ముందు అందించాలి కదా. లేకపోతే కనీసం ఈ బిల్లుతో పాటయినా అందించాలి కదా! అది లేకుంటే ఆ కమిటీ ఏమి చెప్పిందో మాకు తెలియకుండా ఈ బిల్లును అంగీకరించమని చెప్పడం ఆది ఎంతవరకు న్యాయమని తమరి ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. దీనికేమైనా సమాధానం చెబితే మాట్లాడటానికి ఏమైనా వీలుంటుందనే ప్రశ్న లేవదీస్తున్నాను. మేము ముందుకు పోవాలంటే ఇది తెలియాలి కదా ! మీరు చెబితే పాస్ చేస్తాము, కాని తెలుసుకోవాలి కదా మేము. ఆ కమిటీ రిపోర్టును అసెంబ్లీ ముందు పెట్టమంటే అది సమంజసమంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని ఆ రిపోర్టు ఏమిటో తెలియాలి కదా! అది ఏమిటో తెలియకుండా ఎట్లా ? మంత్రిగారు ఏమైనా చెప్పగలుగుతారా? లేకుండా ఈ బిల్లును పోస్ట్‌పోన్ చేయండి. ఆ రిపోర్టును అందించండి. రేపు పాస్ చేస్తాము. దీనికి అనుకూలంగా గాని, వ్యతిరేకంగా గాని మాట్లాడడం లేదు. ఆ రిపోర్టు అందిస్తే ఆ తరువాత మాట్లాడడానికి వీలుంటుందని తమతో సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- యోగాధ్యయనం మీద ఇంతమందికి ఇంత అభిమానం ఉంటుందని వీలైతే ఇక్కడే క్లాసులు పెడదామన్న ఆతృత ఉంటుందని మాకు తెలియదు. పొద్దుట మాట్లాడినప్పుడు అందరూ కూడా రివీల్ చేసే బిల్లు, పెద్ద చర్చ లేకుండా చేద్దాము అన్నారు. పోస్ట్‌పోన్‌మెంట్ అంటే పోస్‌పోన్‌మెంట్, పోస్ట్‌పోన్‌మెంట్ పెరుగుతూ ఉంటుంది లోడ్ ఎక్కువ అవుతుంది. కనుక దయచేసి - ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ ఈ ప్రయత్నం విరమించు కున్నా కూడా ఇక్కడ ఉన్నటువంటి యోగాభ్యాస కేంద్రాలకు వెళ్ళడానికి కాదనము. ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు.నన్ను కూడా తీసుకు వెడితే నేను కూడా వస్తాను. మనము అక్కడ నేర్చుకుందాము.

శ్రీ సి. నర్సి రెడ్డి :- బిల్లు పాస్ చేయడానికి అభ్యంతరం చెప్పలేదు. వ్యతిరేకంగా నేను మాట్లాడటం లేదు. కాని ఈ సాంప్రదాయాలను కనీసం పాటించవలసినవి పాటించకుండా ఏది చెబితే అది ఒప్పుకుంటే వొత్తిడి చేసినట్లుగా ఉంటుంది. ఉన్న సాంప్రదాయాలలో కొన్నయినా పాటించాలి . ఇది సమంజసమైనది.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- వారి అమూల్యమైన సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇకనుంచి వచ్చేటటువంటి వాటికి తప్పకుండా రిలవెంట్‌గా ఉండేటటువంటి రిపోర్ట్ ఏమయినా ఉంటే కూడా అందచేస్తాము.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల) :- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి Sir, the Government wants to entrust all these institutions and properties that are vested with these institutions to the authority thatis to be specified. This Act may be called the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad (Repeal) Act, 1990.

(2) It shall be deemed to have come into force on the 8th August, 1990. ఈ సంస్థలకు సంబంధించినటువంటి పరిపాలనను సక్రమంగా పరిపాలించడంకోసం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యోగాధ్యయన పరిషత్తు బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేసి యోగాధ్యయన

పరిషత్తును ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. అది సక్రమంగా జరుగుతూ ఉన్నది. కాని ఈప్రభుత్వం వచ్చాక ఆ యోగాధ్యయన పరిషత్తులో లకూనాలు ఉన్నాయని ప్రియాంబులోను, అబ్జక్ట్స్‌లోను చెప్పినట్లు, వాటిని సరిచేయుటలకు కమిటీ వేసింది. ఆ కమిటీ చాలా లకునాలు ఉన్నట్లు తరువాత ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌పుట్స్ ఏ విధంగా ఈ సంస్థకు చెందాలనే విషయం లేనట్లు నేను ఇంతకు ముందు చెప్పిన ఈ సంస్థలకు అటానమీ పవర్స్ ఇవ్వాలన్న ఉద్దేశంతో యోగాధ్యయన పరిషత్తు ఆక్టు రివీల్ చేయడానికి ఈ బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగిందన్నది గవర్నమెంటు ఉద్దేశముగా కనిపిస్తుంది. ఈ బిల్లులో ఎక్కడ చూసినా ఫైనాన్సెస్ ఏవిధంగా ఇనిస్టిట్యూషన్స్‌కి ఇవ్వాలనే సమస్య ఏమాత్రం కనపరచలేదు. ఈ బిల్లులో పొందు పరచలేదు. తరువాత రెస్టారేషన్ ఆఫ్ అటానమీ పవర్స్‌కూడా ఇస్తే ఈ విధంగా ఈ పవర్స్ ఇస్తున్నాము అని లేదు. ఈ ఇనిస్టిట్యూషన్స్‌కు అంటే ఇంతకుముందే యోగాధ్యయన పరిషత్తుకు అన్ని పవర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. కాని వాటిని అధికం చేసి ఈ అటానమీ పవర్స్ ఈ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కి ఇస్తున్నామనేటటువంటి క్లాజు కూడా ఏ విధంగానూ లేదు. కాని. Kindly her me Sir, 'The authority to be specified by the Government'. అంటే ఈ అథారిటి అనేది ఇంతవరకు ఇంతకుముందు ఎప్పుడో ఆర్డినెన్స్ వచ్చినప్పుడు కూడా, మనము ఈ బిల్లును పాస్ చేస్తే ఆర్డినెన్స్ నాటి నుంచి కూడా. If this bill is passed, ' it shall be deemed to have come into force on 6th August 19990. కాబట్టి మనము ఈ రోజు హవుస్ కనెసెంట్‌తో ఈ బిల్లు పాస్ చేస్తే – This comes into force on 6th August, 1990. అక్టు ఏమో 6 ఆగష్టు 1990 నుంచి వస్తుంది కాని అథారిటీ - ఈ పవర్స్ ఇస్తే ఎవరైతే ఎక్సర్‌సైజ్ చేయవలెనో, ఏ అథారిటి ఎక్సర్‌సైజ్ చేయవలెనో ఆ అథారిటి ఈనాటికి పుట్టబడలేదు.. రేపూ పుట్టదు. క్లాజ్ 3 లో ఉన్నటువంటివి - "The Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad established under Section 3 of the said Act shall stand abolished and all institutions together with the staff under the control of the Parishad shall be transferred to such authority as the Government may, by notification in the Andhra Pradesh Gazette."

ఇది అంతా పరిపాలన జరపవలసిన అథారిటీ - It is to be specified but it has not yeat come into existence. ఈ చట్టములో ఏమాత్రమూ - ఏదో ఆ అథారిటీ యొక్క గుణాలు కాని, నేచర్ కాని, దానిలో మనుష్యులు ఉంటారా ? అథారిటీ ఎవరు ఉండాలనేది స్పెసిఫై చేయలేదు. ఎవరితో కానిస్టిట్యూట్ చేస్తారు? డాక్టర్స్‌తో కానిస్టిట్యూట్ చేస్తారా? యోగాధ్యయనం తెలిసిన వారితో చేస్తారా. లేకపోతే ఎవరికి నచ్చిన వారిని, గవర్నమెంట్ అంటే సి.ఎమ్. గాని, ఆయన మంత్రులుగా ఉన్న ఇద్దరు ముగ్గురుమంత్రివర్యులు చేస్తారా? ఎవరు చేస్తారు. ఎప్పుడు స్పెసిఫై చేస్తారు? ఇంతవరకు చయలేదు. ఎవరు స్పెసిఫై చేయని బాడీకి, ఎప్పుడో
4.40 స్పెసిఫై చేయబోయే బాడికి ఈ హవుజ్ కన్‌సెంట్ ఇవ్వాలి. Is it democracy?
సా॥ Why should the Members of this House delegate their powers to the Chief Minister or his Collegues? That means, the body will be specified by the Government on the date according to the whims and fancies

of the Chief Minister. When is he going to constitute the authority? Is it not our right to discuss, the powers and functions of the body, the qualifications of the members? It is said that the body will be constituted but it is not specified when it is going to be constituted. how can the powers be vested in an authority which is not in existence. By passing this bill, all the properties and rights are going to be vested in the authority which is not in existence that is going to be constituted. ఈనాడు ఈ సంస్థకు సంబంధించిన ఆస్థులపై దావా వేసే హక్కు, వేయించుకొనే హక్కు ఈసంస్థకు ఉంది. ఈ హక్కులు వేరే అథారిటికీ ట్రాన్స్‌ఫర్ కాబోతున్నాయి. అయితే నేను అడిగేది. The authority has not come into existence రేపు ఒక గూండా వెళ్ళి వేమనయోగా ఇనిస్టిట్యూట్‌కు చెందిన ఆస్థులను బలవంతంగా ఖబ్జా చేసుకొంటే దావా వేసేది ఎవరు? Who is the authority to file a suit against him? A nody which is not in existence will File a suit ? Is it imaginable ? Can we imagine like that ? Will it stand in the Court of Law ? ఇప్పుడు ఈ ఇనిస్టిట్యూషన్‌కు ఉన్న అప్పులను కూడా రాబట్టడానికి, ఆస్థులను రాబట్టడానికి ఏ అథారిటికి పవర్స్ ఇస్తున్నారు ? 10 లక్షల రూపాయలు వేమన యోగా ఇనిస్టిట్యూట్‌కు రావలస వుంటే మూడు సంవత్సరాలు అవుతే టైం లిమిటేషన్ పోతుంది. ఈ రోజు ఈ బిల్లు పాస్ చేస్తున్నాం. అయితే ఈ సంస్థకు రావలసిన అప్పులు రాబట్టుకొనేందుకు ఎవరు దావా వేయాలి. The authority is not in existence. Who will file the suit to recover the amount. This Act is very defective. We want the recommendations and the report of the Committee be placed on the Table of the House. This is not properly framed. We are asked to transfer our rights and powers without going into the merits and demerits of the Bill. మనం ఫలానా వాళ్లను వేస్తాం, ఫలానా అర్హతగలవాళ్లను, కెంక్షన్‌గలవాళ్లను అథారిటీగా వేస్తాము అంటే మనం దీనిని కన్సిడర్ చేయవచ్చు. ఎలాంటి పర్‌సన్స్‌ను వేస్తారన్నది కూడా స్పెసిఫై చేయకుండా గుడ్డిగా కానిస్టిట్యూట్ చేసి గుడ్డిగా లెజిస్లేచర్‌ను కన్సెంట్ ఇవ్వమంటే - We have to consider it. It is not a demoratic procedure. I oppose this Bill and my party oppose this Bill. I request you sir to advise the Government to withdraw this Bill and come forward with a Bill incorporating all the clauses that are recommended by the Committee. I see that this is not a proper Bill.

శ్రీ. డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, యోగాధ్యయన పరిషత్ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడంలో ప్రభుత్వం తన బాధ్యతలను వదిలిపెట్టి వ్యవహరిస్తున్న తీరు అర్థమవుతోంది. ఎలోపతి, యునాని, ఆయుర్వేదంలాగానే ఇది ఒక చికిత్స, ప్రకృతి చికిత్సా పద్ధతులు హైదరాబాదులోనే కాదు, భీమవరం తదితర ప్రాంతాలలో ప్రసిద్ధి పొందాయి. మొరార్జీ దేశాయ్‌గారు ఉపప్రధానిగా వున్నప్పుడు మన రాష్ట్రంలో టూర్ చేస్తున్న సందర్భంలో ఒకరోజు ప్రకృతి చికిత్సాలయంలో వున్నారు. ఆయన ఈ విధానం ద్వారానే చికిత్స చేసుకొనేవారు. అలాంటప్పుడు దీనిని ఈనాడు ఒక ప్రైవేట్ ఏజెన్సీకి ఇవ్వడం మంచిది కాదు. అసలు ఇది ఒక

అలవాటుగా మారిపోయింది. ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ఈ బడా వ్యవహారాలలో తొత్తులుగా వ్యవహరించడం కోసంమే ఇలాంటి బిల్లు ప్రవేశపెట్టి, వారి అభిమానం కోసం తప్ప వేద ప్రజానీకానికి సేవ చేస్తున్నట్టుగా కనిపించడం లేదు.

శ్రీ కె ప్రభాకరరావు :- ఆ బడా వ్యక్తులు ఎవరు?

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- దీనిని తీసివేసి ఏజెన్సీలకు ఇస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి శిష్యులు ఒకాయన వున్నారు ఈ ఏజెన్సీలో. ఆయన కోసం ఈ బిల్లు తెస్తున్నారు. అసలు రహస్యం అది. మీరు కూడా ఒకసారి పరిశీలించండి. ఏమి కొంపలు అంటుకు పోతున్నాయని తెచ్చారు ఇది. దీనిని నిర్వహించడానికి కూడా ప్రభుత్వానికి ఆర్థిక స్థోమతలేవా? ఇది వేద ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడే వైద్యం అనే ఉద్దేశంతో తెస్తే మీ హయాములో ఇదికూడా బలైపోయింది. అందువల్ల దీనిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. గౌరవ మంత్రిగారు దీనిని విత్‌డ్రా చేసుకొంటే గౌరవ మంత్రిగారికి గౌరవం దక్కుతుంది. కాబట్టి దీనిని విత్‌డ్రాచేసుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, తమకు తెలియని విషయం కాదు ఇది. వేచర్‌క్యూర్ హాస్పిటల్‌ను 1949 లో స్టార్ట్ చేసి 1987 వరకు జరిగింది. చాలా బాగా జరిగింది. ఇది దేశ విదేశాలలో కూడా కీర్తి ప్రతిష్టలు పొందింది. వెంకట్రామయ్యగారు. స్వామి రామానుజయోగి లాంటివారిచేత ఇది నడిపించబడింది. కాని దురదృష్టవశాత్తూ 1987లో ఇది ఒక పరిషత్‌గా ఏర్పడడం జరిగింది. అనాటినుండి కూడా దీనికి సరైన నిధులు లేనందువల్ల సరిగా పనిచేయలేక పోవడం కూడా మీకు తెలియంది కాదు. అయితే ఇక్కడ మూడూ చేసిన దానివల్ల మిగతావాటిలోకూడా జీతభత్యాలు ఇవ్వవలసిరావడం వల్ల నిధుల కొరత ఏర్పడింది. రమారమి 3 1/2 , 4 లక్షల వరకు కూడా డెఫిసిట్‌తో నడుస్తుంటుంది. అట్లాగే యోగాధ్యయన పరిషత్ ఏర్పడినప్పుడు హెల్త్ మినిస్టరు అధ్యక్షులుగా మిగతా ప్రభుత్వ అధికారులు మెంబర్సుగా నున్నారు. డే-టు-డే అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో కూడా వారు సరైన మీటింగ్ ఏర్పాటు చేయక కూడా ఇలా జరిగిపోయింది. అందువల్ల ఈ బిల్లు ప్రత్యేకంగా తీసుకురావలసి వచ్చింది. అట్లాగే దీనికి ముఖ్యంగా నిధుల కొరతను కూడా తీర్చే అవకాశం కూడా ఏర్పడిందన్న విషయం చెపుతున్నాను. పూర్వం అయితే బయట నుంచి గ్రాంట్స్ కూడా వచ్చేవి. ఈవేళ ఆ అవకాశం కూడా లేకుండా పోయింది. అందువల్ల ఈ బిల్లు తీసుకు రావలసిన అవసరం ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా మీద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

(అధికార పక్ష గౌ సభ్యుల నుంచి చప్పట్లు)

4.50 పాఁ శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- సెక్షన్ 3, సబ్ సెక్షన్ 2లో ఏమి చేశారంటే – Please See Sec. 3, (2) (a)

"The Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad established under Sec. 3 of the Said Act shall stand abolished and all institutions together with the Staff under the control of Parishad shall be transferred to such authority as the Government may notify in A.P. Gazette.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- సుబ్బారెడ్డి గారు వివరించారు. అదిక్లారిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. దీని స్థానంలో వచ్చే అథారిటీ ఏమిటో చెప్పాలి. గవర్నమెంటు తరువాత నోటిఫై చేస్తుందని, డెలిగేట్ చేశారు. ఇప్పుడు డెలిగేట్ చేయకపోతే మధ్యలో ఇబ్బందులు వస్తాయి.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి :- ఎవరి ద్వారా వేస్తారు? రేపు లిమిటేషన్ పోతుంది. డబ్బు పోగొట్టుకోవలసి ఉంటుంది - Please consult a local authority.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఇక్కడ ఆబ్జెక్ట్సు అండ్ రీజన్స్‌లో కమిటీ రికమండేషన్స్ ప్రకారంగా వీటన్నిటిని రిస్టోర్ చేస్తున్నామన్నారు. రెండు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి, ఇది అక్కడే చెప్పవచ్చు కదా ఆమాట.. Please once again see the statment of objects and reasons. Their independence is being restored.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి :- ప్రపంచంలో లేని అథారిటీ పవర్స్ ఇస్తే ఎట్లా ?.. You must come to our rescue , Sir, such type of Bills should not be passed.

శ్రీ జె.సి దివాకర్‌రెడ్డి :- మెంబర్స్ నేమ్స్ కూడా.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- జీవోలో కూడా ఏమి చెప్పారు...

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- చదవమంటే చదువుతాను.

మీకు కావాలంటే కాపీ కూడా పంపిస్తాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అన్నిటి మీద ఉన్నాయా ?...

(ఇంటరప్షన్)

Sri K. Subba Reddy : In clause (2) (a0 of Section 3, it is clear that the staff under the control of the Parishad shall be transferred to and authority, to be specified by Government.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- కరెక్టు సుబ్బారెడ్డిగారు, ఆర్డినెన్సులో కూడా క్లాజు లేదు..

Sri K. Subba Reddy : I too agree.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- కన్‌ప్యూజన్ ఎక్కడ వస్తుంది అంటే, జీవో నేమో, సెక్షన్ 3, సబ్‌సెక్షన్ 2 జారీ చేశారు. దానికి వివాదం లేదు. కాని, మీరు ఒకవైపు వాటికి ఇండిపెండెన్సు రిస్టోర్ చేస్తున్నాము, ఆ ఉద్దేశ్యం కోసం దీనిని తెచ్చామని చెప్పారు. మరొకవైపు మేము ఎప్పటికప్పుడు నోటిఫికేషన్ -గజెట్‌లో జారీచేసిన ప్రకారంగా వాటి యాజమాన్యం మార్చబడుతుందని అన్నారు. దానికి జీవో కూడా ఇష్యూ చేశారు అన్నారు. ఆ జీవోలో ఏమి చేశారు - గోపాలస్వామి చక్రవర్తికి నేను వినడం తప్పా, ఏదో కాని, వారికి బదలాయించడం జరిగింది అన్నారు. అది ఏదో స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. మాకు అర్థం కావాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- నిస్సార్ గోపాచారి ట్రస్టుకు బదలాయించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- మొత్తం ఇన్‌స్టిట్యూషన్సా ? ... నేచర్ క్యూర్ హాస్పిటల్ ఎవరికి ఇచ్చారు ? గాంధి నేచర్ క్యూర్ ఎవరికి ఇచ్చారు? వేమన యోగి రీసెర్చి ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఎవరికి ఇచ్చారు? ప్రాణాయామం రీసెర్చి సెంటర్ ఎవరికి ఇచ్చారు ? అవి కావాలి ?

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- గతంలో ఉన్న యీ ట్రస్టుకే బదలాయించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఎక్కడి ట్రస్టు ?... అధ్యక్షా మీరు మాకు అర్థం చేయించండి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అల్టర్‌నేటివ్ అథారిటీని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేశారు. రెండు పాయింట్సు ఉన్నాయి. బాగా పనిచేయడానికి అటానమీని ఎక్కువ ఇస్తున్నది అనేది. ఈ పవర్స్‌ను గవర్నమెంటుకు డెలిగేట్ చేయడానికి లేదు. ఏక్టులోనూ, ఆర్డినెన్సులోనూ లేదు. ఉండాల్సింది అంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఆర్డినెన్సు, ఏక్టు అని వివాదం కాదండీ..

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :- నిస్సార్ గోపాలాచార్య ట్రస్టు ఇంతకు ముందు ఉన్నదే, దానికి మరొకమారు బదిలీ చేశాము. ఈ ట్రస్టులోని మెంబర్సును చెప్పమంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. చెప్పడానికి సిద్ధమే.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- చెప్పండి?.. .

1. శ్రీ ఎన్. ఆర్. మూర్తి 2. డా. రాజ్యలక్ష్మి, వీసీ. పద్మావతి యూనివర్సిటీ డైరెక్టర్

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :- సెక్రటరి మెడికల్ అండ్ హెల్తు డా. సీ. రామిరెడ్డి, వి. గోవర్ధన్ రెడ్డి, బి.ఎన్. రెడ్డి, ఎం.పి. డా. వెంకటరావు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఇది కూడా మామూలు కార్పొరేషన్ మాదిరిగా మీ కాంగ్రెసు వర్కర్స్‌ను, నాయకులకు ఒక రాజకీయ ఉద్యోగాన్ని ప్రసాదించడానికి మీరు అవకాశం కల్పించుకున్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

యోగాసనాధ్యయనంలో కూడా నిరుద్యోగ భృతాండి ?... ఏమి అధ్వాన్నం అండి?.. దీనిలో ఒకవైపు ఏమో యోగాధ్యయన కమిటీని ఎప్పాయింటు చేశారు, ఆ కమిటి రికమండేషన్స్ ఏక్సెప్టు చేశామన్నారు. ఆ రికమండెషన్స్‌లో ఇప్పుడు మీరు చెప్పిన మాదిరిగా ఫలానావారికి బదలాయించాలని, ఇండిపెండెన్సును రిస్టోర్ చేయాలని అన్నారా ? వాటి ఇండిపెండెన్సు రిస్టోర్ చేసే బదులుగా ఇప్పుడు మీరు కొత్తగా పెట్టుకున్న డెలిగేషన్ పవర్స్‌ను ఉపయోగించుకుని మీరు వాటిని ఇంకొకరికి బదలాయించడం అన్యాయం.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :- మేము ఈ అధికారాన్ని కేవలం నిస్సార్ గోపాలాచార్య ట్రస్టు ఇంతకు ముందు ఉన్నదానికే బదలాయించడం జరిగింది. దానిలో వీరు ఉండవచ్చు. ఎవరు అయినా ఉండవచ్చు. దానిలో ఏముంది ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- మేము ఏదో ఎకాడమిక్ డిస్కషన్ కోసం అడగడం లేదు. సాగదీస్తామని కాదు. ఇదివరకు ఒక ఎరేంజ్‌మెంటు ఉండే కమిటి రికమండేషన్స్ ప్రకారం వాటియొక్క స్వాతంత్ర్యాన్ని పునరుద్ధరిస్తున్నారన్నారు. పైగా వేరే వారికి అప్పగిస్తున్నారు. మీరు ఇప్పుడు చదివిన పేర్లను చూస్తే .....

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- వారు తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నారు. వేరే వారికి ఇవ్వడం లేదు. గతంలో ఉన్న కమిటికి, ట్రస్టుకు అప్పచెప్పుతున్నాను. ట్రస్టీస్ అప్పుడప్పుడు మారుతుండవచ్చు. ఎల్లకాలం ఒకరే ఉండరు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- పద్మావతీ యూనివర్సిటీ, వైస్ ఛాన్సలర్ క్రింద ఉండెనా ఇదివరకు..

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :- దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. ఈ అసెంబ్లీలో ఇప్పుడు మెంబర్సు ఉన్నారు. రేపు ఎవరు ఉంటారో, ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీ అంటారు తప్పమరొకటి అన్నారు.

5.00 సా॥ శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- పద్మావతి యూనివర్శిటి వైస్ ఛాన్సలర్ క్రింద ఇదివరకు ఒక ఇన్‌స్టిట్యూషన్ ఉండెనా చెప్పండి ?.. ఆస్తుల రక్షణకు ఏం జాగ్రత్త తీసుకున్నారు?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆధారిటని అప్పాయింట్ చేశారు. వారు కేర్ తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- రూల్స్ ఫ్రేం చేశారా ?. స్పెషల్ ఇన్‌ఫ్రక్షన్ ఇష్యూ చేశారా? పాఠశాలల గతేమిటి? ప్రయోగాత్మకంగా కొన్ని పాఠశాలలకు యోగాధ్యయనం అభ్యసింపచేయడానికి టీచర్స్‌ని సెలెక్ట్ చేసి పంపారు. వారి భవిష్యత్తు ఏమిటి? ఇప్పటితో అపేస్తారా ? విస్తృతం చేస్తారా? చేస్తే. దానికి ఏర్పాట్లు ఏమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆట్లరినేటివ్ అథారిటిని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేశారు కదా? ట్రస్టీ అన్నది ఉంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- లేదు. యాక్ట్‌లో చూడండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ఓంకార్‌గారు మంత్రిగారిని ఇబ్బంది పెట్టడం భావ్యం కాదు. ఆయనకేమీ తెలియకుండా, అది చెప్పమని, ఇది చెప్పమని అంటే ఎక్కడనుంచి చెబుతారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఇండియా మొత్తం మీద నేచర్ క్యూర్ హాస్పిటల్ హైదరాబాదులోనే మొట్టమొదట వచ్చింది. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఈ బిల్లు తెచ్చారు. భారతదేశం మొత్తం మీద యోగాధ్యాయన పరిషత్‌కు, యోగాలకు చాలా ఇంపార్టెన్స్ ఉంది. బెంగుళూరులోజిండాల్ ఇన్సిస్ట్యూట్ బ్రహ్మాండమైన పేరు తెచ్చుకుంది. బాగా చేయగలుగుతున్నారు. ఫండ్స్ వస్తాయి అని మంత్రిగారన్నారు. ఫండ్స్ ఎక్కడినుంచి వస్తాయి? గవర్నమెంటు పెట్టుకోలేదా? మామూలు వ్యక్తి ఫండ్స్ ఎట్లా మొబిలైజ్ చేస్తాడు ? ఏమి ఇంట్రెస్ట్ ఉంటుంది? ఇందులో వేమన ఇన్సిట్యూట్, నేచర్ క్యూర్ కాలేజి, నేచర్ క్యూర్ హాస్పిటల్ అని మూడు విభాగాలున్నాయి. ఇవన్నీ డిఫరెంట్ ఫర్సన్స్‌కు పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఏం చేయబోతున్నారు?

శ్రీ జె. సి. దివాకర్ రెడ్డి :- ఈ డెవలప్ మంఎట్ 1987కి ముందు జరిగింది. 1987

తరువాత జరిగింది కాదు. ఈరోజున దీనిలో జీతాలిచ్చే పరిస్థితి కూడా లేదు. ధర్మ సంస్థల నుంచి డబ్బు వచ్చే అవకాశం ఉంది కనుక చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గవర్నమెంటు రు. 1 కోటీ కూడా పెట్టుకోలేదా ? ఇదేమన్నా రు. 100 కోట్ల ప్రాజెక్టా ? ఎందుకు ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వాలి ? డెవలప్ చెయ్యండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- వారు సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడం లేదు. ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వడం లేదు. గతంలోగల ట్రస్టీకే ఇస్తున్నాము. ట్రస్టీ మెంబర్స్ మారుతూ ఉంటారు. ఈ ట్రస్ట్ కొత్తగా మేము పెట్టింది కాదు. గతంలో ఉన్నదే.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- మళ్ళీ ఎందుకు ప్రయివేటుకు ఇస్తున్నారు ? ఇది అటానమస్ బాడీ. దీనికి ఫైనాన్షియల్ కమిట్‌మెంట్ అంటున్నారు. ఎన్ని కోట్లు కావాలి? కనీసం రు., 1 కోటి కూడా పెట్టలేరా? ఇంత అసమర్థ ప్రభుత్వమా ? ఏమిటి అధ్యక్షా ?

(ఇంటరప్షన్)

మేము ఖాళీ చేశాము. వారు లూటీ చేసుకుంటున్నారు. ఒక కోటి రూపాయలు కూడా పెట్టలేని ప్రభుత్వం ఎందుకు ? వారెందుకు?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- ఇప్పుడుండే చట్టాన్ని తీసేసి, చట్టం చేస్తున్నారు. బాగానే ఉంది. అభ్యంతరం లేదు. ఈ ఆస్తులన్నీ కూడా దీని అధీనంలో ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఆస్తిపాస్తులు రేపటి నుంచీ ఎవరి అధీనంలో ఉంటాయి? రేపు నేను వెళ్ళి నాది అంటే పోలీసు కంప్లెయింట్ ఎవరిస్తారు?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- జి.వో. కేన్సిల్ చేశారు. ట్రస్ట్ కాన్‌స్టిట్యూట్ చేశారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- నోటిఫికేషన్ ఇష్యూ ఎవరికి చేస్తే, వారి అధీనంలోకి పోతాయన్నారు. ఈ రోజు నోటిఫికేషన్ లేదు. చేస్తే కదా పోయేది ? రేపు ప్రొద్దున వెళ్ళి ఆ ఆస్తి నాది అంటే ఎవరు వస్తారు?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- వారు సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేదు. ట్రస్ట్ గతంలోనే ఉంది. గతంలోఉన్న దానికే ఇచ్చాము. క్రొత్తగా మేమేదో చెయ్యలేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- ఎవరికి చేశారు?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- నిస్సార్, గోపాలాచారీ ట్రస్టీకి గతంలో కూడా ఉండేది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- వారు వ్రాసిన దానిలో అట్లా లేదే ? సెక్షన్ చదువుతాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- తెలిసి కూడా ఎందుకు ? చట్టంలో ఉన్నదే ఆర్డినెన్సులో ఉంది. ఆర్డినెన్సు ప్రకారం ఆల్టర్‌నేటివ్ బాడీని గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేసింది. సేం ఆర్డినెన్సు బిల్లు అయింది.

శ్రీ. సి. నర్సిరెడ్డి :- ఇందులో ఎక్కుడుంది?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఎక్కడుంది ఇందులో? మీరుచూడండి ?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- దీనిలో మీరు చెప్పిన మాట కనిపించడం లేదు. ఒకసారి చదివి చెప్పమనండి ? దేని క్రింది ఉంది ? క్లాజ్ 'ఎ' లో చూసినట్లయితే...

(ఇంటరప్షన్)

మనం చేసే పని కనీసం సక్రమంగా అయినా ఉండాలి కదా? మనందరం చేస్తే, కనీసం తప్పు చెయ్యకూడదు. బిల్లు విషయం వేరే. కానీ ఇది క్రమపద్ధతిలో లేదు. ముందు క్రమంగా నిర్మాణం చెయ్యమనండి. తరువాత పెట్టమనండి. ఉన్నట్లుగా పాస్ చేస్తాము. మళ్లీ పారపాటు చేస్తాము అంటే ఎట్లా ? మెజారిటీ ఉంది కనుక పాస్ చేసుకుంటే చేసుకోవచ్చు. కానీ పద్ధతిగా లేదు.

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, మీరొకటి గమనించాలి. నేచర్ క్యూర్ కాలేజి, నేచర్ క్యూర్ హాస్పిటల్. వేమన ఇన్స్టిట్యూట్ ప్రాణాయామం, పరిశోధనా సంస్థ అని నాలుగు ఉన్నాయి. ఈ నాలుగూ ఎవరు నడుపుతారు ? వివరాలున్నాయా? ఫండ్స్ ఎక్కడ నుండి వస్తాయి ? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి కూడా వస్తాయా? వచ్చే ఫండ్స్ గవర్నమెంటుకు వస్తాయా ? కోట్ల రూపాయలు ఆస్తులున్నాయి. ఈ ఆస్తులు ఎవరికి పోతాయి? ఒకప్పుడు ప్రయివేటులో ఉండేవాటిని యోగాధ్యాయన పరిషత్ క్రిందకు తెచ్చాము. ఎసెట్స్ క్రియేట్ అయినాయి. కనీసం రు. 1 కోటి అయినా ఈ ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టలేదా ? ఏమీ చెప్పకుండా, బిల్లు పాస్ చెయ్యమంటే ఎట్లా ?

ఎ కె. సుబ్బారెడ్డి :- మంత్రిగారు చెబుతూ, కొందరు వ్యక్తులను ట్రస్ట్ క్రింద నామినేట్ చేశామన్నారు. ఏ విధంగా నామినేట్ చేశారు ? యాక్ట్ క్రింది ఉన్న ప్రొవిజన్స్ ప్రకారం చేశారా?

Under the provisions of the Ordinance, it is presumed that the powers are delegated to some trustee. But now the question is whether the powers so delegated to the trustee would continue even after passing of this Bill. That is the point to be discussed.

The provisions under the ordinance are going to be repealed , (the moment we pass this Bill), when you say Section 4, is hereby repealed. Therefore the powers given under the ordinance to the trustee will come to an end.

Mr. Dy. Speaker :- You see clause 8. There is the general clause which would take care of this. Why waste out time. Let us pass the Bill.

5.10 **Sri K. Subba Reddy :** When there is no specific provision, how can it come in the general clause. No you bring the specific provision.

The object of the Act is to give authonomy to the Institution. But as we see it, they are usurping it. I am sure, they are not going to give autonomy. they want to fillup the lacuna, but unfortunately they are enlarging it. They are not providing any funds. They ar egoing against the objects of the Bill. The provisions are not in tune with the objects. We are simply forced to pass law and regulate it.

Here only one man wants to twist law. Is it the collective wisdom which is prevailing. Collective wisdom of the House is much more than the opinion of one or two persons.

The House may consider and pass the Bill, but we oppose it tooth and nail.

Sri J. C. Diwakar Reddy :- Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad (Repeal) Bill, 1990, be take into consideration.

Mr. Dy Speaker : The question is :

"That the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad (Repeal) Bill, 1990. be taken into consideration.

(At this stage Sri G. Muddu Krishnama Naidu pressed for division)

(Pause)

The House then divided thus :

AYES	NOES	NEUTRALS
120	58	3

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Dy. Speaker :- No, I shall put the clauses to vote.

Clauses 20 to 4, clause 1, Enacting Formula And Long Title.

Mr. Dy. Speaker :- The question is :

That clauses 2 to 4 clause1, Enacting Formula and Long title do stand part of the Bill. (Pause)

The motion was adopt and clauses 2 to 4 Clause 1, Enacting Formula and Long title were added to the Bill

Sri J.C. Diwakar Reddy :- Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Yogadhyayana Perishad (Repeal) Bill, 1990, be passed.

Mr. Dy Speaker :- The question is :

"The the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad (Repeal) Bill, 1990, be peassed.

(Pause)

The motion was adopted and the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parisahd (Repeal) Bill, 1990 was passed.

రాష్ట్రంలో మలేరియా వ్యాధిపై చర్చ

5.20 సా॥ **డాక్టర్ డి. వెంకటేశ్వరరావు :-** అధ్యక్షా, గత 5,6 మాసాలుగా రాష్ట్రంలోని అనేక జిల్లాలలో మలేరియా వ్యాధి సోకి లక్షలాది ప్రజలు బాధకు గురి అవుతున్నా ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్య తీసుకోనందుకు విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ఈ వ్యాధి సోకిన పరిణామం రాష్ట్రంలో ఏవిధంగా ఉందంటే బక్క ఖమ్మం జిల్లాలో దాదాపు 13 మండలాల్లోని 100 గ్రామాలలో లక్షకు పై చిలుకు ఈ వ్యాదికి గురి అయినారు. ఒకే జిల్లాలోనే దాదాపు 300 మందికి మరణం సంభవించిన పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నది. గత 4,5 మాసాలలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్య తీసుకొనడానికి ముందుకు రాలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ తీవ్రత ఏ విదంగా వుందంటే ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఉట్నూర్‌కు సంబంధించిన బిర్వానీ అనే ప్రాంతంలో డాక్టర్‌కు ఈ వ్యాధి సోకితే ఆ సమయంలో ఉట్నూర్ సబ్ కలెక్టర్ ఒక టూర్ సందర్భంలో ఆ ప్రాంతానికి వచ్చినప్పుడు ఆయన పరిస్థితి చూసి ఆయనను తీసుకువెళ్ళి మంచిర్యాల హాస్పిటల్‌లో చేర్చడానికి కూడా అవకాశం లేని పరిస్థితి వుండినది. ఇంకొక ప్రాంతంలో అయితే మలేరియాకు సంబంధించిన వర్కర్స్, అక్కడ ఉన్న డాక్టర్స్ ఇతర సిబ్బంది కూడా ఈ వ్యాధికి గురి అయితే వీరికి కూడా సరైన సదుపాయాలు లేని పరిస్థితి రాష్ట్రంలో వున్నది. అక్కడున్న సిబ్బంది కూడా సరైన సౌకర్యాలు కలుగచేయలేని పరిస్థితులు వున్నవి. ఇది జూన్ 25వ తారీఖున ఖమ్మం జిల్లాలో మొదటి మరణం సంభవిస్తే జులై 26వ తారీఖు వరకు కూడా అక్కడికి ప్రభుత్వం తరపున ఎవరు వెళ్ల లేదు. అక్కడ కలెక్టర్‌గారు కూడా 13 జులై తారీఖున మొదటి మరణం గురించి తెలయచేయడం జరిగింది. దాదాపు 20 రోజుల తరువాత కలెక్టర్ దగ్గరి నుండి సమాచారం వచ్చే పరిస్థితి రాష్ట్రంలో వున్నదంటే ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తున్న తీరును సభకు తెలియచేస్తున్నాను. జూన్ 25వ తారీఖున మొదటి మరణం అయితే జులై 6వ తారీఖున మంత్రిగారు వెళ్లారు. ఈ నెల రోజుల కాలంలో అప్పుడున్న మంత్రిగారికి అమెరికా నుంచి ఏ రోజుకు ఆరోజు వార్తలు తెలుసుకుని ఇక్కడ బులెటిన్ [illegible] అయితే అవకాశం కలిగింది కాని, ఇక్కడే ప్రక్కన వున్న ఖమ్మం జిల్లాలో జరుగుతున్న సంఘటనలు తెలుసుకోడానికి ఎలాంటి అవకాశం లేకపోయిందని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఇది స్వయంగా ఆ మంత్రిగారే 26వ తారీఖు నాడు వెళ్లి ఈనాడు పత్రిక ద్వారా చూసి ఈ రోజు ఇక్కడకు రావడం జరిగిందనీ. ఇప్పటి వరకు మాకు తెలియదన్నారు. ఆ రోజు అక్కడ ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ మాదగ్గర వున్నది. అంటే 26 రోజులు అమెరికా నుంచి వార్తలు వస్తున్నాయి కానీ, ఇక్కడి నుంచి తెలుసుకోలేని పరిస్థితి ప్రభుత్వంలో వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే వెళ్ళిన మంత్రిగారు అక్కడ చూచిన విషయాలు లేదా గమనించిన విషయాలు ఏమీ లేకపోవడం కూడా చాలా విచారకరం. మంత్రిగారు ముక్కనూరు ప్రాంతంలో శిబిరాలు చూచారు. అక్కడ పత్రికలలో వ్రాసారు. మంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత చూ.చూ. మంత్రికాళీ అని అక్కడ ఏర్పాటు చేసిన మంచాలు, సెలైన్ సీసాలు, ఇతర డి.డి.టి. స్ప్రేయింగ్ వ్యవహారాలు ఆరోజు మాత్రమే పెట్టారు. మంత్రిగారు తిరిగి హైద్రాబాద్ రాగానే అవన్నీ తీసివేసిన విధానం ఆరోజు పత్రికలు చూసిన

వారందరికి తెలుసు. ఇంతకు పూర్వం కూడా మంత్రిగారికి కొన్ని అనుభవాలు వుండేవి. భీమవరంలో కూడా మంచాలు, టేబుల్, ఇతర పరికరాలు ప్రారంభోత్సవానికి పెట్టే ఆ రోజు మాత్రమే ఉంచి తరవాత తీసుకువెళ్ళాడు. ఈ విధంగా శిబిరాలు ఏర్పాటు చేసి, కనీస అవసరాలు ఏర్పాటు చేయని పరిస్థితి వున్నది. మంత్రిగారు గమనించని విషయాలు ఇంకా వున్నాయి. 20వేల మలేరియా స్లైడ్స్ మాయం అయిపోయాయి. ఈ స్లైడ్స్ అన్నీ కూడా పరీక్షచేస్తే ఈ వ్యాధికి సంబంధించిన విషయం బయటకు వచ్చే అవకాశం వున్నది కాబట్టి ఆ స్లైడ్స్ మాయం అయిపోయినా పట్టించుకోని విషయం గమనించబడలేదు. ఇంకా అక్కడ వున్న మందులు బయటకు తీసుకువెళ్ళి అక్కడ అమ్మే వ్యవహారం కూడా తెలియని పరిస్థితిలో వున్నది. ఇంకా కొన్ని మందులు స్టంగస్ వచ్చి చెడిపోయే పరిస్థితిలో వున్నవి. ఇవన్నీ వున్నప్పుడు మంత్రిగారు మాత్రం జులై 6వ తారీఖు అంటే నెల రోజుల తరువాత వెళ్లడం రావడం జరిగింది. తరువాత మంత్రిగారు మారిపోవడం జరిగింది. అక్కడ ఇన్‌ఛార్జిగా ఉన్న మంత్రిగారు వెళ్లి ప్రామిస్ చేశారు. మలేరియా వ్యాధికి గురి అయిన ప్రాంతాలలోని వారికి 10 కిలోల బియ్యం చొప్పున సప్లయ్ చేస్తామన్నారు. ఇన్‌చార్జి మంత్రిగారు మరల మారిపోయారు. నిర్దిష్టమైన, సక్రమమైన పద్ధతిగా ఈ మంత్రివర్గ విస్తరణ కానీ, లేదా వారికి వున్న పోర్టు పోలియోలు మార్చుతున్న కార్యక్రమం కానీ, లేదా జిల్లా ఇన్‌ఛార్జి కార్యక్రమం కానీ ఎవరికి వారు ఇష్టం వచ్చిన రీతిలో ప్రవర్తించినప్పుడు న్యాయం జరిగే పరిస్థితి కొనసాగింపబడలేదు. అక్కడున్న అధికారుల మీద సరైన యాజమాయిషీ లేని పరిస్థితి కొనసాగింపబడిందని మనవి చేస్తున్నాను ఎప్పుడయినా సరే, 4,5 నెలలుగా క్యాబినెట్‌లోదీని గురించి ప్రస్తావన తెచ్చిన పాపాన పోలేదు. క్యాబినెట్‌లో మేము చేసిన కిలో బియ్యం పథకం రద్దు చేద్దామా,హౌసింగ్ రద్దు చేద్దామా, మండలాలు రద్దు చేద్దామా లేకపోతే కరెంటు చార్జీలు పెంచుదామనే యాటిట్యూడ్ కనడుతున్నది కానీ కేవలం రెండు మాసాలలో 300 మంది చనిపోతే దానిని గురించి క్యాబినెట్‌లో చర్చించినట్లు కానీ, నిర్ణయాలు తీసుకునే విషయం కానీ గమనించకపోవడం విచారకరం. అదే విధంగా తరువాత ఈ శాఖకు ముఖ్యమంత్రిగారు రావడం జరిగింది. వారు వచ్చిన తరువాత ఈ శాఖ బాగుపడుతుందనే ఆశ మాకందరికి కలిగింది. వారు స్వతహాగా డాక్టరు కాబట్టి అనుభవం ఉన్నది. ఈ శాఖకు సంబంధించి లేదా పరిపాలనకు సంబంధించిన విషయాలు వారు గమనించక ఈశాఖ మరీ అధ్వాన్నం అయిపోయిన పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఉన్నది. వారు వచ్చిన తరువాత వేసిన కార్యక్రమాలు చూస్తే బాగా పేరు గడించిన నిమ్స్‌ను వారు డిస్ట్రాయ్ చేయాలనే తలంపుతో ఉన్నట్లు కనబడింది. కానీ మరి మలేరియా వ్యాధి గురించి ఆలోచనే లేదు. ఉన్న వ్యవస్థను బాగు చేసే ఆలోచన కనబడలేదు. నిమ్స్‌లో జరుగుతున్న వ్యవహారాన్ని ఒక్కసారి వారిని కనుక్కోమనండి. ఇంతకు పూర్వం వున్న నిమ్స్‌కు, ఇప్పుడున్న నిమ్స్‌కు సంబంధించిన విషయాల్లో ఏవిధమైన చర్యలు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకోలేదు. ఈ ప్రభుత్వంలో డాక్టరుగారయిన ముఖ్యమంత్రిగారు శాఖ నిర్వహిస్తున్న సందర్భంలో ఒక మంచి వ్యవస్థ కుంటుపడే విధంగా కార్యక్రమం నిర్వహించబడిందో గమనించాలని
5.30 కోరుతున్నాను. ఉన్న వ్యవస్థను రద్దు చేయాలని, అదే విధంగా వైద్యవిధాన పరిషత్ సా॥ రద్దు, లేదా ఇంకొక దానిని రద్దు చేసే కార్యక్రమంలో వున్నారు తప్ప ఈ శాఖకు

సంబంధించిన విషయాల్లో సరైన నిర్ణయాలు తీసుకొనే కార్యక్రమాలు వారు చేయడం లేదు. పోనీ, మీరు సహాయం నిర్వహించిన తరువాత ఒకసారి ఆప్రాంతానికి వెళ్లారా అంటే ఇంతవరకు వెళ్లలేదు. అయితే నిజంగా వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి బాగా లేక వెళ్లకపోయినా. యితర కార్యక్రమాల వల్ల వెళ్లకపోయినా పర్వాలేదు. కాని మనము చూస్తున్నాము. రోజు సన్మానాలు చూస్తున్నాము - ఇక్కడ సన్మానం చూస్తున్నాము, అక్కడ సన్మానం చూస్తున్నాము. ఒకసారి సినీమావారు, ఒకసారి లేడీ లెజిస్లేటర్సు . అదే విధంగా అనేక మంది చేసే సన్మాన కార్యక్రమాలకు వెడుతున్నారు. ఇక్కడ అసెంబ్లీ జరిగే రోజులలో బయట అనేక కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్న విషయం చూశాము. ఆ సందర్భములో ఒకసారి ఖమ్మం జిల్లా వెళ్ళి రావడానికి ఏమి అభ్యంతరం వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారికి యీ శాఖను నిర్వహిస్తున్న సందర్భములో అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదేవిధంగా మలేరియా డెత్స్ గురించి ఎటువంటి చర్య తీసుకోబడలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మలేరియా ప్రబలి వున్నటువంటి సందర్భములో రాష్ట్రములోని మునిసిపాలిటీలు నానాభ్రష్ట పట్టి వున్నాయి రాబోయే రోజులలో చాలా ప్రమాదం వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ రోజు రాష్ట్రములో మునిసిపాలిటీలు అన్ని అధోగతి పరిస్థితిలో వున్నవి. చెత్త తినే పరిస్థితి లేదు. అటువంటప్పుడు రేపు ప్రతిచోట మురుగు కాలువలు పొంగి మలేరియా సోకే ప్రమాదం వుంది. మీకు, మాకు అందరికి ఈ వ్యాధి సోకి తీవ్ర బాధకు గురి అయ్యే పరిస్థితి రాబోతున్నది. దాని గురించి యీ మధ్యన నేషనల్ యినిస్టిస్యూట్ ఆఫ్ కమ్యూనకబుల్ డిసీజెస్‌కు సంబంధించి సలహాదార్లు కూడా చెప్పారు. అది యిప్పుడు తగ్గుతున్నట్లు కనబడినా కూడ ఆరు నెలల్లో మళ్లీ రాష్ట్రములో ప్రతిచోట వచ్చే ప్రమాదం ఉందని, వచ్చిన తరువాత ఎవరు కంట్రోలు చేయలేరని చెప్పబడుతున్నది. అందుకని దానికి సంబంధించిన విషయములో సరైన చర్యలు త్వరగా తీసుకోవలసిన అవసరముందని ప్రభుత్వానికి తెలియ చేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు నేషనల్ మలేరియా ఎరాడికేషను ప్రోగ్రాం 1958లో కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించింది. కాని దానికి సంబంధించిన నిధులు రిలీజు అయిన వ్యవహారములో వున్నటు వంటి అవకతవకలవల్ల, డి.డి.టి. స్ప్రే చేసే సందర్భములో - డి.డి.టి. రిసిస్టెన్స్ ఆర్జనిజం బయలు దేరిన సందర్భంలో - అదికూడ విఫలం అయిన పరిస్థితి యీవాడు రాష్ట్రములో వుంది. మలోథియన్ స్ప్రే కార్యక్రమాలకు కూడ హైదరాబాదుకు 22 లక్షల సప్లయి చేసేది బాకీ వున్నట్లు యీ మధ్యన పేపర్లో చూశాను. మలోథియన్ అనేటటువంటి స్ప్రే చేసే కార్యక్రమము వల్ల వాటి నిర్మూలన చేసే అవకాశం వుంటుంది. అదే విధంగా కంపూచియా చేపలను కుంటలలో పెంచితే, ఆ క్రిములను తినే వీలుంటుంది. దాని గురించి వుండే అవకాశాన్ని పరిశీలించాలి. ఈ విధంగా రాష్ట్రములో యింకా వున్న అసౌకర్యమైనటువంటి పరిస్థితిని గమనించి రాబోయే ప్రమాదాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని సక్రమమైన చర్యలు ముందే తీసుకోకపోతే చాలా ప్రమాదానికి గురి కావలసి వస్తుంది. ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది - మలేరియా డెత్ జరిగినచోట ఎక్స్ గ్రేషియా ప్రకటించండి. అదే విధంగా దానికి సంబంధించి ఇన్‌ఫేక్షన్ యిది మలేరియానా అని వున్నవిబేధాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని స్లయిడ్స్ ద్వారా యితర రక్త పరీక్షల ద్వారా వివరాలు తెలుసుకోవలసిన అవసరముంది. పూనా, ఢిల్లీకి పంపించిన వాటి వివరాలు యింతవరకు మనకు రాలేదు. వాటికి సంబంధించిన వివరాలను త్వరగా తెప్పించుకొని కావలసిన పరిశోధన చేసి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం విఫలమైందని మరొక సారి మీ ద్వారా సభకు మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ :- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం జూన్, జూలై మాసాలలో మన రాష్ట్రములో ముఖ్యంగా యిప్పుడు వెంకటేశ్వర రావు గారు చెప్పినట్లుగా మా జిల్లాలో అది ఒక మహామారిగా, ప్రజల పాలిట యమ దూతగా విస్తరించింది. దాని వల్ల 40 వేల కుటుంబాలు, లక్షమంది సఫర్ అయి నేటికి కూడా కోలుకోకుండా మంచాల మీద పడి వున్నారు. విచారముతో చెప్పవలసిన విషయం ఏమంటే, 400 మంది చచ్చిపోయినారు. ఇది ఎంత ఆందోళనకరంగా మనవి చేస్తున్నానంటే, మా జిల్లాలో దీనికంటే ముందు ఒక పెద్ద తుఫాను తాకిడి, యితర జిల్లాలలో జరిగినట్లే, మా జిల్లాలో జరిగింది. ఆ తుఫానులో ఒక రకమైనటువంటి క్రిములు వ్యాప్తి చెంది జిల్లాలో మహామారి వ్యాపించిందనే భయాందోళనలతో ప్రజానీకము వున్నారు తరువాత, నెలరోజులలో - మూడు నాలుగు వందల మందిని బలి తీసుకున్న తరువాత గోదావరి వరదలు రావడం, గోదావరి వరదల వల్ల కలరా, యీ రకంగా జిల్లాలో వున్నటువంటి లక్షలాది మంది ప్రజలు దిక్కుతోచని స్థితిలో వున్నారు. దిక్కు తోచనటువంటి విషయములో ఏమాత్రము అయినా ప్రభుత్వం - నేను అనకూడదు గాని అనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది నాలుగు వందల మందిని బలిగొన్న తరువాత - ఏదైతే మలేరియా ఎరాడికేషను చేయవలసిన పద్ధతి వుండెనో, దానిని ఒక పది సంవత్సరాల నుండి మరిచి పోయినది. ఆ ప్రభుత్వం, యీ ప్రభుత్వం అనేది కాదు. నిరంతరం జరుగవలసిన మలేరియా ఎరాడికేషను జరగడం లేదు. మన వద్ద. అది ఎందుకు జరగడం లేదు. దానిని ఎందుకు వైండప్ చేశారనే సందేహాన్ని తీర్చవలసిన అవసరముందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అందువల్ల, యీ క్రిములను పరీక్ష చేసి రోగ నిర్ధారణ చేయడానికి కావలసిన అవసరాలు లేవని చేతులు ముడుచుకున్నారు. ఇంత పెద్ద క్రెయిమ్ అది ఏ ప్రభుత్వం చేసినా క్షమించడానికి వీలు లేదు. ప్రజల ఆరోగ్యాలను ఏ మాత్రము అశ్రద్ధ చేసినా అది పెద్ద క్రెయిమ్ ఈ ఆధునిక యుగంలో ఎందుకు చేయడం లేదు ? మా జిల్లాలో వుండే దాదాపు 15,16 మండలాలకు విస్తరించింది. అది. జిల్లా కలక్టరు మా అందరి ప్రకటనలు చూచిన తరువాత ప్రాక్టికల్‌గా ఫేస్ చేస్తున్న ప్రజానీకము గోడు విన్న తరువాత - ఆయన ఒక సివిల్ అడ్మినిస్ట్రేటర్, టెక్నికల్ పర్సన్ కాదు - వారిని అక్కడ ఏవిధంగా కాపాడాలి అని శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. హెల్త్ పాయింటు ఆఫ్ వ్యూతో ఆ కలక్టరు ఏమి చేయగలడు? ప్రభుత్వానికి వ్రాయ గలడు. ప్రభుత్వం నిద్రాణ స్థితిలో ఉంది. లక్ష మంది మంచాన పడి 400 మంది చచ్చిపోయారని అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి చెబితే హెల్త్ డిపార్టుమెంటు కదలదు, హెల్త్ డైరెక్టరు కదలడు, అలాగే హెల్త్ మినిస్టరు కదలడు. యించార్జి మినిష్టరు కదలడు, సరే. ముఖ్యమంత్రిగారు మన దేశానికి చాలా దూరముగా వున్నారు. నేను మనవి చేసేది, యిదేమైనా చిన్న విషయమా ? ఎందుకని అది ప్రాముఖ్యం సంతరించుకోలేదు. తమరు అరగంట చర్చకు అవకాశం ఇచ్చారు. చాలా ముఖ్యమైనటువంటి విషయం గిరిజనులు 400 మంది చనిపోయినారు. మందులు యిస్తున్నారు. కానీ ఆ మందులతో సరిపోవడం లేదు. ఎక్స్‌పెర్ట్సు, హెల్త్‌ను గురించి తెలిసినవారు అనేక మంది చెబుతున్నారు. దానికి ఆహారం కావాలని. ఆహారం లేకపోతే మందులు పని చేయడం లేదు. కాని ఎవరి యింటికి పోయినా చారెడుబియ్యం లేవు. చారెడు అక్కింతలు లేవు. జావ కాచుకోడానికి నీలు లేనటువంటి పరిస్థితిలో వున్నారు. నాట్లు మమ్మరంగా సాగుతున్నాయి. రైతాంగానికి లీన్ పీరియడ్, స్మాల్

ఫార్మర్సుగా వున్న కోయలకు, గొండులకు ఎక్కడ గింజలు లేవు. ప్రభుత్వం ఫ్రీ ఆఫ్ కాస్టతో మొట్ట మొదట ఆహారం యిచ్చి తరువాత మందులు యివ్వండి. అప్పుడు ప్రజానీకాన్ని కాపాడడానికి ప్రివింటివ్ మెజర్సు పని చేస్తాయి. రోగ నిర్ధారణ జరపడానికి ఎంత అధ్వాన పరిస్థితి వుంది. మొదట అశ్వరావుపేటకు పోకింది. అక్కడ సెంటరు లేదు. ఇటు వస్తే ఖమ్మం రావాలి. అటు పోతే భద్రాచలం పోవాలి. భద్రాచలంలో రోగ నిర్ధారణ ఏర్పాట్లు లేవు. రోగి రక్తం తీసి పరీక్ష చేయాలి. ఆ రోగి వారం రోజులు డాక్టరు అబ్జర్వేషనులో వుండాలి. ఎక్కడ వుండాలి.? 40 వేల కుటుంబాలు ఎక్కడ వున్నవో వారి అచూకీ మీరు ఎవరైనా చెప్పగలరా? మంత్రిగారు చెప్పగలరా? యం. ఆర్. ఓ. కలక్టరులాంటి వారే ఆ గ్రామాలకు పోవడానికి, చూడడానికి వీలులేని పరిస్థితి వుంది అక్కడ. 14 మైళ్ళు 15 మైళ్ళు వారి కండాలకు పోవాలంటే

5.40 కాళ్ళకు పని చెప్పవలసిన అవసరంవుంది. దిక్ ఫారెస్ట్, జీపులుకూడ పోవు. కాలికి సా॥ బుద్ధికి చెప్పవలసిందే. అంతా అయిపోయిన తరువాత హెల్తు స్క్వాడ్సు వచ్చాయి.

హెల్తు స్క్వాడ్సును పంపిస్తే వారు మండల హెడ్ క్వార్టర్సులో ఉండడమే కాని లోపలికి వెళ్ళే పరిస్థితి లేదు. ఎవడైనా ఏమి పోతాడు? ఫిజికల్‌గా కష్టం చేయాలి, ఎవడు పోతాడు? పోయేవాడు లేడు. మేము కూడా డాక్టర్ల బృందాలను తీసుకొని నడిచి పోవలసి వస్తుంది. ఆ రకంగా పోయినా 300 నుంచి 400 మంది వరకు చనిపోవడం. దీనికి లక్ష మంది సఫర్ కావడం జరిగింది. ఇది ఎంతో బాధతో కూడుకున్నటువంటి సమస్యగా తయారైంది. ఈ వేళ కూడా వస్తున్నారు. డాక్టర్సు నిర్ధారణచేసి ఈ రోగంతో వీడు చచ్చిపోయాడని చెబుతున్నారు. అయితే ఈ రోగానికి పుల్‌స్టాప్ పెట్టడానికి ఈ ప్రభుత్వం శ్రద్ద తీసుకోదా అని అడుగు తున్నాను. తీసుకోకపోతే ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉండాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలయొక్క ధనమాన ప్రాణాలను కాపాడగలిగినటువంటి ప్రభుత్వం కాదా? ఇంత ఘోర కలి జరిగిన తరువాత చీమ చిటుక్కు మనేట్లు లేకుండా ఉండే ఎవరు పాలించేది అని నేను అడుగుతున్నాను. లక్ష మంది సఫర్ అయి ఉన్నారు. 400 మంది చచ్చిపోయారు. దిక్కు దివానా లేనటువంటి పరిస్థితులలో ఉన్నారు. వెనకటికి నాకు తెలిసినంతవరకు పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో మసూచికాలు, ప్లేగులు వచ్చినప్పుడు యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద కార్యక్రమాలు అమలు చేసారు. అటువంటి పని మీరు ఏమైనా చేసారా అని ఆత్మ విమర్శ చేసుకొని చెప్పమని అడుగుతున్నాను. నీ ఇంటిలోఏమైనా జరిగితే ఎన్నాళ్ళు ఉంటుంది. ఆ విషాదం. మిగిలినవారియొక్క జీవితాలను మానవతా దృష్టితో ఆలోచించవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి లేదా అని అడుగుతున్నాను. లేదు. నా కంఠ శోష కనీసం మీద్వారా అయినా వారు వినాలి. వినకపోతే లాభం లేదు. మీరు ఎన్ని ప్యాచ్‌అప్ ఆన్సర్సు చేసినా లాభం లేదు. కేరళ నుంచి టన్నుల కొద్దీ మందులు వస్తున్నాయని అన్నారు. ఊరట కలిగింది. ఈ మందులు ఆ రోగములతో చనిపోకుండా ఆపలేకపోయాయి. ఆ గూడాలలో ఉన్నటువంటి గుంతలలో చల్లుటకు డి.డి.టి. పొడరు లేదు. మనకు దిక్కు లేదు. ఎక్కడ ఉంది ఈ డబ్బు అంతా. ఎవడికోసం ఈ డబ్బు అంతా. కుగ్రామాలలో, అడవులలో ఉండేటటువంటి అడవి బిడ్డలు చావడానికి ఉందా ఈ డబ్బు.

చైర్మన్ :- ఏ డబ్బు?

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ ఆలీ :- మన వార్షిక ప్రణాళికల డబ్బు. వందలకోట్ల రూపాయలు దేనికోసం అని అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ డాక్టరుగారు కూడా ఉన్నారు. ఇతర దేశాతలతో పోల్చుకుంటే మనం ఎన్నోవంతు డబ్బు హెల్తు కోసం వెచ్చించేది? ఏమీ లేదని చెప్పగలుగుతాను. మీరు ఎన్ని ఇతర ఆదాయాలు రాబట్టినా, ఎన్ని డబ్బులు ఖర్చు చేసినా ఈకుగ్రామాలలో, ఈ అడవి ప్రాంతాలలో ఏజన్సీ ప్రాంతాలలోఉన్నటువంటి కోయలు ఇంతమంది చచ్చి పోతే మీకుచీమకుట్టకుండా ఉంటే అసలు ఏమి అనాలో ఆ జిల్లా వానిగా నేను చెప్పడానికి సిగ్గు పడుతున్నానను. మీరు ఏమి చేస్తున్నారని మమ్ములను అడుగుతున్నారు. అందుకోసం మీరు 500 టన్నుల బియ్యం పంపకం చేసారు. ఈ రోజు వరకు వాటిని ఈ గోండ్లు తింటున్నారా అని అడుగుతున్నాను. రాజకీయ ఉపన్యాసం వద్దు. ప్రాక్టికల్‌గానేను చూసిన విషయాలు మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా దీనిని కొనసాగించాలి. ఇంకా మీరు వైద్యం విసయంలో మెరుగులు దిద్దడం కాదు, వారి తిండి కోసం మీరు మెరుగులు దిద్దాలి. తిండికి ఇచ్చి ఆ తరువాత మందులు ఇవ్వండి. వారు ప్రాక్టికల్‌గా ఫేస్ చేస్తున్నటువంటి విషయాలు ఇవి. కుటుంబానికి 5 కిలోల బియ్యం వారి మొహాన పారబోస్తే దింపుడు కళ్లెం ఆశలాగ చేసుకుంటే, చేతులు దులుపుకుంటే మీరు ఆ ప్రజలను కాపాడలేరు. ఇది చాలాకాలం తరువాత వచ్చింది. పెద్ద క్రయిం చేశారు. ప్రివియస్ గవర్నమెంటు అన్నీ క్రయిం చేసాయి. ఆ ఎరాడికేషనును రద్దు చేయడమే పెద్ద తప్పు చేసాయి. దానిని చేసి మసూచికం లాగ చేతులు దులుపి వేసుకున్నారు. మీరు అన్నట్లుగా ఆచరణలోమనకు మసూచికం కనిపించకుండా పోయింది. దానిలాగ దీనిని కూడా చేసి ఈ నేరం మీమీద లేకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల ఈ కార్యక్రమాలన్నీ, వచ్చినతరువాత దీనిని ఎట్లాగ చేయాలి. హైదారాబాద్‌లో ఒకసారి ప్లేగు వచ్చింది. నాకు జ్ఞాపకం ఉంది. నాది చిన్నతనం. ఇక్కడినుంచి ప్రజలను తరలించారు, మరొక ప్రాంతంలో పెట్టారు. దీనియొక్క ఇన్‌ఫెక్షను వారికి సోకకుండా చేసారు. ఆ విధంగా చేయడానికి మీరు ఏమి ప్రయత్నం చేసారు? చివరకు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు వచ్చారు. శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డిగారు వచ్చారు. శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డిగారు వచ్చి పైగా పాత్రికేయులను నిందించాడు. మీరు ఎగ్జాజరేటీవ్‌గా వ్రాస్తున్నారు అన్నాడు. నేను అంటున్నాను - శ్రీ జనార్ధన్ రెడ్డి గారు దీనిపైన సమాధానం చెప్పాలి. ఏమి ఎగ్జాజరేషను వేసారు. మీ కలెక్టరు నివేదిక మీకు ఏమైనా ఎగ్జాజరేషనులగా ఉందా? 400 మంది చనిపోలేదా అని అడుగుతున్నాను. కన్నీటి తుడుపులతో మీరు కాలయాపన చేస్తూ ఈ జబ్బులనుంచి మీరు ప్రజలను రక్షించకుండా ఉన్నందుకు చాలా అపరాధులుగా మిమ్ములను ఏజన్సీ ప్రాంత ప్రజానీకమంతా పరిగణిస్తున్నారు. చచ్చిపోతే వారికి కనీసం జానెడు గుడ్డకూడా లేదు. బొందలు తీసి వారిని ఆ బొందలలో త్రోయడమే తప్ప అంతకన్నా ఏమీ లేదు. ఒక మండలంలో దామెరచర్ల అనే ఊరు ఉంది. అక్కడ 15 మంది చచ్చిపోయారు. చిన్నపిల్లలు, పెద్దవారు అంతా కలిపి. ఈ విధంగా 400 మంది వరకు చచ్చిపోయారు. మండలాలు అన్ని ఎఫెక్టు అయినాయి. ఒకవైపు ప్లడ్‌తో 14,15 మండలాలు ఎఫెక్టు అయినాయి. బూర్గంపాడు, కుక్కనూరు, అశ్వారావు పేట, దమ్మపేట, ములగలపల్లి, పాల్వంచ, వేలేరు పాడు, చింతూరు, కూనవరం, పి.ఆర్. పురం, భద్రాచలం, వాజేడు, వెంకటాపురం, చంద్రుగొండ, దామెరచర్ల [illegible]వలైనటువంటి ప్రాంతాలన్నీ ఎఫెక్టు అయినాయి. ఇదిచిన్న విషయం కాదు. అర్ధ గంట డిస్కషను ఇచ్చినందుకు మీకు

అభివందనములు అర్పిస్తున్నాను. విషయాన్ని ఎన్‌లైటెన్ మెంటు చేయడానికి, ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొని రావడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు అభినందనములు అర్పిస్తూ, అట్లాగే మృతులైనటువంటి వారందరికీ నేను సానుభూతి తెలియ చేస్తున్నాను. వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా అడుగుతున్నాము. చాలా అనాధలు చచ్చిపోయారు. ఇది పెద్ద నష్ట పరిహారం కూడా కాదు. మీరు బియ్యం ఇచ్చి దులుపుకోలేరు. వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వండి. ఆ రకంగామీరు వారిని కాపాడండి. ఈ జబ్బులను నిర్మూలించండి. దీనిని నిర్మూలించడానికి కావలసినటువంటి ఎక్స్‌పర్టు అయినటువంటి వారిని తీసుకొని రండి. రోగ నిర్ధారణ చేయడానికి కూడా అవకాశాలు లేవుకనుక అవి కల్పించండి. ఆ రకమైనటువంటి కేంద్రాలు పెట్టి ప్రజానీకాన్ని కాపాడండి అనే విసయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. జరిగినటువంటి దానికి మీరు కొండనాలుక రాసుకుంటారో ఉన్న నాలుక రాసుకుంటారో - శాస్తి ఏరకంగా చేసుకుంటారో చేసుకోండి. మీరు ప్రజలను కలవడానికి ప్రయత్నం చేయండని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వెంకటేశ్వర రావు (కొత్తగూడెం) :- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలో గత జూన్, జూలై నెలలో ఈ మలేరియా వ్యాధి వల్ల దాదాపు లక్షమందికి విషజ్వరాలు సోకడం జరిగింది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం దాదాపుగా 240 మంది చనిపోయారని చెప్పడం జరిగింది. కాని అనధికారకంగా చూస్తే దాదాపు 300, 400 మంది చనిపోయినట్లు అర్థం అవుతున్నది. మలేరియా సోకిన ప్రాంతమంతా గిరిజన గ్రామాలు . పాల్వంచ, కొత్తగూడం, సుక్నూరు, వేలేరు పాడు, దుర్గంకోట, భ్రదాచలం, మురకత్‌పల్లి మండలాలలో చాదాపుగా లక్షమందికి విషజ్వరాలు సోకాయి. నేను శాసనసబ్యుడిగా ప్రయత్నం చేసిన తరువాత, దాదాపుగా 49 మంది చనిపోయిన తరువాత కాని మెడికల్ డిపార్టుమెంటు కదల లేదు. నేను నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారికి ఫోను చేసి విషజ్వరం సోకింది. దీనికి వెంటనే తగు ఏర్పాట్లు చేయండని ఇంకా వ్యాది ముదిరే అవకాశం ఉందని అంటే శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు ప్రభుత్వ పరంగా చర్య తీసుకొని మెడికల్ డైరెక్టరును పంపించారు. శ్రీ నాగభూషణ రావుగారిని, లింగయ్య గారిని పంపించి చర్య తీసుకొనడం జరిగింది. దానికి నేను కాదని అనడం లేదు. నేను శాసనభ్యుడిగా మంత్రి గారికి తెలియచేసే వారకు కూడా మెడికల్‌డిపార్టు మెంట్ ఏమీ పట్టించుకోలేదు. అప్పటికి దాదాపుగా 49 మంది చనిపోవడం జరిగింది. ఈ మలేరియా వ్యాధి నిరోధక కేంద్రాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించేది. ఈ గిరిజన ప్రాంతాలలో ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో మలేరియా వ్యాది నిరోధక కేంద్రాలను 10 సంవత్సరాలనుంచి తీసి వేయడం జరిగింది. లోగడ ఈ కేంద్రాలు ఉన్నప్పుడు భద్రాచలం ప్రాంతంలో కాని పాల్వంచ ఏజన్సీ
5.50 ప్రాంతంలో కాని ఇంటింటికి వెళ్ళి టీకాలు వేసి ఇంజక్షన్లు ఇచ్చి స్ప్రేయింగు చేసే
సా॥ కార్యక్రమం జరిగేది. ఇంజక్షన్లు యివ్వడం స్ప్రే చేయించడం జరిగింది. ఈ కేంద్రాలను రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు నిర్వహించవలసిన బాధ్యత ఉంది. గత 10 సంవత్సరాలు అయినది పీటిని తీసి వేసి అందువలన ఈ సంవత్సరము ఆ వ్యాధి మహమ్మారిలా వ్యాపించింది. నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏమిటంటే ప్రభుత్వం తప్పకుండా తిరిగి ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి మండలాలలో మలేరియా నిరోధక కేంద్రాతలు ఏర్పాటు చేయాలని, అందుకు సరియైన చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ఈ విధంగానే ఉన్నట్లయితే వచ్చే సంవత్సరానికి లక్షలాది మంది

చని పోయే ప్రమాదం ఉందని. ఈ వ్యాధి ముదిరే అవకాశం ఉందని తెలియ చేస్తున్నాను. మలేరియా వ్యాధి విసయంలో - పాల్వంచ, కొత్తగూడెం, భద్రాచలంలలో ఉన్నటువంటి హాస్పిటల్స్‌లో సరియైన వసతులు లేవు. అక్కడ పడకలు లేక రోగులు బయట పడుకుంటున్నారు. పాల్వంచ గిరిజన హెడ్ క్వార్టరు. అక్కడ ఉన్నటువంటి పాల్వంచ, కొత్తగూడెం, భద్రాచలం. హాస్పిటలల్స్‌ను ఇంప్రూవ్ చేసి ప్రత్యేకంగా మలేరియా నిరోధక కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం వెంటనే చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరము జరుగుతున్నది. గిరిజనులే ఎక్కువమంది చనిపోయారు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించవలసి ఉంది. పాల్వంచ. కొత్తగూడెం, భద్రాచలం కేంద్రాలలోని హాస్పిటల్స్‌ను వెంటనే అభివృద్ధి చేసి పడకలు పెంచి. ఈ వ్యాధి నిరోధక కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించాలి. వారికి 5000 రూపాయలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. బియ్యం ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం వెంటనే తప్పకుండా తిరిగి మలేరియా నిరోధక కేంద్రాలను పునరుద్ధరించి ఖమ్మం జిల్లాలోని ప్రజల ప్రాణాలను రక్షించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుంజా బొజ్జి :- అధ్యక్షా, యీ సంవత్సరము జూలైమొదటి వారము నుంచి ఖమ్మం జిల్లాలో మలేరియా, విషజ్వరాలు తీవ్రమైనవి. నాకంటే ముందు చాలామంది సభ్యులు దీని గురించి చెప్పినారు. జూలై 15 నుంచి ఆగస్టు 15 దాకా మలేరియా, విషజ్వరాల వలన ఖమ్మం జిల్లాలో 400 మంది దాకా చనిపోయారు. మారుమూల ప్రాంతాలకు సరియైన వైద్య సౌకర్యాలు లేవు. మందులు లేవు. నేను కాలినడకను ఏజెన్సీ ప్రాంతము తిరగాను. జీప్ వేసుకుని తిరిగాను. జూలై 20వ తేది నుంచి ఏజెన్సీ ఏరియాలో 8 మండలాలలో నేను తిరిగాను. ప్రతి గ్రామాలలో ప్రతి యింటిలో వారము 10 రోజులు తిండి తిప్పలు లేకుండా జ్వరముతో పడి ఉండడము జరిగింది. 8 మండలాలలో నేను తిరగడం జరిగింది. మండల ఆఫీసుకు పోయి జీప్ తీసుకుని చింతూరు మండలంలో తుమ్మల గ్రామంలో ఒక యింటికి పోయి చూస్తే ఒక తల్లి కూతురు, 10 రోజులు నుండి తిండితిప్పలు లేకుండా పడి ఉన్నారు. వారికి మందులు కూడా యివ్వడం లేదు, జ్వరము 110 డిగ్రీలు ఉన్నది. తండ్రిని అడిగితే పచ్చి వెలక్కాయలు తినిపించుతున్నాను. మందులు లేవు అని అతను మాకు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడు వారి యిద్దరిని జీప్‌లో వేసుకుని చింతూరు తీసుకుని వచ్చి వారికి వైద్యము చేయించి వారి ప్రాణాలు కాపాడడం జరిగింది. కలెక్టరు రిపోర్టు పెట్టిన తరువాత, కలెక్టరు గారితో సంప్రదించిన తరువాత జూలై 29వ తేదీ నాడు 10 కె.జి.ల బియ్యం ముఖ్యమంత్రి గారు శాంక్షను జేశారు. అవి వారికి అందినవి. చనిపోయిన వారి కుటుంబాల వారికి 500 రూపాయలు చొప్పున యిచ్చినారు. తిరిగి ఆగష్టు 17వ తేదిన మరల 10 కె.జి.ల బియ్యము శాంక్షను చేసినారని కలెక్టరుగారు చెప్పడం జరిగింది. యంతలో గోదావరికి వరదలు వచ్చినవి. వరదల కారణంగా అక్కడనే సెప్టెంబరు రెండవ తేదీ వరకు కలెక్టరు గారు ఉండిపోయారు. వరద తాకిడి ప్రాంతాలలో వాంతులు, విరోచనాలు అయి చాలామంది మందులు లేక చని పోవడం జరిగింది. తరువాత ప్రకటించిన సహాయం వస్తుందని ఎదురు చూశారు. తరువాత మంత్రి శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు మంత్రి జనార్ధన్ రెడ్డిగారు భద్రాచలం వరకు వచ్చారు. వారుమారుమూల ప్రాంతాలకు రాలేదు. వరదలు వచ్చాక వారు అక్కడకు రాకపోవడం చాలా విచారకరం. వరదలకు కొంపలు కొట్టుకుని పోయి నానా బీభత్సము

అయింది. మారు మూల గ్రామలకు వెళ్ళే వారిని పరామర్శించిన వారు లేరు. వారికి వెంటనే మందులుసప్లయి చేయాలి. కనీసము చనిపోయిన కుటుంబాలకు 5000 రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియో యిచ్చి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. వారికి వెంటనే ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందులకు తమరికి ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- మనం దీని మీద చర్చ కొనసాగించాలన్నప్పుడు అర్ధ గంట చర్చ అన్నప్పుడు మూడు ప్రాబ్లెమ్సు ఇంక్లూడు చేశారు. మలేరియా ఎన్సిఫాలిటీస్ గాస్ట్రో ఎంటరిటీస్ సంబంధించిన విషయాలలో ఖమ్మం జిల్లాలో జరిగిన మరణాలు దేని వలన జరిగినవనే అనుమానాలు ఉన్నాయి. సరియైన నిర్ణయం జరగలేదని అనుమానం ఉన్నది. Whether it is due to Gastro Enteritis or due to Encephalities or due to Malaria? Still I am in doubt, whether the Goverment Clarified or not, 14మండలాలు గిరిజన మండలాలుగా. మరణించిన వారి సంఖ్య 300 నుంచి 500 మంది అని చెబుతున్నారు. ఎఫెక్ట్ అయిన సంఖ్య 50 వేల నుంచి 60 వేల మంది అని చెబుతున్నారు. వైద్యాధికారులు చెప్పిన ప్రకారం సైడ్సులో 703 పాజెటివ్‌గా వచ్చినవి. పాజిటివ్‌గా వస్తే There is some gross variation. It is something. ప్రాక్టికల్‌గా కావాలని ఈ ఫిగర్సు తీసినట్లుగా ఉంది. వైద్య డైరెక్టరు గారు యిచ్చిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం కార్పోస్ ప్రాన్‌పోరియా అనే క్రిమి వలన వచ్చినది అని చెబుతున్నారు. సభ్యులు బుచ్చిగారు మలేరియా కాకుండా - విరేచనాలు అని చెబుతున్నారు. వాంతులు ఫీవరు అంటే సెల్‌బ్రెమ్ అనే వ్యాధి వచ్చి చనిపోయే ప్రమాధం ఉంది. లూజ్‌మోషన్సు అంటే అనుమానించవలసి ఉంది. రాష్ట్రములోని వైద్యాధికారులకు ఆరోగ్య శాఖామాత్యులకు ఎందుకు యింత నిర్లక్ష్య

6.00 వైఖరో అర్థము కాకుండా ఉంది. It is a big tragedy ఇది చాలా పెద్ద ట్రాజిడి దగ్గర
పా॥ దగ్గరగా 300 మంది చనిపోయారు. అంటే దీనిమీద ఇప్పటికే సమగ్రమైన దర్యాప్తు జరిపి ఒక హైలెవెల్ మెడికల్ టీమ్‌ను గాని సైంటిస్సును గాని పిలిచి అక్కడ పూర్తిగా స్టడీ చేయించి అది ఏ వ్యాధియో కనుగొని వుండవలసింది. అది చేయలేదు. అది కొనుగొనకపోతే ఏమిచేసినా ప్రయోజనం లేదు. వాస్తవంగా ఎన్ని టీమ్సు పని చేశాయంటే 73 మెడికల్ టీమ్సు పని చేశాయని అన్నారు. అక్కడ 14 మండలాలుంటే 73 మెడికల్ టీమ్సు. టోటల్‌గా ఇన్‌ఎడిక్వేట్ సరిపోవు. 200 మంది పారా మెడికల్ సిబ్బంది పని చేశాయని అన్నారు. 14 మండలాలకు 200 మంది ఇన్‌ఎడిక్వేట్ రెండు రెవిన్యూ డివిజన్సు ఎఫెక్ట్ అయ్యాయి. ఈస్ట్, వెస్ట్‌గోదావరి జిల్లాలు కూడా ఎఫెక్ట్ అయ్యే ప్రమాదముంది. ఇది పేరులో కూడా వచ్చింది. ముఖ్య మంత్రిగారి హయాంలో ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారి విషయంలో ప్రకటనలు చేయకూడదని అనలేదు. There were regular bulletins issued by the then Medical and Health Minister every day but not two or three days. They failed to issued bulletins. They failed to issue pamphlets. నేను చెప్పడమే కాదు, ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టరు పత్రికా ముఖంగా బహిరంగంగా మొత్తం మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటు ఫెయిల్ అయిందని చెప్పారు. ఒక నె రోజుల తరువాత ఈ విషయం బయటకు వచ్చింది. స్వతంత్రము వచ్చి 40 సంవత్సరాలయినా కమ్యూనికేషన్ డెవలప్‌మెంట్స్

ఇంత పెరిగినా, దగ్గరగా వున్న జిల్లాలోని గిరిజన ప్రాంతములో వ్యాపించిన ఈ వ్యాధి గురించి తెలుసుకోలేక పోయామని అంటే - We should fell ashamed of it. జరిగిన జాప్యము జరిగిపోయింది. 5 -10 కిలోల బియ్యం ఇచ్చామని అన్నారు. అది సరిపోదు. అదేవిధంగా సప్లయి అయిన మందులు ఇన్‌డెక్వేట్ క్లోరోఫిన్ టాబ్‌లెట్స్ గాని, లేకపోతే డి.డి.టి. స్ప్రే గాని సఫిసియెంట్‌గా చేయలేదు. ఒక వైపు వ్యాధి విపరీతంగా వచ్చేస్తూ వుంటే, చిన్న చిన్న డి.డి.టి, స్ప్రేలు చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా మునిసిపాలిటీ నుండి గాని, కార్పొరేషన్ నుండి గాని అక్కడ ఫాగ్ మొత్తం స్ప్రే చేసేది వుండే. అది చేసి వుంటే తప్పకుండా కంట్రోల్ అయ్యేది. అక్కడ ఫాగ్ స్ప్రే చేసేది ఈ ప్రభుత్వము కనీసం ఆలోచించలేదు. ఎందుకంటే, అది మారుమూల ప్రాంతము, గిరిజన ప్రాంతము కాబట్టి అక్క డుండే ప్రజలుకూడా చైతన్యవంతులు కారని ఒకవైపు తీవ్రవాదం పెరిగి రకరకాలుగా ప్రజలు ఇబ్బందులకు గురవుతూ వుంటే, ప్రభుత్వముగాని ,అధికారులుగాని మారుమూల ప్రాంతాలను గురించి పట్టించుకోకుండా వుంటే, అందిరికి మనమీద వ్యతిరేకం ఎక్కువ అవుతుంది. అది ఎంత దూరం వచ్చిందంటే. మన వైద్య బృందాల మీద నమ్మకం లేదు. వాళ్ళకు మంత్రాల మీద నమ్మకం వుంది. కొంత మంది వైద్యులను వెనక్కిపంపారు. They are not having faith in us. డాక్టర్లంటే మాకు అవసరంలేదని అంటారు. That shows that they may be helpless. But, at the same time, ఇప్పటికైనా ఇట్లాంటి విషయాలను తీవ్రంగా పరిగణణలోకి తీసుకొని. ఇట్లాంటి ఇన్సిడెంట్స్‌ను ప్రభుత్వము తీవ్రంగా పరిగణించి ఇవి రిపీట్ కాకుండా సరియైన చర్యలను తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా డిస్ట్రిక్ట్ హెల్త్ అండ్ మెడికల్ ఆఫీసర్సు ఉంటారు. రీజనల్ డైరెక్టర్లు వుంటారు. ఇక్కడ వీరందరూ ఈ విషయం మీద ఎక్కువ శ్రద్ధ చేయాలని - అంతేకాకుండా, గిరిజన ప్రాంతాలలో వున్న పారా మెడికల్ సిబ్బందిని. ఏ పరిస్థితులలోనూ బదిలీ చేయవద్దు. అవసరమైన పరిస్థితులలో తప్ప. టాప్ ప్రయారిటీ మీద అక్కడున్న ఖాళీ పోస్టులను భర్తీ చేయాలి. ములేరియా సిబ్బందిగాని, ఎన్.ఎం.ఆర్స్. గాని ప్రయిమరీ హెల్త్ సెంటరులోవుండే డాక్టర్లు గాని, అక్కడున్నఖాళీలను ఏమైనా వుంటే ఏ కేటగిరీలోనైనా టాప్ ప్రయారిటీ మీద భర్తీ చేయాలి. మరొకసారి చెబుతున్నాను. ఇది గాస్ట్రో ఎంట్రిటిస్‌నా, ఎస్‌సిఫాలిటిస్‌నా లేక మలేరియానా ఏ వ్యాధి అయినదీ నిర్ధారణ చేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. Sri Md. Virasat Rasool Khan (Charminar) Mr. Dy. Speaker, Sir ,

As a new Member of this August House, i deem it my privilege to offer my unbiased, realistic, objective and constructive comments and suggestins on the outbreak of Malaria, Gastro Enterities and Excephalities in the State of Andhra Pradesh resulting in deaths. The State Government has totally failed to contain this disease as is evident from the deaths occued during 1989 in Vizag and during 1990 in Khammam. The state Government has recorded 48,133 Malaria cass in 1988 and 62,469 cases in 1989 and as on August, 1990 the figure is nearly coming to the figure of 1988. From the analysis of the number of cases recorded, it is found

that 30% of the cases are occured in urban areas nad 40% of the cases in the agency areas of Srikakulam, Visakhapatna, West and East Godavari and Khammam district.

The most serious aspect is the increase in the incidence of Malaria. Even parallel to this is the Cerebral Malaria which causes instant death . Malaria can be prevented by killing mosquitos by spraying D.D.T. distrubuting tablets, fogging and spraying on stagnated water. But the question that arises here is whether the Government is reallly interested in eradicating this disease and if the Governent's intention is to do it, whether the Government has got funds to do it ?

There are number of drains. I want to draw the attention of the Hon'ble Minister for Municipal Administration. Sir. There are number of open drains, nallas, broken and overflowing man-wholes and the funnest thing is that our roads and footpaths of both of the Twin Cities have become the breeding ground for the mosquitoes since the water is stagnant on roads and foot-paths. We have been pleading with the previous Government for release of funds and it is shocking that for the last nine months. We have been pleading with the present Government also to release funds to the Municipal Corporation of Hyderabad so that the roads can be relaid and the foot-paths can be re-laid.

Japanese Encephalities is a dangerious and serious disease which is caused by animals like pigs, buffalows and cattle and spread by mosquitoes. this can be controlled by killing stray cattle and pigs. In 1990, Krishna and Guntur districts have already reported a figure of 50 and 25 deaths respectively.

The people of Twin Cities are highly prone to Gastro Enterities as is evident from the number of cases recorded in the Twin Ciies. It is reported that the cases in Twin cities more than half of the total cases reported from the entire State. the out-break of this disease is due to contamination of water from tap, bore-well or well. According to I.P.M Study of 1978 half of the old City was having contaminated water and in the year 1990 the entire Twin Cities have been contaminated by the dirty water. There are thousands of drainage and water lines going side-by-side. They have become so old and they are damaged at a number of places and

the dirty water has entered the water lines resulting in contamination of water.

Last year, there were ten deaths occured in Golconda, seven deaths in Mudadnagar area and four deaths in Langer House. We have been reporting the cases fighting and requesting the Government and whichever Department we approach, the reply given is that they do not have funds.

It is regretted that the entire twin cities have been provided with only Rs. 30 lakhs for laying of new pipe-lines. I think this amount of Rs. 30 lakhs is enough for a Municipal Division.

I feel strongly that the present Government should realise that the people of Andhra Pradesh have reposed immense faith in it. And if the trust is breached and if they are neglected and their problems are not solved either by indifference, evasion or delay, then, I am sure, that the present Government will meet the same fate as that of the previous Government. I would say that 'Towers' are measured by their shadows and the Government's by the Welfare activities they undertake for the people. A Government is judged by what is does and not by what it says. In the present circumstances, it is the duty of the present Government to rise to the occasion and save the lives of the innocent people.

I take this opportunity to request you, Sir, to please convey our message to the Hon'ble Chief Minister to release funds to the Drainage Department, the Water Works Department, the Municipal Corporation of Hyderabad and the Health & Medical Department so that they can spend money and take up programmes to save the lives of the innocent people.

Finally, I thank the Chair for giving me this opportunity and my esteemed collegues both in Treasury and in opposition benches for giving me a patient hearing.

6.10 సా॥ శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలో జరిగినటువంటి దారుణమైన ఈ మలేరియా మరణాలు మనందరికి ఒక కనువిప్పు రాష్ట్రమొత్తానికి కూడా ఇది ఒక హెచ్చరికగ తీసుకోవలసినటువంటి అవసరం ఉంటుంది. ఇప్పటికే చాల మంది మిత్రులు ఎంతో వివరంగా వివరించారు. అందులో స్వయంగా అక్కడ ఫీల్డు మీద ఉన్నటువంటి కొత్త గూడెం శాసన సభ్యుడుగాని రజబ్ అలి గారు గాని అట్లాగే భద్రాచలం శాసనసభ్యులుగాని తమకు ఉన్నవంటి అనుభవాలు కూడ చెప్పారు. ఇప్పుడు మేము

పత్రికలలో చూసినటువంటి వార్తలు గాని ఆ తరువాత మాకార్యకర్తలు మా అభిమానులు వచ్చి చెప్పినటువంటి సమాచారాము గాని అక్కడికి మా కార్యకర్తలు వెళ్ళి జరిపినటువంటి సమావేశాలలో ప్రజలు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు గాని ఇవి అన్ని చూస్తే ఒక విధంగా ఈ అంటువ్యాధి ఆకస్మికంగా పెరిగినట్లు మనకు కనబడినప్పటికిని దీనికి వెనకాల కొంత ప్రాసెస్ అర్థం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. వాళ్లకు ఆహార లోపము సిటీలో ఉండే మురుగుతనము అనండి లేక కొంత నీటి యొక్క మయల కానివ్వండి ఇవి ప్రధానమైనటువంటి కారణాలుగా ఉండి అప్పుడప్పుడు వస్తున్నటు వంటి జబ్బులకు హాస్పిటలులోనికి వచ్చి మందు తీసుకోలేక ఈ చెట్టు తీగనో ఆ చెట్టుతీగనో పట్టుకుంటూ ముఖ్యంగా ఏజన్సీలో ఉన్నటువంటి కోయలు కొండరెడ్డులు చాల అవస్థలు పడుతూ వచ్చారు. మొత్తానికి ఒక అవుట్ బ్రేక్ ఆకస్మికంగా వచ్చి సుమారు 400 మంది చావడం లక్షమంది గాయపడడం అంటే చిన్న విషయంగా భావించడానికి వీలు లేదు. మన శాసన సభరికార్డు కనుక చూసినట్లయితే గత పది సంవత్సరాలలో దాదాపు ప్రతి సెషన్ లో ఒకసారో రెండుసార్లో మలేరియా మీద చర్చ జరిగింది. అయ్యా మళ్ళి మలేరియా ఇలాడిగేషన్ ప్రోగ్రామని మీరు ఏదో రూపములో చేపట్టకపోతే మనరాష్ట్రం చాలా నష్ట పడుతుందని ప్రతిసారీ చెప్పడం అనేది జరుగుతూ వస్తున్నది. ఈ రోజున ఆ స్థితి మనకు ఏర్పడింది. చాలా తీవ్రమైనటువంటి చర్యలు తీసుకుంటేతప్ప లాభంలేదు. భద్రాచల ప్రాంతానికి ఈ జబ్బుని పడ్డవాళ్ళకోసం మనము పంపిన టీములలోని చాల మంది వాళ్ళు పేషెంట్లుగా బయటికి రావలసిన గతి పట్టింది. పైగా ఒక టీమ్‌ని పంపితే వారము రోజులు అయ్యేటప్పటికి వారి తల ప్రాణం తోకకి వచ్చినాయానా తొందరగా మమ్మల్ని అక్కడికి పంపించండి అని కొంతమంది చెప్పకుండా పారి వస్తే మరి కొంత మందికి రాజకీయ నాయకులే స్వయముగా పాపము ఈ దళాన్ని పంపించి ఇంకో దళాన్ని పంపించండి. వైద్య బృందాన్ని తెప్పించండి అని చెప్పకోవలసిన గతి పట్టింది. అంటే పరిస్థితి ఎంత భయానకంగా ఉంది అంటే చికిత్స చేసేటటువంటి బృందానికి తాము ఆత్మస్థయిర్యముతో నిలబడి వాళ్లని ఆదోకోలేనటువంటి స్థితి బాధాకరంగా ఉన్నది అని మాత్రం మనం గమనించాలి. అదే సమయంలో సలు ఈ జబ్బుని ఆ నిపుణులు చెప్పిన అభిప్రాయాలు మలేరియా అని కొందరు మలేరియా కాదని కొందరు ఇప్పుడు మిత్రులు చెప్పినట్లుగా ఈరోజు వరకు ప్రభుత్వానికి ఒక నిర్దిష్టమైన అభిప్రాయం ఉన్నదా? సెరిబ్రల్ మలేరియా కూడ అయినట్లయితే ఏన్సిషిటిన్ మాదిరిగానే భావించబడుతూంది. అట్లాగే విరోధనాలు వచ్చినా గాస్ట్రో ఎంటిసీసో లేకపోతే కలరాయో ఇంతవరకు అర్థము కాకుండానే ఉంటున్నది, సామాన్య ప్రజల దృష్టిలో మలేరియా అంటే ఇక మామూలుగా ఇకచలితో వస్తూనే ఉంది. బాధపెడుతూనే ఉంది. కాని వీటికి రెండు విషయాలు కూడా ఆలోచించాలు. అసలు వీటికి ఏమైనా ప్రివెంటివ్ కోర్సు అనేది ఉన్నదా; లేదా మేము 1948-55 మధ్య కాలంలో వారానికి ఒకటి పాలట్రిన్ గోళీలు తీసుకునే వాళ్లము. అది మాకు చాలవరకు మలేరియా రాకుండా కాకుండా అరికట్టింది. మరి ఇప్పుడు పాలట్రిన్ గోళీలు మార్కెట్ లో ఉన్నవో లేవో మాకు అయితే తెలియదు. మరి ఇప్పుడు ఏమి ఇస్తున్నారో, కాని హైదరాబాద్‌లాంటి సిటీలో ఇప్పుడు మా కుటుంబంలో నాతో సహా మా వాళ్లు అందరు, మా పిల్లలు చివరికి మా ఇంటికి వచ్చిన కార్యకర్తలు కూడ మలేరియా జ్వరం పడకుండా ఒక్కడూ పోవడం లేదు. పోతే అక్కడికి వచ్చేప్పటికల్లా భద్రాచలాన్ని

అనుకుని ఉన్నది మా వరంగల్లు జిల్లా. మా నియోజకవర్గం కూడ అక్కడే ఉంది. అక్కడ కూడా ఈ జబ్బు బాగా ఉంది. అయితే పెద్ద ఎత్తున మాత్రం మరణాలు జరగలేదు. గాని వ్యాపన మాత్రం జరిగింది. కాని ఇది స్థానికంగా ఉన్నది మాత్రమే కాదు త్వరత్వరగా వస్తున్నది. పైగా ఇంతకుముందు రజబ్ అలిగారు చెప్పినట్టుగా ఈసారి కనుక అవుట్ బ్రేక్ అయినట్లయితే దీనిని కంట్రోలు చేయడం కష్టము అవుతుందని చెప్పి నిపుణుల ఇచ్చిన అభిప్రాయాలు హెచ్చరికగా తీసుకుని ఏమీ జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలో మీరు చూడవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఈ సందర్భంలో నేను ముఖ్యంగా ప్రభత్వానికి చేసేటటువంటి విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే జబ్బులు వచ్చినటువంటి వారు పేద వాళ్ళు అయినప్పుడు మంచాల మీద ఉన్నప్పుడు వాళ్ళకి ఆహారాన్ని అందించడం లేదు. అది నైతిక బాధ్యత, రాజకీయ బాధ్యత. ఇతర ప్రజలకు అవసరం లేదు. జబ్బుతో ఉన్నటువంటి పేదవాళ్ళకు మందులు కూడ ఇవ్వండి. అదేవిధంగా ప్రీవెంటివ్ కోర్సు అనేది మనకు ఉన్నదా. అది మీకు ప్రవేశ పెట్టిచారా? చని పోయినవారి కుటుంబాలకు నష్ట పరిహాం ఎక్స్‌గ్రేషియా కూడ చెల్లించండి. అట్లాగే ఇంత కాలము అయింది. ఇన్ని ప్రణాళికలు అయినాయి కాని మారు మూలలకు పోవడానికి రహాదారులు ఈ రోజుకి కూడ లేవు. రహదారులే కాకుండా అడవి ప్రాంతాలలో ఇలాంటి అత్యవసర పరిస్థితిలో కొన్ని వాహనాలు పెట్టుకుంటే పేషెంట్లు రావడానికి పోవడానికి వీలుంటుంది. ఇప్పుడు పెషెంట్లు రావడనాకి పోవడానికి చాలా కష్టము అవుతున్నది ఈ జాగ్రత్తలు ప్రభుత్వం తీసుకుని సరిచేయలని కోరుతూ ఉన్నాను. స్టాఫ్‌ని అవసరమైన విధంగా పెంచండి అని స్పెషల్ కేసుగా తీసుకుని చూడాలని కోరుతున్నాము. మళ్లీ నేషల్ మలేరియా ఇరిడికేష్ ప్రోగ్రాము అది తీసి వేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏమి అనుసరిస్తున్నదో గాని మన స్టేటు గవర్నమెంటు అయినా ఆ లెవెలు లో దీనిని కూడ చేపట్టాలి. ఒక అఅదృశ్య ఉద్యమంగా అని నేను కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఈ మలేరియాకి సంబంధించినంతవరకు గౌరవ సభ్యుల చాల వివారాలు చెప్పాను. నేను వాటిలోనికి పోను ఖమ్మం జిల్లాలోనే ఇది చాలా పెద్ద నష్టాన్ని కలిగించింది మొత్తం ఒక లక్ష 50 వేల మంది జనాభా నివశించేటటువంటి ప్రాంతాలలో సీరియస్‌గా ఉంది. 11 మండలాకి మూడు మండలాలలో మాత్రమే సమాధనమే కాని దురదృష్టము ఏమిటంటే పత్రికలలో వచ్చి బయట పడే దాకా దీన్ని గురించి పట్టించుకునే నాధుడు లేడు. ప్రధానంగా డి.ఎం.ఆండ్. హెచ్ వోలు ఎవరైతే ఉన్నారో అన్నిజిల్లాలలో కూడా వాళ్ళకి ఏ రక మైనటువంటి పని పాటలు బాధ్యతలు కూడ లేవని చెప్పడం అనేది అతిశయొక్తి కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దాదాపు వాళ్ళు ఈ అధికారులమీద పెత్తనం చెలాయించడం తప్పస్థానికంగా ఉన్న పరిస్థితులు అధ్యయనం చేయడం గాని అవసరమైనటువంటి. ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తసీసుకోవడం గాని ఏమీ లేదు. అది వాస్తవం అధ్యక్షా, భద్రాచలం ఏరియాలో ముఖ్యంగా ఖమ్మం జిల్లాలో ఏజన్సీ ఏరియాల మలేరియా అంత కిత్రము ఉన్నటువంటి మలేరియా అంతక్రితము ఉన్నటువంటి మలేరియాని సరి చేయచ్చు, ఎస్టార్సు విషయం ఇది అయింది. అన్నట్లు జిల్లా నుంచి వచ్చిన డైరెక్టరుగారు చెప్పారు. అది వాస్తవమైనటువంటి విషయం కాదు. ఈ విషయంలో మలేరియా లేదు. తుడిచిపెట్టాము మలెరియా ఇరాడికేటషన్ స్కీము కింద పోయింది అని చెప్పారు. ఇది వచ్చిన

తరువాత గవర్నమెంటు ఇచ్చినటువంటి నోటు చూసినట్లయితే వరంగల్లు, గుంటూరు, కృష్ణ పశ్చిమగోదావరి వగైరా జిల్లాలలో ఈరకమైన పరిస్థితి ఉందని చెప్పినటువంటి పరిస్థితి వాస్తవం అధ్యక్షా, అందుకని నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే మీకు ఇంకొక ఉదాహరణ చెప్పాలి అంటే కనీసం డి.డి.టి. లాంటి మందులు కూడా తెప్పించడంలో పూర్తిగా విఫలము అవుతున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలో 60 టన్నుల డి.డి.టికి ఆర్డరు ఇచ్చారు. మార్చి నెలలో కేటాయించినట్లు వచ్చింది. ఆర్.ఆర్ కూడ వచ్చింది. మొన్న జూన్ దాకా సరుకు మాత్రం చేరలేదు. యదార్థమైన పరిస్థితి ఇది వచ్చిన తరువాత హైదరాబాదు నుండి ఇతర జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి అన్ని చోట్ల నుంచి హడావుడిగా తెప్పించి అది చల్లడం గాని వాడడం గాని జరిగింది. ఇది యదార్థమైన పరిస్థితి. అందుకని నేను చెప్పేది ఏమిటంటే యీ డి.ఎం.హెచ్

6.20 సా॥ డిపార్టుమెంటులో చాలామంది అధికారులు ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారంటే ఒక ప్రక్క రోమ్ పట్టణం తగులపడిపోతూ ఉంటే నీరో చక్రవర్తి ఫిడేలు వాయిస్తున్నట్లు ఒక అధికారి సస్‌పెండు అయినప్పటికి ఆ గ్రామంలో ఆ అధికారి బయట ఉండే ప్రజలను దోచుకుని తినే పరిస్థితి ఉంది. ఇపుడు రాధాకృష్ణ అనే ప్రయివేటు డాక్టరు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఇపుడు మా కలెక్టరు గారి కృషి చాలా ప్రముఖంగా ఉంది. ఈ విషయంలో ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగారు కూడా మా ప్రాంతానికి వచ్చి చూసారు. తరువాత చెన్నారెడ్డిగారు కూడా వచ్చి చూసారు. ఆయన 14, 15 మండలాలు తిరుగుతున్నారు. కాని యిపుడు యీ వైరస్ వ్యాధి జిల్లాలలో దిన దినము పెరుగుతున్నది. ఇపుడు ప్రభుత్వ పరిస్థితి ఎట్లాగు ఉన్నదంటే కొంప తగులబడిపోతూ ఉంటే చూస్తూ ఊరుకుంటున్నది కాని ముందు జాగ్రత్త చర్యగా ఏమీ చేయడం లేదు. అధికారులు కూడా యీ వైరెస్ వ్యాధి ప్రబలుతూ ఉంటే పట్టించుకోవడం లేదు. కాని మా జిల్లా కలెక్టరు యీ వ్యాధి నిరోధానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించారు. మా జిల్లాలో ప్రయివేటు డాక్టర్లు కూడా 200 మంది ఇపుడు మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు మా జిల్లాను చూసి వెళ్లినా కాని యింతవరకూ ఏమీ యాక్షన్ తీసుకున్నట్లు కనపడడం లేదు. పత్రికలలో వార్తలు చూసి కూడా మంత్రులు ఏమీ బాధ్యత తీసుకోవడం లేదు. ఇకపోతే ఏజెన్సీ ఏరియాలో అయితే యీ గిరిజనులు ఆకులు, అలములు పచ్చి కూరగాయలు తిని బ్రతుకుతారు. వారికి ఆహార పదార్థాలు సప్లయి చేయాలని అన్నాము. కాని ప్రభుత్వం ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదు. ఇపుడు 14 మండలాలలో మా ప్రాంతములో గోదావరి వరదనీరు వచ్చి ఎక్కడ అయితే అధిక వైరెస్ జ్వరతీవ్రత చాలా ఎక్కువగా ఉండి వ్యాధి ఉధృతంగా ఉంది. ఇందులో అధిక భాగం చనిపోయిన వారు కోయవారు. కాని యీ ప్రభుత్వం చనిపోయిన వారికి 500 రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియో యిచ్చారు. గత 100 సంవత్సరాలలో యీ విధంగా వచ్చిన వరదలు లేవని అందరూ ఒప్పుకుంటున్నారు. అటువంటపుడు వ్యాధులతో, ఆకలితో అందరూ అలమటిస్తూ ఉంటే యీ ప్రభుత్వం ఆ బీదవారికి కోయవారికి 10 కె.జిల బియ్యం యిస్తామంటున్నారు. ఈ కోస్తా జిల్లాలలో యీ మలేరియా వ్యాధి యిదివరకు లేనటువంటిది అవుట్ బ్రేక్‌గా వ్యాపించింది. అందువల్ల నేను చెప్పేది ఏమిటంటే యీ మలేరియా వ్యాధి రాష్ట్రాలలో వ్యాపించకుండా చేయాలంటే ముందు జాగ్రత్త చర్యలు యీ ప్రభుత్వం తీసుకోవాలసి ఉంటుంది. బియ్యం, కిరసనాయిలు, గోధుమలు, నూనె వంటి నిత్యావసర వస్తువులు యీ బీదవారికి సప్లయి చేయాలి. దీని మీద ఖర్చుకు యీ ప్రభుత్వం

ఏమాత్ర వెనుకాడకూడదు. ఈ మలేరియా వ్యాదివల్ల 200 మంది చనిపోయారు కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ వ్యాధి నివారణోపాయ చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ టి. వెంకయ్య :- అధ్యక్షా, యీనాడు మలేరియా గురించి మనం చర్చించాము. 1990 సంవత్సరంలో కూడా మలేరియా వ్యాధితో సుమారు 600 మంది చనిపోయినారు. ఇపుడు మెడకల్ సైన్సు అభివృద్ధి చెందిన తరువాత క్యూర్ చేయడమే కాకుండా ఆ వ్యాధి రాకుండా కూడా సైంటిస్టులు మందులు యితర దేశాలలో కనిపెడుతున్నారు. అయినా యిపుడు 200 మంది యీ మలేరియా వ్యాధి సోకి చనిపోయారంటే యీ ప్రభుత్వం ఎంత శ్రద్ధ వహిస్తునదీ తెలుస్తున్నది. ఈ మలేరియా వ్యాధి యిదివరకు ఉన్నా యిపుడు ఇటీవల సంవత్సరాలలో దానిని రాకుండా చేయగలిగారు.. కానీ యీ మధ్య వచ్చిన ఎన్నడూ లేని వరదలలో యీ వ్యాధి మరల సోకి ప్రాణ నష్టం కూడా సంభవించింది. ఇపుడు స్మాల్‌ఫాక్స్ వంటి అతి భయంకరమైన వ్యాధులు ఈ ప్రభుత్వం అంతం చేస్తున్నపుడు యీ మలేరియా వ్యాధి వచ్చినా అక్కడ డాక్టర్లు ఉంటారు కాబట్టి యీ వ్యాధి ప్రభలకుండా నిరోధించ గలుగుతున్నారు. కాని గ్రామాలలో అయితే అక్కడి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో డాక్టర్లు ఏమీ శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. మందులు ఏమీ ఉండడం లేదు. అందువల్లనే యీ వ్యాధి వరదలు వచ్చినపుడు బాగా ఉధృతం అయింది. కాబట్టి యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేకమైన మిషనరీని ఏర్పాటు చేసి సిస్టమేటిక్‌గా యీ మలేరియా వ్యాధిని అరికట్టకపోతే యీ వ్యాధి యింకా ముదిరి ప్రజలు చాలా యిబ్బంది పడవలసి వస్తుంది. ఈ మలేరియా వ్యాధి వ్యాపించకుండా ఎరాడికేట్ చేయడానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు కూడా సహాయం ధనరూపంలోనూ, మందులు సరఫరా చేసే విధంగానూ సహాయ పడాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే రాష్ట్రం యిప్పుడు సైక్లోను వల్ల ఏర్పడ్డ ఆర్థిక యిబ్బందులను అధిగమించడానికి తగు నిధులు లేక యీ వ్యాధి యింకా ఉధృతం అయ్యే ప్రమాదం ఉందని కూడా మనవి చేసుకొంటున్నాను. అందువల్ల యీ డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ అండ్ హెల్త్ సర్వీసెస్ మీదనే ప్రయిమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ మీద ఆధారపడకుండా గ్రామాలలో యీ మలేరియా వ్యాధి నిరోధానికి గాను ప్రత్యేకమైన మెషినరీని డాక్టర్లతో ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇపుడు ఈ దోమలు వ్యాప్తి కాకుండా ఉండేందుకు గాను డి.డి.టి. పొడరును కొత్తగా వచ్చిన యితర మందులను ఉపయోగించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

6.30 ఎంతఖర్చు అయినప్పటికి ఈ ఫాగింగ్ మెషిన్స్ తీసుకొని చేస్తే ఈ ఫాగింగ్ వల్ల సా॥ మలేరియాకి సంబంధించిన దోమలను చంపినట్లయితే ఈ ఫాగ్ మిషీన్స్ చాలా హెల్ప్ చేస్తాయి. ఎందుకంటే నేను మున్సిపల్ ఛైర్మన్‌గా ఉన్న అనుభవముతో చెపుతున్నాను. మీకు తెలుసు. మున్సిపల్ మినిష్టర్‌గారు కూడా ఉన్నారు. Municipalities are the breeding centres of Mosquitoes. అంటే వీటికి ప్రివెన్షన్ అన్నప్పుడు ఈ మున్సిపాలిటీలలో ముఖ్యంగా ఈ మురుగు కాలువల దగ్గర నుంచి మొదలు పెట్టుకొని. పందుల దగ్గర మొదలుపెట్టుకొని ఎరాడికేషన్ జరపాలి. మురికితోటి మున్సిపాలిటీలలో ఎక్కడయినా చూడండి. దాదాపు అన్ని మున్సిపాలిటీలలో కూడా మలేరియా దోమలు

కానివ్వండి, మురుగు కాలువలు కానివ్వండి తీవ్రమైన వ్యవహారం జరుగుతూ ఉంది. కాబట్టి దీనికి కూడా డ్రెయినేజి సిస్టమ్‌ను ఇంప్రూవ్ చేసి దీనిని ఎరాడికేట్ చేయక పోతే ఇటుంటిది అక్కడే కాకుండా మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద వ్యాపిస్తుందని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే గ్యాస్ట్రో ఎంటిరిటీస్ అని కలరాను అంటారు. ఇది కలరా కాదు కాని ఈ గ్యాస్ట్రో ఎంటిరిటీస్ వచ్చినప్పుడు - ఇది ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ లేకపోవడం వల్ల వస్తుంది. కాబట్టి ప్రతి గ్రామములో ఆర్. డబ్ల్యు.ఎస్ ప్రోగ్రామ్స్ ఏర్పాటు చేస్తే ఈ గ్యాస్ట్రో ఎంటిరియటీస్ తగ్గుతుంది. అదేవిధంగా ఎన్‌సెఫెలిస్ దీనికి వేక్సిన్, నిరమ్ ఉంది. ఫారిస్‌లో దొరకుతుంది. ఈ మధ్యనే విహెచ్‌సీలకు తీసుకొచ్చారు. ఈ ఎన్‌కెఫెలైటీస్ వైరస్ ఇన్‌ఫెక్షన్ వల్ల తెలుసుకోనంతవరకు అది ప్రివెన్షన్‌గా చేయకపోతే - ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన డిసీజ్. వచ్చిన తరువాత ఏ మెడిసిన్ కాని, ఏ డాక్టరూ కాని పని చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ ఎన్‌కె ఫైలైటీస్ అనే దానికి, పిల్లలను రక్షించే దానికి నిరమ్ ఫారిస్ నుండి ఇంపోర్ట్ చేసుకొని దీనికి రక్షణ కల్పించాలని మనవి చేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీ ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ శెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- అధ్యక్షా, ఈ విష జ్వరాల వల్ల మలేరియా జ్వరాలతో, ఆర్బో వైరస్ అనేటటువంటి వేరుతో కూడా జరిగిన మరణాల సంఖ్య చూస్తే మా మిత్రులు రజబ్ ఆలీగారు మాట్లాడిన విషయాలను పరిశీలించినట్లయితే ఈ గవర్నమెంట్ తన యొక్క బాధ్యత ఎలా నిర్వహించింది, బాధ్యతా రహితంగా ఎలా ప్రవర్తించిందో అన్నది దీనిని బట్టి ద్యోతకం చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. 2000 సంవత్సరం నాటికి మనము అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల దృష్ట్యా మన భారత దేశములో కూడా అందరికి ఆరోగ్యాన్ని అందించుదామనేటటువంటి ప్రయాణం సాగించే మన ప్రభుత్వం యొక్క నడక చూస్తే మూడు అడుగులు ముందు ఏడు అడుగులు వెనక్కు వెడుతున్న పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ఎందుకంటే, ఈ మలేరియా ఎలా వ్యాపించిందో, ఈ ఆర్బో వైరస్ వ్యాపించక ముందు మనము తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటనేదిపరిశోధిస్తే, పరిశీలిస్తే రోగ నిరోధనకు, రోగము రాకుండా నిరోధించే కార్యక్రమానికి ఇతర దేశాలలో ఏ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయో అవి కాకుండా మన దగ్గర రోగం వచ్చిన తరువాత కూడా అక్కడికి మందులు చేరకపోవడం, డాక్టర్స్ చేరకపోవడం, ప్రివెంటిర్ మెజర్స్ ప్రయోగించక పోవటము ఒక ప్రాంతంలో బలహీనత చేకూరితే నీటి కాలుష్యం వచ్చి క్రిములు ఉద్భవిస్తూ ఉంటే వాటి వల్ల రేపు ఏమి రానున్నదో అనేది కనుగొనలేని పరిస్థితి లేకుండా పోయినటువంటి దాని వల్ల ఈ వ్యాధులు వ్యాపించడానికి, దాదాపు 400 మంది చనిపోవడానికి కారణం అయింది. ఇటువంటివి అక్కడనే ఆగిపోతాయి అనేటటువంటిది కాదు. ఆ ప్రాంతము నుంచి ఎగువ ప్రాంతాలకు, గోదావరి నదీ ప్రవాహము ఉన్న ప్రాంతాలు - కొండలు, గుట్టలు, లోయలతో ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలు, ఎగువ ప్రాంతాలకు కూడా ఇది ప్రయాణం సాగిస్తూ ఉంది. ఆ తొందరలో వరంగల్లు, కరీంనగర్ ప్రాంతానికి అవి ప్రాకినవి. అక్కడ కూడా జ్వరాలు వస్తున్నాయి. కాని ఇంతవరకు చావులు అంటూ సంభవించలేదు. వీటి నిరోధానికి గవర్నమెంటు వైపు నుంచి ఏ కార్యక్రమం లేనందువల్ల రేపు మళ్లీ వ్యాపించడానికి, అరికట్టే చర్యలు ప్రభుత్వం వైపు నుంచి రానందువల్ల ప్రజలు ధన మాన ప్రాణాలను కోల్పోయే ప్రభుత్వముగా ఇది పేరు గడించే అవకాశాలు వస్తున్నాయి కాబట్టి అట్లా కాకుండా వెంటనే వీటిని నిరోధించడానికి కావలసిన చర్యలను అన్నిటిని తీసుకోవాలి. ఆ ప్రాంతములో ఇది

ఎందుకు వ్యాపిస్తోంది అంటే కూడు లేక మరో విధమైన కాయలు, గడ్డలు తిన్నందువల్ల అనారోగ్యాలకు గురయి వారికి వచ్చే వ్యాధులను అరికట్టే వారు లేకపోయినందువల్ల ఇవి వస్తున్నాయి కనుక ప్రభుత్వం సరియైన బాధ్యత వహించాలి. ఈ బాధ్యతను వహించవలసిన ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా తగు చర్యలు తీసుకోకపోతే ఇంకా ఇటువంటివి వ్యాపించి ప్రజలు ధన మాన ప్రాణాలను కాపాడడములో ఈ ప్రభుత్వం విఫలం చెందినట్లుగా రుజువవుతుంది. కాబట్టి, వెంటనే తగు చర్యలు తీసికొని ఇకముందయినా ఇటువంటి వ్యాధులు రాకుండా నిరోధించాలని, చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు రు. 5 వేలు రు. 10వేలు నష్ట పరిహారం ఇచ్చి మిగతా కుటుంబాలను ఆదుకొనే పద్ధతి ప్రభుత్వం చేయాలని కోరుతూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణ మూర్తి :- అధ్యక్షా, ఎరాడికేషన్ ఆఫ్ మలేరియా గురించి చెప్పాలన్నా, కలరా గురించి చెప్పాలన్నా దానికి కన్సరన్డ్ ఆఫీసర్ ఒక్కడైరక్టర్‌గారే వచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. మరి మేము ఎవరికి చెప్పుకోవాలో - ఇది మున్సిపల్ మినిష్టర్‌గారికి చెప్పుకోవాలా, హెల్త్ మినిష్టర్ గారికి చెప్పుకోవాలెనా , నాగభూషణరావుగారికి చెప్పుకోవాలో తెలియదు. కాని యిది తీవ్రమైన బాధ ముఖ్యముగా చెప్పుతున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఉన్న 112 పట్టణాలకు కూడా ఎరాడికేషన్ ఆఫ్ మలేరియా గ్రాంటును 1972 నుంచి ఒక నయాపైస రిలీజ్ చేసిన పాపాన పోలేదు. దానికి డిడిటి చాక్ పొడి తప్పితే, దీనిమీద సూపర్ వైజ్ చేసిన అధికారి లేడు. దోమ కూడా చచ్చే పరిస్థితి లేదు. అసలు మనం కాలు పెడితేనే చచ్చే పరిస్థితిలో లేదు దోమ. దానికి కూడా ఫినాయిల్ అంటే ఇది ఫినాయిలో, కిరసనాయిలో తెలియని పరిస్థితిలో ఉంది. ఇక్కడ ఈ గ్రాంటు లేకుండా మున్సిపల్ మినిష్టర్ గారు ఉన్నారు. ఈ వేళ మా వెంకయ్యగారు చెప్పారు. వారు మున్సిపల్ చైర్మన్‌గా చేసిన అనుభవముతో చెప్పారు. నేను కూడా అదే అనుభవముతో చెపుతున్నాను. అన్ని పట్టణాలలో మలేరియా ఉందని చెపుతున్నాను. మున్సిపల్ మినిష్టర్ గారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇటీవల వచ్చిన టైడల్ వేవ్, తుఫాను వల్ల కూడా నీరు అక్కడ నిలిచిపోయి దోమలు విపరీతంగాబ్రీడ్ అయి మలేరియా వ్యాధి వచ్చే పరిస్థితి వస్తోంది. మున్సిపాలిటీలలో ఆర్థిక పరిస్థితి లేదు. మున్సిపల్ మినిష్టర్‌గారు కొత్తగా వచ్చారు. వినాలి. నాకు పరిస్థితి తెలయదంటారేమోననే భయందోళనగా ఉంది. మేము చెప్పేది ఏమంటే మలేరియా ఖమ్మం జిల్లాలో రాని, ఎక్కడయినా రాని అది ఖమ్మం మున్సిపాల్టీ నుంచే అక్కడికి వెళ్లి ఉంటుంది. లేకపోతే పాల్వంచ మున్సిపాల్టీ నుంచి వెళ్ళి ఉంటుంది. కాని అక్కడ మాత్రం పుట్టి ఉండదు. పట్టణాలలోనే పుడుతుంది. మీరు దానికి జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. ఉదాహరణకు చెపుతాను. బందరు మున్సిపాల్టీ ఉంది. సముద్రం లెవల్ కంటే అది లో లెవెల్. వర్షం వచ్చినా, లేకపోతే సముద్రం నీరు అక్కడే ఉండిపోతుంది. నీరు బయటకు కదలదు. ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుపరచి మలేరియా గ్రాంటు 1972 నుంచి మున్సిపల్ మినిష్టర్‌గారు రిలీజ్ చేయకపోతే వారక్కడ మలేరియాను ఎరాడికేట్ చేయలేరు. కలరాను ఎరాడికేట్ చేయలేరు. అక్కడ మురికి గుంటలు - అక్కడే దోమలు ఉండేవి పెద్ద రామదండులా గుయ్యిమంటూ కూడా ప్రతి లైటు దగ్గరా ఎంతెంత దోమలుఉంటాయో చెప్పలేని పరిస్థితి. అది దోమ అనుకోవాలో లేకపోతే పేడపురుగో తెలియని పరిస్థితి . మున్సిపల్ మినిష్టర్ గారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. వారు కూడా మున్సిపల్ ఏరియా నుంచి వచ్చిన వారే. ఈ సిటీలో

ఉండేవారే. వారికి దోమల బాధ తెలుసు. ఎరాడికేషన్ చేయకపోతే మలేరియాయే కాదు. ఈ జనం 400, 500 చచ్చిపోయింది కాదు. వెల మందయినా ఆశ్చర్య పడక్కరలేదు. ఇప్పుడు మన పరిస్థితి ఎట్లా ఉంది అంటే చేయి కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకున్న పరిస్థితిలా ఉంది.

6.40 మాత్రమే తప్ప ఏమీ లేదు. హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంట్ గురించి స్వానుభవంతో చెపుతున్నాను.

సా॥ ఈవేళ ఆసుపత్రులు పరిస్థితి తీసుకొంటే అక్కడే మలేరియా వుంది. అక్కడ దోమలు వున్నాయి, బెడ్స్ లేవు, బెడ్స్ వుంటే వాటిపై దుప్పట్లు లేవు. దుప్పట్లు వుంటే డాక్టర్లు వుండరు, ఎలుకలు కూడా అక్కడ పేషెంట్ల మీద తిరుగుతున్నాయంటే ఆశ్చర్య పడనవసరం లేదు. కుక్కలు పిల్లలను ఎత్తుకుపోయే పరిస్థితి ఉంది. పందులు కూడా వీరవిహారం చేస్తున్నాయి. చిన్న పిల్లల వార్డులో పందులు తిరుగుతుంటే మెదడువాపు వ్యాధిరాక ఏమవుతుంది? మునిసిపల్ మినిస్టరుగారు ఇది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఆర్థిక పరిస్థితులు అంత బాగాలేవని మునిసిపల్ మినిస్టరుగారు అంటారు. డబ్బు కమిషనర్లు, చైర్మన్లు తినేసినట్లు వున్నారనే అనుమానంతో ఆయన చెబుతుంటారు.

చైర్మన్ :- ప్రభుత్వంలో డబ్బు మురగపెడుతున్నారా ఏమీ చేయకుండా?

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి :- మునిసిపాలిటీల డబ్బు కూడా ప్రభుత్వమే తీసుకొంటోంది. మునిసిపాలిటీలకు లీగల్‌గా రావలసిన డబ్బు కూడా వారే వాడుతూన్నారు. మీకు తెలియాలని చెబుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎన్. వేణుగోపాలాచారి :- వంద కోట్లు

శ్రీ పి. కృష్ణ మూర్తి :- ఈ ప్రభుత్వమే కాదు, గత ప్రభుత్వంలో కూడా ఈ విధంగానే చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- మీరు చెప్పిన స్టేట్‌మెంట్ ప్రకారమే చెపుతున్నాము.

చైర్మన్ :- నో ఇంటరప్షన్

శ్రీ పి. కృష్ణ మూర్తి :- అసలే మాకు సభా కంపనం.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- వారి స్టేట్‌మెంట్ గుర్తు చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని క్రిటిసైజ్ చేశారు.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి :- వారు మాట్లాడేటప్పుడు మేము అడ్డం రాము, నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. ఇటీజ్ ట్రూ. ఇటీజ్ ట్రూ, మేము గత 7, 8 సంవత్సరాలుగా గగ్గోలు పెడుతున్నాము. అయ్యా, మలేరియా గ్రాంట్ ఇవ్వండి. చైల్డ్ అండ్ వుమన్ వెల్ఫేర్ గ్రాంట్ రిలీజ్ చేయండి అని ఆ రోజులలో చంద్రబాబునాయుడు గారికి కూడా విన్నవించుకొన్నాం. డాక్టర్ వెంకటేశ్వరరావుగారికి, మోహన్ రెడ్డి గారికి విన్నవించుకొన్నాం. ఒక్కరూ చెవిన పెట్టలేదు. ఈవేళ మలేరియా రాక, కలరా రాక మెదడువాపు వ్యాధి రాక ఏమి వస్తాయి ? మనం కూడా జాగ్రత్తగా వుండకపోతే మన సభ్యుల సంగతి కూడా చెప్పలేం. వచ్చేసారి ఎవరు వుంటారో చెప్పలేదు. కాబట్టి నేను హెల్త్ ఆఫీసర్లకూ, మునిసిపల్ మినిస్టరు గారికి చెపుతున్నాను. తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోతే

వారికి కూడా ప్రమాదం వుందని చెపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- అధ్యక్షా, ఏ అంశంపై అయినా షార్ట్ డిస్కషన్స్ పెట్టినప్పుడు దానికి సంబంధించిన నోట్‌ను ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా వుండింది. కాని దురదృష్టవశాత్తు రాష్ట్రంలోమెడికల్ అండ్ హెల్త్ పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉందో అదేవిధంగా ఒక నోట్‌ను ఇవ్వలేని పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. ఇలాంటి కన్వెన్షన్‌ను పునరావృతం చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

చైర్మన్ :- నోట్ ఇచ్చినట్లు ఉంది.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- సభలో ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. ఏ సబ్జెక్ట్ పై డిస్కషన్ జరుగుతుందో దానిపై ఒక నోట్ ఇచ్చే ఆనవాయితీ వుండేది. గతంలో అలా ఇవ్వకపోతే మిత్ర పక్షాలు అడిగినప్పుడు సభలో హామీ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, మంత్రులను ఆదేశించండి.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- ఇకముందు నోట్ ఇచ్చే కన్వెన్షన్‌ను కొనసాగించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలోని ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్ , వరంగల్ మొదలైన జిల్లాలలోని గిరిజన ప్రాంతాలలో జూన్ నుంచి ఆగస్టు మాసాలలో ఈ వ్యాధి రావడం, ఈ వ్యాధిని ఎరాడికేట్ చేసినట్లు ఫిగర్స్ చూసిపుచ్చుకున్నప్పటికి అసలు ఇది మలేరియానా, ఎన్‌కెఫెలైటిస్‌నా కలరానా అని ఇప్పటి వరకు ఖచ్చితంగా చెప్పలేని పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం ఉంది. ఈ వ్యాధి వల్ల ఖమ్మం జిల్లాలో దాదపు 400 డెత్స్, అట్లాగే ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 80కి పైగా డెత్స్ అయినా ఇప్పటివరకూ ఎక్స్ గ్రేషియా ప్రకటించలేదు. అక్కడి ప్రజలు అందోళనగా వున్నారు. సంబంధిత మంత్రులు ఏమీ చేయనప్పటికి పత్రికా ప్రకటనలు మాత్రం ఇచ్చారు. ముఖ్యంగా మా ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని 52 మండలాలలోని ట్రయిబల్ ఏరియాలలో 48,443 ఫీవర్ కేసులు డిటెక్ట్ అయ్యాయి. దానిలో బ్లడ్ స్మియర్ కేవలం 20,649 మాత్రం తీసుకోవడం జరిగింది. దానిలో ప్లాస్మోనియం పోలాక్సు 217 అని చెప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా ప్లెయిన్ ఏరియా తీసుకొంటే 50,688 కేసులు ట్రీట్ చేసినట్టు మీ రికార్డులో ఇచ్చారు. కానీ లక్ష కేసులు డిటెక్ట్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ ఉన్న 52 మండలాలలోని దాదాపు 20 మండలాలలో కమ్యూనికేషన్స్ లేవు. కమ్యూనికేషన్ వున్నమండలాలకు కేంప్ హెడ్ క్వార్టర్‌గా వున్న ఆదిలాబాద్ లేదా నిర్మల్ నుంచి ఇతర గ్రామాలకు సాయంత్రం వెళ్ళడానికి వీలులేదు. 12 గంటలకు బయలుదేరాలి. ఎందుకంటే అక్కడ తీవ్రవాదులు సమస్య వుంది కనుక 5 గంటలకే హెడ్ క్వార్టర్‌కురావాలి. ఇక ఈ కేంపులు కూడా విహార యాత్రలకు వెళ్ళారా లేక కేసులను డిటెక్ట్ చేయడానికి పోయారా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని నార్నూరు మండలంలో తీర్వాగి మండలాలలో దాదాపు 68 డెత్స్ జరిగినప్పటికి ప్రభుత్వంలో చలనం లేదు. మిత్రులు చెప్పినట్లు ఖమ్మం జిల్లాలో దాదాపు 400 డెత్స్ సంభవించాయి. జూన్ 5 తారీఖున ఈ వ్యాధి వల్ల జనం ఎఫెక్ట్ అయినా అది మలేరియానా లేక ఎన్ కెఫెలైటిస్‌నా అనేది ప్రభుత్వం ఇంతవరకూ తేల్చు కోలేని ఏవైరస్‌తో చావులు సంభవించాయన్నది ప్రభుత్వం యింతవరకూ

తెల్సుకోలేని పరిస్థితి. మొట్టమొదటిసారిగా ఈ విషయాన్ని గురించి పత్రికలు ప్రకటించినా ప్రభుత్వం తరపున ముఖ్యమంత్రి గాని, మంత్రులుగాని ఆ ప్రాంతాలకు పోకపోవడం చాలా శోచనీయం. ఫంగస్ వల్ల బేడ్ ప్యాక్ వల్ల చాలా మెడిసన్స్ చెడిపోవడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అమెరికా నుంచి వచ్చే ఉత్తరాల ద్వారా చర్యలు తీసికొంటే అదేవిధంగా అమెరికా నుంచి ముఖ్యమంత్రి ఆరోగ్యం గూర్చి ప్రెస్ స్టేటిమెంట్స్ ఇస్తుండేవారు కాని ఖమ్మం జిల్లాలో గాని, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని గిరిజన ప్రాంతాలలోగాని అనేక మంది చనిపోయినా అసలు ప్రభుత్వ దృష్టికి రాకపోవడం చాలా శోచనీయం. వేరే రాష్ట్రంలోని మెడికల్ కాలేజీలలో చదువుతున్న తమ సమీప బంధువులైన విద్యార్థులను మనరాష్ట్రానికి తేవడంలో తీసుకొన్న శ్రద్ధ మలేరియా వ్యాధితో బాధపడుతున్న వారిని ట్రీట్ చేయడంలో తీసుకోలేదని ఈ సందర్భంగా చెప్పుతున్నాను. అదేవిధంగా నిజాం ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ మెడికల్ సైన్సెస్ డైరెక్టర్ సుబ్బారావును మార్చే విషయంలోగాని, మెడికల్ సీట్స్ విషయంలోగాని మెడికల్ డిపార్ట్మెంట్ చర్యలు తీసుకొన్నా మలేరియా వ్యాధి నిర్మూలన విషయంలో చర్యలు తీసుకోకపోవడం శోచనీయం. ఎందుకంటే మొన్ననే గోదావరికి వరదలు వచ్చాయి. వరదలు వచ్చినందువల్ల ఈ వ్యాధి తిరిగి ప్రబలే అవకాశం ఉంది. ఇంతకు ముందు ప్రతి డిపార్ట్మెంట్ సర్వేలెన్స్ స్టాఫ్ వుండింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక ఆ స్టాఫ్‌ను రద్దు చేశారు. ఆస్టాఫ్ ఇంటింటికి వెళ్ళి ఎక్కడైనా మలేరియా ఉందా, ఎవరైనా ఫీవర్‌తో బాధపడుతున్నారా అనేది చూసి బ్లడ్ స్మియర్ తీసుకొనేవారు. కాని గత 9 నెలలుగా బ్లడ్‌స్మియర్ లేదు. డి.డి.టి కూడా కొనడంలేదు. ఇది పేరిణి కృష్ణమూర్తిగారు కూడా చెప్పడం గమనించ దగ్గ విషయం. ఇంటింటికి వెళ్లి బ్లడ్ సేంపుల్ తీసుకొని వ్యాధిని అరికట్టేందుకు చర్యలు తీసుకొనే సర్వెలన్స్ స్టాఫ్ లేకపోవడం మూలంగా ఈ వ్యాధి ప్రబలిందని నానమ్మకం. చని పోయిన కుటుంబాలవారికి 20 వేల రూపాయల చొప్పున ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఇక గతంలో యునిసెఫ్ వారి ఎయిడ్‌తో ఏ విధంగా టి.బి.ని ఎరాడికేట్ చేశారో అదేవిధంగా ఇప్పుడుయునిసెఫ్ వారి ఎయిడ్ తో గాని మరేవిధంగానైనా సరే మలేరియా ఎరాడికేషన్ ప్రోగ్రాంను చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా ట్రయిబల్ ఏరియాలలో బ్రీడింగ్ సెంటర్స్‌ను ఎరాడికేట్ చేయాలి. అదేవధంగా లాంగ్‌రేంజ్‌లో ప్రాపర్‌గా డ్రైనేజి సిస్టంను ఏర్పాటు చేయాలి. అదేవిధంగా డంబీషియా అనే ఒక రకమైన చేపలు దోమలను తింటాయి. కాబట్టి దోమలు పెరుగుదలను నివారించడానికి పాండ్స్‌లో ఈచేపలను పెంచాలని కోరుతున్నాను. మళ్లీ మలేరియా ప్రబలే అవకాశం ఉంది కనుక మొన్నటి మాదిరిగా కాకుండా ప్రభుత్వం చలనం తెచ్చుకొని వ్యవహరించాలని మీద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

6.50 సా॥ శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :- అధ్యక్షా, రమారమి 15 మంది గౌరవసభ్యులు యీ విషయంపై మాట్లాడడం జరిగింది. వారు చాలా ఆవేదనతో చెప్పే మాటలను కూడా ప్రభుత్వం అర్థం చేసుకుంది. అంతేకాకుండా వారు చెప్పిన ఆవేదనలో భాగం పంచుకోవడం కూడా జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే, ఆ ఆవేదనలో బాధలో కొంత ఎగ్జాగరేట్ చేశారు తప్ప మరొకటి కాదని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 256 మరణాలు సంభవిస్తే దాంట్లో కేవలం 129 మాత్రమే మలేరియాతో చనిపోవడం జరిగింది.

ఇది జూలై 9వ తారీఖున 1990న జరిగింది. ఖమ్మంలో ఉన్న మలేరియా గురించి మాకు తెలియచేయడం దానిపై మా అధికారులు వెంటనే తగు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి పంపడం జరిగింది. మీకు తెలియని విషయం కాదు. ఈ మారు మే నెలలో సంభవించిన వర్షాల వల్ల, ఆ ప్రాంతాలలో దోమలు ఎక్కువ కావడంతో వీటిని కట్ చేయడానికి మద్రాసు నుంచి కూడా కూలీలు రావడం జరిగింది. వారిలో చాలా మంది మలేరియా జ్వరం ఉండడడం వల్ల మలేరియా వ్యాప్తి చెందడానికి వారు కూడా అక్కడ కలుగచేశారని మనవ ఇచేశాను. ఈ ఖమ్మం జిల్లాలలో 30-9-90 వరకు 10 విహెచ్‌సి సెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఆ ఏరియాలో మలేరియా రావడం జరిగింది. 142 విలేజెస్‌లో ఎఫెక్టు అయింది. 77688 కేసెస్‌లోను ఫీవర్ కేసెస్‌గా గుర్తించడం జరిగింది. వాటిలో బ్లడ్ సాంపిల్స్ 77688 కేసెస్‌లో తీసుకోవడం జరిగింది. ఎగ్జామిన్ చేస్తే పాజిటివ్‌గా 9,179 కేసెస్‌లో రావడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి ఒక మిత్రుడు చెప్పాడు మంత్రులు అసలు పోలేదు అని. మరొకరు అధికారులు, డైరెక్టర్లు ఆ ప్రాంతానికి పోలేదన్నారు. ఆనాడు ఉన్న మంత్రిగారు కూడా అక్కడికి పోవడం జరిగింది. ఇన్‌ఛార్జి మంత్రిగారు కూడా ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లడం జరిగింది. అదేరకంగా మా డైరెక్టరుగారు పలుమార్లు వెళ్లడం జరిగింది. కేవలం వెళ్లడం కాదు, ఆ మలేరియా ఏ ప్రాంతంలో ఉద్రిక్తంగా ఉన్నదని తెలుసుకున్న తరువాత శ్రీకాకుళం నుంచి అనంతపూర్ వరకు ఎక్కడెక్కడ అయితే డాక్టర్సు అవైలెబుల్‌గా ఉన్నారో అక్కడి నుంచి తెప్పించి, 78 డాక్టర్సును ఈ ఖమ్మం జిల్లాకు డిప్యూట్ చేయడం జరగింది. 250 మంది పారా మెడికల్ టీమ్‌ను కూడా పంపించడం జరిగింది. దగ్గర దగ్గర రు. 10 లక్షల వరకు మందులు కూడా అక్కడికి పంపించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందాక కొంత మంది మిత్రులు మాట్లాడుతూ ఈనాటికి కూడా మలేరియా కాదని కూడా తేల్చుకోలేక పోయింది ప్రభుత్వం అంటున్నారు. మేము తెలుసుకోవడానికి ఎంతో మంది ఎక్సుపర్టును పంపించడం జరిగింది. వారు ఇది వకేవలం మలేరియా వల్ల జరిగింది తప్ప మరేమి కాదు.....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు , తమరు చూడండి. చీఫ్ మినిస్టరు గారు ఇచ్చిన నోట్ ఉన్నది. నేను తమరికి ఇస్తున్నాను. మీరు 145, 200 గ్రామాలలో 1.5 లక్షలు ఉన్నటువంటి ఏరియా ఎఫెక్టు అయిందని, అందులో మూడు మండలాలలో ఉన్నా యని అన్నారు. ఎగ్జాగ్జరేషన్‌గా చెపుతున్నారన్నారు. మీరు ఇచ్చిన లెక్క ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ చెపుతున్నాను. మేము కాదు అనేది 21,909 మందికి రక్త పరీక్ష జరిపితే అందులో 10 పర్సెంటు మాత్రం మలేరియాయని తేలింది. నేను కావాలంటే చీఫ్ మినిష్టరుగారి నోట్ ఇస్తాను. ఇప్పటికి కూడా మెడికల్ డిపార్టుమెంట్ యీ విషయంలో మీకు ఎలాంటి సమాచారం అందించిందో చూస్తే. మాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- మలేరియా జ్వరం వచ్చిన వారు చనిపోయారు. అంటే, ఎక్కువగా మలేరియాతో చనిపోలేదు. మిగతా కారణాలు కూడా ఉండడం వల్ల చనిపోయారు. కేవలం మలేరియాతో చనిపోయిన వారు 189 మందిమాత్రమే ఉన్నారని చెప్పారు.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- ముము డాక్టర్సు ... పోస్టు మార్టం చేయండి..

శ్రీ జె.సి దివాకర్ రెడ్డి :- ఎంత మంది చనిపోయారు అనేదానికంటె కూడా ఇది మలేరియా చాలా తీవ్రమైంది అని ప్రభుత్వం మీతో విభేదించడం లేదు.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- దీన్ని సీరనియస్‌గా తీసుకొవాలి. కొంత పర్సెంటు మలేరియా వల్ల మిగతా వారు వేరే కారణాల వల్ల చనిపొయి ఉండవచ్చు, రోగులు ఉండవచ్చు. దిస్ యీజ్ డేంజరస్ ఎపిడమిక్..... ట్రైబల్ ప్రాంతాలకు, జిల్లాలలో ప్రాకే ప్రమాదం ఉంది.

చైర్మన్ :- గవర్నమెంటు హౌజ్ టు టేక్ ఇట్ సిరియస్లీ .....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు : వాట్ యీజ్ దిసీజ్ ఎక్స్‌ప్లయల్లీ... మంత్రిగారు ఒక స్వీపింగు స్టేటుమెంటు చేస్తున్నారు. చనిపొయిన వారు మలేరియా వల్ల మాత్రం కాదని. దానికి సిస్టమ్ ఏమిటి? పోస్టుమార్టం చేశారా?..

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- ఇక్కడ 256 డెత్స్ ఖమ్మం జిల్లాలో జరిగాయి. దాంట్లో మలేరియాతో చనిపొయినవారు 189 మంది ఉన్నారు. ఈ మాట చెబుతున్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- డాక్టర్సు కూడా ఉన్నారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- ఇప్పుడు హెడేక్‌లాంటివి చాలా ఉన్నవి.ఇవన్నీ ఉన్నప్పుడు కోమాలోకి పొయారు. ఆరకంగా ఉండడంతో చనిపొవడం జరిగింది. సెలిబ్రల్ మలేరియా క్రింది ట్రీట్‌మెంటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- డాక్టర్స్‌తో తెలుసుకోండి..

శ్రీ జె.సి దివాకర్ రెడ్డి :- ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది కాదనడం లేదు. వారు ఎంత సీరియస్ గా అంటున్నారో అంతే సీరియస్‌గా భావిస్తున్నాం కాబట్టి సజెషన్స్ చెప్పండి. చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇది ఒక పార్టీకి సంబంధించింది కాదు..

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- పోస్టుమార్టం చేశామంటున్నారు.... జ్వరాలు వస్తే పోస్టు మార్టం ఎలా చేస్తారండి ? ఎక్కడైనా చేస్తారా? నేను ఇంతవరకు వినలేదు.

చైర్మన్ :- మెడికో లీగల్ కేసెస్‌లో చేసారు..

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఏక కాలంలో ఇన్ని మరణాలు జరిగినప్పుడు అది వైరల్ ఇన్‌ఫెక్షన్, మలేరియానా, గ్యాస్ట్రో ఎంటిరిటిస్ అనే విషయం ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా తెలియాలి. వారి లెక్క ప్రకారం 250 మందిచనిపొయారు. అంటే, దాదాపు అక్కడ రెంట్టింపు ఇంకా ఎక్కుగానే చనిపొయి ఉంటారు తప్ప తక్కువగా ఉండదు. 400 అయివా ఉండవచ్చు. ఇందులో ఎగ్జాగ్జరేషన్ ఏమీ లేదు. తక్కువ చెప్పారని భావించవలసి ఉంటుంది. ఏకారణం చేత చనిపొయారో చెప్పాలి ? దాన్ని బడెంటిపై చేయకపొతే వైద్యం ఏమంటుంది.

7.00 సా॥ శ్రీ జె.సి దివాకర్‌రెడ్డి స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పాను. మలేరియాతో చనిపొయారని చెప్పాను. కాదని అంటే ఎట్లా ? టీమ్స్‌ను పంపాము. స్పెషలిస్టులను పంపాము. ఇన్వెస్టిగేట్ చేయించాము వారు చెప్పింది మలేరియా వల్లనే జరిగింది. అన్నారు. ఇది రావడానికి కారణాలేమిటి, ఎందుకు ఇంత ఉధృతంగా వచ్చింది అని ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్‌ని వేసి

ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నాము. అక్కడ ఎందుకు జరిగింది, మా ల్యాప్సెస్ ఉన్నాయా, మా ఆఫీసర్స్ ల్యాప్సెస్ ఉన్నాయా అనేది తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. రాజకీయంగా తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. చాలావిచారించదగిన విషయం.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. రఘుమా రెడ్డి :- ఇది చాలా సీరియస్ ఇష్యూ

చైర్మన్ :- సీరియస్ అంటూ తిరిగి రిపీట్ చేయవద్దు. ప్రభుత్వం కూడా గమనించింది.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- సెలిబ్రల్ మలేరియా అని ఐడింటిపై చేయడం జరిగింది. నేను చెప్పవలసింది చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమా రెడ్డి :- అక్కడ మలేరియా వచ్చి చనిపోయారన్నది సమస్య. ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్‌తో ఎంక్వయిరీ అన్నారు. వారికి మలేరియాకు సంబంధం ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. ఐ.సి.ఎం. ఆర్. ఉంది. మన వద్ద లేకున్నా, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇన్సిస్టూషన్స్ ఉన్నాయి. ఎందుకు వచ్చింది, దీనికి కారణాలు ఏమిటీ అనేది తెలుసుకోడానికి తిరిగి ఎక్స్‌పర్ట్స్ తో చేయించాలి. ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ వల్ల ఉపయోగం ఉండదు. ఇప్పటికయినా మళ్లీ ఎక్స్‌పర్ట్స్‌తో టీమ్ పంపి, ఎందుకు వచ్చిందో, ఏకారణాలవల్ల వచ్చిందో రీసెర్చి చేసి, తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- కేంద్రం నుంచి కూడ టీమ్స్ వచ్చాయి. వారు కూడా స్టడీ చేశారు. చేస్తున్నారు. చేయలేదని కాదు. అంతేకాకుండా మా ఆఫీసర్స్ వల్ల ల్యాప్సెస్ ఉన్నాయా అన్నది తెలుసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్స్‌ని వేశాము. వ్యాధి ఏదో చెప్పగలరని, నిర్ధారణ చెయ్యగలరని కాదు. మేము అక్కడ పెట్టిన మెడిసిన్స్, సరి అయినవా కాదా, స్టాక్స్ ఉన్నాయా అనేది తెలుసుకునే నిమిత్తం ఒక ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్ వేయడం జరిగింది.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :- పూనా ఇన్సిస్టూట్ ఆఫ్ వైరాలజీ, ఢిల్లీనుంచి కమ్యూనికబలు డిసీజెస్ ఇన్సిస్టూట్ నుంచి వచ్చిన అధికారులు శాంపుల్స్, బ్లడ్ శాంపుల్స్, స్లయిడ్స్ తీసుకువెళ్లారని తెలిసింది. దీనిలో కొంత డిస్‌ప్యూట్ ఉంది. వైరల్ ఎన్‌కంబరైటినా లేక మలేరియానా అనేది వుంది. పూనా వైరాలజీ ఇన్సిట్యూట్ వారు, ఢిల్లీ కమ్యూనికబల్ డిసీజెస్ వారికి సంబంధించిన ఎక్స్‌పర్ట్ రిపోర్ట్స్ ఉండాలి. ఈ పాటికి రావాలి. శాంపిల్స్ తీసుకుని వెళ్ళి మూడు నెలలు అయింది. ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారా? చర్య తీసుకున్నారా?

శ్రీ. జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- ఆ 78 టీమ్స్‌ను ఇప్పటికే పంపడం జరిగింది. అంతేకాకుండా, ఇప్పుడు మేముకొన్ని టీమ్స్‌ను ..... గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా పూనా ఇన్సిట్యూట్‌వారు ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన వారు చాలా క్లియర్‌గా రిపోర్టులో చెప్పారు. మలేరియా వల్లనే జరిగిందని క్లియర్‌గా చెప్పారు. వారి రిపోర్టు ఉంది. రిపోర్టు చూడదలచుకుంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు.

చైర్మన్ :- రిపోర్టు పంపండి.

డా॥ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- పంప మనండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- సరే నాకు అభ్యంతరం లేదు. మలేరియాతో బాధపడిన వారికి 10 కిలోలల ముందులు పంపాము. రెండు సార్లు ఇచ్చాము. క్యాంప్స్ లో విటమిన్స్, బిస్కెట్స్ వంటి పోషకపదార్థాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. జరిగి మరణాలన్నీ ఎక్కువగా ఇళ్లలోవే. క్యాంప్‌లో చాలా తక్కువ అని మనవి చేస్తున్నాను. ముందు ముందు రోజులలో ఇది రాకుండా, తీసుకునే జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాము. క్లోరోక్విన్, ప్రైమాక్విన్ మొదలైన టాబ్లెట్స్, మందులు కూడా మా వర్కర్స్, టీమ్స్‌ద్వారా ఇస్తున్నాము. ఇప్పటికే ఒకసారి ఇచ్చాము. మరొకసారి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఆ కార్యక్రమం కూడా త్వరలో అవుతుందని చెబుతున్నాను. కావలసిన ప్రికాషన్స్ తీసు కోవడం జరిగింది. ఖమ్మంకు వైబరింగ్ డిస్ట్రిక్ట్‌లో గల ఐ.టి.డి.ఎ. అధికారులకు, కలెక్టర్లకు కూడా అప్రమత్తంగా ఉండాలని చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తీసుకోవాల్సిన అన్ని జాగ్రత్తలు కూడా తీసుకుంటుంది. మెలాబిన్ 30 కె.జి.లు బేటెక్స్ 70కె.జిలు డి.డి.టి. 18 లీటర్లు డి.ఎఫ్.సి 42.5టన్నులు కూడా ప్రాంతాలకు పంపడం జరిగింది. ముందు ముందు రోజులలో.....

(ఇంటరప్షన్)

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :- మందులు ఎక్కడున్నాయి ? సరిపోవడం లేదు.

చైర్మన్ :- ఇన్‌ఎడ్వకేట్ అంటున్నారు కదా ?

శ్రీ జె.సి దివాకర రెడ్డి :- వారు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నతరువాత అమాత్రం చెప్పకుండా ఉంటారా? చెబుతారు. అయితే నేను చెప్పేది నా స్వంత కవిత్వం కాదు. మా అధికారులు ప్రతి కేసూ వ్రాసుకునితరువాత చెప్పిన రిజల్టే. చాలామంది మిత్రులు మాట్లాడారు. మునిసిపాలిటీలకు ఎరాడికేషన్‌కు గాను ఏమీ చెయ్యలేదని అన్నారు. మునిసిపాలిటీలకు కావలసినవి, మా డిపార్ట్‌మెంటు మస్కిటో కంట్రోల్ క్లెయిమ్ చేసిన సందర్భంలో ఆ డబ్బును ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్ని మునిసిపాలిటీలు క్లెయిమ్ చేయగా ఇచ్చాము. చాలా వాటి నుంచి రావాలి. వారు కనుక క్లెయిమ్ చేస్తే ఎరాడికేషన్‌కు కావలసిన డబ్బు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఇందాక మిత్రులు చెప్పారు ఆదిలాబాదులో చాలా మరణాలు సంభవించాయన్నారు. అవి ఎందుకు జరిగాయో తెలియదు. మలేరియా వల్ల మాత్రం ఏ ఒక్కమరణం జరగలేదని తెలియ చేస్తున్నాను.

డా॥ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- ఆదిలాబాదు డి.ఎం. హెచ్ ఇచ్చిన అథెంటిక్ రిపోర్టు ఉంది. మంత్రి గారిని మిస్‌లీడ్ చేస్తున్నారు. ఆ కాపీ మీకుపంపుతాను.

(అధ్యక్షులకు అందచేయడం జరిగింది)

వారు విత్ డేట్ ఇచ్చారు. మీకు ఇచ్చింది, వారికి పంపండి.

శ్రీ జె.సి దివాకర రెడ్డి :- అటువంటివి ఉంటే అక్కడ కూడా తగు చర్య తీసుకుని ప్రికాషన్స్ తీసుకునే ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు సమస్యతీవ్రతని తగ్గించాలని మాట్లాడారు.

చావుల విషయంలో అదే చెప్పారు. చాలా ప్రశ్నలు వేశాము. ఆన్సర్ చేయలేదు. ముఖ్యంగా ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన డైరెక్టరుగారు ఇచ్చిన సలహా ఏమిటి ? పూనావారు. ఐ.సి.ఎం.ఆర్ వారు ఏమి చెప్పారు ? వైరాలజీ డిపార్ట్‌మెంట్ వారి నుంచి రిపోర్టు తెప్పించడంలో ప్రభుత్వం ఎందుకు విఫలమయింది ? ఇప్పటికి మూడు మాసాలయింది. ఎప్పటికి తెప్పిస్తారు ?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- మాకు రిపోర్టు వచ్చింది. చాలా క్లియర్‌గా చెప్పారు. మలేరియా వల్ల కాదు. అని చెప్పారు. క్లియర్‌గా ఉంది.

(ఇంటరప్షన్)

రా॥ 7.10 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- నేను అడిగినది క్లారిఫై కాలేదు.

ఛైర్మన్ :- నో వేంకటేశ్వరరావ్. వాటీజ్ యువర్ పాయింట్ ?

డాక్టర్ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ప్లస్‌మోడియం ఫాల్సిపరమ్, వి. వాక్స్ ఇలా రెండు రకాలున్నాయి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- నేను మెడకిల్ గ్రాడ్యుయేట్‌ను కాదు. కాకపోయినప్పటికీ నేను అధికారుల ద్వారా తెలుసుకున్న దానిని బట్టి వైవాక్స్ ద్వారా వచ్చే మలేరియా వల్ల ఎవరూ చనిపోరు. పాల్సీ పరమ్ వచ్చే వాళ్ళు మాత్రం చనిపోతారు. రెండు నుంచి 4 రోజులలో చనిపోయేదానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి..

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు :- ఫాల్సీపరమ్ ఉన్నట్లయితే దానికి క్లోరోక్విన్ మందులు ఇస్తున్నామని చెప్పారు. అయితే అది పని చేస్తున్నదా ? పని చేయడం లేదా ?

Chairman : You are a Doctor. You should not put such questions to Members. Specialists are there and they are looking after all those things.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- నేను ఇంకొక క్లారిఫికేషన్ అడుగుతుంటే మధ్యలో మీరు ఆన్సర్ చేసారు. చనిపోయిన వాళ్ళెవరయితే ఉన్నారో దానిలో అత్యధిక భాగం ట్రైబల్ పీపుల్స్ వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటోంది ? ఈనాటికి కూడా వాళ్ళు మంచాలమీద పడి ఉన్నావాళ్లు ఉన్నారు. ప్రభుత్వం ప్రామిస్ చేసింది. 10 కె.జిల బియ్యం ఇస్తామని అన్నారు. ఆ విషయం ఏం చేసారు ? వాటితో బాటు అవసరమయిన మందులు కూడా ఇవ్వాలి. అలాగే ఆ రిపోర్టు కూడా ప్రచురించాలి. నాఉద్దేశ్యం ఏమంటే ఆ రిపోర్టును కూడా బయటపెట్టాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- బోడేపూడివారు చెప్పినట్లు మేము ఇప్పటికే 10 ప్లస్ 10 = 20 కిలోలు బియ్యం ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ. బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఇవ్వలేదు. వెరిఫై చేసుకోంది. యదారథ విసయం నేను చెబుతున్నాను. 10కేజీలు కూడా ఇవ్వలేదు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- అలాంటిదేమయినా ఉంటే ఇవ్వలేదని తెలిసి ఉంటే చెప్పండి. మరొకసారి వెరిఫై చేసి ఇవ్వని పక్షంలోఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఎక్స్ గ్రేషియా విషయం చెప్పలేదు..

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- ఎక్స్‌గ్రేషియా విషయం మీరు చేసే సూచనలూ, మీరు వెలిబుచ్చిన ఆవేదనా ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియచేసి తగిన ఉత్తరువులు ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. వి. చౌహన్ :- చనిపోయారని మీరు రికగ్‌నైజ్ చేసిన వారిలో ఆ వ్యాధి వల్ల చనిపోయిన ఆ ఇంటి యజమాని పైన వారి కుటుంబం ఆధారపడి ఉన్న వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా వారి అంత్యక్రియలకు సరిపోయే విధంగా రు. 2 వేలు 5వేలు పడేసారు కానీ, చనిపోయిన వారి వల్ల బ్రతికే వారి కుటుంబానికి కనీసం రు. 50 వేలు లేదా రు. 25 వేలయినా ఇస్తారా? ఎందుకంటే ఆ కుంటుంబం వారి పైన ఆధారపడి ఉంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి (కమలాపురం) :- అధ్యక్షా, ఇంతకు మునుపు ఖమ్మంలో మలేరియా ఏ విధంగా ఉందో, అదేవిధంగా ఈ రోజు రాష్ట్రం అంతటా ప్రతిజిల్లాలో కూడా ఈ మలేరియా వ్యాధి వ్యాపించి ఉంది. ఇంతకు మునుపు ప్రభుత్వం లో నేషనల్ మలేరియా ఇరాడికేషన్ ప్రోగ్రాం అని చెప్ప మలేరియా నివారణకు ఒకప్రోగ్రాం ఉంది. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో అదిఏ స్టేజ్‌లో ఉంది. ఇప్పుడు మలేరియా రిలాక్స్ అయింది కాబట్టి, నివారణ కోసం ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నది?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- మలేరియా నివారణ కోసం కంటిన్యుయస్ చర్యలు తీసుకోవడంలో ఇందాక తమరికి చెప్పినట్లు 15 రోజులకు ఒకసారి వర్కర్స్ ఇంటింటికి వెళ్ళి చూస్తారు. చూడటమే కాకుండా బ్లడ్ సాంపుల్స్ కూడా కలక్టు చేస్తారు. లేబరేటరీలకు పంపించి వ్యాధి ఉన్నాదా, లేదా చూస్తారు. వ్యాధి ఉన్నట్లయితే క్లోరిక్విన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అంతే కాకుండా ప్లెయిన్ ఏరియాలో అయితే 5వేల మందికి ఒక వర్కర్, ట్రైబల్ ఏరియాలో అయేత రెండు నుంచి 5వేల వరకూ ఒక వర్కర్ ఉంటారు. ఇది రెగ్యులర్‌గా జరిగే కార్యక్రమం. ఒక రోజుతో అగిపోయే కార్యక్రమం కాదు.

డాక్టర్ ఎం. వి.మైసూరా రెడ్డి :- మలేరియా నివారణ కోసం వర్కర్స్ ఇంటింటికి విజిట్ చేస్తున్నారు అన్నారు. కానీ ఏ ప్రాంతంలో కూడా అలా జరగడం లేదు. అధ్యక్షా, తమరికి కూడా తెలుసు ఇంతకు మునుపు కడప జిల్లాలో మలేరియా వస్తే డి.డి.టి స్ప్రే చేయమని అంటే ఆఫీసర్ ఆ డి.డి.టి ని అమ్ముకున్న సందర్భంలో కంప్లయింట్ చేస్తే ఆఫీసు కాల్చిన సంగతి కూడా మీకు తెలుసు. జడ్.పి సమావేశాలలో కూడాచర్చ జరిగింది. ఎక్కడా కూడా మలేరియా నివారణకు ఇంటింటికి వర్కర్స్ వెళ్ళి చూస్తున్న చర్యలు ఎక్కడా దాఖలాలు లేవు. 294 శాసనసభ్యులలో ఎవరిని అడిగినా చెబుతారు. ఏ ఒక్కరూ కూడా వెళ్లడం లేదు. ఏ స్టేజ్‌లో ఉంది ? కంప్లీట్ ఇరాడికేషన్ చేసారా? కంట్రోలింగ్ ప్రోగ్రాంలో ఉందా ? ఈ మలేరియ నివారణకు ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- కంప్లీట్‌గా కంట్రోల్ అయిందని చెప్పడం లేదు. అక్కడక్కడా ఉంది.

చైర్మన్ :- వర్కర్స్ సరిగా పని చేయడం లేదు అంటున్నారు. వారిని సమాయత్తం చేసి ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహింప చేస్తారా అని అడుగుతున్నారు. మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకు ఆదేశాలు ఇవ్వండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- చేస్తామండి.

శ్రీ ఎం. బి.చౌహాన్ :- నాప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పించండి. వారు ఎలాగూ జవాబుల మంత్రే కదా?

చైర్మన్ :- రు. 50 వేలు ఇప్పించలేరు. లక్షా ఇప్పించలేదు. కూర్చోండి.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ ఆలీ :- అధ్యక్షా, ఎక్స్‌పర్ట్స్ రిపోర్టు వచ్చాయని మంత్రిగారు అన్నారు. దాని యొక్క కాపీని అందరి సభ్యులకు సర్కులేట్ చేయించండి. లేదా బల్లమీద పెట్టించండి. ఈ మలేరియా అన్నది విజృంభించి ఇంత మందిని పొట్టన పెట్టుకుంది. కనుక నిరంతరం ఇరాడికేషన్ జరిపించే కార్యక్రమాలు మైసూరా రెడ్డి గారు ప్రశ్నిస్తే సరయిన ఆన్సర్ రాలేదు. అది కొనసాగుతున్నదా? లేదా? కొనసాగకపోతే ఇబ్బందులు మనం ఫేస్ చేయవలసి ఉంటుంది. కనుక భవిష్యత్తులో దానిని గురించి ఎట్లా చేయాలి ?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- నేను ఇందాకనే చెప్పాను. మాకెలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కమిటీ రిపోర్టు ఇస్తాము. ఇది నిరంతరం కొనసాగించవలసిన కార్యక్రమం తప్పకుండా కొనసాగిస్తాము. ఈనాటికీ ఖమ్మంలో ఇంకా స్పెషల్‌గా పెట్టి చూడడం జరుగుతోంది. అలాగే మిగతా లేని చోట్ల కూడా వర్కర్స్‌ను పుషప్ చేసి అది కూడా కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతోంది.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి :- మంత్రిగారు ఒకటి క్లారిపై చేయాలి. మెడికల్ డిపార్టుమెంటునుంచీ మునిసిపాలిటీలకు ఈ మలేరియాకు సంబంధించిన మెడిసిన్స్ ఇస్తున్నారా ? లేదా?

చైర్మన్ :- చెప్పారు కదా. ఖర్చు పెట్టిన తరువాత ఆబిల్స్ పంపిస్తే డబ్బు ఇస్తామూ అన్నారు.

డా. డి. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు మైసూరా రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు గా ఈ మలేరియా వర్కర్స్ వాళ్ళు చేయవలసిన కార్యక్రమాలు చేయడం లేదు. అన్న విషయం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ విషయం మంత్రి గారికి తెలియదేమో ? వీళ్ళకు 20 పాయింట్ ప్రోగ్రాములో ఫామిలీ ప్లానింగ్ ఇమ్యునైజేషన్. మల్టీ పర్పస్ హెల్త్ వర్కర్స్ అన్నిటికి పెట్టుకోవడం వల్ల వాళ్లు ఆపనీ చేయడం లేదు. ఈ పని చేయడం లేదు. అందువల్ల వాల్లను ఇంక చేసేదేమీ లేదు. రిపోర్టు విషయంలో - ఇంత ఇంపార్టెంటు డిస్‌కసన్ జరుగుతున్నప్పుడు ఆ రిపోర్టును ఈ హౌసుకు తీసుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. తసీఉకు రాకుండా ఉన్నందువల్ల అధికారులు కానీ, మంత్రిగారు కానీ బాధ్య త వహించవలసిన అవసరం ఉంది. మినిష్టరు గారు ఆ రిపోర్టును ఇంతవరకూ ప్లేస్ చేయలేదంటే వారే బాధ్యత వహించాలి. తప్పుడు సమాచారం అందిస్తున్నారు హౌసుకు. ఇంతకు ముందు అదిలాబాదు డి.ఎం .హెచ్. ఓ చెప్పిన విషయం కానీ, మంత్రిగారు చెప్పిన విషయం కానీ. 20 10 కె.జిల బియ్యం సంగతి

చెప్పిన విషయం కానీ, ఉదయం కూడా కొంత సమాచారం ఇలాగే చెప్పారు, వాస్తవ విరుద్ధమయిన సమాచారం అందిస్తున్నారు కాబట్టి మేము ప్రివిలేజ్ మోషన్ పెడతాము. హౌసుని ఇంత ఈజీగా తీసుకుని సమాచారం ఏది పడితేఅది చెప్పడం బాధ్యత వహించే వారికి సక్రమం కాదు. దీని మీద అవసరం అయితే ప్రివిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

చైర్మన్ :- మీ దగ్గర ఉన్న ఇన్‌ఫర్మేషన్ కరక్టు. వీరి దగ్గర ఉన్నఇన్‌ఫర్మేషన్ కరక్టు కాదూ అనడానికి మీ దగ్గర ఆధారాలు లేవు. 20 కే.జీలు ఇచ్చామని వారు చెబుతున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- అదిలాబాదు జిల్లాలో డెత్స్ లేవని గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పారు. వేణుగోపాలాచారి విత్ ప్రూఫ్ మెడికల్ ఆఫీసర్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. చూపించినప్పుడు ఆయన చెప్పింది రైటా ? మేము చెప్పింది రైటా?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- నేను ఒక్కటే మనవి చేసేది. ఇక్కడ ఒక వేళ ఏదయినా ఖర్మ జాలక తప్పుడు ఇన్‌ఫర్మేషన్ నాకు ఎదయినా వచ్చి ఉంటే నేనేమీ చేయలేను కానీ ఉద్దేశ్య పూర్వకంగా సభను తప్పదోవ పట్టించాలనే సమస్యకాదు. వారు చెప్పిన దానితో మేము ఏకీభవించక పోతేనో, మలేరియా లేదూ, డెత్స్ జరగలేదూ అంటేనో, ఇంకొకటి అంటేనో రావాలి తప్ప. వారి అవేదనతో మేము పాలు పంచుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము, అంతేకాకుండా వేణుగోపాలాచారి పంపించినదానిలో ఎక్కడ కూడ డెత్స్ 'డ్యూటు మలేరియా' అన్నది ఎక్కడా లేదు. తమరు దయచేసి మరొకసారి చూడండి.

చైర్మన్ :- నేను చూసాను మీరు అది చూసి వెరిఫై చేయండి.

7.20 రాత్రి డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- డెత్స్ డ్యూ టు మలేరియా అని ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీలో చెప్పడం జరిగింది. దయచేసి సమాచారాన్ని తెప్పించుకోండి. డాక్టర్‌గారు వ్రాసారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.సి దివాకర రెడ్డి :- మేము సమాచారాన్ని తెప్పించుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. వారు చెప్పినట్లుగా దానిలో డాక్టర్ వ్రాసారంటే డెత్స్ అనేది వుంది తప్ప మలేరియా వల్ల వచ్చిందనేది లేదు.

(అంతరాయం)

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :- డెత్స్ టుమలేరియా అని వుంటే లేదంటారేమిటండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- దానిలో ఆ సెంటెన్స్ లేదు. Please, why don't you see once again ? What is the wrong in seeing ?

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- డి.డి.టి ప్యాకింగ్ మిషన్స్ కొనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా? అదేవిధంగా ట్రయబల్ ఏరియాలో స్టాఫ్ ఎవరయినా కూడా ట్రాన్స్‌ఫర్ అయితే

అక్కడ ఆల్టర్‌నేట్ ఆరేంజ్‌మెంట్స్ చేయకుండా వాళ్ళని రిలీవ్ చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమయినా ఉన్నదా? ఇప్పుడు డాక్టర్స్ వేకెన్సీస్ వుంటే వాటికి తక్షణమే పోస్టింగ్స్ ఇచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా ? ఈ రిపోర్టు రేపు సభ ముందు పెడతారా?

చైర్మన్ :- ఏ రిపోర్టు ?

శ్రీ టి. రాజేశ్వరావు :- పూనా, ఢిల్లీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ నుంచి వచ్చిన రిపోర్టు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- రేపే పెట్టాలంటే వీలుకాదేమో గానీ సభ అయిపోయే లోపల పెట్టించడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- ప్యాకింగ్ మిషన్స్ కొనే ఆలోచన వున్నదా ?

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- ప్యాకింగ్ మిషన్స్ ఇప్పటికే వున్నాయి. మరీ లేని చోట కొనడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- ప్రత్యేకంగా ట్రయబల్ ఏరియాస్ సంగతి చెప్పమనండి.

శ్రీ. జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- ఇప్పుడు 135 ప్యాకింగ్ మిషన్స్ ఇంపోర్ట్ అయినాయి. వాటిని రేపో, మర్నాడో తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అవి వచ్చిన తరువాత పంపిస్తాము.

డాక్టర్ డి. వెంకటేశ్వరరావు :- రిపోర్టు వుంటే రేపు సభ ముందు పెట్టడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ జె.సి దివాకర రెడ్డి :- సభ అయిపోయే లోపల పెడతాము.

Mr. Deputy Sepaker :- The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow.

(7.21) p m (The House then adjourned to meet again at 8.30 a.m. on Saturday, the 6th October, 1990.)